

Bibliothèque numérique

medic@

**Santorini, Giovanni Domenico.
Observationes anatomicae Jo.
Dominici Santorini, ...**

*Venise : apud Jo. Baptistam Recurti, 1724.
Cote : 5395*

(c) Bibliothèque interuniversitaire de médecine (Paris)
Adresse permanente : <http://www.bium.univ-paris5.fr/hist/med/medica/cote?05395>

OBSERVATIONES 5395
ANATOMICÆ

JO: DOMINICI SANTORINI.

*Supremi MAGISTRATUS salutis Venet. Protomedici,
& in Veneto LYCEO Anatomies Professoris.*

PETRO I. MAGNO
IMPERATORI,

Totiusque Magnæ, Parvæ, & Albæ Rusiæ AUTOCRATORI,
Magno DUCI Moschoviæ, Chioviæ, Uladimiræ,
Novogradæ, CZARO Casani, &c.
D. D. D.

VENETIIS,

Apud JO: BAPTISTAM RECURTI, MDCCXXIV.
SUPERIORUM PERMISU.

Viro Clarissimo Doctissimoque
D. JO: ARUNTIO AZZARITI
Anatomes Professori Petroburgi.

JO: DOMINICUS SANTORINI S.P.D.

A Natomicas nostras Observationes, quas ferè circa hoc tempus nos esse prolaturus frequentissimis Ornatissimis Auditoribus superiore anno polliciti sumus, & quas ipse, cum jucundissima necessitudine præsens nobis adesses, non modo comparari cum voluptate intuebare, verùm etiam tua quandoque collata opera provehì cupiebas, tandem aliquando exhibemus. Non sumus omnino ignari, quæ sint incursturæ tempora, quæ criteria subituræ: sed fides erat liberanda. Neque cum homine publicis, privatisque officiis occupato durius agendum esse existimarem: siquidem subcissivis temporibus curatum opus, neque omni ex parte absolutum, neque politæ orationis in tanta celeritate ex angustiis temporis poterat contingere. In Anatomicae veritatis studium præ reliquo ornatu, quantum licuit, nervos omnes intendi, & frequentissimis accuratis dissectionibus id perficere sum conatus, ut quantò hæc pars præter cæteras præstantior est, tantò magis exculta aliarum suppleret incommoda. Quam numerosam autem Cadaverum Anatomem in his, aut colligendis, aut corrigendis, aut confirmandis usurpaverim, supervacaneum puto narrare tibi, cui & nostrum dissecandi morem, & studium, & voluntatem, & eorundem copiam (ex qua tibi quoque cum summa commendatione dissecandi facultas olim sæpe per nos data est) satis nota esse scio. Certè non infra centenas incisiones recensere possunt vel Petrus Bianchi, vel Joannes Baptista Trivellatus M.

DD.

DD. uterque multa ingenii, & studiorum laude, vel cæteri mihi Carissimi optimæ spei Adolescentes, quos diurno, nocturnoque Anatomico labore exercitatos, & studiosissime adesse dissectionibus, & singula diligenter mecum recognoscere gaudebam. Tamen ex his plurima, quæ nunc primum in lucem prodeunt, non nostris tantummodo in aedibus aut explorata fuerunt, aut commonstrata, verum etiam in frequentissimo Theatro nobis docentibus ex oblati publicè dissectionibus singillatim, ac nominatim exhibita fuerunt ab tui, meique amicissimo Jo: Baptista Grandio, qui commisso sibi Professoris munere ornatissimè fungitur: nihilo tamen minus, ut omnia omnibus probentur, multum vereor. Erunt qui plura levia, erunt qui plurima incomperta existimabunt, aliis unam rerum molem expectantibus, admirantibusque; aliis ignavia, & obrectatione impotentibus. Conspicua quæque jampridem occupata sunt, atque ad hanc tempestatem illa dumtaxat reservata sunt, quæ ab inquirentium penè innumerum Anatomicorum acie sese subduxerunt. Quamobrem multæ mollis esse non possunt, quæ aliorum sedulitate defatigata in nostras manus inciderunt. Atque eò magis quidem, quòd inter eos versamur, qui fusque deque humanum corpus contrectantes, ne fibrillam quidem, quin penitus fuerint scrutati, prætermisisse videntur. Qualia porro nostra hæc sint quantæque sedulitatis, ac laboris opus, tuum tuique similium exercitatorum scilicet, proborumque hominum judicium facio, quibus vel numero, vel difficultate, vel novitate, qualiacumque sint, commendata fore confido. Neque verò id nostra scribendi ratione non sumus promeriti, propterea quòd nulli data opera convicium fecimus, & si sumus alicujus sententiæ adversati, nominis sanè obrectationi pepercimus rati, nullius quidem pudore cariorem futuram veritatem. Sensus hos nostros atque una Librum ad te dedimus: ubi acceperis, qua singulari polles disse-

dissecandi peritia, in ea, quæ plurima tibi est, cadaverum copia diligenter singula perquires (nisi ex his aliqua diligentia tua jam præcepisti), & cognitis, si non indigna videbuntur, MAGNO tuo Principi commendabis: itaque illius patrocínio multum ei gratiæ, & auctoritatis adjiciemus. Nos interea ab assiduis, intentisque lucubrationibus, quibus valetudini aliquod incommodum cooriri sentimus, paulisper feruari decrevimus: donec aliquatenus recreati rursus ad ea, quæ in Anatome multò sunt graviora, & utiliora, si Deus Opt: Max: vitam dederit, animum de integro adjiciamus.

Venetiis III. Idus Januarii MDCCXXIV.

NOI

NOI REFORMATORI

Dello Studio di Padoa.

A Vendo veduto per la Fede di revisione, & approbatione del
P. F. *Tommaso Maria Gennari Inquisitore* nel Libro Intitolato
Observationes Anatomicae Jo: Dominici Santorini &c., non v'esser co-
sa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, & parimente per At-
testato del Secretario Nostro; niente contro Prencipi, & buoni
costumi, concedemo Licenza à *Gio: Battista Recurti Stampatore*,
che possi esser Stampato, osservando gli ordini in materia di
Stampe, & presentando le solite Copie alle Pubbliche Librerie
di Venetia, & di Padoa.

Dat. 30. Decembre 1723.

(*Alvise Pisani Kav. Proc. Reform.*
(*Zan. Piero Pasqualigo Reform.*

Agostin. Gadaldini Segretario.

1071

O B-

PETRO I. MAGNO IMPERATORI.

Totiusque Magnæ, Parvæ, & Albæ Ruffiæ AUTOCRATORI, Magno DUCI Moschoviæ, Chioviæ, Uladimiræ, Novogradæ, CZARO Cafani, CZARO Astracani, CZARO Sibiræ, Magno DUCI Plescoviæ, Smolensciæ, Tueriæ, Jughoriæ, Permiæ, ViatKiæ, Bulgariæ, Magno DUCI Novogradæ inferioris terræ, Zernigoviæ, Rezaniæ, Rostoviæ, Jaroslaviæ, Bielocer-Kuæ, Udoriæ, Obdoriæ, Condiniæ, ac totius Septentrionalis plagæ IMPERATORI, DOMINO Iberiæ, Cartalinenfium, & Grufinenfium Czarorum, Cabardinæ, CerKaffiorum, & Goriensium Ducum, aliorumque multorum Dominiorum, terrarumque Orientalium, Occidentalium, ac Septentrionalium PATRONO, AVITOQUE HÆREDI, SUCCESSORI, DOMINO, & DOMINATORI.

Joannes Dominicus Santorini perennem Incolumitatem.

BENE ac sapienter institutum à Majoribus morem accepimus, ut, qui in publicum commodum aliquid
* 3 elabo-

elaboravimus ; quod in commendationem , & patrocinium
 operis esset , simul venerationem , & obsequium nostrum te-
 stata faceret : ei potissimum laborem ipsum nuncuparemus ,
 cui ea disciplina , quam nos excoluerimus , quam plurimum
 deberet . Tuo igitur magno , & immortalis Nomini **F E L I-
 C I S S I M E I M P E R A T O R** meum hunc de re Anato-
 mica Libellum meo quodam jure deo-vendum destinavi . Ob-
 stare videbatur dedicationi proxima hæc temporis conditio , quæ
 te occupatum in apparatu maximi diuturnique belli ab pacis ar-
 tibus , & ab re litteraria alienatum facile di-verteret : nisi com-
 pertum nobis fuisset , tuam Animi magnitudinem parem esse re-
 gendis respiciendisque non di-versis modo , sed ad-versissimis re-
 bus ; eodemque tempore Librorum , Regnorumque tutelam facile
 suscepturum eum Principem , qui se simul Bellorum **I M P E-
 R A T O R E M** Fortissimum , & Imperii **C O N D I T O R E M**
 Sapientissimum , & Disciplinarum **M E C E N A T E M** Mu-
 nificentissimum certissimo experimento jamdiu præstiterit . Impe-
 ratoria laudis jam inde ab Adolescentia tua documenta acce-
 pimur , quando celeriore fere virtutis , quam ætatis usu volui-
 sti gregarii Militis prius exercitationem subire , & ante sub
 aliorum disciplina experiri quidquid laboriosissimum esset , quam
 ad imperandum accederes . Confirmato ad-versus laborem , &
 luxuriam corpore , prudentia , fortitudinis , alacritatis , cetera-
 rumque militarium virtutum edito specimine : ex Perfecto Mili-
 te tum demum te Imperatorem fecisti . Quæ deinde sunt à te
 continuæ , incredibiles , utilissimæ relatæ Victoriæ minùs eas certe
 admirati sumus ; quamquam est in iis tanta magnitudo , propter
 quam Annalium fides pene laboret : propterea quod Militem Im-
 peratoris exemplo concitatum erectumque ; Imperatorem militaris
 disciplinæ Tirocinio posito cuncta sub armorum arbitrio habere cre-
 debamus . Nihil videor in hac parte tuorum decorum velle me-
 morare , quam quæ propria militum sunt , satis tenui fortasse lau-
 dationis genere : Sed enim Regium animum cum ipsis imperandi
 vir-

*virtutibus natum eductumque, accedente militiæ usu, post multa diuturna bella felicissime confecta proposui, & summum quoddam genus secutus sum; & tamen fateor multo vulgarissimam hanc mihi de Fortitudine tua orationem contigisse. Dicam itaque, quod mihi jam pridem in mentem venit, nullam satis æquam neque in hac parte, neque in reliquis virtutibus tuis laudem reperiri posse: ita infinitum propemodum quoddam de te admirabimur, & taciti suspicemus, quod ingenii culpa dicendo comminutum certe depressumque fecissemus. Si quod necessarium est monumentum, unde Posterorum memoria in perpetuam tuam laudem excitari possit: amplificatum dilatatumque Imperium tuum certissimam recordationem Fortitudinis tuæ immortalem faciet. Idem autem hoc Imperium in pulcherrimam formam revocatum sui te Conditorem futuris Principibus prædicabit. Neque enim silebunt instructissimi egregiaque disciplina comparati exercitus, ornatissimæ exædificatæ classes, erectæ arces munitissimæ, & amplissima Civitas ad invidiam consummatæ veterum Urbium pulchritudinis condita: non excitati celeberrimi Portus, non Fluvii immensis opibus ita producti, ut maria maribus consociaverint; quod utrumque incredibile emolumento publico privatoque à te inceptum, perfectumque est: non pulsæ solitudines, non Tuorum denique, quorum commodis, & gloriæ in immensum consulisti, recens cultus, & compositi mores, Fides, Obsequium, Humanitas, usus omnium Civilium Studiorum, quibus se jam supra ceteras nationes prope extulerunt. Hic erit concentus tot tantorumque muni-
mentorum perpetuus. **HANC FORMAM PETRO MAGNO DEBEMUS.** In his præcipua erit Artium, Scientiarumque, & plus reliquis sonora vox. Illæ ab tanto Mæcenate, & invitatæ præmiis, & exceptæ cum ingenti spe nunc primum in tuis ditionibus receptæ sunt. Earum Cultores non modo frequenti adspectu tuo recreas, sed etiam, si quid opus, consilio juvas. Imo in hac parte extraordinarium, & quoddam incredibile præstas. Optimarum quarumcumque Artium exactam
scien-*

scientiam concupisti, tenes, omnia omnium opera solus arbitraris, quod quidem Regium est: quod vero plus quam Regale est; Manum sceptro, atque armis habilem operibus non ita raro adjungis. Inter ceteras Disciplinas quanto Anatomies Studio incensus sis, satis cognovimus ex apparatu Anatomico in Urbe tua regia munificentia comparato, ex invitatis, exceptisque excellentibus Professoribus, ex tua Anatomicarum rerum cognitione. Jure igitur meo tibi MAGNE IMPERATOR, cui tantum Anatomie debet, qui te Anatomicum re, & nomine profiteri non es dedignatus, nostrum Libellum dedicati. Satis est, si respicias, tuumque patrocinium pollicearis. Nihil est, quod te amplius morer. Felicissimis auspiciis proficiscere ad bellum, & fracto hostium impetu fac omnes intelligant, quam fortiter illis patrocineris, qui se in tutelam tuam commiserunt.

Viro

OBSERVATIONES ANATOMICÆ JO: DOMINICI SANTORINI.

C A P U T I.

De Musculis Faciei.

§. I.

Uemadmodum supra cæteras humani corporis partes Faciei forma excellentior est; ita & ejus Anatome visa sit, arbitramur, multò difficilior: quandoquidem hanc paucissimi, iique minùs studiosè, sive partium exiguitate, & implexu, sive earundem varietate & inconstantia deterriti, excolluerint. Horum neutro nos aut pulsi aut reſtincti, etſi id opus perficere omnino diffidimus; aggredi tamen & experiri minimè dubitamus. Dedecet enim vultum præſtantem hominis particulam, cujuſque animi imaginem, ac divinorum operum compendium, vel fuſiùs non explicare, vel certè non exquirere accuratiùs. De musculis itaque, qui in humana facie ſunt, quorum motus ſive ad neceſſitatem & commodum comparati ex arbitrio pendent; ſive ad perturbationes ſignificandas, & ab animo ſubitò excitantur, noſtras ſingillatim obſervationes continuò proferemus, ubi nonnulla priùs de cutis colore, qui in Æthiopibus eſt, produxerimus.

A

Non-

Nondum inter Anatomicos celeberrimos licet atque exercitatissimos de Æthiopum nigroris sede consensus est; Pars etenim in summa dumtaxat Cute, seu Epidermide consistere eum judicat; alii in reticulari corpore, alba utrinque illud complemente & cute & cuticula; ac tandem cutem ipsam aliquo nigrore infectam alii existimant. Sive sententiarum discrepantiæ à diversa disquirendi ratione, sive ab hujusmodi subjectorum paucitate profiscantur; id propterea nec semel molitus sum, nec ea potissimum curavi ratione, qua possem aliquando in dubium, ac erroris suspicionem induci. Detractam igitur Æthiopis cutem per plures dies aquæ indidi; quoad maceratione laxatis tenuissimis neccentibus fibrillis, nulla vi ac labore posset a subjecta cute epidermis, illique innexum reticulare corpus abscedere: Quibus aquæ potius motione, ac levi vasis inclinatione, quàm ulla manus ope dissociatis. Cutis protinus utroque tegmine nudata candida apparuit. si quid verò nigroris supererat in aliqua ejusdem particula; id, vel reticularis corporis frustulum adhuc inhærens erat, vel diffusa nigri liquoris guttula, qui abstergi faciliè, ac purgari poterat, alba utique cutis facie remanente. Resoluta hac igitur ratione cuticula, pariterque subjecto reticulari corpore, eo maxime loci, quo reticuli frustulum aderat: nigra ea luculentissimè deprehendebatur; quam etiamsi per plures hebdomadas omni reticulo liberam atque spoliata aquæ tradidi macerandam, utrum illa tandem eo sese nigrore exueret, an aquam aliquatenus inficeret, perspecturus; neutrum assequi datum est; aquam etenim nec infectam unquam, nec albam effici epidermidem observavi. Cæterum reticulare corpus, quod & facillimè ab adnexa epidermide dignoscebatur; & tum nulla ferè ope poterat ab illa eximi: multò cuticula nigrius sese visendum dabat; quod post brevem macerationem, vel leviter contrectatum sic solvebatur, ut penè diffunderet; cujus nigrore non subjecta cutis modò; verum etiam manus & scalpelli acies faciliè inficiebantur. Quod quum non mihi dumtaxat, sed & mecum meis conspicientibus Alumnis constiterit evidentissimè, vehementer miratus sum, quò factum fuerit, ut exercitatissimo Anatomico Litrio, adnotante experimentum, eique adstituplante Clarissimo Fantono, nullo pacto contige-

,, rit

*De Æthiopum
Cutis nigra.*

*Æthiopum
Cutis alba.*

*Cuticula Ni-
gra.*

*Corpus reticu-
lare multò cu-
ticula nigrius.*

“ rit à Cute Æthiopis, quæ cum aqua, vel cum vini spiri-
 “ tu ebulliit tingi liquores,,. Quæ quum ita sint, ut nos lucu- Anat. Corp.
Hum. dif. 2.
Librii experi-
mentū nostris
observationib.
non respondet.
 lenter observavimus, & aliis visendi copiam fecimus, atque
 eadem rursus in præsentia exoptantibus ostendere sumus pa-
 ratissimi, quandoquidem asservamus adhuc ejusdem portiu-
 culam aptam demonstrationi; manifestum esse videtur, præ-
 cipuam nigroris sedem corpus esse reticulare: cujus quum di-
 luto magis nigrore penitissimè cuticula inficiatur, fibræ eam
 compingentes non cuti dumtaxat referendæ videntur; sed &
 reticulari corpori, cui maximè in avulsione cohærescit.

§. II. Quamquam instituti nostri non est, unde color
 ille aut illuc afferatur, aut quo secernatur artificio, disquire-
 re; quædam tamen producenda esse censeo, quæ aliquantum
 ad hujusce rei investigationem conferre probabile est. Tria ex
 his maximè proponam, quorum duo ad hujusce humoris fon-
 tem; tertium verò ad ejusdem generationis modum pertine-
 re posse videntur: Hoc priùs attingam, post de iis loquutu-
 rus. Primum fortè accidit in nostratium manuum decoctio-
 ne, quorum quum geminas seorsum in æreis vasculis, alte-
 ram ex marina, alteram ex puteali aqua decoxissem: non
 utramque eodem colore infectam inde exemi; verum ex puteali
 immutato omnino colore, qualem nos; ex marina autem,
 qualem prorsus gerunt Æthiopes, eadem planè coloris varie- Varietas colo-
rum ex aquæ
diversitate.
 tate: quum nigriorem hunc multò, quàm vola, dorsum ejus
 præbuisset; ut similiter in Indis Meridionalibus observatur.

An id autem ex adjecto dumtaxat Sale contigerit, quadante-
 nus suadere videtur sextum præ cæteris circa albedinem &
 Nigredinem experimentum allatum ab Illustrissimo Naturæ Oper. Omn.
Tom. 1. pag.
926.
 Scrutatore Roberto Boylæo. Quodnam autem viscus sit hu-
 jusce humoris secretioni dicatum, quisve ex plurimis secretus
 humor; vix proponere, ne dum constituere ausim: Ea ta-
 men recensebo, quorum alterum passim in homine; alterum
 in Mullo satis cognito pisce animadvertere obvium est. In re-
 gio igitur morbo luteum modò, modò atrum inferi Cuti co- Bilis atra
cystis in regio
morbo pallida
in chlorosi.
 lorem, palam est, atque iis tum vel lutea magis, vel atra
 bilis in cysti reperitur; In Chlorosi verò aut ejuscemodi mor-
 bo laborantibus pallidoque suffusus colore, pallentem etiam,
 dissectis, bilem invenimus. Restat postremò, ut eaquæ de

A 2 Cutis

*Mulli piscis
cutis rubra, he-
par similiter
rubrum valde.*

Cutis Mulli rubedine comperimus, adjiciantur: Ejus itaque cutem purpureo infici colore, manifestum est; cujus quum explorarem originem, hepar similiter animadverti ita rubrum, ut eundem Cutis colorem referret, hac omnino ratione, ut si ea dilutum, id rubellum, sin autem ea coccineum, illud quoque maximè vividum præferret; qualem nec musculi, nec Cor, nec cætera præstarent viscera: Dum autem felleam cystim exquirerem, ex cujus præcipuè humoris colore, vel subeuntem possem opinionem prorsus elidere, vel tueri firmius; nullam præter plerorumque omnium morem, in eo bilis cystim inveni: Rationabiliter tamen ratus rubrum eum hepatis colorem, qui non similiter cæteris partibus datus est, ex una fortasse ibidem congesta bile esse repetendum. Num autem ex ea, quemadmodum luteus Ictericorum, cæterorumque pallens color habeatur, sic in Mullo rubedo, & nigredo in Æthiope germinet, solertioribus diudicandum relinquimus.

§. III. Quum ab ea, de qua modò differui, exteriore partium cutis scilicet affectione ad interiora opus sit me traducam, ut propositas prosequar observationes: a Faciei musculis mihi foret exordiendum, quum de iis primùm, plurimùmque agere constituerim; verùm ne inturbetur dicendorum ordo; ab iis, qui in summo capite sunt, sermonem institutam; ad cæteros postea eundem deducturus. Quoniam autem de plerisque omnibus acturus sum, singillatim quædam subjiciam contracta aut fusa oratione, prout aut rerum difficultas requirere, aut novitas videbitur. Occipitalium musculorum primum detectorem se fecit Exercitatissimus Anatomicus Gabriel Falloppius Mutinensis, qui ea hos sedulitate proposuit, ut nequicquam posteris ferè adjiciendum reliquerit. Quum tamen bini iidem muscoli utpote „ adhuc in lucem revocandi, ab aliis negligentia præteriti, quos in Capitis posterioris parte licet animadvertere, qua Lambdoidea Sutura supra mamillares processus oriuntur „ disertè adductis verbis a Realdo Columbo celeberrimo tum temporis Anatomico in Opere de Re Anatomica, l.v. c.vii. expositi fuerint, quod quidem Opus prodiit Venetiis anno 1559. tribus circiter annis ante primam, ni fallor, Anatomicarum Falloppii observationum editionem, quæ 1562. Venetiis itidem habita fuit, suspicari

*Musculi Occi-
piales an pri-
mò detecti sint
a Falloppio?*

*Hos typis prius
produxerat Re-
aldus Colum-
bus.*

picari posse videmur; haud primum fuisse detectorem Falloppium, quum is potissimum suas inter observationes de ejusdem Columbi Sententiis aliquando meminerit. Eos porro musculos omnino siluisse aut Archangelum Piccolhominum, aut Gasparum Bavhinum inter ejus ævi celebriores minus mirandum est; quum Adrianus Spigelius diligentissimus alioqui, & Joannes Veslingius, quorum uterque fuit in eadem Anatomica Exedra Falloppio Successor, de iis ne ullum quidem verbum protulerint. Circa ea tamen Falloppii ac Columbi tempora eos etiam novisse profectorem Celeberrimum Bartholamæum Eustachium satis intelleximus ex ejusdem æreis Tabulis, quæ multò post, Illustrissimi Viri Joannis Mariæ Lancisii Archiatri Pontificii de Re Medica optimè meriti mira sedulitate ex latibulis erutæ, prodire; quamquam tamen in iis non ea exhibentur figura & magnitudine, quam aut descripsit Falloppius, aut nos detegere ac monstare consuevimus; Quos etiam Falloppius idem tum aliquando deesse, tum rectà sursum fibris protendi tradidit, utrumque nobis contingit secus observandum, quum perpetuò eos adesse, eorumque fibras in adversum latus leniter inclinatas observaverimus. Horum igitur carnea moles non quadrilatera est, rectis utrinque lineis terminata; sed longior, inæqualis, & curvilinea: Longior quidem seu latior, ut cum Falloppio loquar, quæ quatuor latos digitos sæpe superat, inæqualis autem, quorum utraque extrema ferè in acutum desinunt; media verò pollicem æquant; Tum infra, quæ supra binis circa medium concurrentibus lineis sic terminatur, ut edita eorumdem pars utrinque convexa, ima verò utrinque concava perpetuò nobis apparuerit. Tenuis horum ac latus tendo non copulat tantummodò auriculæ Superiorem, & Frontis musculum; verum circa verticem alterius occurrentibus fibris decussatur; Atque unà cum reliquis implexus & gracilescens, firmatis inter se se invicem extremis, neque in cranium, neque in pericranium insertus, quamdam velut tendineam Galeam calvariæ compingit.

Eos novit & pinxit Bartholomæus Eustachius.

Eorum dem nostra descriptio.

Unde fit tendinea Calvaria galea.

§. IV. Infra hosce Occipitales, ac supra Mastoidei ac Trapezii musculorum in Occipitium insertionem unus utrinque, interdum geminus, mihi occurrit musculus. Teres horum

*Novi paris
musculorum fi-
tus & descri-
ptio.*

*Postici Corru-
gatores, seu
Occipitales mi-
nores Novi.*

*Musculorum
Frontaliū va-
ria ab Anato-
micis exhibita
figura.*

*De Human.
Corp. Fab. 1.
2. T. 3.
De Anatom.
Corp. Hum.
1.4. T. 31. F. 1.
De Human.
Corp. Fab. 1.
4. T. 1. F. 4.
Sint An. c. 13.
T. 13. F. 1.
Anat. Corp.
Hum. 1. 4. T.
27. F. 1. Myot.
Ref. F. 1.
Theat. Anat.
To. 1. Tab. 5.*

*A singulis no-
stra dissentiant
observationes.
De Nafi Fa-
bric. Tab. 11
F. 1. L. C*

rum figura est, utraque extrema tendinea, carneus venter tumidior calami sæpe scriptorii magnitudine : tres circiter latos digitos æquat longitudo : infra auriculæ posteriores musculos communibus tegumentis, quibus validè adherent, transversim interferuntur. Hos sæpius quæsitos in aptis potissimum cadaveribus semper reperi, qui ubi utrinque gemini adfunt, exteriores horum tendines ad acutum angulum concurrentes coeunt, oppositi verò medium occiput occupantes, diducuntur. Horum aliquod munus esse quisque fateatur, necesse est, quidnam tamen illud sit, neque constituimus adhuc, nec audemus nisi dubitanter proponere. Dum ii in contractionem veniunt, ob firmam scilicet cuti inhæSIONem, ea transversim quodammodò corrugari posse videtur, quod dum fit, & Auriculæ concha quadantenus deducatur, eos non ineptè quis censere poterit, posteriorum Auriculæ musculorum infirmitati succenturiari, quos idcirco aut potiticos corrugatores, aut tere-tes ac minores Occipitales nominabo.

§. V. Frontalium musculorum notitiam neminem inter Anatomicos non habuisse, quocumque tamen eos nomine, sive muscoli, sive panniculi carnosii designaverint, ex eorundem liquet monumentis; Quænam verò aut figura, aut fibrarum incessus horum sit, non consentiunt inter se omnes. Ex eorum enim iconibus triplicem illis tribui figuram, cerno: Nam ex Tabulis summi Viri ac Anatomæ Instauratoris Andreae Vesalii, Vidi Vidii, Spigelii, Veslingii, Verheyenii, Cowperi, Brownii, & si rectè memini, ac dignoscere potui, Drakii, rectà protensas fibras, & ferè semicirculari linea circumscriptas animadverti: Thomas autem Bartholinus leviter inclinatas exhibet, at circa superiora æqualiter singulas omnes productas, ac recta linea comprehensas; His verò multò magis inclinatas, ac circa tempora in acutum angulum productas designant Eustachii Tabulæ & Casserii: Cum ex his nemine nostræ faciunt observationes; Non quidem cum prioribus, quum nec ea omnes rectitudine donatas, nec ea curva linea superiùs terminatas observaverimus; neque tandem in eam latitudinem deductas, ut utrumque oculi angulum teneant; Nec cum Bartholino, qui eas omnes repræsentat, æquè productas, & recta linea superiùs finitas. Neque demum cum Eusta-

Eustachio, aut Casserio; quum is medias breviores multò, atque inclinatatas nimidò plus, quam par est, totamque orbitam occupantes, delineaverit. Ab Eustachio verò pluribus de causis dissentire cogor; licet ejusdem lateralis acutus terminus cum Anatome maximè convenit; cùm ob earundem fibrarum positum, tum terminum; mediæ siquidem ejusdem fibræ rectà ferè omnino provehuntur, lateralium autem non tanta unquam inclinatio habetur. neque enim infra oculi canthum demittuntur, neque aut diductæ, ut in Tab. XXXV. aut in acutum angulum cohærent ut in Tabulis XXVIII. XXX. XXXII. & XLI. Fig. 1. Frontalis enim terminus, seu unicus, seu potius geminus musculus sit, non ultra Nasi jugum juxta frequentes nostras observationes haberi videtur; licet Eustachianæ productionis & termini ratio facilè, & hallucinationis deprehendetur ex uno dumtaxat intuitu nostræ primæ Tab. 1. L. A. Tabulæ, & ex iis quæ sumus deinceps dicturi. Superior hujuscetendo qui ex fusis tenuibus fibris compingitur, non Occipitalis tendini continuatur, quemadmodum indicare videtur Clarissimus Anatomicus Cowperus, qui utrumque velut digastricum credi posse arbitratur, quum Frontalium fibræ ab Occipitalibus prorsus diversæ eorundem tendinibus primò imponuntur, deinde, ut ante diximus, implicantur.

Cur Eustachii
Figura Frontalium potissimum partis inferioris vario exhibeatur.

Frontales non continui sunt Occipitalibus.

An. of the H. B. Ap. T. 4.

§. VI. In Orbicularis verò oculorum musculi examine nostræ nos ab reliquis omnibus abducunt observationes; Nec id minimum est per quod dissentimus; sed tantum illud ducimus, quod per hujusce diversum positum ea faciliùs intelligantur, quæ minus antea, aut perperam percipiebantur. Non omnes igitur Orbicularis fibræ Frontalem musculum supercandunt, quemadmodum omnium, prout novimus, solertissimorum Anatomicorum Tabulæ exhibuere, quos inter præstantiores, Vesalius, Eustachius, Bucretius, Cowperus, Brownius; verum exterior ac superior earum pars, ubi ad Frontalem pertingit, sub eodem ad interiorem oculi angulum proficiscitur, quæ quidem fibræ in oculi canthum minimè perveniunt, sed majorem nactæ molem, atque in tumentiores lacertulosquadantenus discretos conformatæ, partim mediæ superciliorum sedi, partim inferiùs sub eorundem principio inferuntur, ac per earundem contractionem ea fit superciliorum adductio, quam

Tab. eadem L. C D.

Tab. eadem L. I
Pars orbicularis Frontalis imponitur, pars subjicitur.

*Superciliorum
adductio ab
corrugatore fit.*

quam dicunt Anatomici corrugationem. Hanc autem ab hoc uno fieri musculo satis compertum cenfeo, tum ex earum fibrarum positu, & validitate, quā ex eademmet cute eo in motu sic tracta, fibrarumque ductui obsecundante, ut luculenter ex eo constet, quarum ea fibrarum actio & directio sit. Ei quidem muneri an Frontalium fibræ quidquam præstare possint, haud satis intelligo: tum ob nonnulla, quæ hîc recensenda non duco, tum maximè ob quamdam mediæ & imæ Frontis corrugationem, quam si quis sedulò curet, atque id se se molientem in speculum inspiciat, adductis etiam superciliis effici posse, percipiet. Hanc igitur Orbicularis partem multò potiori jure, quàm reliquam aliam, dicendam esse Corrugatorem superciliorum musculum, nemo fortasse posthac repugnabit; quum alter Orbicularis fasciculus inferior ac gracilior Frontalis fibris superpositus non hoc sit donandus nomine, quemadmodum minùs rectè eum nonnulli antehac nominare consueverunt. Dum autem hæ corrugatoris fibræ è Frontali emergunt, multò quidem tenuiores sunt, quàm circa priorem earumdem partem, non ita tamen ab reliquis inferiùs confitis diffitæ atque abscissæ, quales Tabula I. Lit. I exhibere videtur. Quum id sit data opera constitutum, ut singulæ magis, atque à subjectis dignoscerentur. Porro harum productio non ad minorem usque angulum habetur tantummodò, sed ad alterum interiorem, Oculum inferiùs circumeuntes, lato termino inferuntur. Non omnes quippe velut in punctum cohærent, sed per lati digiti spatium tum ad eundem majorem angulum, tum ad Orbitæ crepidinem, quæ lacrymalis sacci canali præfigitur, tenues ac tendineæ applicantur; minùs idcirco cum Anatome congruere videntur eæ Spigeli ex Bucretio Tabulæ quæ fibras hasce ad minorem angulum perductas in quamdam tendinis imaginem, velut eoloci terminatas, mutari significant. Si exercitatissimus aliqui & Cl: Anatomicus Cowperus, qualem Nos hunc, detexisset corrugatorem, minùs fortasse, putò, tum ab hujus clara actione & munere, tum a nomine etiam abhorruisset; quum is ab eo se jure dissentientem præbeat, quem tamquam corrugatorem poponit Volcherus Coiter. Quantum præterea corrugator noster ab ea Clar: Heisteri descriptione differat,

Tab. I. L. L.

Tab. I. F. I.
L. B. c. 2. 4.

Myotom.
Reform. c. 6.
Comp. Anat.
n. 3/4.

differat, vel ex iisprehenditur, quæ illius originem, ac positum designant; Quum noster non ab Nasi radice, & jugo oriatur, sed superius ab ea extante frontis parte, quæ superciliorum sedes est, eum nempe, seu corrugatorem, licet nobis corrugatores dicendi sunt, „ partem quasi frontalem videri, „ quod quantum ab nostra Tabula discrepat, tantumdem cum Icone à Cl: Brownio proposito consentire videtur. Hic enim in ejus Tabulæ, quæ ab Cl: Jacobo Mangero X. edita fuit, Figura II. eam Corrugatoris imaginem intueor, quæ quum Heisteri sententiæ favere plurimum videatur, ab nostra quàm maximè distat. Ab ea siquidem non uno, sed *Quadruplici* nomine, prout nostræ obtulere observationes, *diversitatis ratio.* dissentimus. Primum ergo quod nostri Corrugatores non frontalibus superponantur, sed subjiciantur quidem, quum à Brownio frontalibus supernatus exhibeatur; Deinde quod sublimis eorum origo est, ac ferè ad perpendicularum positus, quum nostrorum ex infera parte principium sit, nec rectà, sed obliquè provehantur: Tum quia pluribus nostri constant lacertis, uno tantummodò ille contentus: Ac denique quod non acuto nostri ordiantur principio, latoque desinant termino, sed oppositum maximè, quum tumentes nostrorum fibræ ad tempora inclinatæ, sic extenuentur, & gracilescant, quæ Orbicularis partem à frontali solutam constituent.

Theat. An.

§. VII. Neque Orbicularem hunc unum eundemque musculum esse existimo, qui utrique palpebræ potissimum datus, iisdem occludendis famulatur: Hic siquidem non tantum mole discernitur, & fibrarum tenuitate ab Orbiculari modò descripto, sed diverso earumdem incessu ac termino; quem priusquam exponere assumo, id adnotabo quod perpetuò, non sine Naturæ consilio, in Orbicularis exterioris inferioribus fibris comperi. Ab hoc igitur abscedit non tenuis fibrarum fasciculus, qui aliquando infra cæteras omnes, aliquando supra imas fibras, easque subiens, obliquè ad inferiora, cum incisorio pariter musculo, seu Labri Elevatore proprio, fertur; quique ab corrugatoris nostri fibris decedere videtur, quem attollendis magis labiis comparatum, quàm cæteris partibus existimo.

Tab. r. Lit. E F.

Perpetuus lacertulus ab imo Orbiculari.

Tab. r. L. o

§. VIII. Interiorem verò Orbicularem, qui palpebris

B

subten-

*Palpebrarum
orbicularis a
superiore diver
sus est.
Antr. l. g. c. 9.
Ench. l. iv.
c. ix.*

Anat. c. III

*Fibrarum in-
cessus & decus-
satio ad angu-
lum exteriorē.*

*Duct. Lacr.
pr. l. g. i.*

*Cuiq; palpebrę
suus musculus.*

subtenditur, seu rectius potiore palpebrarum partem consti-
tuit, non aut unus ego, aut primus ab exteriori orbiculari di-
scerno, quum præ cæteris Eximius Anatomicus Joannes Rio-
lanus in triplicem fuerit partitus, cujus tamen divisionis ratio
ab eo potius ex conjectura deduci quàm ex Anatome videtur,
quum à nervorum multiplicibus propaginibus, quarum singulæ
singulis musculis prospicere debeant, tum ab inferioris palpe-
bræ paralyfi, superstitie superioris motu, id colligat; Quæ tamen
in re nec me secum hac de causa sentientem habet, neque Cl.
Dominici de Marchettis declinare censuram potuit; Præte-
rea hîc alium quemdam orbicularem omitto, ab eodem
cum eorum temporum Anatomicis, ciliarem dictum, quem
nusquam esse, quacumque instituta disquisitione comperi.
Ut verò rem dilucidius explicem, præmonendum duco; nul-
lam Orbicularis partem, quæ utrique palpebræ subtenditur
non fibris in orbem ductis compingi, quemadmodum exterior
reliqua pars, de qua supra actum est; sed suis fibique propri-
is utramque palpebram instrui, quarum semicircularis figura
est, quum harum utrumque extremum quod plurimum im-
mobile est, in utrumque oculi angulum terminetur. Quod ut
amplius innotescat, tria esse animadvertenda, existimo; Pri-
mum scilicet fibras quæ tarso seu ciliis sunt proximiores,
rectas propemodum & horizontales esse quum eæ quæ remo-
tiores sunt, ad arcus seu semiciruli figuram proprius accedant;
Alterum verò, quodd eadem circa minorem exterioremque angu-
lum non in orbem contiuantur, sed quadam intenta acie
inspectanda decussatione, quasi ad terminum perductæ im-
plicantur, prout in sinistro oculo Tabulæ I. delineatum propo-
nitur: Tertium tandem, quodd circa utrumque angulum vali-
dior ad eam orbitæ oram habetur palpebrarum nexus, qui si
sedulo examini subiiciatur non æquè sanè, ac circumstitis
cæteris partibus firmus deprehenditur, sed quamdam tendinis
speciem ab iisdem concurrentibus productisque fibris præstare
videtur; latior multò est tendineus ille nexus qui in minore
cantho reperitur, quàm qui in majore altero ab Cl. Jo. Baptista
Bianchi sedulitate detectus fuit atque propositus. Duplicem
igitur cuiquè palpebræ suum musculum esse censeo, non or-
bicularibus fibris utramque palpebram circumeuntibus com-
pactum,

factum, prout usque adhuc creditum fuit; cujus licet actio & motus uno eodemque tempore habeatur, non ob id tamen unus & simplex musculus dicendus est. Quum eadem prorsus causa plures valeat diversosque musculos ut Temporalem, Masseterem Pterygoides, ne de cæteris omnibus loquar, ad motum pariter excitare; Quamquam tamen alicui minùs exercitato, aut segniter palpebrarum motum attendenti, visum est, superiorem solummodo moveri; quum & inferior, minus siquidem, moveri constet; quod evidentissimè commodèque observavi in infante prægrandis, vasti, & monstrofi capitis; cui quum præ nimia ac præcoci cranii dilatatione, frontis atque superioris palpebræ cutis vehementer foret prætensa, ac ne hilum quidem moveri superior palpebra videretur, inferiorem verò occisimè actam, ubi ea suoungebatur munere, in superiorem propelli partem ad occludendum oculum, luculentissime percipiebamus.

Motus palpebrae inferioris evidentissimus superioris autem nullus.

§. IX. Ex Faciei musculis eos minimè calluisse cujusque ævi Anatomicos constat, qui vel dumtaxat, vel potissimum Naso dati sunt; Quum vix horum par unum, aut alterum, vel obscurè vetustiores descripsisse, vel perperam, nostri norint Anatomici: Hisce tamen quædam adiecta sunt successivis temporibus, quæ vel minùs a Professoribus probantur, vel utpotè frustra & musculorum particulæ haud satis intelliguntur; vel postremis tandem temporibus illud inventum fuit, quod alterius ditionis esse, nos infra fore probaturos confidimus. Octo musculorum paria, quæ aut Naso dumtaxat, aut & adiunctis partibus inserviunt, sedulo sæpiusque repetito, ac collato examine, eoque in optimis cadaveribus instituto, nos recensere posse putamus; quorum unum atque alterum veterum, ac recentiorum debemus observationi; sex reliqua Nostra sunt; quamquam horum quidquam, seu ab Eustachio adumbratum, seu minus veritati congruenter delineatum a Casserio habemus. Ut verò ex integro rem exordiar, ab vetustiore incipiam, qui a Nostris Pyramidalis dicitur; hic tenui tendineo principio ab interiore oculi angulo exortus supra Nasi latera per superiorem processum quarti ossis male demissus partim in angulum alarum Nasi, partim in superius labrum inseritur fibris ad interiora con-

*Octo paria musculorum qui Naso vel a li-
unctis partibus
dati sunt.*

*Sex plurimùm
nostra sunt.*

*Musculus Py-
ramidalis de-
scriptus -
Tab. I. I. S. 6.*

B 2

versis;

verfis; atque hujusce actione, & Narium Alas attolli, & unà superius labrum, horum situs luculenter demonstrat. *Pyramidalis vel socius vel pars.* Huic eidem Pyramidalis principio sive musculum alterum, ut à nonnullo Anatomico probari vidimus, sive ejusdem inferioris disjunctam particulam associari comperimus, qui quidem non in commune & alis & Naso famulatur; sed ejusdem insertionis declarat, ad eas tantummodo attollendas datum esse, utpote qui in alarum angulum inseritur, qui cuti arctissime cohæret. Primum hoc musculorum par adversus id asserentes Anatomicos mordicus oppugnat Casserius, de quo sic habet.

Tab. eadem
L. T

de Nasi Fab.
l. 3. c. 7.
non par pyramidalium censet.

„ Certum equidem est in hominibus unicum, magnum, latum per utramque narem expansum existere, nunquam enim, ut verum fatear, licet quamplurimas omnibus nervis intus dissecuerim nares, geminum deprehendere potui. Quod quantum ab Anatome, atque adeo à veritate recedat, Prosectorum quemque probè intelligere, opinor; quamquam tamen nec unus hic Casserii lapsus est, nec hujusce hallucinationis ratio eidem pariter exercitatissimo Anatomico Eustachio communis deesse potest.

Tab. r. L. bb
Novus noster
musculus Nasi
descriptus.

Quam Procerum
dicimus.

Tab. eadem
lit. a.

§. X. Super dorso Nasi muscularium fibrarum stratum est quod in triplicem musculum commodè partiri posse, censemus; quum singulis earundem particulis aut oppositum, aut diversum assignari munus facillè possit. Harum etenim superior pars gracilis & procera supra imas frontaliū fibras, ac juxta interioris, seu mediū orbicularis insertionem oriri videtur, ac leniter curvata supra Nasi jugum utrinque delata, circa ejusdem superiorem dorsi partem compari copulatur, iterumque diducta, medio mox describendo alteri musculo associatur, ejusdemque fibris implexa unà cum pyramidalis in superius labrum dissiicitur; sive hic nobis *Procerus* musculus luculentiùs alias apparuerit; sive alia is aliquando ratione feratur, diversò incedere visus est, hujus siquidem fibras non omnes superiori musculi l. a notati parti apponi vidimus, eundemque cum iis demissas terminum nancisci; verum ex ejusdem, quem nos posthac *Procerum* nominabimus, fibris aliquot pyramidalis disjunctæ particulæ T associatis in pinnarum angulum infigi comperimus. Nostrum hunc *Procerum* musculum ab nemine fuisse antehac vel disertè propositum, vel planè detectum.

detectum, cum ab Anatomicorum Tabulis, tum ab eorundem descriptionibus liquidò constat. Ab hoc verò perperam viso, aut non discreto, ex iis quosdam hallucinatos fuisse, supra posuimus. Ubi enim Eustachius Tabulis XXVIII. XXX. XXXII. & XLI. Fig. 1. Frontalium angulum designat, nostri hujusce musculi, illiusque productas ac concurrentes fibras vidisse, videtur; quum in Tab. XXXV. eas iterum fibras diductas, productasque exposuerit, minùs rectè tamen, si eas utpote Frontalium assumit, quòd earundem fibrarum continuatio, & incessus exhibere videntur; si me quædam scälptoris perspectivæ ratio non fefellit. Eadem prorsus ratione deceptum fuisse, suspicor, observantem Thomam Bartholinum, de quo, nullo habito examine, sententiam exscripsit Verheyenius, utroque dicente, „in Nasuto Frontalium appendicem protendi ad Nasi cartilagine, „. Non absimili quidem ratione adductum Casserium putamus qui non crediderit modò, verum etiam propugnaverit, unum dumtaxat musculum esse, „per utramque Narem expansum, „ quum superiùs *Procerum*, inferiùs alterum mox describendum sic eam partem Nasi occupantes viderit, ut unum omnino musculum simulaverint. Nostri igitur *Proceri* ut actio maximè innotescat, qui Nasi Cuti corrugandæ comparatus esse videtur; Quod ut ne alicui alteri musculo tribuatur; quot modis Frontis, superciliorum, & Nasi corrugatio fiat, fusiùs est exponendum. Dum Cutem Frontis attollimus & corrugamus, per Frontalium actionem seu contractionem id effici, satis superque cognitum ducimus cum autem supercilia tantummodo adducimus, superciliorum corrugatorem nostrum dumtaxat contrahi, non uno brevitatis studio parcè supra proposuimus. Ubi verò id utrumque fiat, scilicet & supercilia adducantur, & ima præsertim Frontis pars corrugetur, & corrugatores & Frontales agere, palam est. Quòd si nulla Frontis corrugatione, cutis Nasi contrahatur; Pyramidalem maximè intendi & superciliorum corrugatorem quadantenus in operæ societatem trahi, magis, minusve pro vi corrugationis, perspicuum arbitror: Cui & ab Nostro suam præstari opem, is facile intelliget, qui earum partium contractionem minimè fieri posse percipiet, quin eæ quoque in contractionem

Ratio hallucinationis Eustachii & Casserii.

Anat. l. 3. c. 7
Anat. Corp.
Hum. Tr. 4.
c. 10.

Cuti Nasi corrugandæ datus est Procerus.

Corrugationes diversæ quæ fiunt & quibus musculis.

nem veniant, quæ sunt in jugo Nasi constitutæ, dum utrique hi musculi, cæteris unà agentibus, contrahuntur, ex æquo partes corrugantur, sin alteruter tantummodò operetur, partem eam distorqueri, attendenti notum est.

*Novi musculi
Transversi dicti
descriptio
& effecium.*

*Quot diversis
modis musculi
inserantur.*

§. XI. Hos statim infra musculos, seu interiùs juxta eorum latera medius alter iisque copulatus Nasi dorso incumbit, ac transversim in oppositum latus contendit; sive unus hìc musculus ac simplex, sive geminus ac Par efficiens dicendus sit, facile est diudicare: Hic itaque tenuibus disiectisque fibris juxta terminum pyramidalis in superum Labrum, si sic loqui licet, exorditur, & contractior prope narium angulum obliquè sursum profertur, ac utrinque Nasi dorsum scandens latior factus, eo loci applicatur & adhæret; nullo in lacertosis fibris tendinis aut diremptus vestigio dato, sed eademmet & immutatæ lacertosæ unius lateris fibræ in alterum producuntur, atque unum exhibent musculum ab uno ad aliud latus per Nasi dorsum transversim continuatum; In quo ea potissimum emicat mirifica naturæ varietas atque solertia, ut, quum varia motuum instrumenta, seu musculorum genera comparaverit, tantam in iisdem compingendis & collocandis diversitatem adhibuerit, quæ penè sibi non constare visa sit; Horum siquidem instrumentorum, seu musculorum alterum extremum mobile, immobile alterum posuit, quod in complurimis factum est; Aliis autem, ut quibusdam cervici & thoraci invicem servientibus, utrumque extremum mobile nostro tamen accommodavit arbitrio. Aliorum verò immobile medium, utraque extrema mobilia decrevit; prout in hoc nostro, de quo verba facimus, cujus medium immobile Naso adhæret, Labro verò extrema mobilia adjunguntur: Præterea utraque immobilia extrema, mobili tantummodò medio, est fabricata, ut in pluribus & potissimum infra in nostro altero Lit. *d* signato revelabimus: Totum prorsus simulque mobile in sphincteribus habetur: Quod unum denique deesse videbatur, cujusque arcana operandi ratio est, immobilem prorsus hærentemque ubique musculum est machinata, qualem cum in interiore Thyroidis facie, tum inter orbitam oculi & nasum, si rectè nos observavimus, littera *f* designat, de quo suo loco sermo habebitur. Sed eò redeat,

redeat, unde nostra aberravit oratio. Quum igitur hærens atque immobilis hujusce musculi, quem nos a positu *Transversum* dicimus, media pars sit, reliqua verò ejusdem productio ima potissimum multò mobilior sit; luculenter percipitur, & superius Labrum circa Narium latera attolli, eaque maximè contrahi & corrugari.

§. XII. Huic eidem modò descripto musculo *Transverso* nobis nominato ejusdem ferè generis fibræ inferius adjacent, quæ quidem & breviores & pauciores ac in majorem curvitatē dispositæ Nasi angulo proximiores, ejusdem penè Alis incumbunt: Hæ utpote breviores Nasi dorsum omnino non scandunt, sed eidem applicitæ in tendineam membranam abire videntur; Quarum alterum extremum est infra Narium radicem in superioris labri priore parte seu prominente. Atque hic fibrarum fasciculus is est, si tamen superioris *Transversi* quamdam particulam huic non adjecerit, quamque ulterius progredi non planè deprehendit, cujus iconem habemus in geminis Eustachii Figuris prima, & altera Tabulæ XLI. Hunc eundem quem Eustachius Tabulis proposuit, his verbis designavit Falloppius. „ Alium præterea invenio mus-

Observ. Anat.

„ culum carneum, sed parvum, qui circa radicem pinnae narium exoritur, atque illam ascendens per transversum usque ad summum ferè dorsum Nasi ascendit, ut contractus ad suum principium depressa pinna nares claudat „ . In quo detegendo non tantum ejusdem sedulitatem non commendare non possumus; verum etiam eidem usum assignando solertiam prædicamus; Quamquam huic ipsi rei intelligendæ, aliud quidpiam adjiciendum esse, censemus. Quorum utrumque, musculum scilicet atque usum summa confirmavit in rebus præsertim Anatomicis & auctoritas & præstantia Celeberrimi atque Amicissimi Viri Jo: Baptistæ Morgagni in Patavino Gymnasio Primarii Anatomes Professoris & in præsentia Præsidis. Qua verò id contingat ratione, quòd eæ fibræ, quarum inferius extremum superiore altero mobilius est, dum in contractionem veniunt, Narium potiùs pinnas arcent & comprimant, quàm superius labrum, cui inseruntur, attollant potiùs atque revellant; maximè quum iisdemmet *Transversi* fibris associantur & adhæreant, quas eidem Labro elevando

Pars inferior
Transversi vis
a Eustachio
& Fallopio.

Ad. An. Ani-
mad. 22.

*Qua ratione
Nares arctentur*

vando datas esse nullus dubito. Hinc igitur ob causam fieri arbitror; Quod ubi nares immoto superiore labro arctare nitimur, illud quadam vi eo motu tonico detinemus, ut per levem illius musculi contractionem è sua sede dimoveri non patiat; levissimè enim, non elevato eo labro, nares comprimimus; quare tum ea vi firmatum superius labrum innexum ibi alterum musculi extremum immobile quadantenus facit, propterea intentæ illius musculi semicirculares fibræ, quum inferius labrum, cui inferuntur, nequeant attollere, earum medio quodammodo complanato adductoque, narium pinnas comprimere, necesse habent.

*Tab. I. L. d
ibid. L. c c*

*Novi musculi
descriptio.*

§. XIII. Eorum, quæ mox sumus exposituri circa musculos seu Narium cavitati ampliandæ, seu pinnis retrahendis, atque adeò dilatandis constitutos, nonnullos ex Anatomicis multis ab hinc annis quædam vidisse ac descripsisse, non inficiabimur; Quamvis ea nec omnino veritati congruant, nec nostris observationibus quidquam luminis prætulerint quas per eorum semitas minimè instituimus. Bini igitur utrinque musculi nobis occurrunt, qui quamquam ab uno singuli oriuntur principio, ac superiora versùs producti pariter ad itineris fere medium procedunt; Quum eorum tamen fibrarum & incessus & figura, & termini multum inter se differant, in binos partiri musculos jure eos posse existimamus; Quorum alter superior rectis fibris constat; Inferior curvis & deorsum inflexis compingitur. Primi illius nullam novimus factam ab Anatomicis mentionem utpotè ejus fibræ, quum tenues sint atque latæ, ubi ab iis paulum rubedo decedat, ut exilibus partibus contingere sæpe solet, membranæ, potius imaginem, quàm musculi facilè referunt, quæque ut a circumscitis rectè discernantur, & in optimis cadaveribus, intento maximè oculo ac sedulitate opus est; Is circa Narium latera, ac infra basim Nasi supra caninos dentes ab quarto superioris maxillæ ossis acuto prodit principio, ac obliquè superiora versùs procedens interiori narium membranæ annexus in ejus ossis oram infigitur, qua superius ac prominens Nasi latus efficitur; Propterea utrumque hujusce musculi extremum immobile fit cujus nihilominus actio cæterorum musculorum more efficitur; Ubi enim ille tumet ac inteditur, quum extremorum neu-

neutrum queat ad alterum accedere ; media pars contracta adhærentem sibi internam narium membranam adducit & elevat , atque aded eas cavitates diducit & explicat ; idque id commodius fit , quia ossea ea cui adheret , crepido in quamdam arcus speciem curvatur . Quod si quis sedulo advertat animum , dum maxime data opera nares diducere ennititur , non obscure id fieri percipiet ; Cujus sane rei ea mihi potissimum necessitas videtur , ut sine ejusdem musculi ope minus quidem commodi a pinnarum dilatatione haberemus , quum ab concidente eo loci membrana arcta alioqui via amplius impediretur commeanti spiritui seu pro liberiore respiratione , seu pro pleniori odoratu ; Quo sepius uti musculo Declamatores censeo , cum ad ravim usque clamantes ita vocem sepius intendunt , ut ad ejusdem resonitum quam maxime narium capacitas sit amplificanda ; Eumque nos a loco *narium Lateralem* nominabimus.

Narium Lateralis dicti.

§. XIV. Alter huic proximus ac inferior pinnarum seu Alarum Nasi abductioni potissimum seu dilatationi comparatus est ; qui ab eodem loco quarti ossis malæ acutus prodit , sursumque porrectis fibris ; quarum inferiores breviores sunt , & curvatæ minus : superiores autem inflexæ magis , ac longiores ; supra Nasi pinnae fusus ejusdem majori cartilagini applicatur . Non æquè hujusce pinnarum Dilatatoris quæque pars muscularem substantiam refert ; ea siquidem , quæ propior principio , necdum pinnae attingit , muscularis evidentissimeprehenditur ; reliqua verò , quæ iis imponitur , & adhæret , quod magis procedit ; & in tendinem abire , & cumulatò , atque intimè comixto adipe obrui , ac delitescere magis magisque conspicitur . Pinnae validissime attolli corrugato naso , non est , qui nesciat ; easdem illo immoto elevari quisque facile intelligit ; illud à Pyramidalibus tantum effici & veteres proposuere Anatomici ; hoc alterum à modo descripto haberi attendenti rectè patet . Hujus musculi non meminerunt (modò ego rem probè perspectam habeam) inter majoris notæ Anatomicos nec Jacobus Sylvius , nec Carolus Stephanus , Vesalius nec Columbus , nec Falloppius , nec Eustachius , nec Bavhinus , nec Fabricius , nec Casserius : quamquam novissimus hic , si ad ea attendamus , quæ in quodam huic nostro simili describen-

Paris musculo- rum novi descriptio Pinnarum Dilatatoris dicti.

Num illud Casserius videtur ?

C do

De Fabr. Nasi
l. 3. c. 9.

Tab. 2. F. 1.
L. F

De Human.
Corp. Fab. l.
4. c. 5.
Anthropo-
graph. lib. 5.
cap. 13.
Syntag. Anat.
cap. 13.
Anat. Corp.
Hum. lib. 3.
cap. 19.
Comp. Anat.
p. 144.
Anat. l. 3. c. 2.
Anat. c. 13.
Dissect. An.
l. 3. c. 2.
Anat. Corp.
Hum. Tr. 4.
c. 15. Tab. 27
F. 1. L. M

do prodidit, aliquid, quod ad utrumque extremum spectat, attigisse videatur. Cæterum nec de positu, nec de figura, nec de usu ab eodem proposita huic nostro ullo unquam pacto conveniunt. Quæ ipse habet hujusmodi sunt. „ Duo alii prætereà adfunt musculi nostro Marte nunc primum inventi, „ exigui, tenues, figuram myrti foliis similitam habentes: „ ortum ducunt à narium lacu; hoc est osse superiore maxillæ ad marginem narium capacitatis, ubi ipse alæ annexuntur: unde suprâ alas assurgunt, & fibris transversis obliquè ad mucronem nasi (seu pyrulam à pyri forma cum Isidoro, seu extremam nasi rotunditatem) vergunt, cui sine tendineo inferuntur, toti cartilagini ita pertinaciter annectuntur. Porro in ea Tab., in qua eundem exhibet, sic illum delineat; perinde quasi omnes ejusdem musculi fibræ in fasciculum collectæ, ac leviter inclinatæ, in brevem unum contractumque tendinem concurrentes non in pinarum latera infererentur: sed ad priorem nasi partem, seu orbiculum pertinerent. Usus autem in explicatione figuræ sic exposuit „ F. Musculus parvus obliquo situ positus à ne- „ mine hæc singula cum iis conferat, quæ nos; sive describendo proposuimus, sive exhibuimus delineando: multò aliter rem se habere, & si quid est à Casserio tentatum, frustra id fuisse: nostramque operam ab nemine omnium Anatomicorum occupatam intelliget. Qui post hunc Anatomes operam dederunt, freti potiùs fide, & auctoritate clariorum viri, quam instituta Anatomica disquisitione, cum, de quo est sermo, musculum exprefferunt: inter hos Spigelius: deinde mutato officio; servata tamen figura, nomine, posituque Riolanus: post hunc Veslingius: ab illo dissentire in commentariis Blasius, Diermerbroek, Heisterus non videntur. Circa hunc verò eundem musculum, ac reliquos ab eodem descriptos; quàm benè Casserius mentem assequatur, atque proponat Thomas Bartholinus: ii facillè dijudicabunt, qui utrumque auctorem conferre voluerint. Ejusmodi autem est hæc circa & Cl. de Marchettis, & Molinetti sententia: ut eos, vel numquam, vel perperam rem attigisse, significet. Verheyenius, & Brownius idem sensere, atque exprefferunt: quod hi, quos paulò superius nomi-

nominavi: uterque enim sphincteris in modum pinnarum crepidini circumductum musculum exhibuerunt; quod non tam ab reliquis omnibus Anatomicis, verum ab ipsamet Anatomie tam alienum est, quàm quod alienissimum. Neque meliora his Cl: præter reliquos Cowperus affecutus esse videtur: quum nullum; sive in amplissimis prioribus tabulis (quas nobis liberalissimè commodaverat Spectatissimus Vir, & Amicus Humanissimus, editisque scriptis Cl: Petrus Antonius Michelotti) sive in adjecta appendice Iconem apposuerit. Verumtamen ejus descriptionem daturus, ab inferiore, atque interiore ossis quarti parte illum oriri: atque intercostalium instar decussatis fibris (cui rei quidem eo loci nihil quicquam simile vidimus) pinna scandere opinatur. Si quis interroget nunc, quamobrem tandiù in his commemorandis detineamur? is hoc sibi persuasum habeat: scire nos omnibus Anatomicis studiosis obvia hæc esse cognitu, & intelligere, quæ causa possit esse, ut sic interpellemur: sed rem data opera egimus, ut quæ sua cuique sunt jure tribuantur: neve quadam nominum, aut descriptionum similitudine, quod indictum hactenus fuit, pro edito, vulgatoque habeatur. Ceterum si quis nostrum hunc musculum servato Casserii, aut cæterorum nomine Myrtiformem dixerit: non ejusdem musculi figuram à Casserio propositam rem significare, aut exprimere sciat. Nos ne nominum novitate, aut varietate obruamur: sive pinnarum Dilatorem proprium; sive Myrtiformem nuncupanti non repugnabimus.

Theat. Anat.
Mang. Tab.
10. Fig. 2.

Myotom.
Refor. c. 9.
Vel nunquam
vel perperam à
plurimis Ana-
tomicis visum.

Musculus Myr-
tiformis seu
Pinnarum Di-
latator pro-
prius.

§. XV. Novum alterum, postremumque suprà nasi pinna, ac orbiculum deteximus musculum; quem si quis oscitanter intueatur, eumque cum altero conferat ab Casserio proposito, quo de nuperrimè verba fecimus: eundem ipsum primo intuitu, ac nostrum hunc esse facilè judicabit. Verum non ed Casserii Cl: alioquì Anatomici secundam processisse fortunam reor: ut uno, eodemque musculo: vel plures exhibere; vel Posterorum labores, atque sedulitatem prævertere poterit. At his nunc missis, quid is revera sit, cujus nemo, quod sciam, huc usque meminit, exponamus. Musculus utrinque unus, tenuibus ac sparsis fibris, orbiculi integumentis validè adhæret: sensim sese contrahens progreditur; ac ver-

Par novum
musculorum
orbiculi pinnis
deducendis da-
tum.

Diversum ab
eo, quod pro-
posuit Casse-
rius.

Tab. 1. L. ee

sus pinnarum medium procurrens, collectis ibi inferitur fibris; comprehenditurque velut excitato sinu propè inferiorem majoris pinnarum Cartilaginis oram. Major fibrarum numerus ferè horizontaliter ducitur: superiorum, quæ & breviores, & rariores sunt, inclinatus positus est. Latera pinnarum nasi extremo, seu orbiculo multò esse mobilia exploranti constabit; quapropter per hujusce musculi contractionem non orbiculum ad interiora trahi, sed priorem alarum nasi partem diduci, atque explicari consequens est. Quod proposui, postquam musculum detexeram, in ægrotante Muliere attento speculatus oculo adeò luculenter confirmavi (mirantibus, fatentibusque iis, qui mecum erant reperti musculi gnaris:) ut propter tegumentorum tenuitatem, crebram & validam, qua utebatur, respiratione fibrarum penè ductum dignoscere singuli potuerimus. In hac Fœmina, quam præter ceteras esse petulcam novimus, summè mobiles, ac elatæ narium pinnae prostabant: quod ideò non omittendum putavi, ne ii, quibus minor, neque eorum satis idoneorum cadaverum copia sit, si semel, iterumque perquisitum musculum non invenerint, iccirco hunc nullum unquam fuisse; quem nostris luculenter monstravimus: aut vix semel repertum esse credant; quem in optimis, ac plurima ea parte instructis cadaveribus tantummodò reperimus.

*Musculos hos
esse interdum
dubitatur, &
quando.*

§. XVI. Cæterum perpetuum esse affirmare non audeo: quum, vel ob fibrarum exiguitatem, earumque implexum, vel ob diversam ceterarum, quæ proximæ ei sunt, Myrtiformis nempe, seu pinnarum Dilatatoris proprii, ductum, mihi valdè quandoque de eo fuerit dubitatum, præsertim quum Myrtiformis fibras eò usque interdum productas compererim: ut nullum tum esse posse eum musculum sim vehementer suspicatus. Præterea ejusdem Myrtiformis inferiores potissimum fibras sic inflexas, ac intra pinnarum crepidinem insertas nonnunquam observavi: ut minùs nunc demirer, si seduli, oculatique pro quodam interius constituto Pinnarum sphinctere illas habuerint, quum re ipsa non alienam interdum à sphinctere speciem referant. Sed isthæc in natura varietas non est singularis.

*Fibra Myrti-
formis aliquā-
do formam re-
ferunt sphin-
cteris.*

§. XVII. Hactenus exposuimus musculos, qui vel latera,

tera, vel dorsum, jugumque nasi maximè occupant, quique ejusdem corrugationi, sive pinnarum retractioni ac dilatationi potissimum dati sunt: nunc, qui earum contractionem faciunt, explicandi sunt, non quales, ut suprà diximus, aut postremis temporibus Brownius, & Vereheyenianus, aut prioribus Vesalius ejusque Aesculæ docuerunt. Quantacumque nos fuimus in optimis cadaveribus diligentia versati nullum talem musculum, quem in interiore narium capacitae ad eandem arctandas proposuit Vesalius, præter id quod jam diximus, detegere potuimus. Nares tamen arctari veteribus cognitum est, idque opo labri superioris fieri, seu per quamdam vivorum observationem, seu id per Anatomen exquisiverint. In primis Realdus Columbus diseritis verbis hanc sententiam proposuit, „Clauditur nasus à musculis dicto „labro (superiori nempe) opem ferentibus, non autem à „propriis. Nam quoties aliquid nobis per nares attrahendum „est, superius labrum contringere cogimur „Id ipsum post hunc asseruit Vidus Vidius, Spigelius, Laurentius &c. Id tamen, quamquam verum sit; nisi, quid rei hoc sit, proposuerint: verba mittant, nullam redolet Anatomicam sedulitatem. In re igitur incomperta primus doctrinæ specimen præbuit Guiliel. Cowperus, qui musculum in Anatomen invenit superiori labro quidem proprium, sed & arctandis narium communem, ejusque in Myotomia Ref. descriptionem instituit. Musculum utrinque unum ab osse maxillæ quarto supra incisorem dentium gingivas, pronatum; sursumque erectum per superius labrum in nasi alas inferi. In icone verò ejusdem & latitudinem, & longitudinem ita ob oculos ponit; ut earum dimensionum neutra cum Anatome, atque adedum veritate congruat. Eum etenim, qui reapse & superioris labri Depressor, & pinnarum nasi, adedque earundem contrictor musculus habendus est, nunquam observavimus ultra primi incisarii dentis latitudinem utrinque prolari: quum in ejusdem tabula senum utrinque dentium spatium occupantem intueamur. Alterum porro, quod in hac eadem tabula proponitur cum nostris observationibus minùs facit: ex lateralibus nimirum fibris vix ullæ ad nasi alas pertingunt, sed quò magis à medio decedunt, eò breviores fieri videntur, ac sese in pro-

Theat. Anat.
l. 5. Tab. 5.
De Human.
Cor. Fabr. l. 2.
cap. 13.
Legitimus pinnarum sphincter nullus est.

De Re Anat.
l. 5. c. 4.

De Anat.
corp. Hum. l.
4. c. 2.
De corp. Hu.
Fab. l. 4 c. 5.
Hist. Anat.
l. 5. c. 14.

Myot. Ref.
c. 9.
Ibid. Tab. 3.
lit. D

Musculus labii superioris proprius arctandis narium communis.

Tabula cum Anatome non convenit.

proximam offis partem supra gingivas insertum ire. Sed hac in re utrum fallimur: cum, quicumque hanc ejus tabulam cum Anatome contulerit, Judicem facimus. Nos siquidem multò aliter observare consuevimus: nempe laterales fibras, appositas iis, quæ in nasi alas inseruntur, nec aliquid ad eum musculum pertinere, quum aliò ferantur: nec, ita rectà sursum protendi, atque exhibentur; sed eo planè ductu, eaque positione, qua mox explicabimus.

Labri superioris quatuor fibrarum ordines.

Constrictor pinnarum CoWperi duplex nobis est.

Hunc novit & delineavit Eustachius.

Tab. I. lit. h.

§. XVIII. Nam priùsquàm id facio, ii nobis sunt recensendi fibrarum ordines, quibus constat superius labrum. Constat autem omnino quatuor: ex his interior rectà utrinque supra primores dentes a gingivis in pinnarum basim inferitur; atque is CoWperianus musculus est Depressor labri superioris, & alarum nasi constrictor nominatus. Sed nobis hi musculi gemini sunt, quum inter utrumque fibrarum lacertum non minima interiiciatur secundum longitudinem producta intercapedo, ubi illa cavitas est, quæ Mystax dicitur: per hanc enim cavitatem probè in duplicem musculum dirimitur. Is porro musculus, cujus inventionis laus hucusque jure merito CoWpero fuit tributa: non adedò vetustiores latuit Anatomicos; ut post tantum annorum spatium, quo Anatomes exercetur nihil ab iis indicatum sit, unde colligi possit detectum fuisse. Eustachii certè sedula manus, quid fecerit, testantur ejus tabulæ. Etenim Tab. XLI. fig. I. fibræ ab superioris labri medio, sub iis, quæ orbis in modum, utrumque labium circumcunt, versùs nasi septum, seu interiora narium sic producantur, ut non alium velle ostendere videantur, quàm labri superioris depressorem, & alarum nasi constrictorem. Id tamen in hujusce musculi delineatione desideratur, quod sicut à nimia CoWperianæ figuræ, seu fibrarum amplitudine scitè declinavit Eustachius: ita in contractionem lacertum, atque unum dumtaxat, contra, atque nos observare consuevimus, nimidò coegit.

§. XIX. Ad horum musculorum, seu primi fibrarum ordinis latera, ex eodem gingivarum loco alteri prodeunt fibrarum lacerti, qui paullo in superiora producti, versùs oris angulum inclinantur, curvanturque: atque edò strictiùs concurrentes, cum cæteris fibrarum ordinibus arctissimè innectuntur.

tur. Harum exortus citrà binos utrinque incisores habetur: & lateralium quatuor dentium spatium eas numquam occupare deprehendimus; quare non in hoc tantum à Cowperiano Icone nostræ differunt observationes, quum plurimum etiam ab eodem disconveniant, quæ paullatim fibras eas circà latera decrescentes in subjectum quartum os malæ tanquam insertas representat: quum prorsus superiore altero extremo ab eodem, offe sejunctæ ad formandum ejus labri latus reverà revolvantur.

Labri superioris fibrarum secundus.

§. XX. Tertius fibrarum ordo is est, qui ex eadem Pinnarum, seu majorum Cartilaginum basi ennatus, ab eo latere, quo invicem eæ accedunt, utrinque deducitur: & infra modò descriptum fascem ad proximum oris angulum contendit. Hic siquidem aliquando minùs appareat in causa fortasse esse potest, vel quod tenues interdum occurrant, vel ità subjectis implexæ; ut ægrè ab Cowperianis, seu à rectarum ordine discernantur. Præter exteriorem hunc fibrarum ordinem, alter tenuior quidem, & interior, huic omninò respondens tum eidem loco eadem ratione insertus nobis sæpe reperi- tus est; qui eo pacto, quò superior alter post conspicuam decussationem insertioni proximam in earundem majorum Cartilaginum tuberculum, seu principium, quæ eæ invicem applicantur, se infixum properat. Si accuratè interior oris membrana detrahatur: tum fibræ, tum decussatio, ubi optima suppetant cadavera perspicuè sese videndas exhibent. Atque harum utrarumque actione factum existimo: quòd dum superum labrum deprimimus, ac nares arctamus, harum quoque opera Depressoribus musculis conferatur. Præterquam quod, & id animadvertere juvat nunquam nos vel superum labrum deprimere, vel nares arctare posse, quin pariter os ipsum quodantenus diducatur; quòd cum fit, & tendi utrumque labrum oportet, & harum non levi fibrarum vi nares deprimi, atque a dedeoarctari.

Tab. I. lit. II

Ejusdem labri tertius fibrarum ordo duplex est, interior minor, & exterior major.

Earundem fibrarum decussatio, insertio, usus.

§. XXI. Postrema verò, ac inferior fibrarum series imam superioris labri sedem occupat: ac ab uno ad alium oris angulum paullulum in arcus modum inflexa, lata, sed tenuis protenditur. Hunc potissimum fibrarum ordinem, modò alium quemquam non cognoverint, Anatomici ad nostra usque tempora

Tab. I. lit. K

Quartus ordo fibrarum pro sphinctere habitus.

Obs. Anat.¹
Tab. 41. F. r.
Anat. Corp.
Hum. T. 5.
fig. 4. lit. I &
Myot. Ref
fig. 1. lit. FF

pore pro labrorum sphinctere nominaverunt. Neque id nomen in vulgus solummodo invaluit, sed diligentissimi Profectores Falloppius, Eustachius, Cowperus præter cæteros aut proposuere verbis, aut tabulis exhibuerunt: perinde ac hujusce fibræ orbicularium, siquæ sunt, more, seu circulari incessu utrumque labrum complecterentur, quarum nullum extremum sit neque immobile primum seu principium, neque mobile, & obsequens alterum seu terminus: earumque decurtatione id fiat, quod perperam orbicularium fibrarum contractione effici arbitrantur. Id unum in præsentiarum indicasse sufficiat, hæud in orbem eas fibras ferri; sed implexo quidem ac mirifico naturæ ordine circa utrumque Labrorum angulum, ubi eæ concurrere, iterum diduci ac dividi, prout deinceps fusiùs explicabimus, quum ad hanc partem pertinentium musculorum tractationem absolverimus.

§. XXII. Labri superioris Elevatorem musculum, qui & narium pinnis elevandis famulatur, descripsimus supra; hi nunc exponendi occurrunt, qui vel rectà, vel obliquè, sive superum tantummodò, sive utrumque fursùm vellunt. Qui rectà superius Labrum attollit, vel Elevator Labri superioris proprius, vel rectiùs forsitan Incisorius ab insertionis loco nominatur. Is infrà oculi orbitæ crepidinem propè majorem angulum demittitur; ac ponè pyramidalem propter pinnarum latera in superum Labrum inseritur, propè incisorios dentes fufis, explicatisque fibris ad interiora vergentibus; quibus simul utrinque intentis musculis rectà quadantenus id Labrum attollitur: Eorum alterutro dumtaxat operante leniùs Os detorquetur. Hujusce interdum principium sic proximo Pyramidalis lateri jungitur, ut unus continuatusque musculus videri posset, si aut eum perpetuò contingeret, aut diversa utriusque fibrarum directio aliter non significaret.

Elevator mus-
culus proprius
Labri superio-
ris, seu Inci-
sorius.
Tab. ead. L. R.

Pyramidali
interdum co-
pulatur.

Tab. ead. L. Q

§. XXIII. Huic adjutor venit musculus alter, utrinque unus, qui à priori Ossis jugalis facie e ductus, obliquo incessu interdum ejusdem Incisorii lateri copulatur, interdum super eodem, ac sub Pyramidali interjectus, disjectisque fibris in eundem superi Labri locum inseritur; ejus est obliquè fursùm eam partem adducere. Hunc ceteri silent Anatomici præter Celeberrimum Morgagnum, ex cujus doctissimis Ad-
versa-

versariis habemus, sic ab osse jugali fasciculum fibrarum non
 „ contemnendum ad proprium Labri superioris Elevatorem Adv. Anat. 2.
Animad. 12.
 „ musculum dimissum bis vidisse meminimus. Hunc eundem
 postquam pluries comperimus musculum, in eadem Eustachii
 XLI. Tabula Fig. I. delineatum observavimus; quamquam Hujus musculi
aliter atq; nos
observavimus
Eustachius ter
minu delineat.
 & in hoc ab eo dissentire cogimur: quum ab eodem tamquam
 Labrorum Orbiculari subjectus proponatur, qui per nostram
 Anatomen eidem Orbiculari superfusus repertus fuit. Hunc
 verò, vel uti crebrò, vel uti constanter à se repertum deli-
 neaverit Eustachius, nihil licet ex ejusdem Tabulis asserere.
 Nos in pluribus continenter confectis Capitibus ac Faciei dis-
 quisitis musculis eum perpetuò, varia quidem nonnunquam
 magnitudine, & ab reliquis omnibus divisum, & invenimus
 ipsi, & nostris, qui aderant, luculenter monstravimus. Idèd
 fortassè minùs antehac sese in conspectum dedit, vel quia sic
 adipi immergitur, vel cum Orbicularis Oculi fibris copulatur:
 ut vel nullus, aut nullius nominis lacertus fuerit existimatus.
 Facile ubi tenuis est, utpotè proximi Orbicularis, sub quo
 sæpe plurimùm delitescit, appendix, & portio habetur:
 Quamvis hic revera neque ad Orbicularem, de cujus lacerto Musculus Zy-
gomatiscus mi-
nor nobis per-
petuus.
 suprà egimus, neque ad alterum, ac majorem Zygomaticum
 quidquam pertineat, quapropter eum Zygomatici minoris no-
 mine nuncupandum censemus.

§. XXIV. Qui utrique Labro communes musculi sive
 rectà, sive obliquè fursum evehunt adèd conspicui sunt, ut
 Anatomicorum nemo sit, qui eos in præsentia non noverit;
 tametsi, quem nos Labrorum Elevatorem communem, seu
 à termini vicinia Caninum dicimus Falloppius arbitretur Vesa- Musculus Ele-
vator Labro-
rum communis
seu caninus.
Tab. ead. L. 3.
Obser. Anat.
 lium non novisse; ego quidem à proximis non secrevisse judico,
 minimè tamen tantos, adèdque conspicuos fibrarum lacertos
 præclarissimum Anatomicum latuisse, existimo: nam si de- De Human.
Corp. Fabr.
l. 2. c. 13.
 scriptio sedulò conferatur; non id cognovisse tantummodo, sed
 plura præterea eum minimè latuisse, fortassè fatebimur, quæ
 ab nostris dumtaxat postmodum discreta fuere. Libet tamen
 & Falloppii observationem proponere; qua quid consonum,
 quidve ab Anatome alienum sit, apertè constabit. „ Dum
 „ tertium, inquit, par descripsit, novum musculum præter-
 „ misit, carnosum totum, sed gracilem atque teretem, qui

D

„ oritur

„ oritur à cavitate illa, quæ malis subjicitur, & in Labrum
 „ superius, vel potius in frenum ipsum inferitur. Hic mus-
 „ culus multa pinguedine obvolutus in omnibus cadaveribus
 „ à me repertus est „. In ejus igitur descriptione duo mihi
 „ ab Anatome nonnihil declinare videntur: alterum quoddam mus-
 „ culus ille velut teres proponitur, qui gracilis quidem, & te-
 „ nuis, sed latus existit: alterum verò, quoddam potius quàm in
 „ Labrum superius, extra Oris rictum eum sese conjicere de-
 „ prehendi.

*A' Fallopp'o
 non rectè pro-
 prius descriptus.*

*Musculus
 Rhomboides.
 Tab. ead. L. f*

*Totus Offi co-
 haret.*

*Alter longè
 minor, sed con-
 spicius.
 Utrique inco-
 ri usus.*

§. XXV. Tametsi ad neutrum Labrorum novus alter
 à nobis repertus musculus quicquam spectet, priusquam ta-
 men ab hisce partibus nimium recedam, eum proponere est
 opus. Is utrinque unus ad Rhomboidem figuram accedit;
 Uterque acutus angulus tendineus, medium autem omninò la-
 certosum est; tenuis sed latus, vix duos transversos pollices
 æquat longitudine. Pars inferior acutior est, superior latior:
 inter Nasi latera, & Orbitam situs, infra majorem canthum
 quarto Offi sic totus adhæret, ut nulla hujusce musculi pars
 mobilis deprehendatur. Cui hunc muneris naturam comparave-
 rit sic omninò me latet, ut ne divinare quidem ausim. Quum
 tamen nullum Sapientissimi Conditoris Opus consilio destitua-
 tur, atque is nisi loco moveri musculus, turgere saltem ali-
 quantum possit; Quumque nulla sit vel levissima Faciei muta-
 tio, qua eorum, quæ interiùs aguntur, non aliquid prodatur;
 num fortè ad quæmpiam minutum licet, at maximè fortasse si-
 gnificantem motum, ac Faciei modum accommodatum dice-
 mus? Sed quibus animus magis vacuus est, hæc amplius disqui-
 renda relinquimus. Est etiam musculus alter, sive lacertulus
 multò isto minor, de quo eadem ferè conquæri possent; mox
 infra Orbitæ limbum, supra Rhomboidem transversim loca-
 tur, cujus utrumque extremum tendineum est, venter autem
 carneus; brevis quidem, ut sit lato pollice minor; tenuis, ut
 lineam vix æquet: sic tamen conspicuus, & ab reliquis dif-
 cretus, quod positus maximè ostendit, ut minimi quidem,
 at præclaram musculi formam referat. Sed hæc tantummodo
 in præsentia indicasse sufficiat; quum de horum officio, utpotè
 omninò hærentibus vel nil nobis dicendum ultra sit, vel ea-
 dem sint repetenda.

§. XXVI.

§. XXVI. Alterum, eumque vetustissimè cognitum utri-
que Labro utrinque insertum ac opitulante musculum Zygo-
maticum ab origine nominant Anatomici; quem posthac si libue-
rit, ut ab altero, eoque minore à nobis supra descripto, etiam no-
mine dignoscere possimus, majorem Zygomaticum appellabi-
mus; cujus fibras non perpetuò in unum lacertum coeunt, sed
aliquando in duplicem, triplicemve fasciculum dispartitas
cum exercitatissimis Profectoribus ad terminum properare de-
prehendimus.

Tab. I. lit. P

Musculus Zy-
gomaticus ma-
ior.

§. XXVII. Nunc ii describendi restant muscoli, qui
inferius maximè Labrum, ac mentum compingunt, in qui-
bus eadem nobis ferè proponenda occurrunt, quæ circa La-
brorum orbicularem antea observavimus. Hujus itidem la-
certosæ fibræ minimè in orbem feruntur; sed quadam ac ru-
di arcus imaginè ab angulo ad angulum Oris comigrant, quò
loci superioris Labri, cæterorumque illò coeuntium musculo-
rum fibris implicitæ atque decussatæ quò postremò abeant,
nitidiùs à nobis declarabitur, ubi deinceps de horum mus-
culorum implexu, ac diductione uberiores sermonem habue-
rimus.

Lit. I.

§. XXVIII. Quem colibitum fuit, ab officio Labro-
rum communem Depressorem, seu figurà Triangularem no-
minare, ab menti latere aliquando lata basi prognatum vidi-
mus: aliquando longioribus fibris, quæ mento proximiores
sunt, ulterius prolatis in adversum latus ferri, ac compari ita
occurrere, ut una habeatur, eademque fibrarum continuatio
ab uno ad alium Oris angulum, nullo interiecto divisionis si-
gno: Idque non modò à nobis, sed & ab diligentissimo Eusta-
chio observatum fuisse, de ejusdem Tabula xxxv. didicimus;
Quod tamen alterum, variè licet, natura fuit instituere soli-
ta, minimè ex eo animadvertimus: nam quum nullum aliquan-
do eorum velut musculorum vinculum habeatur; interdum
tamen iisdem adjectum esse tanquam lacunar eosdem collig-
ans sæpe reperimus. Ubi igitur istud invenire, quod crebrò
evenit, datum est, elegantis, sed parvi muscoli forma dispo-
situm reperi: teres nonnunquam figura fuit, nonnunquam ple-
nus, ac latus, sub mento situs occurrit, ea longitudine, qua
utrumque proximius Triangularis extremum colligaret. Hu-

Lit. x
Musculus com-
munis Depres-
sor Labrorum,
seu Triangu-
laris.Musculus men-
ti Transversus
novus, non per-
petuus.

D 2

jus

jus: utraque tenuia extrema in tendinem mutantur, quibus firmiter innectitur, quoniam per latiore ventrem laxius mento copulatur.

Bit. q. x.
Elevator mus-
culus Labii
inferioris.

Myot. Ref
P. 4. FF.

Hujus fibra de-
cussata prode-
unt, unde usi s-
aliter elicitur.

Labii inferioris
Musculi no-
vi descripti.

Hujus.

Productores no-
minati.

Tab. eadem
Lit. t.

§. XXIX. Quum de iis, quæ ab Cl: CoWpero de superioris Labii Elevatore musculo, & alarum nasi Constrictore proposita sunt, dudum à nobis verba fierent, ita eum collaudandum diximus, ut ne Eustachii quidem quidpiam gloriæ detraheretur; Quum is etiam ejusdem musculi non rudem imaginem tot ante annis elaboraverit. Quod ad Elevatorem verò Labii inferioris pertinet nil cum eodem Eustachio, aliove Anatomico, prout mihi compertum est, inventionis gloriæ commune habet; qui solus, nullo aut præmonente, aut prævertente, hosce musculos detexit. Ego eos & perpetuò adesse reperi, & præterea quæ ii se se inferius constringunt, ita fibris implicari, ac decussari, ut ab adverso latere prodeuntes in oppositum planè ferantur; quod non eò dumtaxat commemoro, quia utrumque CoWperus prætermiserit; verum ut alterum ab iis commodum percipiatur; quoniam ab eorundem animadverso positu perspicuum est, non modò per eos inferius Labrum elevari, sed & necessariò contrahi quadantenus, ubi intenduntur.

§. XXX. Hisce utrinque usque ad eò conspicui astant musculi, ut mirum oppidò sit hujusce Anatomici diligentiam eos fugiisse: etenim juxta præcedentium exortum, quinimo sub iisdem ab eodem Auctore CoWpero in Anatomen inductis aliquatenus prodeunt, ac dimissis inferius, curvatisque paululum fibris se ejusdem Labii Orbiculari dicto comites adiungunt. Nos non solum in singulis omnibus quæsitos cadaveribus perpetuò reperimus, sed eadem semper & figura, & loco compositos; ut & constanti eos munere fungi, & necessarium præstare commodum, dicendum sit. Horum itaque actione non tantum sive in mandendo, sive in quolibet alio usu id Labrum gingivis adduci oportere certum est; verum & ad illud contrahendum, atque adeo in priora producendum, plurimum famulari, nullus dubito, quos imposterum placet inferioris Labii Productores musculos nominare.

§. XXXI. Quandoquidem ad eos fibrarum lacertos ventum est, qui eodem positu, & ordine, ac vulgo Oris sphincter

eter, incedereprehenduntur; quæ ab superioribus ratione differant, proinde ac diversæ forent, haud satis intelligo; multòque magis mirari subit, prælaudatum Anatomicum Cooperum stratum illud fibrarum tanquam Labri inferioris Depressorem musculum nominare. Quas neque illi comparatas esse muneri, neque istud præstare posse, facile animum advertentem fore perspecturum credo. Eæ namque fibræ, quæ ab Oris lateribus, (ne quid amplius eorum in præsentia proferam, quæ nondum satis exposita sunt,) quadam semicirculari imagine ad inferius possimum Labrum, seu Buccæ inferiorem partem compingendam disponantur, atque adeo proximas circumvallent gingivas; quam ratione fieri censendum est? ut dum in contractionem veniunt, queant inferius Labrum deprimere. Nam ubi eæ contrahuntur, turgescere, hoc est, decurtari, atque simul ad rectitudinem propius accedere necesse habent; ex quorum utroque id necessariò consequitur: cum is contrahitur & turget; vel Labrum sursum evehi debere, vel certè prominere, quod vel utrumque vel alterutrum pro arbitrio contingit. Quapropter si aliquod nomen ab sphinctere Labrorum diversum ei dandum foret, vel inferioris Labri Corrugatoris, vel ejusdem Protrusoris nomine nuncupari posse censerem. Præterea huic natura muneri, ad inferius scilicet Labrum deprimendum, peculiarem musculum construxit: qui quidem eo nomine donandus est, quoniam huic potissimum deprimendo inservit; ac tametsi non adeo planum sit eos admissim dirimere, & in duplicem dispertire musculum, id tamen & mente, & oculo ita pronum est assequi, quàm quod maximè.

§. XXXII. Istius igitur Labri inferioris Depressoris proprii fibræ, ut luculentius intueantur atque innotescant, non in extrema tantummodò Labri seu menti facie sunt contemplandæ; sed reflexo eodem Labio, purgatisque interiùs velantibus Oris membranis, eò usque præterea procedendum, donec nulla transversim occurrat Protrusoris, seu Corrugatoris fibræ. Per exteriorem igitur Corrugatoris faciem ex priore; ac laterali maxillæ parte proprii Labri Depressoris fibræ procedunt, ac sursum parallelo ordine protensæ, nullis interstinctæ sive transversis, sive circularibus, sed obliquè paulum actæ, propè terminum.

Myot. Ref.
Fig. 4. lit. G.

Num fibræ semicirculares Labri inferioris queant idem deprimere?

Corrugator musculus seu Protrusor.

Labri inferioris Depressoris proprius quæ perspicue spectandus est.

Fibrarum maxillæ, & sicut proponitur.

minum tenuiores, in fines inferioris Labri terminantur. Non æqua semper est earumdem fibrarum inclinatio, quum pro varietate subjectorum, ea quoque variare consueverit. Extrema autem ejusdem musculi facies non ita luculenter percipitur, quoniam sive ob interjectum adipem, sive ob varium fibrarum ordinem earum incessus interturbatur. Quod tamen & diligentiori examine, & in idoneis cadaveribus deprehendere potuimus id primum est. Omnes eas fibras, quæ sive à menti, sive à maxillæ acie fursum proferuntur, non unde proficisci videntur, derivari; verum multò inferius earumdem haberi exordium, quum à musculo quadrato Colli, cujus eæ continuatio sunt, certò producantur; idque adeò facile demonstratur, ut, leniter exacto Triangulari musculo, ac tractis Quadrati fibris, id omne protinus sese in conspectum dederit. Quod, neque cæteri, qui de hac re egerunt, animadvertere Anatomici, neque suis monstravit Eustachius Tabulis: quum si in ulla, in xxx. præsertim id illi exhibendum fuisset. Hujus itaque musculi, quem nonnulli Anatomici Quadratum menti nuncupant, exterior facies, seu varlo, implicatoque fibrarum ductu, seu plurimo interjectoque adipe sic obducta conspicitur, ut ægrè quicquam certi vel jisdemmet decernere fuerit. Eorum propterea plerisque prætermisiss, ea tantummodò, quæ in exercitioribus Anatomicis Eustachio, & Cowpero majore sunt edita sedulitate, nobis perpenderè in animo fuit; quorum tamen neuter cum nostris omninò convenit observationibus: Cowperus etenim extremum fibrarum ordinem, qui Depressori ab eo tribuitur, semicirculari ductu ferri proposuit, contra atque à nobis observatum fuit, & exhibitum. In illius namque Tabula ad inferiora, in nostra ad superiora singuli omnes fibrarum lacerti convertuntur; qui quidem si rectè dijudicare valeo, ejusdem penè ordinis atque ii sunt, quos interius transversim ferè sitos diximus, quosque reflexos Lit. 4. notavimus. Inter hosce geminos fibrarum ordines, qui ejusdem tamen positis, ac directionis sunt, quorum alter exterior est, alter interior, atque utroque Corrugator constat, medias se conjicere eas fibras, quas modò à Quadrato Colli derivatas diximus, si non asserere, nullus tamen proponere dubito. Ex his tamen nonnulli

Unde ea procedant.

Myot. Ref.
fig. 1. L. f.
Tab. nostra
Lit. V

Harum incessum Corrugator non videtur assequi.

Inter Corrugatoris fibras ea se conjiciunt, quæ depressoris sunt.

Observationes anatomicæ Jo. Dominici Santorini, ...

la

læ circa utrumque Oris angulum, siue ad maiorem firmitatem, siue ad quodpiam aliud commodum interiùs subeunt. Quamobrem extimùm utrumque fibrarum ordinem in arcus modum dispositum Labri inferioris Corrugatori, seu Protrusori concedere libet, quum interiectus medius dumtaxat ordo ejusdem Labri Depressori tribuendus videatur: cuius quidem non solum interest idem Labrum deprimere, verùm pro varia copulatarum fibrarum actione, tum varios motus edere, tum variis se aptare figuris, & præcipuè idem exteriùs reflectere. Porro ad Eustachium quod attinet; in ejusdem Tabula xli. Fig. 1. in qua, licet aliqua desiderentur, ea tamen sedulitate pro eorum temporum ratione elaborata videtur, ut neque accuratior, neque similem alteram quisque posteriorum ediderit, sic tamen illius seu Quadrati, seu Depressoris fibræ locantur, ut unus tantummodò utrinque ordo emergere videatur; qui quamquam circa medium menti, ubi addecussim, geminari videntur: non id tamen apparet, quod nos deprehendisse visi sumus; nempe, quòd circa medium Reticulatum conspicitur, non ab rectis tantum, atque à Platismate derivatis fibris, sed & à semicircularibus superjectis efficiatur. Imò verò circa menti apicem transversim sitæ; si tamen eæ fibræ sunt, ac ad aliquid significandum institutæ, cujusnam eo loci dictionis sint, quum nec illuc usque interiores semicirculares dictæ perstringant, nec alterius ordinis eo ductu ferantur, aut quid præstare valeant, minimè assequor.

§. XXXIII. Etsi inter Maxillæ potius, quam Faciei musculos Platisma-myodes recenseri jure queat, ne inchoata jam de eodem oratio aliò abrupta rejiciatur, quæ de eo animadvertenda supersunt, in hunc locum conjicere duco. Primum quod adnotandum occurrit, extimam hujusce musculi faciem non ita Cuti adhærescere, ut nihil omnino inter utrumque intercedat; quoniam juxta varias subjectorum constitutiones stratum adiposum quandoque conspicuum interjicitur; idcirco ex hoc inferre licet, panniculi carnos, si quid tamen hujusmodi in homine est, illum minimè sobolem esse, quod & de Frontalibus musculis dictum volo, quum & hi ab Cutis tegumento modico interjecto quandoque adipe dirimantur;

Eorum Usus.

Eustachius casualiter pingit, ac comperimus.

Platisma-myodes non adhæret Cuti immediate.

Diversum à panniculo carnos, si is in homine est.

Panniculus carnosus in Brutis immediate Cuti adhæret. tur; quum contrà in saginatis animantibus, quibus panniculum hunc adesse comperimus, quàm proximè nullo interjecto adipe Cuti is adhærescat. Alterum quodd, quum nunquam priora ejusdem latera ita adducta viderim, contrà atque ab Vesalio proponuntur; perquam rarè etiam ita atque ab Eustachio exhibentur; prònum est mihi opinari, ea multò magis diducta esse consuescere. In eo tamen latere id comperi ab

De Human. Corp. Fab. l. 2. Tab. 3. Lit K. Tab. 30. nemine animadversum; quod infrà Thyroidem validiusculi ejusdem lacertuli, seu fibrarum fasciculi decedant, qui oblique sursùm provecti in adversas oras lati, supra Thyroidem sæpè decussantur, ac porrò pergentes ad maxillam contendunt. Ad hujus itidem priorem partem, seu mentum, non ita tantum lacertuli, de quibus modò, decussati pertingunt; sed extrema hujusce musculi latera sic concurrunt, ut singulorum fibræ manifestò in oppositam latus ferri videantur. Atque ab hujusce decussatione, non levis mihi ex repetita disquisitione, suspicio est, eos progigni musculos, qui cum CoWpero inferioris Labri Elevatores dicuntur. Quæ autem de hujusce termino dici solent, nobis quidem varia sæpe occurrere, quæ verò de postico ejusdem principio, ex nostris dissectionibus improbari sepissimè solent. Quod verò, sive ex his quas animadvertimus, sive ex aliis ejusdem Quadrati fibris in Os Hyoides aliquot inserantur, CoWpero asserente, nunquam nobis incidit observandum; ac vehementer suspicor, rem secus fortasse à reliquis Prosectoribus repertam iri.

Supra Thyroidem hujus fibræ decussantur.

Summa harum decussatio circa basim mentis, ex qua fortasse origo Elevatoris Labii inferioris. §. XXXIV. Hujus ejusdem Colli Quadrati quasi soboles, & propago novus alter musculus nunc primò à nobis productus poterit alicui fortasse videri; at cum plura nos suadent, tum illud maximè evincit, rem aliter se habere, aliumque omninò à Quadrato eum esse, indeque non derivari, quodd huic ille subjicitur; nostrique fibræ Quadrato penè transversim impositæ, inde oriri videntur, quò ut plurimùm alterius terminus haberi solet. Incerta huic figura est, qui unus quandoque, aliquando in duplicem, triplicemve fasciculum discernitur. Latior sæpe hujus exortus, quem tendineum interdum deprehendimus, circa Maxillæ angulum sic Cuti innexum, ut ægrè inde evelli queat: tenuior utique est, præterquam in termino, quò paulum teres, & firmior, modò subli-

Myot. Ref. cap. 10. Ab hoc nulla fibræ ad Os Hyoides.

Tab. ead. L. u

Musculi Quadrati propago non est.

Hujus figura incerta.

sublimior, & rectior, modò inferior, & incurvus Triangulari musculo circa summum copulatur. Is ubi contrahitur quum rectior fiat, Os leviter posse ab eo diduci videtur; quod quum ridendo præsertim contingat, & huic nos motui cum opitulante credamus, & nè hunc quidem innominatum prætermittamus, Risorium nuncupabimus.

*Trianguli
copulatur.*

*Musculus Ri-
sorius novus;*

§. XXXV. Postremus Buccarum musculus, qui nobis superest describendus, Buccinator est, potissimum cibus in masticatione continendis, huc illucque dentibus aptandis comparatus. Utrique unus, latus, validus est, quem non explicandis, sed quàm maximè contrahendis Buccis famulari, jam diù dixere Anatomici, qua etiam ratione Buccinator dici deberet, non quia ad asservandum aerem buccas distendat, verum eas contrahat ad eundem vi exprimendum. Exercitationes Anatomici norunt ei principium esse exterius circa postremos binos Molares dentes ab utraque maxilla. Addiderunt his Diligentissimus Cowperus, & Cel. Heisterus, par-
tim à processu Coronoidæ maxillæ inferioris, præterea esse deducendum: nunquam tamen id nobis compertum obtrigit, quando Coronoides processus eo tantummodò loci sit nominandus, quo supra communem utriusque processus basim ab altero condyloide processu diduci incipit. Constans verò alterum ipsius exordium, neque à prælaudatis, neque à cæteris, quod sciam, memoratum, quod conspicuum sanè trahitur à basi, tum à tenui, acutoque corniculo processus Pterygoidis, ei validissimè adhærens tendineo copulatus vinculo. Latior est multò hujus basis, quam vel describi, vel in tabulis à Cl. alioquin Prosectoribus soleat exhiberi, nam ubi ad terminum accedit quodam obtuso vertice trianguli imagine productus compressior aliquando tenuatur. In hac parte vel minimè dissecuisse, vel perperam, atque oscitanter Thomam Bartholinum ex eo conjicere licet, quod, hunc rotundum, instar circuli tenuem, & membraneum, variis fibris intertextum, dicat: nam neque ista fibrarum implicatio, neque hæc figura cuiquam modicè exercitato unquam sese offerret. Duplicem terminum habere, mobilem alterum, alterum immobilem scire licet. Ima inferioris labri corrugatoris pars, unà cum muscoli nostri Productoris fibris copulata eò pergit,

*Buccinator
Buccis contra-
hendis datus,
unde & nome.*

*Myot. Ref.
cap. 10.
Comp. Anat.
319.*

*Hujus princi-
pium non à
Coronoidæ, sed
ab utraq; ma-
xilla, & Pte-
rygoide.*

*Anat. lib. 3.
c. xi.
Figura Buccia-
toris à Bar-
tholino perpe-
ram proposita.*

E

unde

Incessus, & terminus fibrarum illius quo pacto detegendus.

unde Buccinatoris inferior pars à maxilla exoritur, quorum uterque, vel alteruter fasciculus, si Buccinatori tribuatur huius immobilis terminus est. Alter verò mobilisque ejusdem terminus, quem unum hucusque novere, ad oris angulum fuisse visus est. At per Anatomen non omnino hæc ita esse percipientur ab his, qui accuratissime in lacertosis cadaveribus sectionem instituent. Atque ut hæc confectio ex sententia contingat, non est tantummodò ennitendum, ut oris angulus ab reliquis inutilibus, sive membranis, sive adipe purgetur, sed singuli circumjecti muscoli sedulo sunt detegendi, ut simul & verus Buccinatoris terminus ea confectioe innotescat, & cæterorum progressus, de quibus nos infra esse dicturos non semel polliciti sumus. Septem utrinque ad singulos scilicet oris angulos muscoli pertingunt: Buccinator videlicet, gemini superioris nempe & inferioris Labri Corrugatores, communis Elevator seu Caninus, Zygomaticus major, Risorius, atque Triangularis. Quamquam eas musculares fibras, quibus Labra constare diximus, pro uno hucusque Orbiculari musculo, seu sphinctere dixerunt Anatomici, nos tamen geminum supra posuimus. Nunc quid ille revera sit, prout per Anatomen compertum est, dicemus.

Septem utrinque muscoli ad oris angulum pertingunt.

Decussatio fibrarum circa oris angulos.

*Quo pacto divi-
antur à Buccinatore.*

§. XXXVI. Ubi peragrato Labrorum ambitu semicirculares eorundem fibræ ad oris angulum accedunt, hi ad invicem cumulantur & coeunt; ut quæ laxæ prius ac diffusæ ampliore aream occupabant, confertæ in locum multò arttorem contrahantur. Itaque si vel adverso lumine earundem directio perspiciatur, aut præclara luce varia partis inclinatione id seridò scrutetur; quod nobis sæpissimè evenit, deprehendetur tandem: non uno eodemque fibrarum ductu sphincteris imagine utrumque labrum circumdari, verum eas ad angulum utrinque perductas ità interfecari, seu ad decussim duci, ut diversum planè fibrarum ordinem labra circumire intelligatur. Quòd si ulterius fibrarum iter persequi lubeat, eæ sunt levi cuspidè diducendæ, quò faciliùs queat cujusque incessus internosci: ità clarè patebit, has non ferri ad alterum Labrum; sed superioris labri fibras ad infimam Buccinatoris partem; inferioris labri ad supremam ejusdem Buccinatoris contendere. Ex his fibris Buccinatorem ut plurimum compingi vidisse

vidisse visus sum: Nisi post tantam hac in re exploranda sedulitatem, aliquod adhuc hallucinationis periculum verendum sit. Cæterum quemadmodum earum plurimæ sic progredi sepiùs deprehensæ sunt: sic nullam fibram inde aliorum deflectere negare non ausim; Quum crebrò nonnullæ Zygomatici majoris fibræ non tantùm ed inferantur, ubi omnes sciunt, sed ita proferantur, ut vel Corrugatoris fibræ ad Zygomaticum, vel Zygomatici ad Corrugatores pergere perspicuè videantur. Quod, cum dico, ita intelligendum est: Non omnes illuc ferri, sed imas præsertim & ad Triangularem, & ad nostrum Riforium musculum productas, continuatasque dimitti. Continuationem harum fibrarum ad Triangularis, seu labrorum communis depressoris partem compingendam concurrere probè novit, atque delineavit Eustachius: reliquam ac potiore triangularis partem internam potissimùm cum Canino, seu communi Elevatore Labrorum musculo continuari, atque unam eandemque esse fibram, quæ ab imo Triangularis ad Caninum summum proferatur, evidentissimum est. Quà Caninus ad Triangularem abit fibræ cogit, ac firmior fit: ex quo liquet minùs rectè ab iis Anatomicis Caninum vel describi, vel delineari, qui non extrà oris rictum, sed quasi omnino, vel plurimùm in superius labrum inferatur.

§. XXXVII. Vix quidquam superest, quod nostras amplius in hoc loco sistat observationes, nam neque novi alii musculi proponendi; nec aliorum lapsus animadvertendi supersunt. Perfunctoriè tamen nonnulla notabimus, ac primò de Temporalis musculo illud occurrit, quòd ex fibræ, quæ supra Mastoidem processum ortæ transversim ferè ad insertionis locum properant, per quemdam velut gibbum canalem ad radicem prioris temporalis processus insculptum deferuntur, quòd tamquam trochleæ ope in opere adjuventur. Præter quosdam inexercitatos cæteri fortasse omnes norunt, tum ab osse temporali, tum Frontis, & Bregmatis, & Sphenoide illum derivari. Eximius Anatomicus Cowperus ab interiore quoque facie processus Zygomatici eum deducit, unde nos tantummodò Masseterem derivari putamus: sed insuper adjiciendum est non sic eum oriri à Sphenoide, ut ab externo dumtaxat latere prodeat; quum & is emergat à priore ejusdem facie,

Nonnulla ab Zygomatico majore ad Labra compingenda feruntur.

Aliquot ab Triangulari, & Riforia non pro.

Tab. 41. fig. 1.

Triangularis fibræ plurimæ Canino continuantur.

Posticæ Musculi Temporalis fibræ per trochleam ducuntur ad maxillam.

Num Temporalis etiam à Zygomatico processu prodeat.

E 2 quæ

quæ posticum magnæ rimæ latus orbitæ oculi prorsus subjectæ efficit ; quod iccirco annotatum volumus , ut ea faciliùs tum intelligantur , quæ infrà , ubi de Cerebro Cap. III. de novo quodam duræ matris sinu per eam magnam rimam prodeunte , erunt nobis proponenda . Ejus autem musculi terminus est non modò in utramque processus Coronoidis faciem ; verùm eò usque per interiorē ejus processus aciem tendineus dimittitur ; ut duas vix lineas à postremo molari dente recedat . Mansorii verò seu Masseterii originem sicut ab interiorē facie processus Zygomatici deducendam diximus , sic non ejusdem decussatas fibras comperimus ; contrà atque idem CoWperus sentit , sed ad invicem tantummodò inclinatas ad terminum progredi . Porro cum iste musculus Eruditissimo dicente Jo: Guilielmo „ Pauli „ in communem potiùs cum musculo Alari interno „ tendinem angulum maxillæ inferioris tegentem videtur abire aded , ut quivis mansorius cum dicto Alari musculum „ digastricum exhibeat „ etsi specie quadam verum cense- ri possit non omnino tamen cum nostra Anatome congrue- re videtur ; tum quia Masseterius multò amplior est , quam interior Pterygoide ; eòque prolatat tendinem , quò nul- la Pterygoideis fibra pertingit : tum quòd Mansorii fibræ om- nes non ad maxillæ angulum proferuntur , quum plurima eo- rum pars validissimè in exteriorē maxillæ faciem inseratur . De gemino autem Pterygoide musculo nihil nobis adjicien- dum est , nisi quòd exterior sæpe ab interiorē quoque latere marginis ejusdem nominis processus procedit ; interior verò ex quibusdam velut stratis , ac laminis , quarum altera tendi- nea , carnea altera , coagmentatur . Digastrici denique medium , teretemque tendinem extrà Styloidem musculum locatum se- mel , vel iterum tantum reperisse memini .

Neque Diga-
stricum effi-
ciunt cum A-
lari interno.

Ad vanHorn.
Op. Annot.
n. 15. a

O B

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

C A P U T II.

De Aure exteriorē.

Secundum Faciei musculos ii potissimum esse ad examen revocandi viderentur, qui Auriculæ dati sunt; modò post infinitos penè ab Solertissimis, ac Præstantissimis Anatomicis circa auditus Organum exanthlotos labores, quicquam adhuc ab iisdem invisum, prætermissumque fuisse credendum foret; Præsertim quum præter Illustrium Professorum Bartholamæi Eustachii, Realdi Columbi, Gabrielis Falloppii, Cæcilii Folii Protomedici ex nostris Præcessoribus, ac reliquorum sedulitatem, singillatim de hac re Tractatus utpote absolutos ediderint Celeberrimi Viri Fabricius, Casserius, Schelhammerus, Vernejus, ac postremò Ch. atque Exercitativissimus Anatomicus Jo. Maria Valsalva novissimè fato ereptus, qui si hominum quisquam quæ supremus condidit Opifex assequi scrutando valet, in præclaro de Aure humana Tractatu, vel jam assequutus esse, vel quàm proximè ad ea accessisse visus est. Quum autem nulli hoc datum sit hominum, tametsi improba sedulitate singuli pertentarent; adhuc plura nihilominus superessent detegenda, quæ Conditoris Sapientiam magis magisque declararent. Et in Aure igitur humana sperandum quidpiam adhuc, producendumque restat, cum circa interiores, tum maximè exteriores ejusdem partes, in quarum potissimum disquisitione Nostras nunc Observationes contulimus; musculos nempe Auriculæ, qui nec omnes ab laudatis Auctoribus detecti, nec eorum aliquot ea, quæ par erat, perspicuitate, aut observati, aut descripti,

*Professor
celeberrimi qui
singillatim de
Aure tracta-
verunt.*

*Restat adhuc
quidpiam pro-
ducendum.*

De Aud.
Tract. p. 1.
c. 1. n 7.

Musculi non
pro motu toni-
co dati sunt.

Observ. Ar.
Tab. Anat.
plurib.
De Aur. aud.
Org. struct.
l. 1. c. 5.

Tab. 3. fig.
1. lit. B.
Tract. de Au-
re hum. Tab.
1. fig. 3. 1. A.
Tab. 3. fig.
4. lit. B.
Musculus au-
ricula superior
aliter se habet,
utque proponi-
tur.

pti, aut denique delineati fuere. Res hic nobis cum Schelhammero non est, qui quum hominum aures non commodè arrigi, aut cieri ut in quadrupedibus observaverit, illas omnino carere musculis adversus propugnantem Casserium asserere non dubitavit; Verùm id potius nobis evincendum existimamus, non musculos scilicet Auriculæ deesse, quandoquidem eos facillimum est & huic facultati initiatis deprehendere; Sed partes eas, quibus ii famulantur, variè pro re nata licet fortasse nec omnes, nec nostro arbitratu, & leniter quidem moveri; qui scilicet motus etsi rudioribus nostris sensibus minùs conspicui evadant: non ob id tamen nullos eos esse deducendum; Nec eam operam esse ab iis dumtaxat navandam, ut particulæ, quibus inseruntur, rigidæ, & inflexibiles persitent, seu ut motum, ut ajunt, tonicum obeant: Quod quum mihi, tum à musculi natura, & officio, tum à pluribus commodis, quibus fuere comparati, perquàm alienum esse videatur; meum faciliùs in animum induco, eos ceterorum musculorum more, modò laxari, modò tendi, ac singulas partes, quibus prospiciunt pro sonorum gradibus, ac diversitate, non quantùm nostris sensibus planè liquet, sed quantùm illi muneri congruum est, aut contrahere, aut diducere, atque uno verbo propriis usibus aptare.

§. II. Et veteribus superiorem Auriculæ musculum ac potissimum Falloppio, Eustachio, Casserio, cæterisque cognitis fuisse ex eorumdem monumentis palam est; Quæ tamen illi obscurè subindicarunt, disertè Falloppius de eo differuit, quum Eustachius, & Casserius præclaros ejusdem Icones ediderint. Hosce duos ex recentioribus aliquot imitati, vel iisdem penè verbis descripsere, vel easdem exhibere imagines, quæcumque veritate consentiant, neque prorsus inficiari, neque asserere quidem audeo. Is namque vel brevior est atque ab Casserio exhibetur; vel longior, atque latior eo, qui ab Clariss. Valsalva delineatur, ne de cæteris dicam, qui quàm maximè à veritate alienos suis Tabulis protulere. Is itaque tendineo prædit exordio infra summum Crotaphitis musculi marginem, nec rectà deorsum fertur, laudato præmonente Falloppio, ut Anatomicorum Tabulæ exhibere solent, sed latiore, & longiore parte in priora inclinatur; at quò propius

ad.

ad auriculam proficiscitur validior, atque confertior fit, cujus posteriores, ac breviores fibræ, quæ quidem pauciores sunt, rectà demissæ in superiorem, posterioremque Conchæ partem inferuntur, cæterarum verò plurimæ magis in priora deductæ circa omnem superioris auriculæ cavitatis, seu Scaphæ partem implantantur. Harum non tendinea, sed carnea insertio est, quod quidem tenuiores, puto, gracilium cadaverum fibræ imposuere, quas revera carneas luculentissimè deprehendimus. Quum hujus itaque insertio non modò ex obliquo fiat, nec in superiorem tantummodò Scaphæ partem, quod diligentiorum Anatomicorum Eustachii, Casserii, Verney, ac Valsalvæ iconismi dumtaxat designant, sed in priorem omnem ejusdem partem potissimum non ad auriculam attollendam modò; verum etiam ad ejusdem superam cavitatem undequaque explicandam is comparatus esse rationabiliter videtur. In suis autem amplissimis Tabulis contra atque à cæteris Anatomicis propositum fuerat Cowperus ad auriculæ posteriora in priorem tamen partem paululum inclinatum eum locaverat, quem deinde positum in Myotomia Reformata non ad veritatis normam, sed juxta reliquorum morem mutavit, quamquam ex eo ipso loco Falloppii mentionem fecit, qui licet omnia non attingit, ejusdem tamen positum veritati congruentiorem descripsit.

*In priorem
scaphæ partem
insertur.*

Anat. Corp.
Tab. 12. F. 1.

Myot. Ref.
c. 12.

*Cowperi
figura emenda-
ta ne dum ve-
ritati congru-
ens.*

§. III. Quæ, si prout nos exposuimus, ita veritati consentiunt, ut ex repetitis cadaverum sectionibus compertum est; Priores, seu laterales hujusce musculi fibræ, quæ magis inclinatæ non in summam, sed in lateralem prioremque Scaphæ partem infiguntur ab Cl. Valsalva pro altero fortasse, novoque musculo, ni meus me fallit animus, habitæ fuerunt; in cujus namque perquisitione quum maxima ope nixus fuërim, atque id sedulo & sæpius in cadaveribus perquam idoneis; Nec quod describit, nec quod delineat mihi unquam reperire datum fuit; Interdum quidem imas, ac postremas hujusce musculi fibras diductas vidi; Verum nunquam aut horizontali incessu, aut in utramque cavitatem productas, aut demum ab uno eodemque profectas principio.

§. IV. Nos equidem & constantem & conspicuum, & ab reliquis discretum in priore auriculæ latere musculum detexi-

Tab. 3. fig. 4.
lit. D

*Musculus no-
vus Conchæ
proprius.*

Tab. ead. fig. 4
lit. A

Ejusdem usus.

Tract. de
Aure hum.
c. 1. n. 6.

*Rationes pro-
ponuntur di-
scriminis inter
anteriorē
Valsalvæ, &
nostrum.*

teximus, qui aliquando omnino, aliquando ex parte latiori supra descripto subjicitur, atque inter eum & temporalem conjicitur. Prodit is latiusculo principio transversum pollicem supra Os jugale à priore auriculæ regione, qui superincumbente altero modò descripto lacertosior est ac rubicundior, sensim tenuatur, ac subter Concham fertur, quâ Helix intro- versus eam veluti excitato medio prominente aggere in dupli- cem quasi cavitatem dirimit. Hujus perspicuè inclinatus in- cessus est, ac porrò pergens propè posterius ejusdem Conchæ latus validè inferitur: Hic interdum nonnullas ex compin- gentibus fibris in proximum Helicis processum immittit, qua- rum aliquot in itinere convexæ Conchæ faciei applicitis, po- stremas contra ac prope posterioris musculi insertionem pro- ducit. Si pro re nata, quod in cæteris maximè evenit, hu- jusce musculi actio excitetur, & in priora Concham velli, & quadam medii illius aggeris depressione ampliorem effici, ex earundem partium positu liquidò constare censeo; Quod profectò quàm maximo illius organi commodo fieri posse pu- to, quippe quod quum tot sonorum varietatibus esset aptan- dum, cum ratione distantiarum, tum positus, tum denique ob eorundem virium discrimina, opportuno prospiciendum erat consilio, ut quacunque levi licet exterioris organi muta- tione tot facillè illud posset sonorum diversitatibus accomoda- ri. Nè quis fortè suspicari aliquando possit, nostrum hunc de- scriptum musculum nobis immeritò usurpari; quum hunc eundem esse censeat quem utpote „ Auriculæ musculum an- teriorem noviter inventum „ & describit, & delineat præ- laudatus Valsalva; Nè quis inquam istud de nobis suspicetur, aut nostra cum ejusdem editis conferat, aut utriusque inven- torum ad Lydium lapidem, ad Anatomen scilicet periculum faciat. Noster etenim non „ immediatè suprâ exortum pro- cessus Zygomatici ab Osse temporum „ sed transversum su- pra pollicem enascitur, nec „ rectâ versùs auriculam „ noster tendit, sed ad eam inclinatus demittitur „ nec, antequam „ eam attingat, in duas dividitur partes, quarum altera in „ partem anteriorem superioris Conchæ cavitatis, altera verò „ paulò superiùs in anteriorem cavitatis Scaphæ infigitur „ . Quod omne uno penè intuitu collatis Tabulis facillimè digno- scitur;

scitur; nam præter ea quæ proposuimus, omnem eum musculum supra Helicis cartilagineum processum, contra atque res se habet, ac nos incidi curavimus, insertum delineat.

§. V. Antequam ulterius progrediamur, nostræ hic opportuniùs proferendæ sunt Observationes, quas circa cartilagineum Helicis processum habuimus, illuc usque ab Anatomicis prætermisum, quò ab eodem Cl. Valsalva detectus, atque meritiò in Anatomen invecus fuit. Hunc autem ligamenti gratia, per quod ea Auriculæ pars firmiùs neclatur, quamvis ab eo Auctore propositum, excitatum fuisse, minùs nostris Observationibus probari videtur, tum quia nullum, & si sedulò inquisitum, eidem insertum vinculum deprehendimus, tum multò magis quia nobis compertum est, cujus potissimùm gratia constructum eum arbitramur. Eum igitur pro exortu invisi hucusque, & indicti musculi, quem nos primò produximus, conditum esse pro certo habemus. Ab hujus itaque processus, quanta est, longitudine latiuscula basi musculus affurgit, & secundùm Helicis ductum priori illius convexæ faciei assidet, ac circa majorem Helicis curvitatē contra superiorem Scaphæ oram infigitur. Is latum circiter pollicem longus est, cujus tenuior apex in tendinē abit, & exterius medio Helici inseritur: Hunc non tenues, ac Helici omnino appositæ, hærentesque fibræ compingunt, sed laceratæ, ac tereti figura donatæ, quæ quantæ sint, aut necessitatis, aut commodi, ex producto dedita opera huic uni fortassè muneri cartilagineo processu contemplanti facilè patet. Per hujus siquidem musculi actionem, quandoquidem supèra pars, processu nempe, mobilior est, & Helicis summum ad inferiora trahi, & ejusdem Helicis priorem cavitatem diduci, luculenter patere, arbitror; Atque id fortassè duobus potissimùm temporibus peropportunum esse potest, vel cum omnis auricula in Conicam magis figuram in levioribus præsertim sonis mutari necesse habet; vel cum ad majorem excipendam sonorum radiorum copiam, qui è postica regione adventant, priorem in primis opus est Helicis partem diduci, atque explicari; Quapropter eum posthac Helicis musculum nominabimus.

*Cartilagineus
Helicis processus
non ob ligamentum ductus est.*

Tab. 3. fig. 4
lit. b

Descriptio

Uti proponitur.

Musculi Helicis dicti, Nostris novi.

F

§. VI.

Fibra musculares in plana Helicis facie.

§. VI. In eadem Cartilaginei processus transversa linea seu hujusce propè exortum perpetuo mihi, ubi in aptis, quæ potissimum profecanda seligo, quæsi cadaveribus, in plana ejusdem Helicis parte musculares fibræ occurrere, quæ breves, sed latæ utroque tendineo extremo ampliori Helicis faciei applicantur; Quas quidem eo loci non inani positas fuisse consilio, quoniam hæ constanter reperiuntur, quis non intelligit? & quamquam ob eam, quæ iis data est, tenuitatem adnexam flectere Cartilaginem non posse videntur, qui probè tamen ex Præclarissimo Alphonso Borello ingentem musculorum vim noverit, eas profecto, nec temerè nec impares ei loco adjectas sentiet; idcirco hæce fibras superiori Helicis musculo opitulantes, ac eo in loco, quæ is deest, succenturiatas arbitrari fas est.

Musculus Tragi descriptus. Tab. 1. n. 8. Tab. 3. fig. 4. lit. f

§. VII. Musculum nuper descriptos insequentem Clarissimi ejusdem Auctoris sedulitas detexit, quique Tragi musculus, cui exterius assidet, nominavit. Hic nobis ubi perspicue appareat, ad trianguli curvilinei figuram potius accedere videtur, quàm „ ambitu ferè circulari circumscribi „ Oritur is acuto interiùs tendineo principio ab ea superiore cartilaginis crepidine, quæ summo osseo fornici adhæret, qui inter Mastoidem, & primum ejusdem temporalis ossis processum interjectus cartilagineosæ substantiæ posteriùs, ac superius deficientis vicem supplet; atque ab eo vertice productis, ductisque fibris, contrà atque ortus est, inseritur: Exterio-rem tenet ejusdem Tragi faciem, quæ convexa pro illius particulæ exiguitate manifestò deprehenditur, quum ejusdem interior cava aliquantulùm existat; Quo posito, quodque, ut animadverteretur, dignum censui, quum apex illius cartilaginis, unde acutum musculi principium orditur, multò firmior extima ejusdem Tragi ora sit, per ejus musculi contractionem non potest, quin interior Tragi cavitas complanetur, & ejusdem exterior limbus, quum ad interiora trahatur, in priorem quoque partem velli, necesse est, atque eo duplici nomine & Concham ampliorem fieri, & meatus auditorii os explicari manifestò evincitur.

Tragi facies exterior convexa paululùm est.

Musculi actio explicatur.

De Aud Org. Tracl. Part. I

§. VIII. Cartilagineas meatus Auditorii Incisuras, quæ primò per Celeberrimi Josephi Verneii sedulitatem Orbi Anatomico

tomico innotuere, quemadmodum ab eodem delineatas habemus, sæpius reperi; ex quibus prior ac major in duplicem veluti finditur, atque in quamdam anguli speciem binas intro latas concurrentes lineas exhibet. Hæc potissimum, de altera enim minus mihi luculenter hucusque constat, non „cute meatus interiora vestiente tantum „jungitur; Nec eidem Vernejo adstipulante Valsalva „membranosis expansionibus tam versus interiora, quam exteriora meatus clausa „est; verum in plurimis continenter dissecctis Auriculis, una dumtaxat excepta, pro illius partis exiguitate, firmo conspicioque musculo exterius illam obductam reperi: Varia illius figura esse solet, aliquando enim veluti in duplicem ab uno exortus principio dirimitur, atque ejusdem incisuræ diductioni imponitur; interdum in arcus similitudinem componitur, & ejus cavum ad exteriora convertitur. Ea est hujus musculi fibrarum directio, ut ex interiore parte ad exteriora vergant, & utroque tendineo extremo earundem marginibus inserantur. Alteram quoque incisuram lacertosis exterius fibris muniti, quamquam mihi aliquando non obscure vidisse visus sum, quum id tamen nec sæpius, nec luculenter viderim, pro comperto asserere non audeo; Quod fortasse earundem potius tenuitati, utpotè quæ multò minori incisuræ prospiciunt, quam omnino defectui tribuendum censeo. Quæ quum ita sint, minus fortasse, si viveret, eidemmet Cl. Auctori, quem jam proposuerat, earundem cartilaginis interruptionum usus arrideret; Quum posthac certè à cæteris Anatomicis probandus esse non videatur; Nam, prout hucusque exposuimus, tot ac variis musculorum machinulis Auricula instruitur, ut quàm minimè ad illam firmandam, atque in motu tonico continendam ii comparati videantur; sed provido, mirandoque consilio, ut partes illius penè singulæ modò contrahi, aut explicari, modò proferri, aut adduci ad singulos sonorum motus & varietates facillè possint, sine ullo licet hominis aut sensu, aut voluntate. Atque hac maximè ratione cartilaginei tubi partem iis fuisse incisuris diremptam, ac musculo munitam arbitror; ut nempe, cum particulæ eæ ad interiora tractæ adducuntur, meatus auditorii Orificium amplius evadat, ipseque canalus auditorius & brevior, & obliquior; quæ parvæ li-

De Aure
hum. Tract.
c. r. n. 10.

Tab. r. n. 9.
Tab. 3. fig. 2.
lit. e

Musculus novus
incisura
majoris auriculae.

Tum hujus
musculi usus
quæ cæterorū
necessitas indicatur.

cet mutationes, quas vix acutior sensus dignoscere valet, quantum tamen iis partibus diversitatis inferant, quantumve virium aut detrahare, aut adjicere sonoris radiis queant, ii potissimum norunt, qui solertem Accusticis operam aliquandò navarunt.

Antitragi musculus.
Ibid. Cap. 1. n. 7. Tab. 1. fig. 3 lit. D.
 §. IX. Detectum à Clariss. Valsalva Antitragi musculus, de quo nihil nisi Auctoris sedulitas laudanda occurrit, suum, ut cæteri, obire motum non temerè credimus, atque hujus ope, & Concham explicari, & inferiorem rimam inter Tragum, Antitragumque locatam diduci proclive est cuique intelligere; Fibras porrò, quas in convexa Conchæ parte idem animadvertit, non rarò sic confertas vidimus, ut cautè nimis eo nomine, nuncupatas censeamus. Hæ, prout nobis oblatae sunt, non omnes in transversum feruntur, sed plurimæ ac laceratosæ obliquè sensim protenduntur, atque ex iis inferiores in cavam Helicis faciem; Superiores autem in convexam posteriùs inferuntur extimæ illius cavitatis partem helice terminatæ, quæ dum alternatim, sive ex arbitrio, sive secus vel intenduntur, vel remittantur, Concham complanari & posteriorem alteram cavitatem, perceptu facile est. Mirari equidem subit sedulam alioquì Anatomicum Drakium cum tragi, tum antitragi musculos pro commentitiis potiùs habere, quàm in rerum natura existentes, qui tametsi vel veteribus, vel suo Cowpero invisi, non idcirco industriæ plurimum aut laboris quo detegerentur præmonstrante præsertim Valsalva, requirebatur: Quòd si de iis hæc sibi excidere passus est, quid porrò nostris fiet, qui multò minùs quandoque conspicui sunt. At quam maximè præstat non unum esse rerum Anatomicarum judicem, & ex his, quæ proposuimus pleraque omnia vel publico jam monstrata fuisse Theatro, vel pluribus sæpiusque nostris in ædibus patefacta exercitatis Alumnis.

Drakius dubitat de musc. novis Auricula.
Obses. Anat. Dere Anat. lib. 5. c. 10.
Musculi testici non debentur Casserio.
 §. X. Porrò Posterior Auriculæ musculus non primùm aut detectus aut expositus à Casserio fuit, quum & illius & superioris disertè meminerit quadraginta circiter ante annos Falloppius, atque ante hunc Realdus Columbus, tametsi rarò repertum fateatur, eum tamen vidisse constat, quare iis fortasse invisus, eorum omnium inventionem deberi Casserio, pro-

prodidit. Ille etenim in Anatomicis observationibus anno 1567. Venetiis editis hæc ipsa habet verba „ Auricularum „ Musculi tres aliquando reperiuntur, atque in illis præcipuè, „ qui dum viverent, aures motabant; Horum primus, qui „ anteriori parte collocatus est, oritur a fine extremo, & „ superiori Musculi frontis ejus lateris, in quo est auricula ipsa, „ in quam definit. Musculus hic valde tenuis descendit ver- „ sus Aurem, & suo fine inseritur in eam ipsius partem, „ quæ, ἀντιλόβιον, & in principium illius ἑὺςπρ auriculæ „ vocata est. Munus ipsius est ad superiora, ac antero- „ ra auriculam trahere. Secundus musculus, non ut aliqui „ opinati sunt, a mamillari processu, sed supra ipsum ab Oc- „ cipitio oritur, ubi desinunt musculi posteriores, qui Scapu- „ lam, & Caput movent. Hic angusto principio exortus per „ transversum fertur descendendo, & parùm latior factus ve- „ luti in tres digitos divideretur, posteriori Auriculæ implan- „ tatur, ut illam ad posteriora, & aliquantisper altiora tra- „ hat. Tertius musculus ille est, qui primus inter moventes „ genas, & faciei cutem connumeratur πλατύσμα μυώδες di- „ ctus. Nam hic aliquando ita carnosus fit, itaque ascendit, „ & in partem inferiorem auriculæ, quæ sub fibra latitat, „ inferatur, hancque ad inferiora trahat „ Hæc non idcirco dumtaxat retuli, ne tanti scilicet Anatomici inventorum glo- „ ria quicquam imminueretur; verùm etiam ut de eodem, præ- „ ter complures alios, intelligatur & motari hominum Auricu- „ las, atque adeò ei muneri datos musculos, & tertium insu- „ per eum detexisse, quem a productis Platismatis fibris deducit; quem quidem nos aliquando oppidò lacertosum, firmum- „ que observavimus; Post hæc verò ut Postici situs potissimùm, „ numerus, & officium innotescant, quibus tamen paucula et- „ iam de nostro adjicienda censemus. Non æqua eorum est ma- „ gnitudo, neque idem singulorum positus, ac figura; superior „ etenim frequentissimè medio brevior est, ac eidem subjicitur, „ & carneo extremo conchæ superiori intimiorique parti illiga- „ tur; Medius longior tendineo aliquando extremo, aliquando „ carneo exterius multò conchæ insternitur, atque utriusque po- „ situs penè horizontalis est; Inferior longè maximus quatuor la- „ tos digitos longitudine æquat, teres hujus, ac tendineum prin- „ cipium

*Descriptio
musculorum
Auriculæ ex
Falloppio.*

*Possidi iidem
à nobis descri-
buntur.*

cipium inter occipitalem ferè majorem, minoremque nostrum, de quo supra Cap. I. §. IV. egimus, locatum ad priora procurrat; plenior huic venter, ac propter Auriculam in teretem tendinem evadit, & obliquè demissus in imam ferè Conchæ partem nonnihil ad interiora inseritur, quorum valida actione & Auriculam posterius, fursùmque trahi laudatus tradidit Fallopius. Nos verò & eadem ope convexiorem Conchæ cavitatem fieri facillè existimamus. Hujusce musculi descriptionem daturus Clar. Verheyenius, cui tertius ordine Posticus esse videtur; quid ex Anatome viderit, aut quid sibi commentus fuerit, vix fatis ex ejusdem verbis percipio. Carnosum magis, sed brevem, nec adeo latum ab Occipitis osse ortum explicat, quem indè ad posteriorem Auris partem tendentem, cui paulò supra medium ferè perpendiculariter infigi, significat, quum in Tab. xxviii. fig. 2. per lit. D horizontali fibrarum incessu eum in conchæ superiorem partem insertum exhibeat; cui quartum ex Thoma Bartholino adjiciens, num sit, quidve sit, minimè dignoscens, tamquam Profectorem non ageret, & retusa ei foret scalpelli acies, perperam numerum auget, & idem secum facientem Bartholinum non internoscit; atque adedò neque hoc, neque alio, ut æquum erat nomine, ne quicquam de hujus Tabulis dicam, corripit.

Anat. Corp.
Hum. Tract.
4. c. 17.

Tract. de
Aur. hum.
cap. 2. nu. 18.
Tab. 4.

Nonnulla ani-
madvertuntur
circa musculū
tubæ novum.

§. XI. Quamvis ea expleverim, quæ circa exteriorem aurem habui animadvertenda, mihi porrò licebit, puto, & de Tuba, ejusque musculo ab ejusdem Cl. Valsalvæ fedulitate detecto, atque proposito quædam in hujusce Capitis calce subjicere. Tubam igitur Is quidem descripsisse aliquantò melius videtur, quam illam scalptor exhibuerit, quum illius præcipuè extremum tuberosius multò esset delineandum; At quæ sive proponuntur, sive ostenduntur circa ejusdem musculum ab nostris paulum discrepant observationibus. Mitto hunc non carneis, sed tendineis oriri fibris, illud autem animadvertendum censeo, hujusce musculi principium neque a membranosa, neque a cartilaginosa Tubæ parte proficisci, quum latam ego omnem ejus originem partim ultra tubam a petroso temporalis Ossis processu, partim supra eam ab interiore Pterygoidis ala deductam viderim; quamquam tamen ei quidem Tubæ adhæret ea pars, quæ ultra exoritur. Alterum autem per

per quod discrepamus, ejusdemque musculi terminus est; Quum cum mihi neque in designatum eum locum, neque eo modo insertum observasse contigerit. Non autem in eum locum, quum non supra postremum os palati, sed subter finitum adnotaverim; neque eo quidem modo, quum tendineas ejusdem fibras omnes proximè in ejusdem Ossis latus, ulterius autem in inferiorem reliquam faciem minimè continuatas insertas observaverim. Si qua verò ob allatas tum principii, tum termini diversitates, ejusdem quoque muneris diversitas esse potest, constituere in præsentia non placet, etsi vehementer suspicor ob ulteriorem ejus musculi exortum, quod comprimi quodammodo Tuba possit, atque adeo quod muci intra eam est, exprimi potius & excerni, quàm ejusdem latera diduci.

*Quadam usus
differentia.*

O B-

OBSERVATIONES
ANATOMICÆ

CAPUT III.

De Cerebro.

S. I.

E Cerebro ejusque involucris et si disertè, atque accuratè ab Celebrissimis Viris actum sit; quædam præterea nostra sedulitate parta adjicere constituimus. Nec profectò mirari subit etiamnum superesse quæ sint post tantos labores exploranda; quum si qua in parte, in ea potissimùm incredibili nec

unquam revelando artificio innumera esse condita, judicio. Quamquam tamen cum cæteris vehementer laboravimus, nil quidquam ferè præter quarundam earum particularum, aut positus, aut origines aut nomina sumus consequuti; quum earum rerum officia non animo non complecti modò; sed ne commentari quidem rectè posse, arbitremur. Atque à Dura Meninge orsus ante de ejusdem ad Cranium adhæsiōne quædam sunt animadvertenda, quàm proposito ab Cl: Pacchiono ejusdem usui prorsus assentiar. Hanc itaque Cranii Basi potissimùm, & lateribus arctissimè adhærere, quacumque id methodo secetur, manifestum est; Si tamen vel ea quàm diligentissimus Auctor proposuit, vel alia quapiam, quam nos adhibuimus, ratione perquiratur, & Cranii Fornici eam illigari arctiùs quàm creditum est, & nos comperimus pariter & ostendimus. Secto igitur ad latus sagittalis Suturæ medio Cranium secundùm totam ejus longitudinem, atque hujusce medio fera inferiùs circumacta, mediam eam Calvariæ partem deduxi, deinde quacumque adversi lateris partem explorare, tum levi manu paulatimque Meningem abducere, quam arctè ubique,

De Dur Meninge. Dilq
Anat. c. 3.

Administratio
Anatomica
qua planè percipitur ubiq;
Duram Meningem Cranio
barere.

ubique, excepto quòd eo in loco, qui fons pulsatilis dicitur, illigatam inveni, quod semel tantum observare contigit, quum aliàs & ex eo ipso loco valentissimè adhærentem adnotaverim. Neque ullum, etiamsi diligenter id agebam, inter eam atque Cranium intervallum tractam licet cognovi, nec inter „ ligamentosas fibras, ac fibrillas „ ullum animadvertere discrimen potui, quod quidem de sanguiferis vasis erat dicendum, quorum tamen nulla mentio facta est, tametsi ea innumera penè sunt, per quæ arctissimè illa Cranium illigatur: Quamobrem minùs lubens in eam sententiam venio, Duram præfertim Meningem crispari, atque ea contractione Cordis quadantenus munia supra Cerebrum, ac Cerebellum obire; neque id plurimum evincit cum laminarum, tum ejusdem lacertulorum varia dispositio, quum illorum utrumque in Basi etiam Cranii reperiatur; quin ullus censeat præ validissima eo loci adhæsiōne, eam ibi crispari, corrugarique; Cæterum falciformem hujus processum crispari aliquantulum posse ac eo pacto & intersepta adducere, atque adeò conclusam Cerebri partem paululum contrahere, minùs mihi improbatur; Nunc præterea eundem falciformem processum ad Cerebrum quodammodò, seu Callosum corpus suspendendum comparatum esse, per Anatomicam disquisitionem non elucescit; Quum præter quosdam vasorum nexus, quæ quidem eidem corpori non alligantur, plurima ejusdem pars soluta prorsus, & libera super illud quidem, at ab illo disjuncta incedat.

*Idcirco datus
usus improba-
tur.*

*Processus fal-
ciformis con-
trahi quidem
potest, Num
Corpori callo-
so suspenden-
do datus.*

§. II. Quod verò ad superiorem ejusdem sinum pertinet ab Osseo Nasi septo exordiri primùm deprehendimus, quippe qui per illud foramen inter Os Frontis, atque Ethmoidis terebratum emergit, ac sanguinem inde provehit nullam cum Narium cavitatibus communicationem habentem, per quem si quis sedulò aerem immiserit, & originem, & continuationem sinus facillè percipiet. In hunc autem falciformem sinum triplici incessus modo corrivantium vasorum oscula ferri ex Anatome compertum est; Fronti siquidem propiora transversim atque ad rectum angulum; quæ hæc ponè sunt contra occiput; quæ verò in Vertice atque eum ultra, contrà, Frontem in communem hunc sinum manifestò feruntur; quamquam quæ postremò hoc modo incedunt plura cæteris, &

Sinus falciformis principium.

G amplio-

*Lacertuli trans-
versi cui usus
datus.*

ampliora ferè invenimus : Quodnam autem hujus dispositio-
nis consilium sit , etsi dicenda non desunt , nihil est tamen ;
cur circa hæc ab instituto aliena hìc impediatur . Frequentissi-
mi tamen exteriores transversì lacerti prætereundi non sunt ,
qui vario quidem incessu modò in priora , modò in postero-
ra paululùm inclinati ab imò hujusce sinu , vel latere , vel
angulo in proximam duram matrem luculenter discreti pro-
tenduntur . Hos inter , quorum complures transverso pollice
breviores non sunt , majores venarum propagines connectæ in
longiorem sinum contendunt . Quos sive contrahi , & sinum
deducere ; sive turgere quadantenùs , & vasorum illò corri-
vantium emissaria , vel intercipere , vel urgere , pro positus ,
aut contractionis modo , nullus dubito . Quæ ut luculentiùs
detegantur ; & eorum vel usus queat , vel necessitas faciliùs
intelligi , transversim unà cum Dura matre , & Cerebro Cra-
nium omne circumsectum est deducendum , Cerebroque cum
Pia matre exemptis , id protinus in conspectum se se dabit ;
quod alia profectò ratione difficiliùs multò perspicitur , ac si-
mul quàm arctè dura mater eidem inhæreat omninò patebit .

*Hiatus in inte-
riore lamina
dura matris .*

Si ea autem sic inhærens lentè arefcere patiatur ; interiorem
ejus potissimùm laminam circa sinus latera creberrimis hiati-
bus diductam comperiet , per quæ fortassè ultrò , citròque
ab iis glandulis , de quibus mox , secreti humores solidiorum
earum partium commodo trajiciuntur . Nec transversas mem-
branas , & lacertulos , nec valvularum speciem , nec latiora
multò vasorum oscula , nec confertas circa sinus latera glan-
dulas , utpotè quæ in vulgus nota sunt , recensebo : Id dum-
taxat animadvertere non potui , cæcas scilicet eo loci cavitates
haberi , quarum si quid aliquando simile offendi , institu-
ta diligenti perquisitione sive per setam , sive per inditum æ-
rem , interdum vasculi esse productionem reperi , interdum
pervium utrinque Emissarium .

*Nullæ egeg ca-
vitates sunt .*

§. III. Quamvis non perpetuò conspiciuntur ii sinus ,
de quibus sumus dicturi ; attamen quum conspicui sanè , &
cæteris , longitudinali , ac lateralibus exceptis , multò majores
sint ; eos proponere decrevimus ; quum & solertiores quo-
que Anatomici , quorum nec perpetua observatio , nec con-
stans positus est , proprias tamen animadversiones habere con-
sueve-

fuverint. Eos mihi non modò in recentibus, integrisque calvariis detegere licuit, verùm etiam in exsiccatis eos insculpta utrinque cavea indicante observare datum est. Igitur mox infra eum locum, qui Torcular Herophyli nominatur, quaque sæpissimè eorum sinuum, qui in hanc partem corrivantur, diversimodè, ac inordinatè instituta communicatio habetur, per magnum alterum foramen, seu Osculum, validis sæpe transversis lacertis munitum, sanguis ex eo loco in duplicem sinum delabitur. Eo orsus principio protinus bifariam diducitur, ac in geminos sinus conformatus hinc & hinc in imi occipitis latera uterque flectitur; ac paulò supra magni foraminis oram arcus ferè in modum circumducitur, atque utrinque ad lateralium superiorum sinuum diverticula quisque appropinquat: Priùs tamen quàm eò cum lateralibus corriventur, per brevem interpositum ductum cum adjuncto laterali singuli communicant; sive in alterius auxilium, sive in tardioris utriusque effluxum. Non sæpissimè quidem hos reperi; Sed cum in recentibus, tum in exsiccatis Calvariis toties offendi, ac monstravi; ut eos jure duxerim esse proferendos. Si cui verò ea calvariarum copia vel domi suppetat, secus autem in sepulcretis eos erit facilè detegere. Duos ferè transversos digitos supra magnum Occipitis foramen, quò Os illud interius prominet, atque Cerebellum dirimit, Ossei ii sinus conspiciuntur, qui uno, acutoque pronati principio, mox dispescuntur, productaque fovea in Jugularium venarum diverticulum finiuntur. Una disquisitione, & situs, & amplitudo notabitur, & eos oportere ascensum moliri, dum in diverticula feruntur, eodemque examine nec lateralium superiorum incesum (hos enim laterales inferiores dicimus) mox ab exortu in declive ferri; neque eos perpetuè ex longitudinalis sinus diremptu progigni, ut indicavit Vieussenius, ac differtè animadvertit Morgagnus Anatomici celeberrimi.

Sinus Occipitis novi descripti.

Communicatio prope occipitum cur data.

Laterales inferiores disti. Nev. Un. l. r. cap. 2. Adv. Anat. 6. An. 1.

§. IV. Porro Glandulas, quæ utrinque intra latera longitudinalis sinus sunt, quasque crebrò in aptioribus cadaveribus ad lateralium quoque sinuum angulos reperimus, conglobatas censeri; minùs fortassè cæterarum hujusmodi glandularum speciei consonum est; si ab iis verò lymphatica vascula emitterentur, quæ quidem uni, quod sciam, Cl. Pacchiono

Glandulæ intra sinum conglobata non videntur.

G 2 inno-

*Extra sinum
plurimę sive
sunt.*

*Sub osse fron-
tis Glandula-
rum acervus.*

*Glandulae no-
vę circa Tru-
ces vasorum
intrā duram
matrem & A-
rachnoidem.*

innotuere; Non esset ampliùs disceptandum; Quamquam al-
teri fortassè ufui eas datas esse, numerus, magnitudo, locus,
habitus indicare videntur. Has non intra sinuum caveas so-
lummodo, sed etiã exterius, circa ejusdem tamen latera in-
ter Duram matrem, atque Arachnoidem conjectas, ubi ma-
ximè tumentes sunt, sic sæpius offendimus, ut sinus dumtaxat
commodo utrum eæ fuerint comparatæ, an verò earum
potiùs consistarum partium, quod quidem credible est, alii di-
judicent. Ex his præterea extantem acervum quàm sæpiissimè
comperi utrinque sub Osse Frontis latum circiter pollicem ci-
tra Coronalem futuram: Hic quidem conspicuus fit tum ob
ejusdem molem, tum ob insculptam sæpius in adjuncto Osse
foveam; Ubi autem id reperi, nulla contactas superiùs Me-
ninge eas glandulas observavi; E quibus si quid excernendum
est, quod per lymphatica vascula non deducatur, lentè per
convexam Meningis faciem diffusum, non alienum censeo, &
Osse, & Meningi oblinendis prospicere; Quandoquidem in-
teriori ejusdem Duræ matris faciei consultum fuisse cognovi;
Præter id enim quod assiduo e tenuibus vasorum porulis per-
spirat, & partes omnes oblinat, & pervadit, quod sedulò
consideranti perspicuum esse puto: non modo per eas glandu-
las, quæ extrà sinum sunt ad ejus latera locatæ, provisum
existimo, verùm etiã per disjectas alias naturam prudenter
consultuisse, censeo; Neque hìc cum prælaudato Anatomico
eas glandulas exhibeo, quas eidem Meningi intersitas esse, ille
arbitratur. Has verò quum nec nos, nec solertiores viderint
Anatomici, nec inficiari prorsus, nec affirmare audemus.
Nostras igitur Glandulas novissimè imprimis in vasto militis
Cadavere observavimus, qui subitò ex Apoplexia decessit,
circà vasorum sanguiferorum truncum, qui sub frontis Ossis
lateribus propè futuram è dura piam matrem pervadebat;
Minimè eæ erant, ac præter magnitudinem, ejusdem prorsus
habitus, atque eæ, quas in sinu esse diximus. Quæ etsi mul-
tò minores fuerint, non ob id tamen minùs nobis inspectæ
sunt, quin & nostris Alumnais ostendi, & cognosci potuerint:
Per has ego, plurimasque similes, quæ utpotè minores minùs
fese in conspectum exhibent, id exprimi puto, quod viscidu-
lum sub jis membranis observari consuevit; Cujus si largior
copia.

copia est, quam nos sæpiùs adnotavimus, Epilepsiæ primùm, dein etiam Apoplexiæ aliquando in causam esse posse, non dubitamus.

§. V. Quòd autem in re potissimùm Cerebri Exercitissimus Anatomicus Ridleyus, non opinetur modò; verùm etiam evincere conetur, quòd subjecta Duræ matri Arachnoides cum Pia itidem matre, sit tantùm una & eadem, membrana duplex, utpotè in duabus laminis consistens. Adeò ut existimet, nullum ulteriorem scrupulum remanere posse, quin hæc sit tantùm duplex lamina, non autem duæ sint distinctæ Cerebri membranæ, quamquam id improbare nec magni negotii est, nec tantidem in Re Anatomica momenti; attamen hanc fortassè sententiam ex eo pronatam arbitror, quòd ejusdem Arachnoidis nec locum omnem, nec processum is probè perspexerit; quippe qui iis, quæ suprà ex eodem adduximus verbis, hæc præmiserit, „ Jam verò quod „ intermedia quædam detur membrana in aliquibus Cerebri „ partibus præsertim ad Cerebri basim id ego jamdudum ob „ servavi „ Nos autem ut cæteri Profectores, puto, non eam tantummodò in aliquibus Cerebri partibus, verùm in singulis ferè, per quas Dura meninx difunditur, productam vidimus; Hanc etenim non modò in Cerebri basi, qua plurimum ab reliquis disjungitur, sed per totam convexam ejusdem faciem prolatari, non est qui deprehendere non valeat. Nam quum Pia mater inter intestinulorum Cerebri flexus altè sese demittat, hæc super eam sic protenditur, ut & subeuntia vasa firmet, & frequentissimos eorum flexuum sulcos colligat, & ne quid illuc intrò fortè descendat, omnino prohibet; Quam si, non ea dumtaxat in parte, sed etiam supra callosum corpus una cum demisso falciformi processu quæsieris, ibi quoque præstò aderit. Quapropter quum ea sit æquè ac Dura mater in totum Cerebri, ejusque propaginum ambitum fusa; vel altera reverà membrana dicenda est; vel si alterius laminam cæteris appellare libuerit, eam multò potiori jure Duræ, quam Tenuis esse dicendam arbitror.

Ex Theat.
Anat. l. 4. c. 2.

Ridley senten-
tia de Arach-
noides improba-
tur.

Arachnoides
aquè fusa est
ac dura ma-
ter.

§. VI. Non quòd existimem à cujusquàm, vel summa diligentia, & perspicacitate, si non penitus assequi, indicari saltem posse, quæ nam sive Cerebri, sive Cerebelli sigillatim particula

ticula uni potiùs animæ facultati quam alteri inserviat, hanc sum observationem adscripturus. Verùm ut ea etiam quæ rariùs eveniunt nobis oblata, liberaliter exhibeantur, & ut ab iis, quibus plurimùm ocii est, quicquam diferendum; Quum me non alioquì lateat, id arcanum esse, futurum cuique ævo inaccessum. Senex itaque exercitati animi, & corporis, dum quintum suprà septuagesimum annum ageret, nulla adversa corporis, quod familiares noverint animum prævertente valetudine, fatuus derepente evadit. Ab hoc infortunio per totos quinque annos cætera corporis munia obivit & rectè, & validè: Gracilis erat, sed firmo corpore; nulla, id quod proximè instabat, nota indicante. Nocte quapiam quin quisquam ejusdem cubiculi, quo is versabatur, intelligeret, subitò mortuus est. Cæteris jam exploratis visceribus ad cerebri Anatomen manum admovimus, quod multò firmitus invenimus, atque pars hæc esse consuevit, in quò ad nostras ædes delato nonnulla perspicuè magis, ac commodè & disquirere, & dignoscere præ majore ejusdem firmitate potuimus. Quod verò ad hanc rem pertinet: Nul- lum in universo eo vitium comperi præter id tantummodo, quod mox adnotabimus. Itaque intra hujusce cerebri medullium, quà in priore quàm in posteriore ejusdem parte, frequentissimæ inerant insculptæ foveæ, ex quibus aliquot, priorem; major verò numerus & magnitudo posteriorem, proximamque ventriculorum lateralium partem tenebant; Ex his igitur, quæ maximæ erant, ultrò minimi apicem excipiebant, tenui, pellucida, inodora, ac penè insipida lymphæ refer- tæ, quarum varia variis in locis altitudo erat; In harum aliquot cavearum sinu velut innatantem, productamque sangu- nei vasculi propaginem tenuem quidem observavimus. Quam- quam minùs faciliè adducor, ut credam præ valida ejusdem ce- rebri substantia fuisse eas subitò excitatas, ob quas ei de repen- tē mori necessum fuerit; id tamen prorsus inficiari non audeo, & si faciliùs in eam venirem sententiam illas jamdiù fuisse ex- citatas, subitò verò nimiumque fortasse diductas mortis in causam extitisse. Quum magis rationi consonum videatur, eas primùm ac lentè insculptas, utpotè quæ vel spirituum se- mitas compefferint, vel corruerint, stultitiæ ansam intulisse; deindè verò multò ampliores factas, quatenus ex majori parte
spiri-

*Senis fatui hi-
storia.
Cerebrum fir-
miter erat.*

*Frequentes fo-
veæ intra Ce-
rebrum substan-
tiam.*

*Nim sub inte-
ritu fuerint
excitatae.*

spirituum vias sustulerint, postremò mortem maturasse. Quæ si prout mihi visum est, evenere: Non iis corporibus intrà eorum ventriculorum ambitus confitis rationalis facultatis officinas tantummodò haberi, crediderim; Quum eorum plurimas partes secretioni potiùs, quam cæteris muniis famulari, Professoribus constet; Ad id autem opinandum faciliùs adducor eo, quod recordor aliàs me, nec jamdudum, senem alium dissecuisse, cui læva mens erat, ita tamen, ut quibusdam adhuc rectè fungeretur. Huic circa Cerebri priora, atque adeo Ventriculorum, in medullarem substantiam hujusmodi vitium incidere. Quantum spatii capere avellana nux poterat, firmior multò medullaris Cerebri substantia erat sublutei coloris, cui mollior paulò, quam cerebri est, substantia circum velut vallum formaverat; Intrà quod feri quidpiam circumfluere, videbatur: subluteumque conclusum corpus vitiata Cerebri particula erat. Is igitur principio mente levior; deinde in somnum quam maximè pronus, voracissimus tamen, atque helluo erat: Demum sub hisce exactis jam aliquot mensibus, post quatuor circiter horarum sensuum omnium, ac motuum defectum, vita decessit. Intra paucas eas horas vitium illud Cerebri non pronatum modò, sed eò usque increvisse, sanus, puto, opinabitur nemo; Quamobrem, quum is antea leviter licet, mente laboraverit, nec ulla in cæteris partibus aut labes, aut infirmitas comperta fuerit: Id ejus in causam fuisse fateri, proclive est; quod præterea, quum simili penè sectione nuperrimè quadantenus confirmaverim, minùs mihi audere videor, dum in meditullio præcipua ratiocinantis animæ munia exerceri conjicio, eaque potissimùm interturbari. ubi maximè ei Cerebri particulæ vitium infertur. Septum lucidum, seu pellucidum nuncupatum sub calloso corpore super Fornice constitutum, laterales dirimens ventriculos duplici compingi lamina Francisco de Leboe Sylvio, Vieussenio, & Ridleyo jam pridem innotuit, quorum tamen nemo quid interiectum contineretur, aut quò desineret, probè cognovisse videtur. Hujus siquidem septi media nulla rima est, nisi quæ vel Anatomici manu diductis lateribus, vel exundanti lymphæ copia suo non loco secretæ incidit. In quâ tamen, si quando, dicente Vieussenio, pellucida reperitur aqua, quam nos, vel in Cerebris

Alterius Senioris historia de vitio Cerebri.

Id vitium non tum natum putamus.

Ubi animi præcipue munia exequantur.

Disp. Med. 4. n. 13. Nev. l. 1. c. 11. Ibid.

*Si qua intra
septum aqua
est in tertium
ventriculum
non illabi po-
test.*

ea undequaque , vel penitissimè circumfusus , vix unquam vidisse meminimus ,, eam haud dubiè in tertium ellabi ven-
triculum ,, non quod ipse sentit nos , existimamus . Qua illuc ea ellabi via possit , nec is ipse indicat , neque nos Ana-
tome comperimus . Duplex hujusce septi terminus est , alter in postica parte , qua callosum corpus finitur , atque ibi cæ-
cus est , alter verò in priore non modò ultra tertii ventriculi fines ; sed ita infrà eum , ut si quid indè ellaberetur , non in tertium memoratum ventriculum ; sed extra cerebri fines su-
pra opticorum nervorum coalitum prorsus effunderetur ; id tamen sine subjectarum partium laceratione contingere non puto , quandoquidem prior , non modò impervia est ; sed molli quidem , at firma cerebri substantia , atque pia matre subter occluditur .

*Neur. Unius.
Num ab cen-
tro Ovali om-
nes tractus
medullares ,
Corporū stri-
atorum .*

§. VII. Ne tamen tam citò è Cerebri penetralibus eva-
dam , nonnulla mihi , quorum aliqua cum Ridleyo , aliqua cum Vieussenio non omninò consentiunt , animadvertenda oc-
currunt . Missum hìc facio , minùs fortassè rectè vel Corpora striata , vel certè Crura medullæ oblongatæ tribus continen-
ter Tabulis VI. scilicet VII. & VIII. delineata fuisse . In qua-
rum singulis extremis præsertim corporibus perquam aliena
figura tributa videtur . Cæterum ,, medullares omnes tractus ,
,, quibus anteriores medullæ oblongatæ processus , seu striata
,, Corpora Willisii , constant , è superna Ovalis centri regio-
,, ne educi , & in albam , seu medullarem substantiam abire ,,
eidem Cl: Vieussenio nostræ non adstipulantur observationes ;
quum per eas secus mihi comperisse videar ; Etenim qui te-
nuijores sunt , ac in edita striatorum Corporum parte medul-
lares tractus locati in id potiùs , quod ipsi centrum Ovale au-
dit , contendere videntur ; quum eos contra , qui & profun-
diores , & majores sunt , ad eandem oblongatam medullam
proficisci observaverim , unà cum adjectis iis , qui è centro
crurum medullæ oblongatæ prodeunt . Albam autem mem-
branam , qua superiùs medullæ oblongatæ Crura obducun-
tur , medullaribus fibrillis constantem neque indè prodire ,
neque illuc contendere ac terminari , quemadmodum ipse ar-
bitratur , sum affecutus , quam quidem sic luculenter , sic per-
spicuè , ac sæpius vidimus vario , inordinatoque fibrarum ple-

*Vieussenii &
Ridley senten-
tig.*

*Nervus de
Thalamorum
opticoꝝ mem-
brana .*

xu intextam, ut permirum sit, adeò exercitatum Anatomicum Ridleyum nunquam eam alioquin conspicuam deprehendisse.

§. VIII. Porro quod ad Glandulam Pinealem attinet, quamvis cui ea muneri præsit cum Celeberrimo Philosopho *Cui usui data sit Pinealis Glandula.* deffinire non auserim; eam tamen aut fecernendæ, aut amandæ lymphæ dicatam tantummodo esse, non arbitror; tamen si cum nuperum, tum veterum Anatomicorum Celeberrimi aliquot earum maximam, quæ in plexu choroide sunt, utpotè ex earum numero constituunt. Nos tamen ab hac potissimum deflectimus sententia per ea, quæ perpetuò in ipsa adnotavimus. Mollem hebetemque hujusce substantiam esse, colore, ac soliditate cinereæ Cerebri substantiæ *Substantia Cerebri similis: Medullaris aliquando prior pars.* similem nemo non novit; vel si quid ab ea distat, quàm simillima ei est, quæ in lacunari, & in basi Cerebri circa infundibulum reperitur. Hanc item non modò inniti, verum & adhærere subjecto medullari tractui, observanti notum qui quidem opinor; quod tamen rei caput est, ejusdem glandulæ basim sæpius medullari substantia constare, semper autem utrinque conspicuum medullarem tractum ex interiori procedere, nos observavimus pariter, ac nostris observandum protulimus: quapropter eam utpotè utraque Cerebri substantia constantem cæterarum Cerebri partium muneri accensere, non dubitamus. Illud profectò quàm maximè mirari subit (si tamen mendum aliquod in Angli Operis traductione non subsit, quod in re tam perspicua ac planis verbis proposita non suspicor, quum graviora multò infra occurrisset, sum demonstraturus) tam sedulum, solertemque Anatomicum Ridleyum eam summam ac priorem paulum albicantem glandulæ substantiam non modò non novisse unquam; sed neque medullaribus adjunctis tractibus adhæSIONem; quin imò utpotè evidentissimum deprehenderit, „ quòd nulla prædicti processus pars quantumvis ad Glandulam istam propè accedat, „ ipsi ullatenus continua fiat „. Quod tamen ne ipsi quidem, qui idipsum glandulæ munus cum eodem profitentur, eandem tractuum adhæSIONem saltem audent inficiari. Neque huic nostræ sententiæ quicquam officere puto, quod & alii *Ad eam, vel intra eam concreta corpora.* aliquando, & ego quoque sæpius sive ad hanc in priora præ-

H

fertim,

*Tractus ii quod
petant.*

*Cæterorum in-
cessus.*

*De Nervis
Opticis.*

*Varolii senten-
tia de Glandu-
lis plexus Cho-
roidis.*

fertim, sive intra eam calculorum instar quidpiam repererim; Quandoquidem hujusmodi concretiones nusquam non inveni-
ri apud Anatomicos jam est manifestum. Tractus autem me-
dullares, qui ex ea prodeunt, ubi sese magis conspicuos exhi-
bent utrinque in duplicem dirimuntur, quorum alter in in-
terius Opticorum Thalamorum latus, quo tertius utrinque
Ventriculus continetur, funditur; alter verò paulò superiùs per
eorundem anguli crepidinem protenditur. In hunc ipsum lo-
cum quædam ex iis fibrillis feruntur, quæ medullarem tra-
ctum Pineali glandulæ quadantenus subjectum Natiformibus
Protuberantiis præpositum, compingunt. Is ex tot velut dis-
cretis nervulis constare videtur, quorum qui priores sunt in
descriptum modò locum contendunt, partim adjunctos Opti-
corum Thalamos subeunt, posteriùs autem, etsi aliquot cum
proximis copulentur, quidam tamen ad nates reflecti, sive
in eas hi inferantur, sive ab earum latere prodeant, nobis
visi sunt.

§. IX. Præter unum fortasse Celeberrimum Ruyschium,
nonnullosque, qui eidem sententiæ adstipulantur, paucos in
præsentia esse puto, qui plexui choroidi glandulas esse non no-
verint; Qua de re inter Veteres imprimis Varolium ex hisce
verbis habemus ita sensisse. „ Per illum autem, plexum sci-
„ licet, feruntur vasa quædam angustissima, & in hoc toto
„ aggregato glandulæ sunt longè in majori copia, servata pro-
„ portione magnitudinis, quàm sit in mesenterio ventris in-
„ ferioris, quamobrem multò magis naturæ rei conveniret,
„ si plexus glandulosi, quam retiformes appellarentur. Quod si
„ dubitet quispiam an eorum substantia sit talis, qualis a
„ me fuit descripta, ego visioni ipsum remitto, nulla enim
„ melior extat mihi probandi ratio „. Quæ tametsi sæpè
glandulæ minores sunt, ac quodammodo hydatides quadam
pelluciditate æmulentur; Aliter tamen & cæteris, & mihi
sæpissimè visæ sent, ex quibus aliquando unam, vel alteram
tantæ molis, ac consistentiæ reperi, ut nec Hydatides esse,
neque glandulas simulare pro certo habuerim; sin autem tan-
to illi Anatomico vel Glandulæ nomen commutare, vel rem-
secus ac nos explicare libuerit, dummodo de re constet, mi-
nimè id nos sollicitos habebit. Cæterùm in eo plexu, qui in-
tra

tra cerebellum est, minores multò ac vix perspicuæ glandulæ sunt, ut eæ potissimùm tutiùs negari possent. Is ab eodemmet principio, atque major plexus, prodit; at supra Cerebelli pedunculos, quà ad latera Octavi Paris nervi feruntur, evidentior fit, qui deindè supra medullæ oblongatæ latera extenuatus infra scriptorium Calamum deducitur, ubi dum compari accedit & copulatur, ferè evanescit.

§. X. Geminos sæpè & nos quales observavit Solertissimus Morgagnus in tertio Ventriculo transversos tractus, quibus Lacunaris nomen indidit Vieussenius adnotare potuimus, quorum varia aliquando, & nobis oblata fuit dispositio. In priore tertii hujusce Ventriculi parte duo præterea sunt animadvertenda, quorum alterum ex toto, alterum verò nimirum Anatomicorum sedulitas prætermisit. Illud ad priora Fornicis crura attinet; Istud verò ad conspicuum eum tractum medullarem ponè eadem crura transversim positum, qui vel Corda Willisii, vel commissura crassioris nervi æmula à Vieussenio nuncupatur. Per hunc scilicet striata Cerebri corpora copulari utrique tradunt Anatomici; Quis autem ejusdem progressus, quænam origo, silent plurimùm; quamquam ubi idoneum Cerebrum occurrit, id prosequi atque demonstrare expeditissimum sit. Ubi hoc igitur quispiam disquirere aveat, priora crura Fornicis, quibus non nisi leviter jungitur, sedulò sunt removenda; deinde Corporum Striatorum limbus, tum interior ejusdem substantia sensim sursumque versum abradatur, atque is ipse medullaris tractus eadem prorsus figura & mole sub ea transversim obliquè produci comperietur; quæ si porrò disquisitio pergat, non solum ultra striata ea corpora progredi eadem omnino facie observabitur, verùm quadam arcus imagine, cujus cornua ad cerebellum conversa sunt, ad Thalamorum Opticorum exteriora latera properans, quàm proximè ad nervorum Opticorum exortum, ubi paulùm explicatur, & funditur, is accedit. Per hunc itaque tractum non modò eas partes firmari, & necti arbitror, quod quidem manifestum est; Verùm & eorum quæ utrobique fiunt, quamdam velut communicationem haberi, non dubito; Neque ab re fortasse erit suspicari, id ex iis semitis esse, per quas in altero secretus spiritus in alterum & adversum latus feratur,

H 2 quo

Ad. Anat. 6.
Animad. 10.
Neurog. l. i.
cap. 11.

Progressus
Corda Willisii
si dista inve-
stigatio. rati-
o.

quo illud in hemiplegiis observatum phænomenon facile explicari potest, de quo tamen infra occurret opportunior dicendi locus.

*Albican-
tes
prominentia
quibus cognite*

*De Org. Olf.
Tab. 7. Fig. 2.
lit. D. M.*

*Ibidem.
Cortex me-
dullaris inte-
rior substantia
cinerea.*

*Cruram Forni-
cis exortus.*

*Tractus con-
spicuus alter.*

§. XI. Jam porro videamus quid sint priora Crura Fornicis, atque unde ea prodeant; quum de his nihil hactenus, quod rem explicet, dictum repperim. Quas Vieussenius „ albicantes prominentias ponè infundibulum constitutas „ vocitat, quasve antea adnotaverat Willisius, ac jampridem constantissimè suis Tabulis Eustachius; non modò præclare delineavit Casserius, sed eisdem Cerebri testiculorum nomen indidit; Quod vel ii Anatomici minùs advertere; vel ob nominis confusionem declinandam, nè id cum prominentiis testiformibus confunderetur, nomen immutarunt; Eas inquam medullari exterius obductas esse substantia; intra eas autem cineream, seu corticalem contineri, exploranti facilè notum est, etiamsi & extrinsecùs nec non intrinsecùs alba, ea Vieussenius esse dicit. Ab summa horum corporum producta sursumque versum provecta medullari substantia in teretem figuram composita Crura Fornicis priora progigni, nos primi comperimus, quibus autem an quidpiam aliunde adiiciatur nec certò detegere valuimus, nec certò inficiari audemus; quamobrem ut aptius ea designentur, atque unà quadante-nus eorum munus indicetur, habita tum figuræ, tum originis ratione, priorum Crurum Fornicis Bulbi nominari posse videntur. Non omnis tamen producta horumce bulborum medullaris substantia in priora Crura Fornicis insumitur; quum ab ea ipsa medullaris itidem tractus alter conspicuus quidem, ut tertii paris nervos sæpe superet, cruribus quidem paulò tenuior, mox ponè latera tertii ventriculi, quæ ipsa eadem sunt ac Thalamorum Opticorum, aliquantum in posteriora inclinato incessu, intra eorundem Thalamorum penetralia provehuntur. Tum hujusce medullaris tractus, tum crurum Fornicis exortus acutum angulum efficiunt, ita tamen, ut Fornicis crura, bulborum exteriorem partem, hi autem interiora teneant. Mirum equidem est, ab tam exiguo interiore cinereo nucleo, quantum ea albicantia corpora continent, tantos medullares tractus procedere; si fortè proclive magis suspicari non sit, nonnullas quidem ex iis medullaribus fibris

CX.

ex eodem quidem prodire bulbo; at plerasque aliunde deductas eum quidem circumduci locum, aliò tamen rursus devehendas. At prius anatome compertum est, istud verò suspicari tantummodò licet.

§. XII. Quamquam ex crebris observationibus luculentissimè constat, eum esse nervorum positum, ut qui in dextera Cerebri parte oriuntur, protendantur, & evadant in sinistra, quod post Cl. Valsalvam nos sæpissimè comperimus, quod tamen multò jam antea præ cæteris animadverterat usque ab anno 1581. Gulielmus Fabricius Hildanus tum in muliere, quæ vulnus contusum in dextero Osse bregmatis cum fractura & impressione Cranii acceperat. Evomit mox ab initio biliosum humorem, & cibum indigestum, sinistrum, latus resolutum est: In dextero autem convulsiones patiebatur, Tum in alio Rustico, qui exigui vulneris contusi occasione supra dexterum os bregmatis maxima fractura Cranii laborabat: unde febriebat vehementer, & delirabat, sinistro simul latere resolutum, Nihilò tamen minùs vel non ita a Cl. Mistichellio demonstrata ea res fuit, vel non ita compertum facilis, ut super ea iudicium plurimi adhuc cohibendum esse non existiment. Nos autem sic eam luculenter conspeximus, sic evidenter, ubi apta incidere Cadavera, demonstravimus, ut nulla ampliùs nobis de hac re superfit dubitandi ratio. Id autem triplici potissimùm in loco animadvertere potuimus; in utraque scilicet priore, posterioreque anularis protuberantiæ crepidine, atque maximè in imo medularis caudicis, quæ in spinalem abit. In priore itaque anularis protuberantiæ parte, quæ superiùs reflexa pro comprehendendis oblongatæ medullæ cruribus in anguli formam interiùs producta tenuatur, sic ex concurrentibus fibris, strictiorique agmine coeuntibus altera alteram scandit, ut præter mirum implexum decussatio luculentissimè appareat. Id ipsum fermè in posticà ipsius crepidine occurrit. Eo iterum in loco, qui quarto ventriculo subjicitur, præter varios fibrarum ordines, & colores, in adversum latus productas, & decussatas fibras commodè spectavimus. Si ea tamen evidenter uspiam conspicitur, profectò quàm evidentissimè duas vix lineas infra pyramidalia, atque adeo olivaria corpora conspici potest. Quæ enim

Nervi ex altero latere prodeunt atque nascuntur.

Obs. Chir. Tom. I. Cent. 2.

Tract. dell. Apopl.

Decussatio fibrarum nervorum evidens. Tribus potissimè in locis.

*Al id demon-
strandum apta
maceratione
opus est.*

enim in longitudinem producta linea, seu rimula pyramidalia corpora discernuntur, si leniter deducantur, probè priùs eo potissimum loco arctissimè hærente tenui meninge nudata, non tenues decussari fibrillas, sed validos earumdem fasciculos in adversa contendere, quàm apertissimè demonstrabunt. Pro hisce tamen luculentiùs deprehendendis, non modò idoneis uti cadaveribus opus est; verùm aptam diuturnamque macerationem ad hujusce rei opem adhiberi oportet, eà etenim elotæ plurimum fibræ, dissolutaque magna ex parte interiecta corticali, seu cinerea substantia, laxatisque obducentibus membranarum fibris, singulæ se se apertiùs in conspectum dabunt.

*Nervorum o-
factorum exor-
tus.*

*Nervi hi in-
cumbente ce-
rebro incom-
modè non pre-
muntur.*

§. XIII. Quum ea executus fuerim, quæ circa cerebrum maximè adnadvertenda putavi, quædam etiamnum supersunt, quæ de primo nervorum exortu proferenda decrevi. Ab Olfactoriis nervis exordiar, qui triplici quasi principio prodire videntur, quorum longior medullaris tractus ab finibus posterioris Cerebri lobi emergit, reliqui duo quodam velut diremptu propè originem bifidi; alter ab exteriori; alter ab interiori medullaris cerebri substantiæ latere proficiscuntur. Horum fibræ tres magis conspicuæ liquidò internoscuntur, quatenus a triplici pronatæ principio, quæ sensim difficiuntur, ac in quamdam cinereæ substantiæ similem protuberantiam abeunt; quæ non nisi medullaris sed rarior revera est, atque laxior papillarum more distributa. Circà horum nervorum reptatum concitatam quæstionem video, cur etsi ii adeo molles sunt, superpositi tamen Cerebri pondere non sic premuntur, quo nullus per eosdem sensus fiat: Si quidpiam huic falci-formis processus Cerebro quodammodo suspendendo præstare potest, de quo tamen nos supra dubitavimus, id adeo exiguum levamen est, quàm quod minimum; pro qua verò, ut puto, enodanda alterum altero validius proponam. Primum igitur est, quòd duram Meningem, quæ iis potissimum subjicitur, sic ossi laxè hærentem, leviterque subtenfam reperi, ut mollis potius fulcri vicem subeat; Alterum verò quod majoris momenti esse quisque facilè intelliget, eorumdem nervorum incessus est, qui ubi è basi cerebri evaserunt inter corticis subiecti Cerebri intestinulorum latera quasi per insculptum

ptum dedita opera secundum longitudinem rectum fulcum, cui similem in toto Cerebro vidi neminem, ad os Ethmoidis contendunt, Eo siquidem loci tenues eæ fibrillæ ita conduntur, ut etfi immensum penè pondus immineret, nullo prorsus incommodo premerentur.

§. XIV. De Nervorum Opticorum origine non ea quæ a pluribus Anatomicis afferri solent, singula attendam, sed quæ maximè vel diligentioribus probantur viris, vel ipse deprehendi, edifferam. Hos itaque ab iis corporibus, quæ ob hanc rem Opticorum Thalami dicuntur, quadantenus progigni, non est dubitandum; Num autem ab eorundem medullari fibrosaue membrana, ut Vieussenio arridere videtur; an potiùs ab eorundem penetralibus res sic certa non est, ut pro comperta atque explorata traduci queat. Quod tamen per repetitas, diligenterquæ institutas disquisitiones ab eadem potius membrana eos non proficisci, sæpiùs vidisse visus sum, verùm tum ab eorum Thalamorum interiori parte; tum a quodam velut geniculato corpore circa eorundem Thalamorum posteriora locato, adjunctoque, cujus corticalis, seu cinerea interior substantia est, medullaris, & candida exterior facies, luculentiùs prodire, sum assecutus: Ad horum tamen exortus locum ab latere prominentiarum, quæ natiformes nuncupantur, conspicuus medullaris tractus transversim sic Thalamis adjungitur, ut vel in eorum substantiam disjiciatur, vel inflexus cæterisque fibrillis involutus ad Nervorum Opticorum exortum accedat, conjicere quidem, decernere autem minimè valui. Hi ipsi nervi, contra atque in cæteris observatum est, ubi a suo principio sunt bene elongati, invicem accedentes iterum ita coeunt, atque arctè nectuntur, ut quid eo loci circa eam coitionem contingat, neque manus Anatomica, neque oculus dignoscere satis potuere; præsertim quum Opticis disquisitionibus potissimùm favere non modò eorundem nervorum implexum, sed & decussationem non obscuriores Philosophi sint arbitrati. Quod tamen Anatomica sedulitas severiore instituto examine detegere, atque adedè eam controversiam dirimere non valuit, fors nobis oblata auspiciatò resolvit. Cuidam Anatomicæ disquisitioni nobis incumbentibus relatum fortè fuit, ei homini, qui tum nostro sub

Opticorum
Origo.

Num qua coeunt
decussentur.

scal-

*Observatio
Anatomica
qua eos non de-
cussari planè
intelligitur.*

scalpello erat, cæcum jamdiù dexterum oculum fuisse, nulla quidem licet conspicua vitii nota indicante; quo perlibenter audito, ad id protinus manum admovimus, nulloque deprehenso conspicuo oculi vitio, Nervum Opticum offendimus tum æquo graciliorem, tum colore obscuriorem; ille siquidem ut assolet candidus, hic multum cinereus erat; Quem cum anxie prosequeremur eum semper dexterum latus tenentem suum usque principium talem ubique reperimus, qualem intrà Orbitam; contrà autem sinister secundum omnem longitudinem albus omninò erat; quà verò in priora Cerebri congregiebantur, alterum ab altero coloris diversitas planè discernebat, ut facilè indè colligi fuerit; Eorum Nervorum fibras, non modò non decussari, quod evidentissimum est, sed ne implicari quidem; verùm alterum alteri dumtaxat accedere, ut deinceps disjungerentur.

*Adv. Anat. 6.
Animad. 27.*

*Tertii nervo-
rum paris ex-
ortus.*

*Patheticorum
principium.*

*Quinti nervo-
rum paris ori-
ginis investi-
gatio.*

§. XV. De Tertii autem Paris exortu nulla mihi adjicienda iis sunt, quæ Diligentissimus adnotavit Morgagnus, quum revera illud ex eo ipso designato loco emergat, ex in-ternis scilicet, postremis, & ferè imis lateribus Crurum medullæ, supra hos autem nervos majorem ex Carotidibus Arteriis propaginem ferri, in causam esse potest, cur vel in ebrietate, vel a pleniore cibo, quibus adjici æquè potest, & a diuturna, graviorique elucubratione, Oculorum maxima gravitas percipi soleat. Quod & de minoribus quidem furculis ad oculum contendentibus cum Willisio, etsi minori jure, dicendum est. De Quarto autem pari, quod ab eodem Willisio Patheticum nominatur, quodque præclarè in singulis xxxviii. Tabulæ quinque Eustachii figuris delineatum habetur, tametsi eorundem exortum quadantenus omnes rectè designant, nobis tamen visum est ita semper reperiisse. Infrà Testiformes protuberantias triplici utrinque furculo prodit ab transverso eo medullari tractu, qui super edita magnæ valvulæ parte locatur sic, ut idem medullaris tractus productus, atque ab eo loco disjunctus in Patheticum utrinque nervum abeat.

§. XVI. Quinti nervorum Paris originis difficilior multò inquisitio, atque investigatio fuit, quam prætereuntes Anatomici intactam ferè hanc spartam reliquere. Non eam originem

ginem voco, quā ex Anulari Protuberantia, seu Varolii Ponte nervus is in fasciculum collectus prodit; verū eam, undē ejusdem plurimā, ac diversā fibrā primō exoriuntur. Sæpius ubi firmiora Cerebra offendi, non ex uno prodire hiatu certō deprehendi, sed tenuiorem fibrā seorsum paulō supra emergere, ac mox ceteris copulari, reliquas autem omnes uno tantum hiatu evadere; quæ tamen non ab uno universā principio proficisci videntur; ex his namque fasciculus sub extremo Anularis protuberantiæ fibrarum strato ex ima ejusdem parte exoriri videtur, quum nondum tamen constet, utrum a productis crurum medullæ oblongatæ fibris sursum versus reflexis, an ab ejusdem anularis protuberantiæ inferiore substantia exoriat. Tertius autem earumdem fasciculus, qui multō cortice Anularis dictæ protuberantiæ mollior est, non ex eodem progigni loco; Verum inferiùs diversam longè nancisci originem apparet. Hunc igitur, quoniam firmiorem nonnunquam inveni, diligenter prosequutus in intimiora primū anularis protuberantiæ se se conjicere vidisse visum sum, tum ab cæteris sive transversim, sive secundum longitudinem productis fibris discretum infrā eam se demittere observavi, atque eò usque sum prosequutus, undē in interiorem Medullæ Oblongatæ caudicem conjectus ferè inter Olivaria, & Pyramidalia corpora locatus, quò demum pergat, cum tenujum fibrarum implexus, tum earumdem mollitudo ne consequeretur, omninò prohibuere. Utrum verò ex superioribus medullæ oblongatæ demissis primū, sursumque versus postmodum reflexis fibris is ortum trahat, an ab inferioribus in superiora proVectis, seu denique quadantenus a cinerea substantia quæ in Olivarium Corporum interiore parte perbellè disposita est, non satis constat. Nec mirum sanè videri debet conspicuum hunc, validumque Nervum posse ab inferioribus prodire, quum & spinalem accessorium longiore multō itinere profectum octavo intra Calvariam luculenter copulari nullus est, quem lateat; Præterquamquòd cum magna locorum discrimina, quibus prospicere datus est, tum munerum diversitas id fortasse, quod nondum quisquam assequutus est principium, requirere poterant. Id tamen penè evidens est, quocunque tandem loco illud eveniat, ab cruribus

Non ab uno
prodit principio.

Nonnulla illius pars ab
imo caudicis
medullaris
provehitur.

I

medul-

medullæ oblongatæ non istud modò nervorum par ; sed & aliud fortassè exoriri. Ea crura siquidem, si priusquam anularem subeant protuberantiam, dimetiantur, multò quidem crassiora comperientur, atque cum ab ea emersere. Quod profectò argumento est integra ea non dimitti, sed quidpiam in eo trajectu conspicuum ab iis decedere. Quod quidem mirandum non est, quum præter id, de quo sanè conjicere licet, illud evidens aliquandò nobis sit : ab summo corporum pyramidalium conspicuum medullarem tractum demitti, deinde

Tractus medullares a corporibus pyramidalibus in imum cerebelli.

Quos tractus medullares Ridleyus non noverit?

circà imum corporum Olivarium in superiora conversum incurvari, atque bifariam diremptum ultrà eam rimam, seu sinum provehi, qui inter Olivaria corpora & adjunctum imi Cerebelli pedunculi, seu caudicis medullaris latus est ; unde scilicet octavi nervorum paris fibræ emergere dicuntur, & in superiora versùs Cerebellum nempè protendi, ac disjici. At dum hoc prætermitto, illud tamen animadverto : Quonam facto Cl: Ridleyus contigerit ? Nec eos quos & Vieussenius, & diligentiores cæteri Anatomici, & nos medullares tractus, sive extrà anularem protuberantiam, sive intra eam luculenter compertos proponimus, omninò non invenisse, cujusmodi ii sunt, qui a medullæ oblongatæ Cruribus in pyramidalia primum Corpora mox in spinalem per anularem toties repetitam protuberantiam prolabantur.

Sextum crassius multò atque a Ridleyo propositum.

Ibidem. Ab ima crepidine anularis protuberantia oritur.

§. XVII. Ne sexti quidem nervorum paris magnitudinem idem Ridleyus rectè designasse videtur ; quum hujus certè duplum tertium par observare consueverim, quod ipse ait „ habere circiter magnitudinem nervorum tertiæ „. Triplici par istud furculo ab ima anularis protuberantiæ crepidine profectum sic deprehendimus, ut vel ab summo pyramidalium corporum tenui aliqua fibrilla oriri videretur, cui tamen nos minimùm fidimus ; Hoc interdum latiori cervicalis arteriæ laterali propagini subjici, interdum superiùs incumbere vidimus, quo fortassè id etiam confirmari potest quod supra de orta aliquando oculorum gravitate conjicimus.

Nervo. l.3. cap. 5. De intercostalis nervi principio.

§. XVIII. Quæ autem implicata multum atque obscura de intercostalis nervi origine observavimus quadantenus cum Vieussenio, & Ridleyo consentiunt, quippe qui potior rem multò & conspicuum furculum manifestò ex sexta conjugatio-

jugatione trahi contra circiter subeuntem Arteriam Carotidem, cujus primò lateri jungitur, deinde in priora ductus per idem foramen è Calvaria emergit. Qui tamen dicuntur ab Ridleyo „ ex interno latere anterioris rami duo alii tenues re- „ trocedere, & excurrentes alii exiguo ramo aliquantulum in- „ ferius retrorsum etiam ducto ex sexta conjugatione „ effi- cere truncum exiguum subrubri, seu carnei coloris, non om- ninò nobis probantur, tum quia ramus ex sextò pari deci- duus non adedò exiguus est, tum maximè quod eæ ex quinto pari decedentes fibrillæ non protinus huic furculo jungun- tur, qui ad intercostale pergit; verùm ad sexti paris truncum accedunt, ac sic arctè ei innectuntur, ut post aliquod tan- tùm itineris ab eo sejunctæ ad alteram ejusdem propaginem priusquam è trunco decedant, copulantur; atque hæc fortassè causa fuit, quamobrem diligentissimus Eustachius ab sexta con- jugatione tantummodò intercostalem deductum nervum exhi- buit, quum unicus tantùm ab ea conjugatione deductus fur- culus illum efficere videatur; Si quid autem ei adjicitur id ante fit, quam is ab ea recedere incipiat.

*Fibra Quinti
Paris ad sex-
tum, mox ad
intercostalem
accedunt.*

Tab. 18. fig. 2.

§. XIX. Septimi, seu Auditorii paris dura, minor, su- periorque portio à postremo medullari tractu anularis protu- berantiæ prodire visa est; Aliquandò autem non indè eam emergere compertum est; verùm inter utrumque Cerebelli Pedunculum, inter eos scilicet, quorum alter medullæ ob- longatæ adjungitur, alter subtus eam comprehendens anula- rem præstat protuberantiam, prodiisse apparuit. Quum id autem sæpius, atque accuratiùs disquisierim, ab neutro pro- dire loco tandem aliquando luculentissimè sum assequutus; verum ab interiore inferiore anularis protuberantiæ parte, quæ scilicet demissis cerebelli pedunculis copulatur; Ab hoc igitur loco, velut à rimula quadam durior hæc nervi portio prodit, ac ad inferiora demissus in imam ejusdem protuberan- tiæ partem lateralem locatur. Mollis autem portio, quæ so- cia major, ac inferior est, conspicuis quibusdam albicantibus dumtaxat fibrillis perpetuo ab reliquis colore distinctis, ex media caudicis medullaris scrobe, seu quarto ventriculo, vel Archangelo Piccolhomino fortè detegente, ac experientissimo adnotante Morgagno, evidenter prodire deprehenditur; reli-

*Septimi du-
rioris portio
origo.*

*Mollis fibræ
universa ab
scrobe medul-
læ oblongatæ.
An. Præf. l. 6.
lect. 5.
Ad. Anat. 6.
An. 27.*

I 2 qua

qua verò, & plurima pars, etsi ab eadem media, de qua nuper, inter cerebelli pedunculos confita cavitare, unde discedunt, etiam prodire videtur, non ita tamen res se habet; universæ siquidem ejusdem nervi fibræ ab eodem ventriculo deducuntur, quarum eo loci aliquæ albicantes, & conspicue, aliquot ferè cinereæ, & depressæ vix ab reliquo oblongatæ medullæ latere cernuntur. Eas autem aliquando in cæco gracili- que potissimum aded conspicuas, atque extantes comperimus, ut nulli prorsus asserere dubitemus, ab ea scrobe universas quidem prodiisse.

*Aliquot Octavi
vi paris fibræ
ab quarto ven-
triculo infra
auditorium.*

§. XX. Mox infra eum locum unde observatum est è quarto ventriculo Mollis auditorii nervi portionis fibras omnes evadere, & nonnullas aliquando præclare conspicuas Octavi paris prodiisse conspeximus, cæteris de hujusce origine silentibus Anatomicis, etsi reliquæ plurimum disjectæ diverso progignantur principio; an ullæ autem ab reflexo eo medullari tractu ab summis pyramidalibus corporibus demisso, & illuc vicinæ, undè hæ prodeunt, delato, proficiscantur, suspicari quidem, asserere autem proclivè non est. Ea porrò quæ de spinali nervo Octavi paris accessorio Ridleyo observanti occurrere, secus nobis eadem disquirentibus fuerunt oblata; quum illius nervi originem ultra quintam cervicis nervorum conjugationem tenuissimo, ac vix conspicuo furculo prodeuntem observaverim nunquam, citra tamen eum locum aliquando,

*Accessorii ner-
vi origo non
infra quintam
Cervicalem con-
jugationem.*

ea verò ratione, ut quum nervus is in dextero latere ab tertia conjugatione prodiret, cujus socius in lævo ab quinta deduceretur; dexteri lateris infra tertiam, binæ conjugationes per conspicuum furculum sic invicem communicabant, ut, etsi ab tertia revera conjugatione suum is principium trahere manifestò videbatur, ab quinta nihilominus ob eorundem mutuam communionem, ortus haberi posset. Quæ quum igitur iis verbis ille exposuisset „Cujus origo à me deprehenditur „esse propè principium septimi paris Vertebralis„ Subdit deinde „ab anterioribus, & posterioribus illius nervi primordiis „Quæ ubi quis vel etiam minùs sedulò cum Anatome-

*A posterioribus
fibris exordi-
antur.*

conferat, secus rem se habere evidentissimè deprehendet. Quoniam spinalis nervus non modò vicinior multò posterioribus nervorum conjugationibus est; verum, quum ne ullam

quidem

quidem à prioribus fibram sibi asciscat, à posteriorum singulis singulos sibi nerveos furculos accersit, atque, ut diximus, in suprema spinalis medullæ parte omnes posteriores sitas decimo pari respondentes, quæ minimùm tres sunt, sibi copulat. Hujus autem è calvaria egressum interdum cum nonnullis Octavi fibris haberi, interdum ab omnibus seorsùm, sæpius observanti patet.

§. XXI. Nonum nervorum par disjunctis progerminat fibris, nulla quidem ex ipsa corporis Olivaris summitate prodeunte juxta Ridleyum, sed ab eo lineæ loco, quæ Olivaria corpora à pyramidalibus discernuntur; tantumque earundem fibrarum origo spatium tenet, quantum ipsamet Olivaria corpora, in quibus cinerea interiùs substantia tenui eleganti, tortuosoque incessu inter medullarem sese mediam conjicere facillè deprehenditur; Ex hac autem an ulla ex hisce noni paris fibra proficiscatur, non sum satis assequutus. Quæ præterea sive substantiæ, sive figuræ similitudine altera ut & Olivaria corpora ab Cl: Ruyschio geminata animadvertuntur adversam medullæ partem occupare, ut diligenter inquisierim, reperire potui nunquam; nisi quid aliud hoc nomine ab eo donatum sit, quod tamen nec substantiæ paritate, nec figuræ similitudine eis respondet, quum, quidquid in opposito latere est, & aliam prorsus formam, & diversam quidem originem ab Cerebelli quidem pedunculis habeat.

Noni paris exordium.

Num alia sint Olivaria corpora.

§. XXII. De Decimo autem pari quid nobis sentiendum sit, quidve dicendum, vehementer hæremus. Illud si quidem non modò è spinali medulla prodit, sed illac ita emergit, ut cervicalis conjugationis nomine potiori jure dicendum videatur. At quum aliter solertiores opinentur Anatomici, plurimum mihi eorum foret auctoritati deferendum, si id quidem, quò potissimum res hæc inniti videtur, utique mihi ex Anatome constaret, de quo præ cæteris memoratus Clar: Ridleyus ita habet. „ Decimum par (si ex utroque latere „ spinalis medullæ duplicem haberet originem, qualem habent cæteri omnes spinales nervi) multò magis propriè vocaretur : *Primum par Vertebrale*, quandoquidem & magna pars ortus ejus, ejusdemque egressus omninò est extrà „ Cranii limites „ . Id ultrò quidem prætereo, magnam sci-

An par decimum Cerebri sit ascensendum.

licet

Ex utraq; Medulla spinalis facies fibra procedunt.

licet tantummodo partem extrà Cranii limites exoriri, quum omnem prorsum extra Cranii caveam nasci, nobis constiterit. Illud autem prætereundum non est, ejus duplicem non esse originem, priorem scilicet, ac posteriorem, quum secus nostræ nos doceant observationes. Si quis igitur accuratiùs hujusce paris principium exploraverit, id quidem è priori spinalis medullæ facie prodire primò dumtaxat sibi deprehendisse videbitur, ut si rem fuerit diligentius scrutatus, prioresque propagines ità diducat, ut quid quid posterius est, sub oculos cadat, deprehendet profecto, è postico ejusdem, proximoque latere nonnullos tres minimùm, nerveos furculos prodire, qui etiam si copulati cum priore portione extra spinalem specum protinus non emergunt, non ob id tamen comparem hanc prioris portionis denegandam esse censeo.

Lacteus humor e glandula Pituitaria.

§. XXIII. Ad eum tandem locum ventum est, in quo plura, ac graviora ex iis rebus, quæ in Cranii basi sitæ sunt, disquirere atque excutere æquum est; & quamvis circà pituitariam glandulam, quæ antehac ab nemine dicta sint, observasse non memini, quod magni saltem momenti sit; Duo tamen circa eam animadvertisse recordor, quorum alterum ad priorem; ad posteriorem alterum pertinet. In priore igitur, seu in potiore pituitaria glandula, sive ex iis aliquando cadaveribus peracuto morbo confectis, sive sæpius in optimè constitutis, subitòque vita functis adeo mihi facillè fuit per levem quamcumque in eam pressionem albicantem indè humorem elicere, ut admoto interdum vix digito circà ejusdem latera exiliret: Humor hic lacti perquam similis conspiciebatur, idque sæpius coram nostris instituimus; ac aliquandò non obscurè illius ductuli vestigium, quà humoris erumperet, mihi deprehendisse sum visus; quod quum nec sæpius, nec præclare satis mihi apparuerit; quidquid die est dumtaxat indicasse sufficiat. Ad posteriorem quod spectat majoris nempe Appendiculam sub posterioribus Sellæ Turciæ Clinoidibus processibus prorsum ferè conditam observavimus; Etsi recta Infundibulum demitti videtur, ut in subjectam, prioremque glandulam insertam appareat, non sic evenire tamen certum est; Illud siquidem ubi priorem glandulam contingit, in posteriora incurvum fertur, atque in appendicem hiare manifesto com-

Infundibuli hiatus in pituitaria glandula appendicem.

pe-

perimilis, quod tamen non ita obujum est, ut intuentis in oculos facile incurrat: Quum illud nobis fortè primò observandum occurrerit in capite subitò defuncti hominis duos tresve dies nostra ratione macerato. Quoniam enim per eam macerationem non Infundibuli modò, sed etiam appendicis quamdam cavitatem inspeximus, eadem uti ratione idipsum cognoscere cupienti, si quædam aptior non suppeteret, auctor forem: Quamquam commodè, & luculenter in infundibuli cauum, quâ priorem glandulam contingit, eique adjungitur, scrutari potuiffem; nihild tamen minùs neque tenuis specilli, neque aeris ope quidquam detegere datum est, quod sive per infundibulum, sive per appendicis caveam ad priorem glandulam duceretur, quæ vel ad maiorem sedulitatem, vel ad meliora tempora ultrò reservantur.

§. XXIV. Quoniam in præsentia de sinubus nostræ proferendæ sunt observationes, de Circulari, seu rectius Ovali eo sinu primùm dicendum memoratam pituitariam glandulam desuper obeunte, quem Ridley sedulitas in Anatomen invenit, quemque inficiari exercitati Professoris non esse puto. Quum eum sic sæpè, sic evidenter, & conspexerim, & demonstraverim, ut secus de eo sentire, suum sensibus foret negare iudicium. Hujus quum priorem partem inficiari nemo possit; posteriorem tenuem licèt seta tamen facilè pervadendam haud iners scrutator ultrò fatebitur, De laterali verò supra Carotidum arteriarum dorsum utriusque communicatione, atque adeo continuatione nemini est dubitandum: Si cui tamen has omnes cavitates inter Duræ Matris aut lamina, aut duplicaturas Sanguiferos quidem ductus, Circularem autem, aut Ovalem sinum nequaquam nuncupare libuerit; is porrò sciat, tantum sibi tribuendum non esse auctoritatis, ut & rectè indita nomina; & ab Anatomicis Illustrioribus recepta vel demere, vel immutare jure queat. Hanc autem glandulam, de qua sermo est, suspendi quadantenus, verum esse ex Anatomica deprehendimus inspectione, quamquam id omnino nonnulli Anatomici affirmant. Is siquidem, qui sub ea transversus sinus est, non omnem hujus partem à subjecto osse diducit & elevat, ut per priorem potissimùm, ac posteriorem sui partem Sellæ Turcicæ basi non innitatur; Quamobrem eo, quod

*Circularis sinus
Ridley si sedu-
lo inquiratur
semper adest.*

*Num rectè dici
queat Pituita-
riam glandulâ
suspendi.*

quod proposui explorato, ac comperto imposterum ægrè eam prorsus suspendi profiterer.

*Receptacula
aliquando de-
siderantur.*

§. XXV. Hactenus pro Ridleyo stetimus omnes; post hac autem quin ei sim planè assensurus vehementer dubito; quippe qui sive quodam novitatis studio, sive Cl. Vieussenio contradicendi ingenio, seu demum, vel quodam ausu ea protulit, vel fato quodam in ea incidit, quæ nec Anatomicorum consensum, neque ipsammet Anatomen omninò probare posse, videbitur: De adjacentibus Sellæ Turcicæ Receptaculis loquimur, quæ passim ab nullo, unum præter Ridleyum, negari comperimus. At tanti hunc Anatomicum facimus, ut nec segniter id explorasse, nec temerè idem proposuisse eum nobis tutari posse videamur. Quum frequentissima multò ea cadavera occurrant, in quibus luculentissimè inter Duræ matris sive laminas, sive duplicaturas eæ foveæ, seu ampla, ac penè inania spatia reperiantur, quæ Nostri Anatomici secundum Vieussenium appellare Receptacula consuevere, ex eo factum est, ut communiter ea recepta, quasi perpetua, constanterque futura traducantur: Hæc autem ita nos aliquando, nec semel tantùm aut iterum, ac novissimè, quum in id præsertim acrius incumberemus, deesse vidimus, ut si vel antea ea sepius ac præclarissimè non inspexissemus, de iis profectò non modò fuisset dubitaturi; verum eodem Ridleyo pertinaciùs ea prorsus denegaturi; In quæ quidem vel semper, vel sæpiùs incidisse sedulum alioquì Anatomicum conijcere licet, ut ne quid eum perperam commentum fuisse, dicamus. Quem neque imposuisse, quod de hujusmodi Viro ne suspicor quidem, neque fuisse hallucinatùm, tueri faciliùs possem, si nullum is in homine dari rete mirabile profiteretur; At tantum abest, ut de eo vel leviter dubitet, quin potius id firmissimè asserens, prodiderit. „ Nullo non tempore, & quidem absque difficultate in hominibus semper inveniri „ Cujus hæc descriptio est. „ Illud autem oritur ab „ Arteriis Carotidibus, ad quarum quoque latera interiora, „ eo potissimùm sinus Circularis loco, qui ad quatuor supra „ descriptos, & superiores sinus spectat in Cerebri basi, & „ certo modo juxta Sellæ Turcicæ longitudinem in utroque „ latere inter Glandulam & arteriam Carotidem situm suum „ occu-

*Ridley senten-
tiæ contra sese
pugnant.*

occupat. Quæ dum ipse proponit, etsi universa non differit, ea tamen producit, quæ si non omnem Receptaculorum amplitudinem, aliquam tamen earundem cavitatum partem evidentissimè declarant, quod quidem ampliùs constabit, quum de sinuum Emissariis verba fient. Adeo apparet quacumque ratione ad ejus sententiam respexerimus, in alterutro quidem, in utroque autem ex propositis nequaquam eum sibi constare posse.

§. XXVI. Nec illud prætereundum censemus, quod in Osseo arteriarum Carotidum canali anatomica animadversione dignum, obscuriùs licèt quandoque, quandoque tamen evidentiùs adnotavimus. Non de earundem obliquitate loqui animus est, quam jampridem anatomica sedulitas attendit, nec de variis earundem Iconibus, quorum an optimi sint, optimèque rem exhibentes à Willisio propositi, dicente Ridleyo municipis sui, cæterorum fortasse injurià, studiosissimo, solertiores dijudicent Profectores; Nec de producto in posteriora utrinque tenui Carotidum ramusculo interdum in Cervicalis truncum, sæpiùs autem in ejusdem laterales ramos inserto: De altero Carotidum habitu nostræ sunt observationes: Hæ igitur dum ex Osseo specu ad Pituitariæ glandulæ latera accessuræ emergunt, neque Osseo parieti, neque circumductæ Meningi arctè adhærent, sed eidem laxissimè circumtentæ ita insidunt, ut inter eas non exiguum spatium intercedat, neque id propè earundem egressum dumtaxat incidit; sed sic altè, ut aliquando Infundibuli speciem quamdam exhibeant. Nec tantummodo ab arteriis disita meninx est, verùm & ab eodem includente Osseo specu, ut si uspiam Dura mater contrahi, & crispari possit, ibi maximè, & commodissimè id ei præstandum foret. Verùm enim verò non modò summo Sapientissimi Conditoris consilio id provisum est, Carotides arterias Ossis parieti non coherere, ne per id impediretur, qui in necessariam propellendo sanguini agitationem venirent; verùm etiam ut par quodammodò influenti, atque effluenti sanguini potentia & vis aptaretur. Siquidem quum intra id, penè dixerim, Ossei Carotidis specus infundibulum sanguis, qui in Receptaculis est, necessariò descendat, non potest quominus ab diductis Arteriæ parietibus urgeatur ac propellatur, quo is

*An Villisii
Carotidum
iconismi opti-
mi sint.*

*Carotis nec
osseo specui nec
dura matri ad-
haris propè inci-
tum.*

*Circum eam
quædam alta
cavitas sæpè
reperitur.*

*Usus illius
conjectitur.*

K ada-

adactus motu reliquum circum ea loca degentem urgeat, ac propellat necesse est; quo sibi sive per proximiores sinus, sive per cætera emissaria è receptaculis egressum aliquandò molitur. Non inficiari tamen potest, quòd dum is vel mole, vel pondere, sive ab ejusdem copia, sive ab arctatis quacumque demum ratione sit, aut sinuum diverticulis, aut Emissariis, quamobrem egredi minùs expedite queat, dum is inquam ad Carotidum parietes premit, non sit quadantenus cohibiturus, ne ad eam arteria diducatur amplitudinem quam facile, si contrà is nifus non fuisset, foret assequuta; Ex quo fit, ut minor Cerebro inferatur sanguinis copia, eò quod tum maximè difficilior sit ejusdem exitus, ac propulsio; Atque hac quidem cohibita arteriarum majori diductione, & propulso ab earumdem Carotidum motu exterius affidente sanguine, illud tandem consequi necessariò videtur, ut & contentus propellatur ne resistet, & ne contendens nimius inferatur maximo sanè Cerebri Economizæ incommodo.

Vena receptaculorum defrentia vasa non sunt.

§. XXVII. Proximum nunc est, ut de iis viis differamus, per quas sive è Receptaculis, sive ex adjacentibus Sellæ Turiczæ sinubus sanguis effertur. At quum nuperi potissimum Anatomici de his satis multa dixerint, etsi quædam supersunt levioris tamen momenti nonnullorum lapsus indicantiâ, ne actum agere videar, ad nostras observationes properabo. Triâ inter Receptaculorum cavitatem conspicua hiare orificia, per quæ inde sanguis triplici diverso itinere transducatur, de nemine didicimus; Quamquam tamen duorum meminerit, etsi minus rectè Ridleyus, quæ non tanquam Receptaculorum Emissaria, sed uti venarum, quæ Circularem usque sinum properant, continuationem proponere fatagit. At sive ejusdem circa Receptacula prolapsio hujus quoque parens sit, sive ab iisdem mordicus oppugnatis id ipsum proficiscatur, circa utrumque eum tota errare via luculentissimè constat. Scissa etenim supernè Dura matre, nec ulla in Receptaculorum interiora vi illata, hisque tantummodò diductis, concretoque sæpiùs residente sanguine sola aquæ affusione purgatis, id protinus, ac evidenter apparebit, de quo quæstio est. Nulla enim vel levis venularum tunica, nulla ibi forma, nulla ramorum diductio; verùm id solum patet, quod Receptaculorum cavea est

est firmissimis Duræ matris membranis compacta quàm ab-
 simili figura vasculorum dispositione. Ut igitur ea, quæ post-
 hac Receptaculorum Emissaria nuncupabimus præclarè in con-
 spectum dentur hac methodo inquisitio est instituenda. Refe-
 ratis desuper, diductisque Receptaculis, necessum est nervum
 quinti paris extrinsecus deducere, atque inter hujusce propa-
 gines, & interiorum Meningis duplicaturam, quæ exterius
 Carotidi accumbit, singula ea, de quibus nunc sermo habetur,
 Emissaria protinus conspiciuntur. In edita igitur, & superio-
 re ejusdem parte Primum seu superius occurrit Emissarium,
 cujus non per secundum Cranii foramen annotante memorato
 Ridleyo, sed per tertium, latam scilicet Rimam exterius pro-
 pè oculi orbitæ fundum constitutam, exitus est. Id sub Ner-
 vis tertii, & sexti paris inter Patheticum, & priorem quinti
 propaginem, & postremum subituræ Carotidis flexum extrà
 Cranii caveam ducitur.

*Ratio singula
Emissaria de-
legendi.*

*Situs primi
seu superioris
Emissarii.*

§. XXVIII. Alterum verò cæteris majus per quintum
 Cranii foramen ob figuram Ovale nuncupatum cum potiori
 quinti Paris nervorum ramo ad exteriora migrat. Hujus E-
 missarii osculum non sine peculiari artificio constructum est:
 pluribus id siquidem transversis lacertulis munitur, sive ne
 affatim illac erumpens sanguis, eumque canalem diducens,
 illac itidem emergentem quinti Paris propaginem nimium ap-
 primat, sive ut segniùs præterfluentem sanguinem quadam
 contractione acceleret.

*Alterius emis-
sarii situs.*

§. XXIX. Tertium verò cæterorum angustissimum, sic
 tamen productum, ut jure optimo sinus potius, quam Emissarium
 dici mereretur; at ne plus æquo nomina in Anatomen
 nunc temporis satis superque difficillimam invehantur, Emissarii
 nomine adjecta Angustioris nota, id quoque nominabitur.
 Quod singulari naturæ consilio comparatum, ac conditum,
 medio modò memorato Emissario paulò superius est, ac
 in interiori latere constitutum. Hujus hiatus obliquè positus
 est, secundum tamen longitudinem insculptus, atque per tenuem,
 exiguumque osseum Canaliculum, dura interiùs matre
 obductum, infra Cranii basim trajicitur. Non modo is Emissarii
 hiatus, qui quidem exiguus est ab nemine, quod sciam,
 observatus fuit, sed ne osseus quidem Canalis, qui

Emissarii tertium, seu angustius.

*Osseus Canalis
per quem tra-
jicitur ab ne-
mine observa-
tus.*

K 2 conspi-

conspicuus est tamen, & ultrò in ossis sphenoidis disquisitione in oculos incurrit, vel memoratus unquam fuit, vel animadversus. Itaque is Canalis suprà Pterygoidis processus basim secundùm totam ejus longitudinem ad latera sinus sphenoidis insculptus angulari posterius orificio, priore verò conica quadantenus diductione finitur. Per hunc in sinus modum composita Dura mater trajicitur, atque illac ceu per tertium Emissarium sanguis in inferiora defertur. Porrò dum eum Canalem est machinata Natura tum positu, tum angustia difficilem, atque medio pertuso osse productum, non aliud omnino, quàm quod oculis subjicitur, nec alio, quàm unius tenuissimi trajectus studio intendisse, arduum quidem captum est, quum in ejusdem operibus, quàm maximum brevitatis, facilitatis, atque simplicitatis consilium soleat elucescere; ex quo si præter morem aliquando discedat, non est lusus, aut levitatis, sed est latitantis quidem misterii argumentum, cujus quum nos machinam atque instrumentum dexterimus, aliorum solertiæ rationem excogitare prorsus relinquimus.

*Hoc descriptio
in quem Emissaria
corrivat.*

*Diverticula
emissariorum
dicuntur, &
quo artificio
constant.*

*Quamobrem
ea data sunt
conspiciuntur.*

§. XXX. Nos interea novum aliud artificium huc usque invisum proponemus: deinde & ejusdem rationem vel explicari, vel divinare curabimus. Statim ac è quinto Cranii foramine, è medio scilicet, cæteris tamen majore Emissario sanguis effertur, non is protinus in interiorem Jugularem venam infertur, sive rectà, sive obliquè, sive solus, sive reliquorum illuc vicinæ corrivantibus Emissariorum vasculis copulatus; Sed ductus ii quibus primò sanguis illac effluens continetur, aded variè, aded mirè dirimuntur, ut non vasorum rete, aut implexum, sed elegantem cellularum formam, mutuamque communicationem, ac penè labyrinthæum errorem spectantium oculis exhibeant. Horum tenuiores multò, quàm in venis membranæ sunt, quæ tum ob firmitatem, tum ob usum adjuncto Osseo parieti validè annectuntur; quæ posthac Emissariorum diverticula nominabimus, inter exteriorem muscolum Pterygoidem, & ipsummet os sphenoides interjecta sunt, quà id in caveam flectitur mediam inter inferiorem & superiorem ejusdem Ossis Alarem processum. Quamquam divinare potius, quam rationem attingere credo, quamobrem sit cum mira ea vasculorum comparata dispositio, tum maximè

cd,

ed loci sita; nihilo tamen minùs, si singula rectè disquisivero, quæ in illius dispositionis modo occurrunt, nonnulla eorum certè, quorum gratia ea condita sunt, me assequuturum fore confido. Primum igitur est perpendendum, cur ab tenuibus illis osculis in eam amplam cavitatem pluribus diremptam membranulis, ac firmatam dissepimentis sanguini à Cerebro redeunti erat diffluendum. Expedita hujus ratio unde depromi posse videtur, quòd quum attentissimè provisum sit, siquidem per omne corpus, per Cerebrum potissimum quàm commodissimè sanguis discurreret. Huic itaque naturæ consilio per amplam eam vasorum diductionem consultum esse judico, in quam ab emissariorum angustiiis liberè sanguis delaberetur. At si quis fortè & per laxum venæ furculum huic instituto consultum esse, regerat, non illud tantummodò attendisse sapientissimum conditorem opinor, quum nec ille æquè diduci, nec hic facilè comprimi queat, ut non solum, cum opus est, delabenti sanguini quàm lata via pararetur, sed & eidem sanguini ubi contrà necessitas urgeat vel omninò, vel quàm maximè per statum tempus eademmet via intercipiatur. Præterea si tum emissariorum, tum eorundem in primis diverticulorum positum sedulò attendamus, & eorum planè rationem perciperemus, quæ nobis insciis nos met spontè operamur, & sentimus; tum fortassè etiam ad operis intelligendum consilium, quàm proximè accederemus. Quæ ut præclara luce proferantur, animadvertendum esse censeo: quemlibet pro lubitu posse suas vires intendere, quod quum non à magna dumtaxat intra Cerebri penetralia degentium spirituum copia pendeat; verùm à majori eorundem ad certas partes affluxu; id tum quisque præstare valebit, cum rationem noverit, qua ii vehementer, atque affatim ad membra adigi queant: quumque, ubi id nos molimur, & respirationem cohibere quàm maximè, & validissimè maxillam adducere nitamur, palàm colligere est, utroque illo molimine validissimè spiritus à Cerebro ad exteriora membra propelli. Quoniam per cohibitam expirationem effici, ne sanguis per pulmones expeditè fluat, notum esse arbitror, ac non sic liberè eundem sanguinem ut antea de quacumque corporis particula excurrere, atque aded de Cerebro delabi (idque ab tumentibus

*Quæ ratione
homo vires
suas intendere
valeat.*

*Quid intrà
Cranium con-
tingat homine
non expirante.*

tum.

tum temporis exterioribus venis jugularibus maximè declaratur) consequi necesse est , eidem diutiùs esse intra Cerebri sinus immorandum , quatenus in refertas jugulares sensim potest immitti tantummodo . Quamobrem ab iisdem non depletos sinus tanquam manu Cerebrum premi necesse est , quò & validiùs & copiosiùs in Nervos spiritus ingerantur . Perspicuum igitur factum arbitror , non modò cur tametsi inscii expirationem cohibeamus , verùm etiam cur adedò arcètè inferior adducatur maxilla . Prima hujus & potissima ratio est , quod dum ea adducitur , cum ceteri huic muneri addicti muscoli , tum præcipuè dum Pterygoides exterior musculus ac Crotaphites , quorum nominatim ob hanc rem positum suprà designavimus , contrahuntur , & tument , eam vasorum dispositionem , quam emissariorum diverticulum diximus , sic comprimi , & ad Os urgeri necesse est , ut intercepto quadantenus per ea emissaria sanguinis è Cerebro effluxu , ea etiam præsertim de causa , & contentas partes turgere , & in validiorem Spirituum expressionem venire , necessariò consequatur . Quamvis maxima in hoc opere Pterygoidis exterioris actio est , utpotè qui plurima sui parte Diverticulum urgeat ; attamen & ea Crotaphitis portio , quam ab laterali orbitæ Rima deductam diximus , in id suam operæ partem manifestò impendit .

Cur inferior adducatur maxilla, dum vires intendimus.

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT IV.

De Oculo.

§. I.

Adde allexit Anatomicorum cupiditatem Oculorum venustas, adde exercuit eorumdem sedulitatem tanti operis difficultas; ut nisi quædam quasi desperatio quidquam amplius reperiendi deterreat, quàm difficilimum certè est plura congerere, quæ utpote nova in Anatomem infundantur, post celebriores potissimum Briggium, Nukium, Ruyschium, atque Hovium: Idcirco de præclarissimo hoc opere quædam tantummodo, eaque levidensia subiiciam. Etsi perhibent plurimi post Cl: Nicolaum Stenonium innominatam hominis glandulam super Oculo propè minorem angulum constitutam lacrymarum fontem esse; nec aliquis desit Anatomicus, qui complures luculentissimosque ex Brutis perperam ad homines traductos delineaverit ejusdem ductus, est tamen, qui iisdem fidem optimo jure ad huc cohibendam esse arbitratur; quum nec qui facile nimium eos crediderit, vel pinxerit, quantum satis est fortasse exploraverit. Nos eos sæpe & diligenter conquisivimus, sive in interiori palpebræ membrana, eorum oscula scrutando, sive intrà glandulam specularando, nihilque quod satis esset nostræ curiositati comperimus. Semel tantum in magni capitis magna itidem tumenteque glandula id nobis occurrit, ut qui ejus glandulæ ductus esse perhibentur, eos reapse tales sese, simus vehementer suspicati. Plures igitur velut ductuli esse nobis ex glandulæ lobulis superiùs evadentes exhibuere, qui parallelo fere incessu deducti in proximam palpebræ partem terminari videbantur. Ex his

*Lacrymalis
glandula ductus.*

*Ductus pro-
gressivus tenui filo
tentatus.*

his nos unum explorandum selegimus, qui cum colore pallidiusculo, tum praesertim quia flaccescere visi sunt, pro excretoriis ductibus sunt habiti; scissa igitur secundum longitudinem suspensa, ac temperata manu tenui ejusdem membranula setam indere non tentavi, quae tantillo incongrua vasculo videbatur, sed tenuissimo ereo filo obtuso quantum licuit apice ea sedulitate usus sum, quo non viam facerem, sed explorarem: ac revera leniter illud promovendo ad palpebram perventum est, quam tamen, sive ductuli illius angustia, sive obliquitas insertionis in causa foret, ea ipsa vi pervadere potui nunquam; Quamquam tamen è regione illius ductus adversa tamen facie, absterfa curiosius exsiccataque palpebra, intentaque defixa acie, quaedam visus sum vidisse foraminula, quae in minori cantho circa superiorem Tarsi crepidinem ex ordine posita habebant, multò quidem angustiora, quam quidquam intrò possent à nobis inditum accipere. Hæc tamen nos ita proponimus, quatenus nobis semel tantummodo, eaque ratione oblata sunt; pro quibus constituendis ultrò nos ipsi fatemur plurima, eaque luculentissima opus esse confirmatione.

*Thinni schle-
rotis omnis of-
fesa.*

§. II. Quoniam nulla sunt, quae circa oculi Musculos adnotanda habemus, de eorumdem usu quaedam proponere libet: num scilicet præter ejusdem oculi motum illum sic vel retrahant vel producant, ut vel in planiorem, vel in acutior figuram ille conformetur. Hanc me in quaestionem induxit ossæam prorsus reperisse in Thinni oculis schlerotidem membranam, ob cujus quidem soliditatem, ac duritiem nullo musculorum vel valentissimo nisu constituta potest figura commutari. Quapropter si in eo pisce quidquam commodi ex ejus figuræ varietate natura speravisset, aliud quodpiam artificium in ejus vicem machinata fuisset. Quæ verò mutatio an in homine efficiatur, quorumque musculorum ope, determinatu non est facile: Recti enim musculi dum pariter agunt, etiam si mediis eorum turgentibus posse videantur acutior oculum efficere; tanta tamen potest eorumdem extremorum, seu priorum potissimum tendinum vis esse, ut vel complanari potius ea in parte, vel naturalem suam convexitatem nihilo minus tueri queat. De obliquis autem eadem pro-
fus

fus res est, quum sic ab inferiore obliquo oculus ferè comprehendatur, ut adduci, atque contrahi ab eo posse videatur, quamvis reverà utriusque obliqui extrema in posteriorem oculi partem inserta, vel in priorem locum eum omnem trahere, vel ex ejus posticæ convexitatis debere quicquam adimere ex positu apparet.

§. III. Ductus autem aquosos Nukii, dum cæci oculum diffecarem sic evidenter spectavimus, ut de iis dubitare vel cæcitatis, vel levitatis in nobis foret argumentum. Ea hic missa facimus, quæ in marini vituli Oculis observavimus, in quibus longissimos ductus, pellucidos, tenui tunica donatos, rectissimos, nulloque vasorum seu propaginum diremptu diductos, sed triplici, vel quadruplici in loco schlerotidem citra medium oculi pervadentes. Horum ostia eleganti erant forma disposita, quæ enim ii schlerotidi applicantur, modò duplici modò triplici osculo interiora subibant: Eaque oscula leniter, atque paulum oblique terebrata in schlerotide erant. Re tamen verà rubellum tenuissimum, ac penè aqueum colore, substantia autem omninò continebant humorem, quo prorsum orbatum colore in iis cæci hominis ductibus humorem reperimus. Is igitur contentus humor decolor planè, ac pellucidus omninò erat, non in uno dumtaxat, sed in singulis, quorum in oculum ingressus citrà medium ejus erat; non ea tamen elegantique figura quemadmodum in marino vitulo supra adnotavimus: Horum etenim singuli nec sensim extenuatam schlerotidem, nec triplici diductam foramine, sed uno eodemque penè transversim posito subibant. Non quatenus nova sint, hæc attigimus; verum ut per ea ex iis aliqua explanentur, quæ sive a Nukio primùm, sive ab Hovio luculenter, copioseque proposita habemus.

Viss ductus aquosi in Cæci oculo.

Vitullini ductus humor ruber.

Humani autem decolor & ab simili modo schlerotidem pervadebant.

Scialograph. T. 4. F. 2. Tract. de cir. humor in oculo.

§. IV. Quapropter in re tanti negotii, in qua potissimum illustranda non perfunctoriè agendum esset, satis nunc nobis erit ea proponere, quæ de duplici CrySTALLINI vitio, seu opacitate, observavimus; Quorum etsi alterum GLAUCOSIS audit, suffusio tamen, seu catharacta à vulgo nominari solet. Duplici igitur vitio corripit crystallinum humorem observavimus; quorum alterum ejusdem tantum summam partem tenet; alterum altissimè insidet. Primum cum in Cadaveris,

Duplex vitium CrySTALLINI.

L. tum.

*Exterius de-
scribitur.*

Vnde cecitas.

*Glaucoma al-
terum vitium.*

*Ex Glaucoma-
to cecitas, &
curationis hi-
storia.*

tum in alterius mulieris viventis oculo adnotavimus. Diaphana utriusque erat interior substantia, at ea, qua circumvallabatur membrana, sic erat in candidas strias conformata, ut Crystallini centrum vix puncto majus iisdem vacuum foret. Hæ tamen striæ radiorum in modum compositæ, aliæ breviores, longiores aliæ erant, illo tamen ordine, & lege ut longiorum singulæ pari inter se spatio distarent, breviores autem inter eas mediæ, sic sensim decrescebant, ut brevissima omnium esset, quæ inter utramque longiorem media erat, cæteræque eò plus producebantur, quò propiùs ad longissimam accedebant. Harum erat firma ac velut tendinea striarum substantia, ut eas non ab re alienum foret suspicari, ligamenti ciliaris lacertosas quodammodo productiones esse, quibus non modò humor ille, seu Lens Crystallina contineretur, verùm ubi opus, & comprimi, & complanari ab iisdem posset: Præsertim cum mollis, ac penè aquea summa ejusdem humoris substantia sit. Quæ si, ut in iis evenit, vel nimium producantur, seu potius arescant nimium, & concrecant, opacitas continentis ejus membranulæ suboritur, unde postremò cecitas.

J. V. Alterum verò notissimum vitium Glaucoma est, de quo ideò verba facio, ut hujusce curationis primum, deinde sectionis brevem historiam exhibeam: Etiam si, vel hujusmodi plurimas proferri scio, vel & Tonforibus nunc temporis novum non esse, etiam sine crystallino humore hebetem licet, visionem tamen haberi. Senex itaque valentis corporis habitus mero sæpè addictus, citrà tamen temulentiam, supra quinquaginta annos de visus infirmitate ex utroque oculo conqueri cæpit. Eò tandem post aliquot annos ventum est, ut dextero nihil omninò, lævo autem vix minimùm cerneret. Quapropter promissam eorum curationem tentare decrevit, feliciterque in dextero per mediocriter peritum Chirurgum primò habita fuit, à qua statim videre cæpit; eademque in lævo instituta, quemadmodum nullo in dextero, sic graviore in sinistro affectus dolore, non modò ex eo quoque melius; sed pessimè omninò se habere conquerens: neque tum, neque imposterum quicquam ampliùs cernere potuit: sed acies ejus in perpetuum crepta fuit. Post id temporis ad eam curationem, quod

quod non nimium fuit, necessarij, ex dextero oculo obscurè quidem objecta cernere, at utrinque convexi conspicii ope luculentius quidem, non tamen præclarè, sic videlicet, ut legere, & scribere majoribus characteribus posset. Is cum acutissimo morbo septuagesimum circiter agens annum defunctus esset, ejus nos cadaver incidimus, deque hoc oculorum vitio comonefacti eisdem eduximus, & priusquam eos consecaremus, id notavimus, quod exterius spectando dignosci posset. In dextero igitur oculo ad exterius latus, seu tempus illud inclinatum spectabamus, quod aciem vitiaverat; sic tamen ut extrema illius ora pupillæ penè axi objiceretur, idque subalbum videbatur: in adverso autem pupillæ latere nil cernebatur hujusmodi, sed vacua prorsus apparebat. Porro sinistri oculi pupillæ propius corpus illud admotum erat, per quod acies erepta fuerat, eademque pupilla paulò angustior, quam dextera reperta est, eaque circularis, hæc autem ferè eliptica. Quos ubi dissecuimus, dexteri CrySTALLINUM humorem concretum omnino, opacumque observavimus, atque in dexteriorem partem deductum sic, ut obliquè planiore sui facie UVEÆ dextero eidem lateri apponeretur. Nulla is CILIARIS ligamenti portione neciebatur amplius; sed per tenuem brevemque membranulam, quæ pupillæ propior erat, CrySTALLINI humoris crepido proximæ UVEÆ sic firmiter copulabatur, ut per vim tantummodo evelli inde posset: Hujus Lentis moles paulò minor præ naturali erat; nec unius planè coloris, sed varia erat superficies; nulla cæteroquin membranula pupillæ obtendebatur. Sinistro itidem oculo dissecto, cui ante molitam curationem levis quidem, post eam autem nullus ne segnis quidem visus supererat; idem erat CrySTALLINI humoris vitium, hujus tamen obscurior color, & ferè auro similis, major altero moles erat, inæqualis superficies; Ciliari ligamento ne is quidem neciebatur, etsi immobilis, hærensque videbatur: Quo tamèn ex ea sedè posterius elevato quædam velut membranula pupillæ apponebatur, quæ & ægrius inde divelli potuit, atque aded in frustula concisa. Hæc tenuis erat & alba, sed validior quidem, & earumdem continentium humores membranularum productio, & continuatio quædam videbatur.

Oculorum vitia qua exterius conspiciantur.

Interiora vitia oculi describuntur.

L 2 OB-

OBSERVATIONES ANATOMICÆ CAPUT V.

De Naso.

§. I.

Uum suprà ea proposuerim, quæ de Nasi musculis habui animadvertenda, restat nunc, ut nonnullas interiorum proferam observationes: quarum quædam ad ejusdem Cartilagine, quædam ad ossa, reliquæ verò ad investientem membranam pertinent. A Cartilaginibus orsus, quas Celeberrimi

Nasi Cartilaginum disquisitio.

Ruysschii sedulitas adjecit, repetitæ confirmarunt quidem observationes, nonnulla tamen circà earundem præterea numerum positum, & figuram adhuc considerata veniunt, per quæ tum certus, si fieri possit, earundem firmetur numerus, quæ & positus, & figuræ luculentior notitia habeatur. De Triangulari utrinque Nasi ossibus supernè illigata ampliùs sanè quærendum duco, utrum eæ per sese par unum constituent, an ita Cartilagineo septo, ut nobis disquirentibus videtur, continuatæ sint, ut cum eodem unam dumtaxat Cartilaginem efficiant. Dum enim nulla illata vi accuratè perychondrio ea parte spoliata circà Nasi dorsum tum exterius, tum interiùs eam explorarem, sic illam vidisse visus sum, ut Cartilagineum septum ubi ad Nasi dorsum accesserat dispartitum, tenuataque substantia diductum, atque ad latera reflexum velut in geminas Cartilagine, quæ re tamen vera una, continuatæ erant, abiret. Quod ut luculentius percipiatur, quadam priùs maceratione opus est, cujus ope laxatis nectentibus fibrillis, faciliùs eæ membranulæ evelluntur, & sic magis ex interiore præsertim facie res in conspectum prodit. Non est

Summa Nasi Cartilago triangularis una est.

est tamen inficiandum nullam hujusce opinatæ divisionis rationem subesse; Inferiùs enim ubi multò tenuiores eæ fiunt, paullatim sic à medio septo recedunt, ut eas inter, & septum lineola, seu rimula divisionis index appareat. Verumtamen, ut eadem prorsùs divisæ ac sui juris dicantur, non satis est, propè oram inferiorem ab eodem septo discerni: Quod si superiùs transversa sectione inquiratur, unicam eam esse non triplicem diductam dumtaxat Cartilaginem, luculentissimè constabit.

Inferior divisionis nota.

§. II. Earumdem verò cartilaginum positum non modò, prout is Tabulæ 9. Fig. 4. exhibet, verum etiam juxta eam descriptionem quam Tabulæ adjecerat, sæpius cum Anatome comparavi, neque, prout mihi comperire datum est, respondentem deprehendi, quum Primo sic ab eodem nominato Cartilaginum pari, seu triangulari, de quo modo verba fecimus, altera utrinque subiiciatur, quæ ipsi quarta, & quinta dicuntur, subdit mox „ Cartilago sexta, & septima par tertium constituentes jam jam memoratis Cartilaginibus, nempe quartæ & quintæ latere posteriore coherescunt, suntque „ præter propter figuræ quadrangularis „. Quam quidem reperimus ad memoratam figuram aliquatenus accedere, at non eo tamen loco constitutam, quum utrinque hæ jungantur postremis, seu imis longioribus, quas nemo Anatomicus non novit, quæque pinnarum potiore partem efficiunt.

Ref. Probl. 8. Cartilaginum descriptus positus aliter se habet.

§. III. Idque tertium est, de quo circà eas dicendum superest. Si quid enim vel ex descriptione, vel ex tabula sumus assequuti, non quod ad terminos modò, verum etiam quod ad figuram, hanc nos diverso modo compositam observavimus; utraque enim harum Cartilaginum extrema post longiorem ambitum, nisi ad sese convertuntur, non ità tamen divergunt, uti in oppositas oras tendant, ac imperfectè licet S. tamen litteræ figuram exhibere quodammodò appareant, ut in eadem tabula ostenduntur. Quod quidem nec veritati, nec naturæ satis consilio facit. His siquidem quum potior narium laterum pars sit firmanda, quæ quidem in orbem componitur; non satis intelligo, quo pacto ea figura, cujus extrema in diversa disponuntur, orbis unquam, vel quid ei simile, effici queat. At quidquid in ea tabula id est, auctoris

Earundem figura diversa

tanti

*Et in confor-
matione extre-
morum differen-
sus est.*

tanti sedulitatem in re nullius penè negotii defuisse non arbitror. Et si præterea dissimilem, quo ad extrema eandem Cartilaginem reperi: Nam quod ad interiora vergit, & imo septo subiicitur gracile admodum est, & quadantenus tuberosum; Alterum verò, quod exterius pinnae continet latum est, & amplum, extrema quidem parte tenuatum, atque huic profectò committitur ea cartilago, quæ ferè quadrilatera est.

*Anot. Corp.
Hum. tract.
IV. cap. XV.*

§. IV. Nunc eas rursus adeamus Cartilagines, non quatenus ab aliis propositas, sed prout à nobis eas observari consueverunt, quæ tum à supra memoratis, tum ab iis, quas Cl: Verheyenius adjecit plurimum differunt. Præter mediam autem eam Cartilaginem oblongam, & gracilem, quam inter triangularem supremam, ac minus mobilem, & inferiorem longissimam, ac summè mobilem constitutam Celeb: Ruyschius detexit, quædam tamen ulterius observavimus sine ulla animadversione non prætereunda. Ea igitur Gracilis cartilago non uno semper modo se habet, quum aliquando sit circà medium dispersita, aliquando circà extremum: ita tamen, ut in singulis extremis lateribus binæ sint Cartilagines. Aliud præterea adiiciendum est, præter memoratam & crebrò occurrentem Gracilis Cartilaginis divisionem, quod fortasse ob tenuitatem, inquirentium oculos præterit, atque minima sunt. Veluti cartilaginum frustula, quæ ubi attentius observavimus, inter Gracilem eam, & inferiorem, seu pinnae maximam, sunt instar minimorum sesamoidum interjecta: Quæ tamen non ità eò loci sunt, ut & alibi eas non inspexerim, ac potissimum in priore Cartilaginei dissepimenti latere, quæ scilicet maxima pinnae Cartilago curvata in interiora sub eodem convertitur. Ex his quidpiam Verheyenium vidisse colligo; Quum & is circà numerum ab eodem Ruyschio se discrepantem faciat, ac si vel ejusdem tabulam XXVIII. vel descriptionem assequor, aut Gracilis Cartilaginis divisionem, aut unum vel alterum ex frustulis Cartilagineis observavit; Quæ quidem multò plura sunt, quum interdum præter gracilis divisionem, quatuor ex his, aut quinque utrinque adnotaverim.

*Cartilagines
sesamoidum
sunt.*

Ibidem.

§. V. Non tamen novissimæ hæ sunt Cartilagines, quas Anatomicorum industria possit in iis partibus detegere. Præter

ter enim minimas eas superius locatas, quas deinceps Cartilagineſeſamoidæas nominabimus: Binæ utrinque ſunt tenues ac molles, circà pinnarum angulum ſitæ tranſuerſim inter ſe junctæ atque *Quadrangulari* comiſſæ ſic, ut tres hæ Cartilagineſeſamoidæas majoribus copulatæ velut earum appendices ſint; Et quaſi earundem productione inferior pinnarum, ſeu narium orbis compleatur. Hæ præſertim poſtremæ, utpotè molles admodum, plurimoque ſunt, vel adipe, vel carne obvolutæ, ut alterutra de cauſa, vbi accuratiſſimè non diſquirantur, vel obtutum facilè fugiant, vel ultrò, quaſi membranulæ prætermittantur. Quæ quidem Cartilagineſeſamoidæas ſunt, jiſque inferior, ac poſterior alarum crepido terminatur. Quæ quum ita ſint, alia ratione computandæ ſunt ille Cartilagineſeſamoidæas.

*Binæ utrinque
quæ novæ Cartilagineſeſamoidæas.*

Quoniam quum una ſit, utrinque ſepto aſſidens *Triangularis* cartilago, atque unà cum ſepto nihil præter unam Cartilagineſeſamoidæam faciat, non par illud, ſed prima Cartilago, atque impar dicenda eſt. Primumque par, quando ulterius dividi non lubeat, *Gracilis* dicetur, quandoquidem ea indiviſa interdum occurrit. Secundum efficit inferior longiſſima, ac pinnarum maxima. Tertium *Quadrata*. Quartum verò, & Quintum inſequentes utrinque binæ, quæ acuto ferè extremo finiuntur. Quare ſeſamoidibus, quæ plures sæpè ſunt, non ſupputatis, unà cum Cartilagineo diſſepimento naſi Cartilagineſeſamoidæas in univerſum minimùm undecim facimus.

Diverſæ ratione Cartilagineſeſamoidæas ſunt numerandæ.

Undecim minimum ſunt naſi Cartilagineſeſamoidæas.

§. VI. Profectò non me latet, quantus ſit, & celebriorum Anatomicorum de oſſium numero diſſenſus: At cum ea res non ſit infiniti laboris, dirimi iccirco aliquando eam poſſe puto. Ne tamen extrà id, quod nobis propoſitum eſt evagemur, de jiſ ſolummodo differendum eſt, quæ ſive naſum compingunt, ſive ad eundem quodammodò ſpectant. Ad hunc igitur in univerſum undecim oſſa pertinent, quorum alia priorè, alia poſticam, lateralem alia, & ſuperiorem partem compingunt. Bina igitur ſunt naſi propria, totidem *Maxilla* maxima, unguis, & palati poſtica quoque gemina, triplex autem os frontis, ethmoides, & ſphenoides. At hiſce recenſitis non modo inter veteres, verùm inter nuperos Claros Anatomicos, Heiſterus fortasſe ſciſcitabitur: Num oblitus fuerim, vel vomeris, ſeu naſi ſepti, vel inferioris potiſſimùm oſſis turbinati?

Undecim oſſa ad naſum pertinent.

Comp. Anat. num. 86. 88.

*Vomer unum
os efficit cum
ethmoide.*

binati ? Cui , etsi veterum plurimi , quos recensere inutilis labor est , adstipulantur , responsum tamen faciam : Me post diutinam disquisitionem in optimarum calvariarum strue asserere non dubitare ; Seu vomerem , seu septum , unum idemque os esse cum Ethmoide , cujus laminas sic luculenter productas , continuatasque cum Crista Galli vidimus , ut nil luculentius inspicere , nil firmitus decerni queat . Idque eo loci maximè observavimus , quà ad ejusdem , superioris ethmoidis processus latera , præter crebra , & exigua foraminula , in singulis calvariis alterum utrinque longum foramen assidet , per quod commodè dura utrinque mater potest in nasi antra promitti . Ibi igitur facilè , ac præclarè vomeris cum Crista Galli continuatio patet .

Ossa turbinata una processus sunt Ossis postici palati.

Cujus productio describitur.

§. VII. Quod attinet verò ad ossa turbinata inferiora , de superioribus mox dicemus , non per se ossa ab reliquis dissociata , quum de septo præsertim disquirerem , sic certò vidisse visus sum , ut nullus superfit dubitandi locus . Hæc autem processus sunt non maximi ossis malæ , quod quartum dicimus , verum postici Palatum terminantis , cujus ambitus multò amplior est , quàm huc usque fortasse creditum fuit . Hoc enim circà medium in superiore Palati fornicis parte eam rimam , seu sulcum efficit , cui vomer inseritur : Exteriùs autem , posterius ac inferius per triangularem quamdam productionem Pterygoidi committitur , tum tenui quidem , sed lata lamina fusum , narium cavitatis postico lateri ita circumfertur , ut non modò maximum malæ sinum interiùs plurima ex parte obducatur ; Verum etiam ex eadem tenuata lamina turbinatum inferius os emittat . Quod non in senibus dumtaxat , verum & in tenerioribus ubi nulla vis aut vitium partes eas , aut fregerat , aut dissociaverat , manifestò observavimus . Id quidem sic tenui velut pedunculo ei laminæ annectitur , ut minima quaque vi tenue illud vinculum abrumpatur . Neque hic hujus ossis finis est , nam circum postica Narium foramina tenui itidem lamina circumducitur , quò usque supremam vomeris partem contingens , terminatur .

Ossis turbinatum superius ethmoidis productio est.

§. VIII. Superum autem os turbinatum , seu potius turberosum , quum oppidò circà imam crepidinem sæpe turgeat , ethmoidis productionem esse , satis superque cognitum censeo .

In

In tumente autem, & tuberosa ejusdem parte Pituitarium finum includi ab nemine productum novi; Igitur primus tum in recentibus, tum in exiccatis calvariis deprehendi sæpius, nam *In quo finum pituitarii primi deteximus.* pro constanti, & perpetuo producere non ausim; quamquam tamen vel ætati, vel earum partium exiguitati, quod is aliquando non reperiatur, potest jure tribui. Non enim multum ab re esse potest, & hunc quoque finum in povercta dumtaxat ætate perfici, quum qui in sphenoide sunt, non confici nisi in adultis, consuecant. Præterea quum in diversis hominibus, diversæ quoque sint nasi magnitudines, & interiorum fortasse partium molem, exterius, ac prominenti respondere, non est alienum opinari. Quare si deest is aliquando, etiam referri earum exiguitati potest. Eum itaque finum deprehendimus molli, tenui membrana obductum, qualis in cæteris sinibus conspicitur, at nullum observavimus adhuc ejus ductum, seu emissarium, quod vel ob exiguitatem, vel ob membranarum mollitiem minùs sub oculos cadit: Ejus tamen inveniendi alterius erit otii, & sedulitatis opus.

§. IX. Quamvis & de minoribus ossiculis, quæ turbinatis possent accenseri, quædam forent adiicienda; Quum tamen nec ea constantia numero sint, neque mole aut usu valdè conspicua, non esse in his diutius imorandum censeo: Ea quippe nobis vel tria aliquando utrinque conspici solent, quorum conspectus, ac productio minor ferè est in priore narium parte; Sed vel posterius magis, vel circa intimiora. Ex his igitur primum seu inferius illud est, quod inter majus *Ossa turbinata minora.* utrumque os turbinatum interjicitur, ac transverso ferè ad ea ductu, seu rectius in posteriora inclinatonectere velut illa viderur. Alterum verò, ejus quidem figura turbinata est, atque adeò aptum præ cæteris id nomen, sic superius locatum est, ut cæteris emineat, & medium locum obtinet inter priora, & posteriora, ac secundo ex majoribus supernè nequitur. Cum ex his tertium adest, aliquando posticæ hujus modò descripti parti jungitur, huic subiicitur aliquando, cui tamen ob super inductam membranam ea moles adiicitur, quo inter turbinata recenseatur, minimum alioquì mole est. Infrà *Sinuum ethmoidis nec certus numerus, nec forma.* hæc seu priora, seu posteriora versùs ethmoidum sinuum osscula conspiciuntur, quorum varia magnitudo, & numerus,

M

prout

prout iidem sinus variant, quos nulla constanti umquam cellularum forma compositos observavimus, numero ultra septem utrinque aliquando vidimus. Locus verò & magnitudo non absimili ratione se habent, nisi quod cæteris major, & longior iisdem superemineat. Hunc sic inter frontis, & ethmoidis laminas constitutum reperimus, ut cui potiori jure tribuendus ille, sit haud satis videam. Cujus si locum, quo potissimum includitur spectemus, ad frontem quidem, sin autem emissarium, quo secreta materia deducitur, ad ethmoides os pertinere videtur: Quum multum diversi sint utrorumque hiatus. Frontales siquidem sinus in priora inter utraque turbinata ossa majora exonerantur; Ethmoidum autem jam locum alium modò designavimus.

*Quaratione
membranae nas-
siglandulae sint
demonstranda.*

*Glandula al-
terius generis
in membrana
nasitur.*
Ad. Anat.
6. A. 28.

*Membrana
foraminula ex-
cretoria quæ
maximè oc-
citant.*

§. X. Tota interior narium membrana de qua nobis potest dicendum est, quamquam una ferè glandula videtur, adeò jis referta est, & cumulata, attamen pluribus in locis sic eæ conspicuæ apparent, ut non modò in recentibus membranis eas internoscere facillimum sit, verum etiam in aliquot incidimus calvarias, in quibus velut excisæ earundem glandularum foveolæ, seu quædam vestigia conspicerentur. Quas cum luculentissimè demonstrare volumus, purgatam prius eam membranam, atque aliquantisper maceratam crystallo imponimus, eoque lumini objecto commodè, atque præclare, & numerum, & magnitudinem, & colorem dignoscimus. Earum siquidem varia magnitudo est, nam oblongæ ferè sunt, & ex jis aliquot sinapis granum æquare vidimus, aliquot verò infra, nonnullas autem, & supra eam magnitudinem observavimus. Harum color ad subluteum pallidiusculum ferè accedit: Discretæ ubique apparent, atque eo quidem in loco utrinque scilicet ad septi latera, de quo Diligentissimus Morganus, quæ profectò ea plurimum membrana turget, & hæc facile dignoscuntur, cæterarum, & mole, & colore indicante. Quod autem ad foraminula spectat, hæc frequentissima quidem occurrunt, & nudo oculo dignoscenda. Hæc nusquam ferè non conspiciuntur, sic tamen, ut circa septima latera, ossa turbinata ac narium potissimum basin quàm frequentissima occurrant. Quinimo in postica ossium turbinatorum parte, summè ea conspicua detegi solent. Quæ quum maximè

maximè in jis locis habeantur, unde plurima muci secretio haberi debet, non nisi glandularum oscula censenda ea sunt. At quum vel nulla subtus glandula deprehendatur, & alio quidem loco luculenter eæ observentur, vel ibi nullas glandulas esse dicendum, quod tantæ secretioni repugnat; Vel diversum eas esse glandularum genus, quod quidem non adeò improbabile est; Demonstrante præsertim luculentissimè oculo, sublutea quadantenùs ea corpuscula glandulas quidem videri, at tantæ impares secretioni. Ea verò foraminula nihil præter glandularum, quæ tamen non deteguntur, oscula esse debere. Non est profectò mirandum, tantam ibi secretionem fieri, licet secretionis organa minùs appareant, quum in pituitariorum sinuum membranæ, è quibus mucus perpetim destillat, nulla non modò glandularum, sed ne orificiorum quidem vestigia detegi queant. Quorum omnium membranæ lævissimæ omnino sunt, quorumdam autem præterea tenuissimæ. Si cui tamen sublutea ea corpuscula quæ nos glandulas esse diximus, nerveas papillas credere libuerit, ubi is ad examen ea sedulò revocaverit, nec loco, nec figurà, nec mole, nec positu istius modi corpora papillas esse comperiet.

Sub jis nullæ glandulæ apparent.

In pituitariorum sinuum membranæ, nullæ glandulæ nec oscula apparent.

§. XI. Porro papillas nullas quidem, etsi sedulò inquisitione reperimus unquam; at quidpiam aliud animadvertimus in earundem vicem comparatum, quod ad sensuum clariorem perceptionem perducere videtur. In hac igitur membrana, quam sensus potissimum causa datam esse nemo inficiatur, villosam nos productionem deteximus, illius sanè facultatis organum, qua odores percipimus. Ejus igitur tenuissimos villos, & brevissimos, ut quis clariùs deprehendere queat, Narium membranam, è quocumque interiore loco avulsam purgari priùs, ac macerari necesse est, tum aquæ inditam limpidissimæ, ita ut supernatet, varia inclinatione adverso lumine intento inspiciat oculo; ac facilè vel propè extremam oram eorum quidpiam villorum prominentium cognoscet; vel in quavis alia parte quasi muscùm quemdam fusum deprehendet; atque hac una ratione, eos qui in humano ventriculo sunt, certò villos deprehendimus. Omnis igitur interior narium membrana istiusmodi est, eam præter, quæ circà imam internam extat Alarum oram: Cutis enim naturam præsefert. Quæ

Villosa interior membrana est.

M. 2.

verò

Varia interioris membranae substantia.

verò interior magis & superior, quæque memoratis Pinnarum, seu Nasi Cartilaginibus subjicitur, extrema quidem mollior est, & intima multò firmior nullis villis, aut papillulis fed frequentissimis, ac magis conspicuis porulis donata, ob quos forsitan pleniores, nullus eo loci observari muccus consuevit: ne eo perpetim ex ea parte destillante, quæ una via, eaque & pronior, & brevior est in Os, incommodè, & foedè homo afficeretur.

Villosa membrana sensus organum.

§. XII. Eam itaque multò interiorē membranā, tum osseo septo, qua turbinatis singulis, cæterisque ossibus super inductā, quamque nos villosā vidimus; sensus potissimū organum esse veritatem inquirentibus patebit; tum quod luculentissimos hujusce rei testes & Cutis, & linguæ structuram habemus; tum quod quocumque in loco sensum vividiorē natura instituere voluit, papillas, easque nudo oculo conspicuas excitavit, quæ præ cæteris in glande penis, in vagina, in interioribus palpebris conspiciuntur. Ex hoc autem non hos tantummodo sensus, sic fabrefactos esse existimo, verum etiam duos reliquos non dispari structura conditos arbitror, quod non modò ex simplici naturæ operandi ratione colligo, sed tum à multò majore facilitate, qua hujusmodi artificio objectorum actiones percipiuntur. Quod si sagaci, prudentique consilio in aliis rudioribus quidem consultum fuit, multò maxima erat in hisce necessitas, in quibus quum levissima sit corporum vis, tantoque sæpius intervallo disjuncta; opus erat tali structura, quæ vel levissimo excitata motu obsequens fieret. Quamquam hujusce rei non suppetunt Anatomicæ demonstrationes: duo præsertim in Oculo sunt animadvertenda, quæ dumtaxat utpotè verisimilia argumenta propono: ultra enim, quò progrediar, non habeo. Primum ex ejusdem Retinæ mollitie petendum est; quod etsi non usque aded præpotens est, ut planè evincat, si quis tamen rem sedulò consideraverit, validiùs fortasse multò, quàm quod videtur, reperiet. Re autem vera unde tanta in eadem Retina crassities? quæ major proculdubio esse videtur, quàm quod ex simplici retiformi plexu summè tenuium fibrillarum emergere possit: quas verò ubi papillarum modo extantes, atque compositas concipiamus, nil ampliùs est, cur eam crassitiem

dem-

Retinam papillarum in modum conditam esse conjicitur.

demiremur. Alterum verò Celeber: Mariotte experimento in- Cl. Mariotte
experimentum
circa visus or-
ganum.
nititur: quo chartulam albam in nigro fundo positam ad ocu-
li altitudinem affixit „ ut in eam visus acies dirigeretur; al-
„ teram duobus, aut circiter, pedibus à priori remotam ad
„ dexteram collocari jussit. Clauso interim sinistro oculo,
„ & dextro ad priorem chartulam defixo, paulatim receden-
„ ti ad novem usque pedes, tum posterior Charta sub obtu-
„ tum non venit, quasi subducta fuisset, cum res circumje-
„ ctæ hinc inde viderentur: quod locus imaginis in basi ner-
„ vi optici, ubi Choroides deficit, nullus esset, nulla adedò
„ rei objectæ species „. Quo inquam experimento adversus
maximè Cl: Pecquet probare nitebatur, præcipuum Choroï-
dem esse visus organum. Nos autem non quod Retinæ id tri-
buendum sit in præsentia contendimus, in quo quidem pleri-
que omnes Anatomici conveniunt; verùm papillarum in mo-
dum fabricatam Retinam esse, ex eo ipso experimento colligi.
Nam quæ nervus opticus Choroidem subit, fibrasque me-
dullares circumjacit, nullam papillam habere posse in Axe
videtur, utpotè qui iis erigendis firmandisque locus non est,
ut facile & cutis, & linguæ corpus consideranti patebit. Id-
circo quum imago circuli chartacei in basim nervi optici inci-
dit, illamque integram tegit, illius imaginis nullus est sensus,
nulla impressio.

§. XIII. At fortassè nimium de ea re ab nostro insti-
tuto aliena sumus immorati; quamquam non omnino inuti-
le fuerit ad ea divertisse: nunc autem rursus ad Nasi tracta-
tionem regredimur. Ne verò contra, atque propositum est,
iis insistere videamur, quorum pleniorē notitiā cæteri
protulere Anatomici, de iis foraminibus pertractabimus, per
quæ inter narium cavitates & Palatum communicationem in-
tercedere primò quidem in bobus, & ovibus detexit, tum
verò in homine, & canibus suspicatus tantummodò est exer-
citatissimus Professor Nicolaus Stenonius. Eum autem dum-
taxat suspicatum diximus, quorum nec quot, nec quales
sint, neque demum quis sit eorum terminus videtur esse aper-
tè assequutus. Ne autem tanto viro videamur imponere, ne-
que quod alienæ sedulitatis opus fuit ad nostram per injuriam
gloriam traducere, juvat illius descriptionem proponere. „ A
„ na-

*De Ductibus
ab narium ca-
vitatibus in
palatum du-
centibus.*

„ naribus itaque in Palatum , qui patet transitus brevis ad-
 „ modum est , nec Canalis , sed foraminis nomine designan-
 „ dus . Locum si quæris in extremo Naso offēdes , ubi supra
 „ tertii maxillæ ossis supercilium exurgens Cartilago allaben-
 „ tem humorem , ne extrorsum profluat , remoratur . Hoc
 „ intra repagulum in homine ad vomeris latera proximè in-
 „ venies foramen rotundum , quod licet superiori ambitu fa-
 „ tis sit amplum , mox tamen arctatur adeò , ut ne setæ qui-
 „ dem in Palatum transitum concedat . Quod si Palati cælum
 „ inspexeris in homine quidem , ut & in Canibus ad antero-
 „ rum dentium radicem tuberculum emergere videbis , ad
 „ cujus latera modò tantillum presseris tunicam , gutta utrin-
 „ que una profiliens , oris cum naribus commercium manifesta-
 „ bit „ . In qua quidem descriptione , ut cætera præteream ,
 „ quatuor sunt animadvertenda : ac primum ; non adeò brevem
 „ eum transitum esse , cujus incurva longitudo pollicem aliquan-
 „ do æquat . Alterum verò , quod ea quæ supernè patent , utrin-
 „ que intra nares foramina , paulum dein producta adduci , &
 „ contrahi , ut iis demùm imperviis , si quid illac ad Palatum
 „ transmittitur per interjectam membranam , tamquam per
 „ saccum trajici oporteret : quod quidem per Anatomen luculen-
 „ tissimè improbat , quum utrinque per illa nos foraminula ,
 „ quod contrà tertium ex propositis est , setam in Palatum com-
 „ modissimè trajecerimus . Profectò non me latet , non sic ob-
 „ vium esse , quod nos tum nostris in edibus ; tum in frequentis-
 „ simo Theatro demonstravimus , in quocumque capite existe-
 „ re , quod primum occurrit . Id siquidem primum in prægran-
 „ di capite invenimus , ità tamen ut in quolibet , alia quidem ra-
 „ tione , ostendi facillè possit . Ut itaque promissis starem , ita
 „ caput secundum longitudinem ferra divisi (divisio planè inter
 „ primores dentes , atque adeò inter quarti utrinque ossis , sic
 „ enim , quàm tertium vocare malle , commissuram incidet) :
 „ quibus diductis , protinus utrinque , ubi sectio probè facta fue-
 „ rit , integri bini ductus apparent , quibus si leniter seta super-
 „ nè promoveatur , facillè tum laxatis ossium claustris , quorum
 „ angustia setæ transitus prohibebatur , trajicitur in palatum .
 „ Quos deindè si secundum incessum , quem incurvum supra
 „ posuimus , discindi lubeat , non modò Canalis cavitas , sed &
 „ lævis

*Transitus non
adeò brevis
est .*

*Canalis est
non foramen .*

*Per hanc tra-
jecta fuit .*

lævitas & color, & terminus apertè deprehenditur. Horum igitur terminus, idque quartum erat animadvertendum, duplex est: Alter utrinque porulus extat, qui quidem superiore multò angustior est, attamen sic evidens, ut non solum ad posteriorem primorum dentium faciem nostris Alumnis ostenderim, verùm ex iis fuerint, qui sibi invicem per jocum setam per ea loca adigere tentaverint. Atque hi quidem ductus, seu canales sunt, ut in principio, ita & in termino gemini, qui tamen duplici superiùs osseo brevique canali inclusi dirimuntur; unico inferiùs dumtaxat contenti membranarum interjectu, nullo osse intercedente ad finem producantur: per quos ex summis narium partibus, quod in eas velut convalles depluit, in palatum quidpiam ex eo destillare ab uno eorum posito intelligitur.

O B-

OBSERVATIONES
ANATOMICÆ

CAPUT VI.

De Larynge.

S. I.

Uum singuli ferè, qui universim de re Anatomica egere, velut de præstantissima corporis parte de vocis organis, & potissimum de Larynge non perfunctoriè verba fecerint, quumque ex his aliquot solertissimi viri atque exercitatissimi, sive singillatim tractatus ediderint, sive præclarissimas obser-

vationes adjecerint, tantumque organum nimium quantum illustraverint, ita omnia peregrisse videntur, ut nihil penè cæterorum industriæ reliquerint. Utcumque tamen id est, quodam ineundo sedulitatis periculo, & nos illud organum scrutari constituimus; In cujus disquisitione, si vel exigua quædam, vel pauca numero proferam, aut majorum diligentia, aut partium tenuitati erit tribuendum. Ad illa autem, quæ habemus, ordine exponenda, dicemus primò de Cartilaginibus, tum de ligamentis, demum de musculis. Ab Galeni igitur ævo usque ad exercitatissimum Gabrielem Falloppium tribus Laryngem constare Cartilaginibus, excepta epyglottide Anatomici tradidere. Quum singularem esse cartilagine[m] Arytænoidem putaverint, quam duplicem esse Falloppius facilè detexit, ac demonstravit. Eodem tempore duplicem esse Thyroidem, quæ quidem unica, ac simplex est, clarus alioqui

Instit. Anat.

De re Anat.

l. 1. c. 13.

Anat. Præf.

l. 7. L. 4.

Anatomicus Columbus arbitratus est, eique de more adstipulatus est Archangelus Piccolhominus. Ætate nostra geminastantummodo esse Arytænoides ab Anatomicis, & habitum fuit, & propositum. Nos verò licet dispari nomine, & sedulitate

titate ac Falloppius, ex Arytænoidibus singulas duplici constare cartilagine, & deteximus, & monstravimus. Id ipsum autem dignoscere cuicumque perfacile erit, si vel nulla scalpelli ope summo demtaxat digito Arytænoidum apices, seu capitula, & suis in sedibus locata contrectabit. Hæc enim nulla vi sic quoquò versum flexilia reperiet, ut ea protinùs non continua, sed laxo vinculo copulata percipiet. Sin verò ad hujusce rei confirmationem Anatomem, seu scalpelli opem adsciverit, id evidentissimè deprehendet, atque supremam Arytænoidis partem deteget scaleni trianguli curvilinei figura quadantenus simili, atque obtuso Arytænoidis majoris vertici insidentem, lato, validiusculo ac laxo vinculo colligatam. Neque id tantummodò aut in infantibus, aut in pueris, verùm & in proVectis ætate, & natu admodum grandibus, ut nos constanter invenimus, reperiet. Hæc quæ nos imposterum Arytænoidum Capitula nominabimus, sæpe laxiore, firmiore interdum nexu cum Arytænoide committuntur, sic tamen, ut præclarè non continua, sed superaddita videantur; Atque tum non adeo facilè quoquoersum trahi, & flecti possunt. Horum itaque basis, quæ obtuso Arytænoidis vertici committitur, levis est, & paulum cava, ut summo gibboque vertici, cui jungitur, facilè, ac commodè aptetur. Porro an circa harum partium oras ulla sit mucosa lacinia pro jis oblinendis, ut in reliquis assolet articulis, divinare potius, aut conjicere, quam asserere malim. Brevius horum capitulorum latus exteriora Laryngis spectat, longius verò interiùs, ac medium; Atque à binis longioribus horum capitulorum lateribus illud spatii relinquitur, quod ea intercedit capitula, ac pro varia Arytænoidum deductione, vel majus vel minus efficitur.

Arytænoides duplici constat Cartilagine.

Arytænoidis capitulum novum describitur.

Tab. nostr. 3. fig. 3. lit. a.

Summa inter Arytænoides vima ab capitulis fit.
Tab. 3. fig. 2. lit. a. & b.

§. II. Hæc eadem qua adjunctæ partes, circumjecta obducuntur membrana, ac si quid circa illam adnotandum occurrit illud profectò est, quòd per hanc ab summo capitulorum apice, alba, firma, teretia utrinque demittuntur ligamenti affimilia corpora, quæ infrà modò descriptam capitulorum intercapedinem firmissimè posterius Arytænoidæo musculo adhærescunt; Ac inferiùs deducta proximo Cricoidis dorso, cui demum inferuntur, eas partes connectunt. Atque per quamdam hujusce tendinis speciem Arytænoidi musculo posterius

Arytænoidi capitula ligamento funtunt.

N

sterius

Adv. Anat.
1. an. 28.
Myot. ref.
c. 15.

Nulla muscularis fibra ad hoc capitula perringat.

Diffecta à nobis Bruta canis capitulis.

Adv. Anot.
1. An. 15.

sterius appliciti ei hallucinationi locum factum existimo, cuius causa veteres plerique omnes Anatomici pro duplici illum musculo habuere: Quem unum tantummodò esse potest Celeb. Morgagnum ac Cowperum ceteri cognovere. Nullam unquam ab hoc aliove musculo fibram ad nostra Arytænoidum capitula protendi, quamvis in optimè constitutis cadaveribus sedulitate usus, potui deprehendere. Quapropter ea vel coherentium partium motibus obsequi, vel quod sæpius contingere, & facilius puto, ubi potissimum laxè copulentur, ad tremulum, è glottide erumpentis aeris allisum diversimodè cieri nullus dubito. Quæ quum, ut supra indicavimus, vel firmitus vel laxius commissa interdum deprehendantur: Hinc præter innumeras alias pene causas incidere quoque puto, sonorum, & vocum varietatem, quas aliquibus præ cæteris datum est mira facilitate, & suavitate modulari. Hæc tamen capitula facilius in posteriora, quàm in priora velluntur, æquè verò in utrumque latus prona. Ob id fortasse summo illorum vertici teres illud innexum velut ligamentum censeo, per quod sic providè natura consuluit, ut ea non levi inspirationis incommodo ab irruente aere in interiora non adigerentur, & per magna quandoque devorandi cibi volumina, suis è sedibus distracta non divellerentur. Uni homini, quod hætenus novi, data sunt Arytænoidum capitula, quum in nullis, quas secui animantibus, ut Bobus, Ovis, Capris, Suibus, Canibus, & Felibus illa repperim; Utpotè quæ vel maximè ad sonorum suavitatem, & modum, vel ad articulandas voces comparata videntur. Diversa siquidem est brutorum Arytænoiduma figura, quum eas pleraque nec erectas, nec in acutum apicem productas habeant, quæque nec acuto vertice, & articulo, sed retuso ac in posteriora reclinato positu plurima donentur; Ne per solidiorum ciborum illabentium attritum, aut eæ durius patiantur, aut frequens lacerationis, & divulsionis periculum subeant.

§. III. Cricoidis capitulum ab Arytænoidis sinu excipi post Galeni sedulitatem ab nonnullis veterum Anatomicorum propositum fuit, ab Solertissimoque Morgagno restitutum, & illustratum; Eumque articulum laxo, lubricoque vinculo firmari norunt in præsentia omnes. At præter id atque ea, quæ in

in priori Arytænoidum facie sunt oppidè quidem, & jamdiù fatis præcognita, nos duplici insuper observavimus eas vinculo copulari, quorum alterum commune utrique latum est, & membraneum; Alterum singulis proprium, ac peculiare breve est, teretique figura donatum. Lato interiora adversa-quæ Arytænoidum latera laxè sed validè tum invicem, tum cricoidis summo junguntur; Ne validiore utrinque positorum Crico-Arytænoidum, seu posticorum, seu lateralium actione diducantur nimium, aut divellantur. Quod verò utrique singillatim datum est, teres ac breve, sed firmum, tum firmitate, quâ colore (is enim penè argenteus est) ab adjunctis partibus facile dignoscitur. Id ab ima ferè Arytænoidum interioris anguli parte prodit, ac paulum inclinatum in posteriora demittitur, & summæ, ac mediæ Cricoidis oræ acutum angulum cum compare efficiens, illigatur; Atque per id prospicitur, ne validius nimidè in priora trahentibus Thyro-Arytænoidibus musculis intrò nimium importunè, & incommodè adducantur.

*Bina nova
Arytænoidum
ligamenta de-
scripta.*

§. IV. Triplex præterea circa Laryngem, ac præsertim Thyroidem exponendum ligamentum occurrit, cujus vel nulla ab Anatomicis habita, vel à nobis visa mentio est. Duo ex his Thyroidem Cricoidi, tertium Thyroidem Hyoidi copulant. Primum igitur idque singulare, ac in priore parte constitutum illud est, quod ab cava gracilique priore Cricoidis facie latum, ac prævalidum assurgens in imam mediam Thyroidis oram inferitur, atque eo loci utraque Cartilago laxè quidem, sed validè copulatur. Secundum verò utrinque unum laterale quadrantenus, & posticum est, atque ab extremo inferiori Thyroidis acuto exortum principio validum, & penè tendineum, sub Crico-Arytænoidibus posticis delitescens, in editam ejus finem partem diffusum inferitur, cui iidem postici musculi infident; Ac utramque cartilagine admodò strictim eo loci colligat, ut vel obscurior vel segnior tantummodo motus sub ea copulatione haberi possit. Hæc igitur, quæ bina sunt remotis Crico-Arytænoidibus posticis musculis, prius verò Sternohyoidibus diductis, perspicuè in conspectum se exhibent. Tertium porro superius, & latum, specie quidem, & substantia membraneum, sed munere, & firmitate diversum super-

*De triplici
novo Thyroi-
dis ligamento.*

*Primum imā
Thyroidis par-
tē summe Cri-
coidis anteriùs
copulat.*

*Tab. 3. fig.
1. lit. I.*

*Secundum
geminum po-
steriùs eas car-
tilagines ne-
dit.*

*Tertium su-
periùs fufum
membraneum
Thyroidē hyoi-
di colligat.*

N 2

mam

mam utramque Hyoidis, & Thyroidis oram utrinque ad cornua diffusum interjacet, ac præter ea teretia vincula, cornuum extrema colligantia omnem harum partium superiorem ambitum copulat. Per istud latum ligamentum non id dumtaxat commodè haberi existimo, quòd singulæ partes proximis alligatæ, ea qua par est, firmitate muniantur, & communi quodammodò productoque vinculo facilior inter eas habeatur communio, & consensus. Id ampliùs beneficii ex eo esse colligendum opinor: Quòd is plurimus adeps in Thyroidis cavo supra Epiglottidis radicem appositus, sive ad motus lubricitatem, sive ad lenem, facilemque ejusdem compressionem intra præfinitos fines cohibeatur, ne quoquoersum disfluat, & suis in sedibus contineatur, & ne nimium tum vocis, tum respirationis incommodo succrescat. Hinc est fortasse in obesiss, in quibus crebra ut plurimum respiratio fieri consuevit, quòd accepta referri posset ratio, præter complures alias in id conspirantes causas, qua nimio redundante adipe arctata glottide ad eamque appressa, & adjecta epiglottide ob minus subeuntis aeris volumen, frequens respirationis necessitas habeatur. Latè hujus ligamenti exterior facilis est conspectus: Detractis siquidem ab Hyoide, & Thyroide musculis Hyo-Thyroidibus, exterior omnis ejusdem facies detegitur, à quo si temperata manu interiùs inhærens deducatur adeps, per latè validique vinculi speciem superior Thyroidis crepido superiori itidem toti Hyoidis oræ colligata conspicitur.

§. V. Ab his, quæ circa Laryngis cartilagine, & ligamenta comperimus ad ea transeundum est, quæ de ejusdem musculis proponenda occurrunt; quod ut accuratiùs, & nitidiùs effici queat, eos priùs qui ad unamquamque cartilaginem pertinent, singulos musculos singillatim expediam, tum cæteros reliquis inservientes, sive jam cognitos vulgatosque, sive à nobis nunc primùm detectos pertractabo. Quum vix noviquidpiam sit Thyroidis musculorum numero adjiciendum priùs, quæ circa eosdem observanda occurrere, adnotabimus: Deinde si quid nostrum erit proferetur. Tres igitur jamdiù cogniti Thyroidi cartilagini musculi, seu musculorum paria famulantur: Sterno scilicet Thyroides, Crico-Thyroides, & Hyo-Thyroides. De Sterno itaque Thyroide non id animadvertendum.

dum est, quod in Thyroidis basim haud implantatur, prout à veteribus uno aut altero excepto, tradi consuevit accuratissimè observante, & admonente Eruditissimo Morgano, sed obliquam eorum insertionem ad lateralia Thyroidis tubercula terminatam, eo pacto nobis observari consuevisse, quòd validior ejusdem musculi fibrarum lacertus, qui in interiore seu posteriore ejusdem musculi latere est, ad editam ejus tuberis, atque adeò lateralem partem contendit; ex horumce musculorum positu hoc colligi posse existimo, quòd, ^{De Sterni Thyroidis musculi insertione.} quum ii ad Thyroidis latera potissimum locentur, quà prae valido arctoque, eo praesertim loci per inferiora ejusdem cornua cum Cricoide nexu, vel nulla vel minima fieri potest Thyroidis depressio, ut supra posuimus, quin & copulatæ partes Cricoides nempe, & subiectus Tracheæ tubus deorsum pariter deducantur. Ob hanc propterea rationem non Thyroidem dumtaxat, verum universam Laryngem deorsum par istud musculorum vellere debet. Quod tamen circa latera asperæ arteriæ protendatur, non ab Sterni tamen latere, verum ab ejusdem media interioreque facie decussatis interdum principis proficiscitur ultra latum digitum infra Sterno-hyoides, multòque latius, quam propè terminum carneo-tendineum exoritur; diductisque ab socio fibris, quæ circa principium copulabantur, post tres ferè latos digitos è pectoris cavo emergens, obliqua sæpè nervea inscriptione donatus sensim ad latera vergit, atque illac ad descriptum terminum properat. Si quid in homine adulto vel humoris adhuc in Thymo superesset, vel quòd tandem ille contenderet, ex Anatome constaret, nam de iis vehementer dubito, quæ ab diligentissimo alioquì Professore proponuntur, pro quodam vocis commodo, ab horum musculorum extremis Thymum comprimi posse fortassè opinarer. ^{De Sterni Thyroidis ortu & progressu.}

§. VI. Quod autem unus dumtaxat non sit Thyroidis motus, isque pariter cum adjunctis partibus, & ab ejusdem Cartilaginis positu, & à Crico-Thyroidis musculi exortu, & insertionem sedulò perpendenti intelligere licet. Enim verò, si quis adjacentibus Thyroidem musculis nudatam suo in positu, suisque vinculis colligatam spectaverit, velut quemdam immediatum orbem, imis processibus Cricoidi connexis, tamquam gemino cardine innixum deprehendet; cujus prae Cricoide eo est. ^{Non unus est Thyroidis motus.}

Thyroides mobilior est Cricoides.

Lib. I. de
voc. Org. c. 5.

Thyroidis mobilior est Cricoides.

Ibidem.
De Human.
Corp. Fab.
l. 2. c. 21.

Synt. Anat.
cap. II.

De Crico-Thyroidis fibrarum incessu directione.

est facilius motus, quo major est, & propendens Thyroidis moles, cujus gravitatis centrum extra cardines in priora tendit, extra scilicet posteriorem Cricoidi adhaesionem. Quamvis postica Cricoidis pars latior, & gravior priore ejusdem sit; attamen quum prior, quæ gracilior est, præ validiore Tracheæ nexu, contrà æquo ferè nitatur momento; Hinc perspicuum est, non Cricoidem, sed Thyroidem facilius motum edere pro re nata posse. Quapropter muscoli, qui utrique Cartilagini inferuntur, rectius puto, Crico-Thyroides cum cæteris Anatomicis, quam Thyro-Cricoides cum Casserio nominandi videntur. Quibus præhabitis, ut luculenter Thyroidem Cricoidem mobiliorem esse percipitur, ita & ejusdem motum non universæ Thyroidis ad inferiora, sed prioris tantummodo ejusdem partis inclinationem futuram fore, ea penè ratione, qua costæ utroque extremo, & vertebis, & sterni immobiliter ferè illigatæ media incurvaque dumtaxat parte, sursum deorsumque actæ moventur potissimum, & revolvuntur. Hac fortassè de causa constitutum existimo, quod sterni-Thyroides, & circà Thyroidis latera implantentur, & validior eorum lacertus interiùs, seu posteriora versùs inferatur, ut rectà scilicet secundum processuum directionem, & Cricoidi adhaesionem deorsum trahant, ne secus locati & inserti in priora potius Thyroidem inclinarent, quam universam Laryngem deorsum vellerent. Quem inclinationis motum juxtà ea quæ proposuimus, ab Crico-Thyroide fieri consequitur. Quem quidem Musculum quamquam cum Casserio adversus Vesalium, & illius ævi nonnullos Anatomicos in duplicem utrinque partiri non audeò, quamquam tamen divisionis notam cum Veslingio occurrere animadverti, quæ eò evidentior fit quòd illa interjicitur diversò tendentes fibrarum lacertos, quòd constanter deprehendi solet. Mediæ siquidem seu in priore regione constitutæ rectà ferè sursum protenduntur, ac inferiori Thyroidis oræ ita applicantur, ut per earundem contractionem Thyroidem inclinari necesse habeat: quum ex iis autem, quæ circà latera sunt, aliæ magis inclinatæ; aliæ penè horizontales sint; quæ imæ inferiorum processuum parti extrinsecus inferuntur, Thyroidis quadantenus explicationi, seu dilatationi, ubi ea fieri possit, opitulari videntur.

Nisi

Nisi potius rationabile magis sit per illam fibrarum vim, & renixum effici, ne, dum prior pars deducta inclinatur, inferiorum Thyroidis Processuum extrema distracta in posteriora vergant. Quamquam nulla habita Thyroidis soliditatis in adultis præsertim, ac multò magis in senibus ratione Cl: Drakius ab Crico-Thyroidæ musculo explicari, seu dilatari Thyroidem asserere non dubitavit: quod quantum à ratione alienum sit, cum ab ejusdem Thyroidis soliditate, tum à multò plurium ejusdem musculi fibrarum insertione luculenter evincitur, quarum plurimæ quum interiorem Thyroidis faciem præsertim ad latera, seu interiores processus sese inserant, vel quàm maximè Thyroidis explicationi resistere videntur: Imò, ubi id fieri posset, ejusdem contractioni potius faverent; Si cui fortè non plus arrideret, tantulo huic musculo duplex concedere munus, quorum altero exteriorum nempe fibrarum Thyroides explicaretur, seu diduceretur; altero verò interiorum nempe eadem foret contrahenda, præter tertium, de quo supra monuimus, quo videlicet, ac potissimum pars ea inclinatur.

Antropol.
Nov. l. 2. c. 6.

Tab. nostr. 3.
fig. 1. lit. E

§. VII. In tertium Thyroidis musculorum par Hyo-Thyroides id unum mihi animadvertendum est, quòd non tantummodò ab illius contractione cum Thyroidæ colligatæ partes ad superiora trahantur, quod acutis vocibus conferre experimur; verùm eademmet intentione mediam epiglottidis partem in posteriora urgeri ex earundem partium positu conjicere licet; quum Hyo-Thyroides non modò exterius ab Hyoidis ora prodeat, verùm quandoque plurima sui parte ex interiore ejusdem ossis cavo proficiscatur. Igitur dum contractus turgescit, non potest quin accumbens epiglottidis dorsum ad posteriora compellat, atque simul ob appressum epiglottidis corpus glottidis rimula arctetur, unde maximè soni acuti.

De Hyo-Thyroides.

§. VIII. Levia quidem ea sunt neque constantia, quæ de nostro adjicienda sunt, atque aliquando circa Thyroidem comperimus. Constans tamen illud est, quod ab edita Sternothyroidis parte modò quidem major, modò minor pro varia cadaverum constitutione earundem fibrarum fasciculus decedit, qui Thyro-pharyngæo musculo sic implantatur, continuaturque; ut cujus primum soboles sit, cuique muneri com-

para-

paratus, non sit proclive decernere. Perrardò admodum observavimus è proximo Cricoidis latere luculenter, atque ab reliquis discretum fibrarum fasciculum in priora proferri, ac transversim validèque in lateralem Thyroidis oram se insertum ire, qui profectò videbatur nulli alteri muneri comparatus, nisi ut vel eæ partes suis in sedibus firmitus continerentur, vel ut Thyroidis latera adducerentur. Is autem lacertus, de quo sum verba factutus etsi, nec perpetuò, nec sæpiùs mihi observandus occurrit: toties tamen illum observasse recorder, ut illius descriptionem, atque Iconem dandum esse putaverim. Ex interiore itaque Thyroidis facie paulò infra superiorem mediam ejusdem oram obliquè productum utrinque lacertum vidimus, cujus inferior pars suprà Crico-Thyroidis insertionis terminum interiori ejusdem Thyroidis faciei circa latus infigebatur. Utraque hujusce lacerti extrema acuta erant, & tendinea, Medium autem carneum ac tumens nec ulli alteri parti, quàm eidem Thyroidi inferebatur, cujus contractione vel Thyroidem curvari dicendum esset, vel si cui usui ille comparatus est, quando nullam Thyroidis flexionem fieri, contingat, ad Ventriculorum Laryngis compressionem, quandoquidem iis exterius apponitur, illum fortassè accommodatum censemus. Sed hos, ut superiorem lacertum, cum sunt, non necessitatis sed commodo datos esse arbitramur.

§. IX. Musculos huc usque ad Thyroidem pertinentes observavimus, mox eos qui Arytænoïdum sunt, subjiciemus: quos ea ratione, qua supra usi sumus, priùs diligentius expendemus, tum quos nostra detexit industria, adjiciemus. At quum vix ii proponi queant, quin & nostra protinùs proferantur, neque circa eas plurima habeamus animadvertenda, continuò ad nostras observationes properabimus. Quatuor in hanc usque diem innotuere musculorum paria, quæ Arytænoïdibus inserviunt Thyro scilicet Arytænoïdes. Crico-Arytænoïdes posticum alterum, tertium laterale, quartum demum, si tamen par dici meretur, sive Arytænoïdæum cum nonnullis, sive Arytænoïdes cum Præcl: Morgagno. De utroque Crico-Arytænoïde nulla suppetunt dicenda; de duobus autem reliquis nonnulla sunt animadvertenda, & primò de Thyro-Arytænoïde. Unum igitur ab cava, mediaque Thyroidis facie

in

Tab. 3. fig. 1.
lit. h. fig. 2.
lit. M
De Teratima-
sculo interius
Thyroidi utro-
que extremo
inserto.

De musculis
Arytænoïdibus
gatis.

in Arytænoides insertum musculorum par Thyro-Arytænoides dictum emergere Anatomicorum observationes consentiunt; Quod verò an unum dicendum sit, malo, quam meum interponere, alienum facere iudicium. Nam magis conducere censeo, ut quid per repetitas dissectiones in optimè constitutis cadaveribus observaverim, & quid juxta Anatomiae leges, seu communia Anatomicorum placita decerni possit, proponam. *De discreto fibrarum Thyro-Arytænoidis incesu.* In triplicem Thyro-Arytænoidem partiri muscolum posse in idoneis potissimum subjectis mihi sapissimè contigit animadvertere. Ut igitur ab ima ejusdem parte exordiar, non eam omnem ab ima tantum Thyroidis ora sæpè prodeuntem observavimus, verum & à priore ligamento eandem cum Cricoides nectente, de quo supra §. IV. sermonem habuimus. Hujus inferioris portionis fibræ, quum horizontali ferè incesu, seu leviter assurgente, in brevius Arytænoidum crus, seu in basim inferantur, sic ex positu agere debent, ut, quum necessariò basis in priora trahatur (id enim paulò infra articulationem locatum est) vertices, seu capitula ad posteriora aliquantò converti necesse habeant. Media verò hujusce Thyro-Arytænoidis pars non solum ratione exortus, & insertionis ab utrinque positis, seu lateralibus determinatur; verum & fibrarum ductu, & munere ab iisdem diversa esse videtur. Harum siquidem fibrarum examen quanta potui sedulitate sæpiùs repetenti, atque iis, qui mecum aderant ostendenti, illas in diversa tendentes observasse visus sum. Has autem non in basim implantari, cuicumque ex Anatome constare duco, sed exterius in tuberculum, seu convexam crurum Arytænoidis faciem supra basim, hoc est supra Crico-Arytænoidis lateralis insertionem; hujusce verò fibras non rectà in descriptum Arytænoidis locum inferi; Sed obliquè erectas, leniterque ad termini viciniam curvatas desinere, facile quisque comperiet, si apta respondeant sedulitati cadavera; Ex aptis cadaveribus namque nos nostras observationes habemus, & Icones exhiberi curavimus. Ubi verò alter hic musculus, seu media Thyro-Arytænoidis pars contrahitur, quoniam cæteris superior ejusdem insertio est, superiorem Arytænoidis partem in priora deorsum ferri, atque adedò editam Laryngis partem arctari censeo, quum ima ejusdem pars seu glottidis rimula produci quadantenus necesse

Tab. 3. fig. 2.
lit. K

Tab. & fig.
ead. lit. L

Ibid. lit. I

O

habeat;

Ab altera ho-
rum actione sc-
n: diversitas.

Tab. 3. fig. 1.
lit. g. fig. 2. l. c.

Superi Thyro-
Arytænoidis
descriptio, &
usus.

habeat; Atque juxta ea, quæ nos censemus, oppositis planè officiis duas hæcæ musculi portiones edendæ sonorum diversitati famulantur. Quisquis autem harumce partium imaginem nostris ex tabulis spectabit, hæc sciat volo iterum, desumptos Icones ab partibus cadaverum optimè constitutorum: quos si ipse conferet cum Anatome morbosorum, confectorumque longa ægritudine hominum non ita facilè consentire animadvertet: verùm hoc in causa erit. Nos numquam nisi ex improvviso, & bene valentium ante defunctorum partibus usi sumus: quod si quis aliter in his partibus versabitur, frustrabitur opere suo. Cæterùm in his, si non perpetuò eas partes comperimus, sæpè tamen, quales in tabula exhibentur. Superior verò Thyro-Arytænoidis portio, velut sæpiùs occurrit, ex eadem Thyroidis interiore facie emergit; non, quàm bina ejusdem latera coeuntia angulum efficiunt, sed propè superiorem oram quàm curvari incipit, & leniter inclinata adversæ occurrit, & superiorem paulùm prominulam interjectam efficit cavitatem. Inde deductus non in unum fasciculum collectis fibris, ad eandem Arytænoidis tuberis partem contendit; sed in binos lateres diremptus, atque ab eo fibrarum fasce discretus, qui ab ima prodit Thyroide sursumque mediùs profertur, de quo sumus infra verba facturi. Non tamen eam inficias, & paulò aliquando inferiùs hunc natum, nec multùm à medio discretum non secus in Arytænoidem sese insertum contendere posse. Ubi autem superior hæc Thyro-Arytænoidis pars, seu potiùs Thyro-Arytænoides superior intenditur, & agit ex equo, ferè Arytænoidum, & basim, & verticem in priora duci, & quadantenus in superiora, ex Anatome constat, contra atque in alterutra, quam supra exposuimus, Thyro-Arytænoidis parte contingere posse credidimus. Quum igitur per imam hujusce musculi partem, seu mavis per inferiorem Thyro-Arytænoidem abductis verticibus adducatur basis; per medium diducta basi vertex introferantur; per superiorem, cujus media insertio est, utrumque extremum leviùs adduci ex dictis constare arbitror. Sic tamen singula hæc fieri puto, ut facilè censeam in acutioribus maximè sonis, omnes simul in motum adigi posse, quo & contractior Laryngis tubus, & longior fieri queat; quod tum contingere credibile est, cum produ-

producto maximè Larynge summè acutas Musici voces facere nituntur.

§. X. Quæ supersunt de Musculis Arytænoidis, neque ex integro, neque luculenter proponi possunt, quin priùs, quæ ad Epiglottidem pertinent, fuero exequutus. Quinta hucusque habita fuit, ac summa Laryngis cartilago Epiglottis: post hac verò ob duo detecta adjectaque Arytænoidum Capitula septima recensabitur. Hanc crebris pertusam foraminibus, atque uni utrinque assidenti glandulæ, geminoque laterali superius firmatam vinculo in primis olim Adversariis Amicissimus docuerat Morgagnus. Hujus verò imam, & acutiorem partem, sive proprio ligamento, ut sanè videtur, sive obducantium membranarum nexu supra glottidem firmari docemur Anatomæ. Quum verò nobis deinceps de Epiglottidis motu, & munere nonnulla dicenda sint, pauca priùs de ejusdem figura & positu necessariò esse explananda censemus; quandoquidem de hac re aut qui singillatim tractatus ediderunt, aut qui sunt in universum Anatomen prosequuti, ut ego noverim, non quantum ad rem nostram, disertè licet alioquì, & laudabiliter, par esse potest, disseruere. Epiglottis igitur etsi ederæ folio à veteribus potissimùm similis habita fuit, longè absimilem eam esse, quisque facta collatione intelliget. Hujus etenim ima pars acuto mucrone assurgens, acuta productaque convexitate interiùs prominet, qua dein sensim paulatimque latefcente circà mediam interioremque partem in concavam capacitatem explicatur, quæ circà superiora reflexis exterius undequeque oris, tandem extrema reducta, & leniter circà medium cava revoluta crepido in superiora fertur. Inferior hujusce pars latum ferè digitum supra glottidem, atque aded paulò supra Laryngis Ventriculorum priora extrema interiori Thyroidis angulo innectitur, inde sensim producta paulùm in posteriora inclinatur, atque acuta ea, ac prominente anteriore parte, quæ velut in oblongam aciem componitur, ita glottidi imminet, ut pro diverso hujusce applicationis modo, diversimode spiritus è glottidis arcto erumpens diremptus, in causa potissimùm est, cur ex eo primùm sonorum diversitas habeatur. Superior verò media ejusdem epiglottidis latior, & cava pars in posteriora ulteriùs inclinatur, atque circum cc

*De Epiglottide
septimo loco
numeranda.*

*Ejus figura
positus, & ne-
xus.*

Tab. 3. fig. 1.

O 2 latera-

Adv. Anat. 1.
An. 2.

In quot partes
aer emergens
allidat.

Summa ora
Epiglottidis
commode ad
deglutitionem
facta.

Num epiglottis
musculis mo-
ventur.

laterales oras laxè eo loci illigatur per membranea quædam producta vincula, quæ supra Arytænoidum glandulas, quas in Anatomen invexit solertissimus Morgagnus, perque nostra earumdem Arytænoidum capitula obliquè inferiùs deducuntur. Per hæc siquidem aut alterius machinulæ opem diversimodè inclinata, & adducta, diversa quoque ratione aerem apta cavitate cogit, qui per imbricatam evadens summam ejusdem oram, tot tantaque subire cogitur, quanta sensim procedens à circumfistis Laryngi partibus, à Pharyngis scilicet pariete, & fornice, ab anfractuosis narium antris, ab tereti, fusaque Columellæ parte, Linguae convexo, crenato Palati cavo, Dentibus tandem, Buccis, & Labris perpeti potest. Media ferè ea Epiglottidis pars, quæ supra linguae basim protenditur, triplici, disparis tamen firmitatis vinculo, copulatur, ita circa eam adhæSIONem gibba est, ut priùsquàm ab summa ora finiatur, cava rursus efficitur, quò potissimùm præcavetur, ne aut fortè illabente, aut dedita opera illuc devoluta, seu somni tempore, seu vigiliarum, minori ea humoris copia, quàm quæ vel musculorum contractionem excitare possit, vel pondere epiglottidem deprimere valeat, in patulum Laryngem interfluens inferatur. Per ea siquidem inclinata latera facilè diffundi potest, & secundum lateralia Epiglottidis ligamenta, de quibus modò verba fecimus, quæ utrinque aggeris in modum Laryngem tutantur, nullo animalis incommodo, quocumque positu consistat, in Pharyngem defluit.

§. XI. Epiglottidem diversimodè cieri, interdum scilicet deprimi, interdum attolli, sive Laryngis, & hyoidis nexu, sive linguae, & vinculorum motibus, sive ejusdemmet cartilaginis elatere, aut erumpentis aeris impetu neminem dubitare puto. At plurimos Epiglottidis motus musculorum præstari ministerio, quos huic dumtaxat muneri summus Opifex comparavit, asserentibus aliis, pluribus negantibus, diù inter Anatomicos certatum est. Hos inter cum primis Hieronymus Fabricius ab Aquapendente, mox Julius Casserius Placentinus Clarissimi ambo Anatomici, hujus ille Dominus & Præceptor disceptavere. Fabricius igitur quum princeps vocis organa sedulò tractasset, atque singillatim tum Hominum,

tum

tum Brutorum huic muneri addictas partes benè, ac naviter consecuisset, & eas compluribus exhibuisset iconibus in Brutorum anatome eorum comperit Epiglottides utrinque conspicuis musculis sic instructas, ut neque humanas iis destitutas esse fuerit arbitratus; Præsertim quum obscura quædam, ut is ait, membranosa vestigia sit vidisse visus, ab anatome comparata rationabili desumpta inductione, non eos suspicari modò, sed reapse in nostram Anatomen traducere non dubitavit. Quum verò eamdem spartam excolnerit Casserius; sive ut, ita harum partium, ut & cæterarum quas tùm promiserat, esset in lucem daturus, imagines omnibus perfectas numeris, & absolutas, quæque fortassè cæteras omnes quot, quot hætenus prodire, elegantia, perspicuitate, artificio, denique, ac studio superent universas; Sive, quod ab homine probo alienum duco, & sine plagii, aut ingrati animi vitio in Dominum, & Præceptorem patrare haud licuit; Sive ut, vel tùm temporis editi, vel instantis operis gloriam, quadraginta annorum laboribus, & vigiliis partem anteverteret; Quorum, quum publicè Anatomen profiteretur, Auditoribus, atque adeo Discipulis, & Casserio copiam eum fecisse censendum est. Huic itaque planè, etsi disertè non nominato Casserius adversatur, qui tametsi famulantes Epiglottidi musculos, egregiè in quibusdam Animalibus, ut puta, Bobus, Suibus, & Quadrupedibus omnibus, conspicuos ultro fateatur; Eos tamen in Homine, omni etiam diligentia in sectione adhibita, reperiri constanter negat. Hujus ego Hominis, ut & cæterorum similium Anatomicorum Clarissimo nomini, & memoriæ magnum quidem habendum honorem sentio; Ita tamen ut, non dissentendi, aut disceptandi libidine, sed uno veritatis studio, quid frequentissimis confectionibus, iisque plurima sedulitate institutis, repererim, in lucem proferam. Non vacat impræsentiarum, neque nostri instituti est disquirere: cur hisce musculis esset fraudandus Homo: Quum longè conspicuos Quadrupedibus maxime Natura donaverit, quibus diversus est, utpote pronus corporis positus, ac nulla est tam variarum edendarum vocum aut utilitas, aut necessitas. Hæ quippe disceptationes iis sunt omnino relinquendæ, qui non re, sed verbis, dirimere quæstiones conantur.

De Laryng.
voc. org. de
epig. part. 1.
cap. 3. part. 3.
cap. 3.

De Voc. and.
org. Hist. Anar.
ad Leth.

Epist. municip.
ad Leon.
Donat.

Musculi Epiglottidis conspicui in Brutiis.

§. XII.

§. XII. Binos igitur musculos, in dextra, sinistraq; alterum ab lateribus fursùm evehi ad Epiglottidem comperimus; Hi detectu faciles sunt, quippe qui, ab decussatis ponè Arytænoides fibris compinguntur. Musculus, qui Arytænoidum latera copulat, Ary-Arytænoides nominatus, cujus accuratum Iconem Eustachius proposuit, duplici constare fibrarum ordine, in hanc usque diem creditus fuit; Quorum interiores plures, validioresque ab exteriori Arythænoidis angulo universæ proficiscuntur, ac transversim ad comparis Arytænoidis adversum angulum protenduntur; harum ope adduci Arytænoides, atque adeò arctari glottidem conspicuum est: Ex his autem, nullas ad nostra Arytænoidum capitula proferri, supra memoravimus. Illarum verò fibrarum, quæ exterius, seu posterius huic musculo decussatæ assident, nullam ab Cricoide profectam reperi; Sed eæ omnes posterius ab Arytænoidis basi exortæ ad decussim cum sociis in oppositum latus fursùm prosectæ, nulla in Arythænoides inserta fibra, Thyroidis interiora subeunt, ad suos quæque terminos prosequuntur; Pars etenim quandòque major detorquetur, & Thyro-Arythænoidum fibris immisceri videtur; Interdum extantes, & ab reliquis discretæ in inferiora Thyroidis deducuntur sic, ut ab inferiore Thyroidis angulo natæ, ultra medium Arytænoidis protense, in alterius basim, seu propter ejusdem articulationem inferi luculenter comperiantur. Atque hic ex iis musculis est, qui nobis supra erant proferendi, utpote ad Arytænoides pertinentes; Quos hùc explicandos ideo remisimus, ut ne eadem bis forent, neque adeo luculenter declaranda. Et horum musculorum contractione non adduci modò Arytænoides constat, verùm sic eas ad interiora apprimi, ut ab reliquis musculis hisce datis, id effici minimè possit; Obliqua etenim earum pressio est, quam nullus musculorum præstat. Atque adeò sive à positu, sive ab officio hoc musculorum par Thyro-Arytænoides Obliquum nuncupabitur.

Musculi Thyro-Arytænoides obliqui.

§. XIII. Altera verò, superior scilicet descripti hujusce lacerti pars, circa exterius Arythænoidis latus superius producta, in laterale inferius Epiglottidis ligamentum, tenuatis fibris inseritur. Tametsi is fibrarum fasciculus, quarum extrema, & gracilia sunt in Epiglottidis ligamentum conjecta, eidem

eidem potissimum deprimendæ inserviat; Nihilominus tamen, & Arytænoidibus eundem opitulari posse non dubito; Utpote qui, Arytænoides amplexus, ubi in contractionem venit, non potest, quin & Epiglottidem deprimat, & memoratam Arytænoidem adducat; Quare in commune geminæ inserviet parti. Quum is tamen potissimum pro Epiglottide comparatus videatur, habità & exortus, & termini ratione, nos in posterum Ary-Epiglottidæum nominabimus. Hunc perpetuò reperiri muscolum, decussatas scilicet ponè Arytænoides fibras, cum veterum, tum recentiorum monumenta testantur; Ex iis autem prius diremptis, mox alteram demitti, attolli alteram, atque in Epiglottidis viciniam ferri, sepius repetitis dissectionibus, in optimè constitutis, iisque vastis cadaveribus (aliquando tamen, & in sequioris sexus gracilioribus) & certò comperimus ipsi, & iis, qui tum aderant, apertissime monstravimus. Quod autem huc usque ab nemine ex visâ fuerint, neque ab iis, qui decussatas luculenter inspexerunt, eas minimè improbare videtur, tum quia non omnia possumus omnes, tum maximè, quia illæ ad Arytænoidum latera sic tenuari consueverunt, ut nisi quis, vel attentissime contempletur, vel in lacertosa cadavera incidat, vix earum queat vestigium internoscere; Ubi autem in optimis cadaveribus sedulo disquirantur, quin eas sit quisque reperturus, non dubito.

*Epiglottidi
deprimenda, &
adducendis
Arytænoidibus.*

*Musculi novi
Ary-Epiglottidi-
dæi.*

§. XIV. Id ipsum dicendum est de novo altero muscutorum pari, quod à media interiore Thyroidis facie lato carneo prodit principio, & inter Thyro-Arytænoidis superioris lacertos coniectus fursùm provehitur, & in idem Epiglottidis ligamentum inseritur. Hujus fibræ prope terminum gracilescentes, & in tendineam penè naturam mutatæ, ad acutum angulum cum Ary-Epiglottidis extremo coeunt; Quæ sive unà cum modò descritto, sive seorsum agant, Epiglottidem inclinari necesse est. Sicut memoratam hujusce musculi actionem, quem Thyro-Epiglottidæi majoris nomine vocandum censeo, potissimum Epiglottidis depressioni datam esse existimo; Ita tamen, & eadem contractione Laryngis Ventrliculorum cavitates coarctari, & ex iis fortasse quidquam exprimi posse opinor: quod maximè acutis edendis vocibus convenit; Eodem

*Tab. 3. fig.
1. lit. f. lit. N.
fig. 2.*

*Thyro-Epi-
glottidæi ma-
jores novi.
Epiglottidi
deprimenda, &
ventriculis
coarctandis.*

Morg. ad
An. r. An. 16.
Dodart. M. de
l'Acad. R. D.
S. 1700.

rum siquidem ventriculorum cavitates cum diductæ sunt, atque explicatæ vocum gravitatem, & resonitum, ita de hac respondentibus Præstantissimis Viris, promovent: Sic eorumdem adducta latera oppositum sonorum modum præstare reor. Ad hanc rem Virum discuisse meminimus, cui usque adeo ventriculi fursum protendebantur, ut ferme summam Thyroidis oram superarent; Huic tenuis, dum viveret, vox erat, & acuta, qualis omnino in spadonibus percipitur. De hoc autem musculorum pari minùs esse video dubitandum, quandòquidem non Fabricius modò, sed etiam ipsemet Casserius, alii-que ex eo quidquam viderint, tametsi neque ejusdem progressum neque terminum noverint.

Tab. 3. fig.
2. lit. P

Epiglottidi
flexendæ da-
tur.

Par Thyro-
Epiglottidæ-
um minus no-
vum.

§. XV. Postremum musculorum Par, quod infernè ad Epiglottidem contendit, detectu quidem multò cæteris difficilius est; Hoc interiùs prope superiorem Thyroidis oram utrinque exoritur, ac diductis superiùs fibris juxta ima Epiglottidis latera inferitur. Brevis is, & gracilis lacertus est, cujus tantummodò in lacertosissimis cadaveribus instituenda disquisitio. Hunc etenim, & in aptis aliquando subobscurè, interdum clariùs, evidentissimè tandem intuitus sum in vasti Viri Cadavere, tres supra triginta annos nati, ex fungoso duriorque cordis vitio, sinistro adnato Ventriculo, subita morte defuncti. Si hujusce musculi difficilior inquisitio in aptis cadaveribus contingat, neque leviter deductis circumfistis membranulis is detegatur, tracta leniter, & lùmini ea objecta parte, is fortasse conspicuum sese dabit, atque à proximis, diversisque rebus, cùm formà, tùm colore internoscendum. Is non eundem prorsus usum ac cæteri descripti Epiglottidis musculi præstare videtur; Qui cum in imam ferè Epiglottidis partem inferatur, atque adeo, vel minimùm, vel difficiliùs deorsum vellere illam queat, præ valido ejusdem cum Thyroide nexu, illius inferam partem, quam scilicet acutam interiùs, ac prominentem supra posuimus, deducit; eamque, puto, propiùs Glottidi, velut aptè, eleganterque conformatum operculum, applicat quodammodò, & accommodat. Bini autem, de quibus diximus, Ary-Epiglottidæus scilicet, & Thyro-Epiglottidæus major, (hunc etenim minorem dicimus) etiam si, cum superam Epiglottidis partem deorsum ducunt,

ducunt, & inferam quadantenus deprimere necesse habeant, ad id tamen potissimum videntur comparati, ut mediam, atque cavam, cui præsertim adhærescunt, partem inclinent; Quum ab Thyro-Epiglottidæo minore infera maximè sit adducenda.

§. XVI. Ut ea tandem expediam, quæ de Epiglottidis musculis observare consueverim, de Attollentibus, si qui sunt, mihi sermo habendus est, quandoquidem de deprimentibus hætenus verba feci. Id ipsam hac de re, ac de inferioribus sentit Fabricius, cui tamen de more refragatur Casserius; Quos præter, si quis, de Epiglottidem attollentibus musculis in Homine, ab Anatomicis sermo instituitur, Casserio ferè consentit; Iique uno id effici Cartilaginis elatere, aut ligamentorum renixu contendunt. Quod etsi, verum esse quadantenus assentior, non omnis tamen, seu rationis, seu auctoritatis gratia, neganda sensibus fides est, ut ea prorsus, & quæ nos ipsi vidimus, & aliis, nobiscum eadem intuentibus patefecimus, aut refellenda sint, aut prætermittenda, hoc potissimum ævi, quod & minima quæque, majoribus jamdiù detectis, sedulo inquiruntur; quibusque in Anatomen invecitis, memoriam sibi quisque peperisse sempiternam arbitratur. In vasto igitur corpore, quo nullum majus vidimus unquam, cuique singula mole sua, & perspicuitate respondebant, detracta leviter medii ligamenti Epiglottidis membranula, validum eam subter ligamentum deprehendi; quod ab adjuncta Linguae basi deductum, non ab interiore Linguae tunica, aut à planis, explicatisque lacertosis ejusdem fibris exoriebatur, verum ab iis quidem, & incunei modum compositis, & protensis, ac in tendinis similitudinem abeuntibus in Epiglottidis dorsum contendebat. Quum autem sæpe sæpius eandem repeterem observationem, res votis, ac sedulitati sæpe respondit; & quamquam, in disparis magnitudinis cadaveribus idem perquisivi, aliquid tamen aliquando conforme reperi, ac lacertosas fibras quadam cunei imagine in posteriora productas, nulla licet vi tractas, huic ligamento, seu potius tendini, originem præstare animadverti. Quod quum, post repetitas sæpius sectiones, meum in animum induxisset, fortè in exercitatissimi Bartholomæi Eustachii Tabulam XLII. alia quæritans incidi; quæ vel idem

Num ullus
musculus sit
Epiglottidem
attollens.
Ibidem.

P

pror-

Fig. 5.

Retractor Epiglottidis musculus.

prorsus exhiberi, vel confirmari, opinatus sum, dum eæ fibræ, quæ in similitudinem cæterorum muscutorum suis in Tabulis expressæ sunt, lacertosum potius, quam quidquam aliud, commonstrant. Quamvis eas ad Epiglottidem productas, eâ formâ, nunquam reperi: quod sive meliori ejusdem fato, sive curatæ intuentium beneficio perspicuitati, seû potius Artificis manui id sit quadantenus tribuendum. Hunc itaque, quem non alium, quàm Epiglottidem retrahendi, usum præstare decet, ejusdem Retractorem, si quis nominare voluerit, per me facile licebit: quum hoc eodem longè validissimo Animantia Bruta, utpotè prona, Natura providè instruxerit. Anatomen nos penè obruere tot exiguis productis musculis, cuiquam fortasse videbimur; at si ea quæ proposuimus quidquam reverà sunt (ut nobis, iisque, qui nostris in ædibus confectionibus aderant, luculenter constat) Natura potius, quàm Profector (si iis ita lubet) redundantis copię arcessenda, & culpanda videretur; Si quis autem non obiter, ut plerique consuecunt præ Brutis Animantibus, Hominis organa, ac vocis maximè scrutabitur, hæc ubi tot motuum diversitatibus, totque sonorum varietatibus esse comparata perpendet; neque tot supervacuas particulas, quas prodidit Anatome: neque adeo eas temerè Naturam instituisse: neque dictas, alium detexisse, aut nominasse Anatomicum, quisquam sanus, aut convellet aut mirabitur.

De Glandula Thyroide.

§. XVII. Absolutis observationibus, quæ ad Ligamenta, Cartilagine, ac Laryngis musculos pertinebant; unum est dumtaxat adjiciendum, quod circa Thyroidem glandulam observavimus. Hanc itaque sic placuit Veteribus nominare; neque Thyroidi incumbere Cartilagini, minimum Cricoidi: sed eas infra, superioribus Asperę arteriæ Cartilaginibus adherere, eamque unam esse, medio Isthmo velut copulatam, ex Anatome constat. Ex hac si appendicula, quam ante editas Eustachii Tabulas, præter cætera, animadverterat Doctissimus Morgagnus, fursùm producat, per sinistrum sæpius Thyroidis latus in Hyoidis cavum protenditur; Cujus ima pars inferiori Cricoidis oræ, atque adeo Cricæ Thyroidis musculi principio incumbens tenuari consuecit, & circa superiora, velut in plures discretos glandularum lobulos dirimi; qui

Ad. An. I.

qui tandem, five in ligamentum, ut species exhibet, five in vas aliquod, ut aliquandò, & obscure vidisse sum visus, abeant, nondum mihi satis comperire contigit. Contigit quidem me sæpè hallucinatum fuisse, quasi ejusdem glandulæ ductum, si unicus is est, reperissem. In Glottidis igitur cavo circa priorem faciem, quæ ejusdem ligamenta ferè coeunt, & utrinque medià gracili velut Cartilagine Thyroidi innectuntur, primò in lacertosi, ac amplissimi Bajuli cadavere, subito ex disrupto magnæ Arteriæ Aneurismate defuncti, osculum sese conspicuum dedit, cui non difficile fuit setam indere; ac ultra transversum pollicem sic eam promovi, ut tandem ad metam properasse visus essem: at quum partes reliquæ, atque continuæ obtruncatæ prius fuerint, non ultra progredi disquisitione datum est; Quum id autem postea sæpius pertentassem interdum nec osculi vestigium inveni, vix interdum setam indere valui, nec semel tamen sic porro producta fuit, ut Coelum digito jam tetigisse putarem, at irritum id omne fuit, & sæpè tentatum opus, nunquam absolutum dimisi: Ex quo dumtaxat colligere licet: five ex Thyroide, five aliundè in priore Glottidis angulo, ubi prægrandes erant cadaverum partes, canaliculi osculum seta sæpè tentatum, atque productum reperisse: quod vel in alterum ævum, vel majori fortasse sedulitati detegere servatum est. Hanc autem glandulam, non modò aut vocis, aut respirationis commodo datam esse, verum, ut humorem quempiam in proximas partes immittat, non locus tantum indicare videtur, sed & circumsitæ potentiæ, quæ vel perpetuo, vel frequenti motu, ita eam urgent, & apprimunt, ut humorem sensim secretum excernere necesse habeat. Ea siquidem circa priora à musculis tum Sterno-Hyoide, tum Hyoide intentis premitur, ad latera exterius à Mastoide, interiùs quadantenus à Coraco, seu Costo-Hyoide, ac posterius perpetim ab Arteriarum Carotidum diastole succutitur, præter eos motus, quibus, etsi leviter, aliquantulum tamen, tum undique, ab levi quidem Tracheæ contractione, tum maximè posterius circa latera, à vehemènti aliquandò Oesophagi deductione agitatur.

§. XVIII. Quamvis ea sumus exequuti, quæ de Larynge adnotanda occurrere, quædam tamen adhuc restant, quæ

De Osculo
intra Glottidem.

Potentia quæ
Thyroidæ glandulam urgent.

De Sterni-
Hyoidis.

quodam viciniae jure, ad hunc eundem locum pertinere, quodatenus videntur, ut potissimum os Hyoides, & Lingua: Quibus, etsi nulla sunt, utpote nova, adjicienda, quaedam nihilominus ad Hyoidis musculos pertinentia animadvertenda proponimus; ac primum: Minus mihi probari posse videtur, musculum Sterno-Hyoidem dictum, interdum ab Sterno, ab Clavicula aliquando deduci; Hunc nos siquidem, tametsi saepius à Clavicula, ne tacto quidem summo Sterni cavo, diductis eo loco capitibus, prodire observaverimus; re tamen accuratius disquisita, scrutatoque principio, nunquam reapse à Clavicula illum exoriri comperimus; Sed licet inde exordium simulet, si illud tamen sedulo quis persequatur, non à Clavicula, cui dumtaxat jungitur, sed à Sterno ab ejus videlicet crepidine sinus, quo Claviculae caput excipitur, perpetuo deductum deprehendet. Latum, tendineum, ac tenue hujus principium est; teres verò, firmus, & carneus exterius in Hyoidis basim terminus est, ac tantum hic ultra Sterno-Hyoidem superius inferitur, quantum ille, infra hujus exordium, inferne nascitur. De Coraco, seu Costo-Hyoidesatis nunc habent Anatomici, neque medium ejusdem tendinem Carotidis Arteriae commodo, sed firmitatis potius gratia datum esse intelligunt.

De Mylo.
Hyoidis muscu-
lis.

Myot. Ref.
cap. 13.

§. XIX. Mylo. autem Hyoidem musculum, neque par musculorum esse dicimus, neque uni Hyoidi consulere credimus; ejus siquidem fibrae omnes, ad illud non contendere perpetuo deprehenduntur: Eae etenim, quae priores brevioresque sunt, mento adjunctae, ex ea vicinia pronatae, recto ductu transversim feruntur; & eo loci perspicua, & evidens earum continuatio est, nullo interjecto tendine, aut linea, discreta. Atque quum hujusce musculi usum, & quodatenus fibrarum ductum Cl. Cowperus noverit, non tamen omnem ejusdem exortum indicavisse videtur: qui non modo ab interiore latere, prope dentes molares, verum etiam à prioribus lateribus, atque adeò, uno excepto interiore menti angulo, ab universo maxillae ambitu oritur. Quae verò proximè subsequuntur fibrae, licet media quadam tendinea secundum longitudinem producta linea, dispertiri videantur, eadem tamen, continuataeque sunt, & rectè ut priores in trans-
sursum.

furfum feruntur; Atque ex his nulla ad os Hyoides pertinet; Sed ab uno ad aliud latus protense, deorsum incurvatæ, immobili utrique extremo infiguntur; quæ dum in contractionem veniunt, quum media earum pars, immobilibus extremis, utpotè convexa, inferior sit, eam attolli, atque aded linguam ad palatum adurgere, necesse est; minus enim, adductis dentibus, distat lingua à palato, quàm convexa inferior hujusce musculi pars, ab suis adhesionibus. Cæteræ autem Hyoidi proximiores fibræ, quæ longiores multò sunt, ita ad illud contendunt, ut non singulæ in suum latus, sed ex iis nonnullæ ultra medium protense, ubi & decussantur, obliquè in adversum ferantur, & in tendineam substantiam mutatae, in Hyoidis basim terminentur. Ubi alterutra tantum hujusce pars ageret, non in priora, sed in latus, Hyoides deduceretur: ubi autem utraque tenditur, ne tum in priora quidem trahitur, sed in superiora propellitur, ac tum voci, tum deglutioni, tum maximè exprimendæ è sublingualibus glandulis salivæ opitulatur: quippe qui eas arctè complectitur. Quod si in priora Hyoides deducendum est, atque ejus quoque ope lingua exerenda, per Genio-Hyoidem potissimum efficitur.

§. XX. Binos utrinque Stylo-hyoides musculos comperimus sæpè; quorum quidem, tum diversa insertio, tum magnitudo est; Novus etenim, & gracilior alterius administer, & socius, ejusdem prorsus figuræ, ab eodem productus principio, tereti tendineo termino obliquè ductus, in interiorem Hyoidis partem, propè corniculâ infigitur: majoris autem terminus ad eum locum est, quâ, hinc extremæ Mylo-hyoidis, inde Costo-hyoidis fibræ inferuntur, ac inter eas conjunctus, exterius ad Hyoidis basis angulum habetur. Ut sæpissimè à maxillæ digastrici tendine is diremptus est: sic aliquando ab eo non pertusus definit, aliquando autem proprias aliquot fibras ita ei adjungit, ut pariter ad unum maxillæ locum terminentur. Ubi autem eum accuratè dissecuimus, duplici velut prodire principio comperimus: altero siquidem ab Styloide processu, altero ab interiore facie maxillæ anguli. Tereti tendineo exortu ab exteriori, & superiore Styloidis parte emergit, ac per ejusdem posteriora demittitur.

De Stylo-Hyoidem musculo.

Styloidis ligamentum.

Ma.

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT VII.

De Pharynge.

§. I.

Riusquam de singulis Pharyngis partibus, quas habuimus observationes, proferamus, juvat quædam in universum, de illius figura, & positu (quod ab Diligentioribus Anatomicis prætermisum fuit) verba facere. Posterior Pharyngis facies lata est, & planæ superficiei, nisi, quantum Cervicis Vertebrarum lenis convexitas detrahit: Ab una Cranii basi rectâ demittitur; in cujus dextra, sinistraque procedentes Arteriarum Carotidum, ac prolabentes è diverticulis Jugularium Venarum trunci, unâ cum sexti paris, sive Intercostalis, & octavi, sive Vagi majoribus propaginibus accumbunt. Non una, ac simplex est hujus organi figura & dispositio: suprema siquidem ejusdem pars, quâ Tubarum Eustachii extrema tuberosa prominent, latior est; quam infra, mox contrahitur, & multò angustior fit; quod ab iis potissimum efficitur musculis, qui ab utriusque maxillæ extremo profecti, in posteriora conversi feruntur: de quibus fusiùs sumus sermonem habituri. Sub hac contractione, rursùs Pharynx explicatur, cujus major amplitudo est, quâ Stylo-pharyngæus musculus eidem applicatur, ac potior Hyo-pharyngæi portio ad posteriora reflectitur; Is ubi ad Hyoidis, & Thyroidis extrema devenit, contrahitur iterum, iterumque sub eo loco paulùm diducitur, ac postremò sese contrahens, tum ob figuræ, tum ob partium diversitatem mutato nomine, in Stomachum, seu Œsophagum terminatur. Posterius, ac præsertim circa superiora, utrinque

*Figura, posterior,
nexus Pharyn-
gis describitur.*

in

in acutum angulum Pharynx conformatur, & superior, de qua diximus, lateralis coangustatio, seu cavitas, molli adipis substantia pro maxima parte repletur: vel ut is muscularium fibrarum rigiditatem prohibeat: vel ut earundem frequentissimæ contractioni facilius obsequatur. Et prior Pharyngis pars variè composita est; quoniam quæ posterius à Palati extremis, seu veriùs ab inferis (ita nobis in præsentia loquendum est) Sphenoidis processibus propendet, contractior postica est: quæ verò infra eum locum est, & ab inferiore maxilla emergit, latior multò cæteris omnibus partibus est; atque eò fortasse, ut cibus deorsum detrudendis laxior via pararetur: ne, si fortè hac amplior supera foret, per ampla postica Narium foramina, facilis nimidum illis egressus pateret: atque ob hanc potissimum rationem provisum puto, ut qui superiori, atque angustiori cavitati musculus inserviunt, validiores, atque latiores multò inferioribus sint: ne, per potiore inferiorum vim, ad superiora propulsa alimenta, in Narium Antra immitterentur: quod quandòque in inferiorum partium validiore contractione, seu inflammatione, contingere observamus.

Musculi hujus superiores validiores sunt.

Musculi hujus inferiores validiores sunt.

Pharyngis confectionis ratio.

§. II. Quò autem ea magis, magisque in aperto sint; tum quæ de figura, & positu diximus, tum quæ potissimum, de musculis, cæteris Anatomicis non omnino consentientia, sumus exposituri, necesse est, aut legenti concipere, aut inquirenti partem hanc suis in sedibus consecrare. Itaque antequam quisquam Pharyngis confectionis initium expediat, vertebræ Cervicis omnes unà cum musculis, cautè sunt (quod facile est) removendæ: ut posterior universa Pharyngis facies sese in conspectum præbeat; Quo inutilibus purgato membranulis, singula tum luculenter dignoscenda se exhibebunt. Ut autem & ejusdem latera detegi possint, ab imo capite excindendæ utrinque erunt Carotides arteriæ, Jugulares venæ, ac nervi secundum eas decurrentes; quibus præparatis, in oculos ea protinus incurrent, quæ cæterorum Anatomicorum sedulitatem, ob diversam fortasse dissecandi rationem, præteriere. Atque hic loci prætermittenda non est sine æqua laudatione, præ cæteris, Clariss. Valsalvæ magna in hisce partibus profecandis diligentia, quæ quum plura detexerit, atque illustraverit, quamquam opus hoc non absolvit, reliquis tamen Anatom.

tomis faciliorem viam composuit, quod id amplius perficeretur. Nobis igitur per tanti viri manes licebit, non quem ipse instituit, ordinem consequi, sed eum prosequi, atque detegere, quem illius partis structura conspecta exhibebit. Editam itaque media Pharyngis pars validè subtus priori Occipitii processui juxta primæ Vertebrae, seu Atlantis corpus illigatur; lateralis autem, utrinque extremo petrosi processus innectitur: summæ partis quod medium est, lacertosas fibras exhibet, acutum in angulum conformatas; quæ nonnullorum illuc usque procedentium musculorum extremum sunt, qui quum utroque extremo immobilibus locis inserantur, utrobique aut terminum habent, aut principium. Quæ verò partes summa hujus latera efficiunt, prorsus sunt membranosa, frequentissimis tamen cumulatae glandulis, atque hæ à Tubarum prominentibus extremis suffultæ, ne concidant: tum vocis commodo, tum maximè respirationis, ubi hæc præsertim per Narium cava efficitur. Editam autem eam Pharyngis partem, quam in angulum compositæ lacertosæ fibræ, tendineo velut vertice, Occipitii processui copulant, nos aliquando secus illigatam vidimus: per validum nempe fibrarum fasciculum, qui teres supernè demissus sensim fusis, tenuatque fibris, per quatuor latos digitos rectè deducebatur, ac in posteriorem, exterioremque Pharyngis faciem cæteris implexus fibris, penè evanescens desinebat. Is quum adest, eum enim adesse & nos non semel vidimus, nec semel iis qui aderant luculentissimè demonstravimus, sive Solitarius, sive Impar, seu Pharyngis Azygos dici mereretur: cujus contractione Pharyngem attolli probè constat.

Pharyngis musculus solitarius, seu azygos.

§. III. Præter eum, quem imparem diximus, neque perpetuum deprehendimus: primum, ex nostro dissectionis ordine, Pharyngis musculorum par, illud est, de quo successivis temporibus Clari Anatomici, Joannes Veslingius, Dominicus de Marchettis, Antonius Molinettus differuere; ac ab aliquibus Spheno-pharyngæum, ab aliis Pterygo-pharyngæum, nominari consuevit. Illud tum à Pterygoidis corniculo, tum ab interioris alæ crepidine, latuum, sed tenue prodit: atque demissis paulum fibris, circa lateralem angulum rursus assurgentibus, in posteriora fertur iidem collectis, & in verticem

Syntag. Anat. c. 3. Anat. c. 2. Dis An. Path. l. 3. c. 11. De pari musculorum Pterygo-pharyngæo.

Q

ticem

ticem compositis, per summum, mediumque Pharyngis pro-
perans in Occipitii basim illigatur. Quum media hujusce mus-
culi inclinata pars, utroque immobili extremo inferior sit :
ubi in contractionem venit, decurtatis fibris, & majorem na-
ctis rectitudinem, eam Pharyngis partem in superiora trahi,
necessè est. At non modò eum attolli, sed & priorem ejus
cavitatem coangustari oportet ; quum enim, inter utramque
interiorem Pterygoidis alam interceptum spatium, minus
sit, & contractius, quàm posterior circa eum locum Pharyn-
gis cavitas, dum musculi ad hanc partem tenduntur, ea non
contrahi, adductis lateribus, non potest.

*Par musculi-
rum novum
Salpingo-phar-
yngæum.*

§. IV. Secundi Pharyngis musculorum paris, quod nos,
habita utriusque extremi ratione, Salpingo-pharyngæum di-
cimus, non modò Eustachius (nè de cæteris loquamur) qui
Tubæ primùm notitiam in Anatomen invexit, sed ne Claris-
simum Valsalva, qui & Tubæ nomen imposuit, & circum-
fictos ei musculos, si non detexit, certè illustravit ampliùs,
non modò descriptionem, verùm ne indicium quidem dedere.
Musculus is itaque, utrinque alter, tenuis, sed longior, &
gracilis, eleganti figura donatus, tenui itidem oritur tendi-
neo disjecto principio, obliquè à postica crepidine cartilagi-
nea Tubæ Eustachianæ; inde mox in carneum mutatus, ad
decussim cum Salpingo-staphylino, cui leviter jungitur, rectà
demittitur : ac sub Pharyngis membrana per interiora ejus-
dem latera in ima descendit. Ubi vel apta non suppetant Ca-
davera, vel is sedulò non inquiratur, quin vel unquam, vel
luculenter detegatur, vehementer dubito. Duplici autem ra-
tione inquiri is potest, utraque tamen suis in sedibus conse-
ctis partibus. Prima igitur est, cum accuratè tum ab suo prin-
cipio, tum ab exteriori Tubæ latere, Salpingo-staphylinus
musculus deducitur : ita tamen, ut vel quidquam ex eo, Tu-
bæ potissimùm extremo non adhæreat, vel ex ea quidpiam,
quod detrahendi musculi non sit, haud eximatur; Ubi id per-
actum est, atque earum fibrarum extrema, quæ Occipitio
innectuntur, simul sed leviter, atque accuratissimè, diducta
sint, & utraque ea parte inclinata, primò fusus musculi ten-
do, deinde reliqua ejusdem pars, interiori Pharyngis mem-
branæ innexa, sese in conspectum dabit. At cum facilius, &
lucu-

*Inquisitionis
duplex ratio.*

luculentior altera sit, hanc potius adhiberi methodum, Auditor forem. Detracto itaque earum fibrarum vertice, quem Occipitis processui jam diximus copulari, ac pariter, quod fieri potest accuratius, ab cartilagineo Tubæ latere, tum ab adjuncto Pharyngis loco, obducens membrana sic deducatur, ut duos ferè transversos digitos infra Tubæ extremum demissa sit: quò protinus, uno obtutu, in conspectum dentur, interius cartilagineum Tubæ latus, ac ex ejusdem crepidine prodiens, & demissus musculus noster, quem ponè, ad decussum in priora productus Salpingo-staphylinus facillè spectabitur. Duplici quadantenus officio fungi hic musculus posse videtur: tum, ut intentus ad attollendum pharyngem operam præstet; quà, ut, adducendo cartilaginofum Tubæ latus ad exterius alterum membranofum, eum queat arctare meatum. At vel quo tempore, vel quo beneficio? Nisi fortè, Tubæ viam intercipi aliquando opus est; vel, tracta, aut laceffita Tuba, ut, quod lenti humoris intus habet, tùm pro deglutitionis commodo, tùm pro auditus facilitate, emittat: At quum planè assequi vera non liceat, ulterius divinare non aufferim.

§. V. Tertio ad Pharyngem pertinenti novo prorsus musculorum pari, cujus nullam in Anatome factam mentionem, me legisse, recordor, Mylo-pharyngæi nomen jure inditum est: quippe cujus utrinque exortus est, ab inferiore maxilla, ponè ultimum molarem dentem. Huic principium acutum, tenue, tendineum est: mox laxior, proximique Pterygo-pharyngæi fibris copulatus, post lenem inclinationem proventus ad posteriora Pharyngis contendit, fibrarumque extremis in tendinem mutatis, infra Pterygo-pharyngæi terminum, Pharyngi applicatur. Hujus non modò munus est Pharyngem in priora trahere, & utramque faciem quodammodò adducere, ut & paululum inferiorem partem, cui adhæret, attollere; verùm etiam Tonsillas glandulas, quas complectitur, comprimere, & detrudendis cibis, expressum inde humorem immittere, quò seu magis solvantur, seu prolabantur facilius. Nostri hujusce musculi nihil produxisse industrium alioqui Valsalvam, non miror: quum de eo, vel nullum indi-

Par novum nostrum Mylo-pharyngæum.

Tonsillas complectitur, & arctat.

catum unquam ab aliis vestigium, vel nulla unquam habita verba fuerint; at non vidisse par alterum Pterygo-pharyngæum, suis adedò proximum disquisitionibus, de quo quippe factum ab aliis sermonem ipsemet noverat, haudquaquam percipio: quum & data nomina, & concreditum iisdem munus quampiam saltem de ea re suspicionem in scribente excitare debuissent; qua ductus, & constantem, & perpetuum ejusdem exortum, ac fibrarum incessum & novisset ipse, & sine ulla sedulitatis nota, in re alioquì perfacili, aut congruentius dedisset nomen, aut minùs à veritate alienum Iconem exhibuisset; qui in utraque Tabula v. vi. alterius I, alterius B, litteris designatus, utpotè Glossopharyngæus exhibetur; quem quidem adesse, negare non audeo; at qualis à prælaudato Auctore proponitur, neque à nobis, neque à quocumque accurato Profectore haberi potest.

Tract. de
Bur. Hum.
Glossopharyn-
gæus tantus
non est, atque
exhibetur.

De PariGlossopharyngæo.
Ibid. Tab. 6.
lit. B

§. VI. Quartum id musculorum par dicimus, quod cum Valsalva, nos pariter Glossopharyngæum nominamus, licet & tenuius multò illud sit, ac ab eo delineatum habemus, & vel bis infra illud musculares fibræ occurrant, à Lingua ad Pharyngem procedentes. Is igitur musculus, ab Linguae latere prope basim abscedit, & fursùm provectus, infra Mylopharyngæi fibras, in posteriorem Pharyngis partem sese insertum conjicit, ac superiori musculo coadjutorem se præbet; quem si aliquantò latiore Clar. Valsalva delineari curavit, id eo contigisse dicendum, quod tùm Pterygo, tùm Mylopharyngæi fibras ab hoc luculentissimè discretas, Glossopharyngæo minùs rectè adjudicaverit. Quamquam nè id quidem eum satis tueri potest: siquidem, tantum fibrarum interest inter Hyopharyngæi verticem, & Pharyngis summum, quò ferè dumtaxat lacertosæ ejusdem fibræ in acutum terminantur, ut vix, quadrantem interjecti illius spatii æquent eæ Glossopharyngæi fibræ, etsi latioris ab eo propositi, quod re vera obducitur à supra descriptis Mylo, & Pterygo-pharyngæi fibris. Præterea nè illæ quidem extimam partem tenent, sed vel omnes, vel plurimæ sese in interiora, sub Mylopharyngæo conjiciunt „ Incessum autem circularem „ quem describit, vel in eo nullum reperio: siquidem, is in edita Pharyngis parte, utrin-

utrinque ad latera, posterius occurrit, atque ille Pterygo-pharyngæi est: vel in quolibet supero Pharyngis musculo penè comperio.

§. VII. Quinti porrò alterius utrinque conspicui Pharyngis musculi, cujus originem primamque distributionem omnes quidem novere Anatomici, genuinos fines, atque Officia, quot ex iis intellexerint, ea declarabunt, quæ mox sumus exposituri. Unus utrinque Pharyngi adstat musculus, ab Styloide profectus, (quamquam non semel binos reperi ab utroque latere demissos) cui Stylo-Pharyngæi nomen est: etsi non uni Pharyngi consulit. Lato hic carneo tendineo exortu, ab Styloidis radice, mediâ inter priorem, & interiorē facie proficiscitur: post tres circiter latos digitos, demissus ad Pharyngis lateralem angulum bifariam dirimitur, cujus tenuior, & superior pars Pharyngem subit infra descriptum fibrarum fascem, Glosso-Pharyngæum dictum; quæ rursus bipartita, superior, & tenuior interiùs in posteriora Pharyngis contendere videtur; altera inferior, & crassior, in interiorē Pharyngis faciem producta, ad inferiora deducitur. Altera verò major à primo diremptu ejusdem musculi portio, nulla emissâ fibra ad Hyoidis sive basim, sive latera, tota quanta est in Thyroidis latera implantatur: eo tamen discrimine, quòd pauciores hujusce fibræ in superiorem Thyroidis oram, reliquæ autem confertiores in ejusdem Thyroidis latus, infra superiorem processum inferuntur. Quamobrem non tantummodò Pharyngi musculus hic prospicit, verùm, etiam Laryngi plurimùm famulari, non modò nobis constitit, sed & Spectatissimo Morgagno, qui de Falloppio id receptum, utpotè restituendum proposuit. Quamquam circa hanc Exercitissimam alioquì Professoris diligentiam, tria occurrunt animadvertenda, quæ faciliùs ex ejusdem verbis, qualia sint, dignoscuntur. Ait itaque „ Quartum, quod & Faucibus adscribi potest, oritur ab interna facie calcaris, gracile admodum, atque ad interiora declinans, in membraneum veluti desinit tendinem, qui primæ Laryngis Cartilagini, ac Hyoidis lateribus, necnon & extremæ Linguae inferitur „ Qui singuli fibrarum fascies, etsi veri reapse sunt, & existunt, atque eo ferè incessu se habent: non sunt idcirco singulæ ab eo exortu derivandæ; quoniam, quæ harum duæ, postremæ sunt, neque

Stylo-pharyngæum parvum plures noverrint.

Pars ejus in Pharyngem.

Pars in Thyroidem inseritur.

Adv. An. 8.

Obs. Anat.

Tria in Falloppio animadvertenda.

*Lacertus, alter
ab Lingua ad
Pharyngem.*

neque ad Ossa Hyoidis, aut Styloidis quicquam pertinent. Primum igitur est, ut rectè Diligentissimus Falloppius, pro ea, quæ illi erat, Cadaverum humanorum copia, animadvertit, quoddam hujusce musculi fibræ in membraneum veluti tendinem definunt, qui primæ Laryngis Cartilagini inferitur. Ex his alterutrum dicendum est: eum videlicet non comperisse, potiores hujusce fibras in lateralem Thyroidis oram inferi, vel earumdem substantiam minimè dignovisse; nostris siquidem observationibus perpetuò deprehendimus, quemadmodum eam Stylo-pharyngæi partem, quæ in superam oram inferitur, vel constanter, membraneam esse, ita potiore aliam, quæ in ejusdem Thyroidis latus inferitur, luculenter carneam occurrisse. Quod autem (id alterum est) ab eodem Stylo-pharyngæo quædam fibræ decedant, quæ in Hyoidis latera inferantur, nostris observationibus minùs consentire videtur. Quin imò apertè proferam, quid tanto Viro imposuerit, quod nulli vel diligentissimo perpetuò declinare, fas est, ubi præsertim, vel non sæpiùs repetatur accuratum examen, vel id in iis instituat Cadaveribus, quibus minùs lacertosæ atque discretæ fibræ sunt; quæ quum id ipsum exhibere videantur, eadem semper specie fallunt. A' posteriore igitur media Pharyngis parte exterius fibrarum fasciculus discedit; qui, vel aliquando ab reliquis discretus, Stylo-pharyngæi interiori lateri apponitur, vel sæpius sub eodem, ubi primò in superiorem & inferiorem partem dirimitur, velut inter ejusdem crura subiens, in priora profertur, ac leniter in arcus modum incurvatus, cum Genio-glossi acuto termino, videlicet interiùs ad Hyoidis Cornicula jungitur; atque illud fuit, ni multum ego fallor, quod Falloppio imposuit: cujus quidem difficillimum est fallaciam detegere. Is pariter ex iis lacertulis est, de quo supra verba fecimus, & ad Linguae basim terminatur. Quod autem, tertium diximus esse animadvertendum, ad illud pertinet: quod nempe Falloppius vidisse visus fuerit ab Stylo-pharyngæo ad extremam Linguam demitti fibras; quæ quum ad Linguam quidem pertineant, minimè tamen ab Stylo-pharyngæo procedunt: verum summis ejusdem fibris adjunctæ, ad eum sanè non terminantur, sed ulteriùs profectæ, & ad posteriora delatæ in
Pha-

Pharyngem postremò inferuntur. Atque hic quoque utriusque fibrarum permixtio hallucinationis fortasse in causa fuit: quum is non ad Stylo-Pharyngæum, sed ad Glosso-Pharyngæum pertineat.

§. VIII. Hyo-Pharyngæum par, quod Valsalvæ quartum est, nobis sextum, neque prorsus novum esse, neque eo omnino modo se habere, aut Falloppium legentibus, aut Pharyngem sedulò disecantibus, perspicuum planè fiet. Non enim omnino novum est, quum de eo scripserit Falloppius „ Tertium ortum ab ea parte, quà basis capitis cer-
 „ vici jungitur, tenue admodum totam faucium postero-
 „ rem, ac lateralem cavitatem vestit, & descendens in Hyoi-
 „ dis latera, & primam Cartilaginem Laryngis, & aliquan-
 „ do in radicem linguæ, obscure tamen „ . Ne quisquam autem merita fraudetur laude: Falloppius id primo vidit, & proposuit, Clar. verò Valsalva divisit, illustravit, nomenque imposuit; quamquam non duplex, sed una ac simplex est ejusdem insertio: id etenim extremo cornui primùm inferitur, ac sensim productis fibris, in omnem continenter cornuum longitudinem, postremò in cornicula insertum terminatur. Quem autem alterum subdit prælaudatus Falloppius fibrarum fasciculum, ab Lingua ad Pharyngem contendentem, nostris pariter observationibus compertum habuimus; quum is juxta Hyo-Pharyngæi latus, ab ejusdem acuto termino demissus, illud inter, & Stylo-Pharyngæi adhæSIONem multum reflexus, & assurgens in priora agitur. Quà in binos diremptus lacertulos, altero ad Hyoidis cornicula, altero sub stylo, & Hyo-Glosso, ad Linguæ radicem properat; atque hic inferior lacertus est, qui nonnullis, sive musculis interjectis, sive fibris, ab cæteris discretus, ab Lingua ad Pharyngem contendit. Quare triplex est, diversæ magnitudinis fasciculus, qui ad superiorem Pharyngis partem protrahitur; quapropter, vel triplex est Glosso-Pharyngæum, vel triplici discreto fasciculo Glosso-Pharyngæum par compingitur. Neque eo omnino modo Hyo-Pharyngæum se habere, atque ab Clar. Valsalva proponitur, inspecto potissimum ejusdem Iconismo, declaratur; quum nec tantum illud sit, ut vel inferius alterum par, Thyro-scilicet pharyngæum, altitudine

De Hyo-pharyngæo.

Observ. An.

Continua Hyoidis insertio off.

Tertius Lacertus ab Lingua ad Pharyngem.

tudine aut superet, aut æquet: neque summum apicem illud constituat, quum à superis jam descriptis musculis, unum præter Stylo-Pharyngæum, atque alterum interiùs constitutum Salpingo-Pharyngæum, efficiatur; In quo, si probè Iconis fibras dignosco, fibræ omnes vel inferiores, ascendere videntur: quum aliter observare consueverim, & res ipsa se habeat; superiores enim, quæ ab lateribus Hyoidis propè basim decedunt, in superiorem, quæ verò in fasciculum collectæ ab extremis cornubus derivantur, in inferiorem Pharyngis partem descendentes, sub Thyro-Pharyngæo (quod diligenter animadvertum fuit) producuntur. Quam porrò „ rectam ten-

Ibid. n. 20.
De postica „
Pharyngis li-
nea.

„ dinosam lineam cum oppositis concurrentes fibras componere „ & describit, & delineat, ipsum quidem vidisse reor; at id mihi sæpissimè observanti, nullum hujusce lineæ vestigium conspiciere datum est: ac novissimè præsertim in senepropè octoginta annos nato, cui plena, ac lacertosa contigit corporis constitutio, morboque quàm brevissimo non confecta (etsi in istiusmodi subiectis lacertosæ partes plurimæ seu tenues seu extremæ, præsertim maximè exercitatae, in tendinosam substantiam migrare consuecunt) aliud quicquam sanè notavimus, de quo mox sumus verba facturi. Hujus musculi actio est, ut utrumque extremum ad priora adducatur, atque adeo Pharyngis cavitas contrahatur.

De Thyro-
Pharyngæo.

§. VI. Ad septimum me properantem, Thyro-scilicet Pharyngæum, nulla ab Clar. Valsalva dirimit observatio; præterquam quod nec talis, nec tanta, aut tam conspicua tendiosa linea posteriùs in ejusdem medio conspiciatur: Non talis quidem nec tanta, quum in inferiore potissimùm ejusdem parte, nil occurrat, quod linea dici mereatur: nec tam conspicua in edita ejusdem Thyro-Pharyngæi parte deprehenditur; quàm si quid est, & breve, & obscurum, ac latiusculum apparet: licet ex his profectò non pauca Scalptoribus tribuenda sunt. Quum & alterum adjicere lubeat, inferius scilicet Thyro-Pharyngæum, non modò à Thyroide, verùm & à Crico-Pharyngæi membrana, cui insidet aliquatenus, fibras suas derivare.

§. X. Octavum nobis ex iis, quæ posteriùs in Pharynge sine ulla, aut levi sectione deprehenduntur, Crico-Pharyn-

ryngæum par dictum est; cujus transversæ fibræ ab eodem Auctore proponuntur, & in Tabulis exhibentur: quarum quidem, etsi hujuscemodi plures sunt, nec omnes tamen ita esse cognovi, nec ex ejusdemmet Tabula ita exhiberi posse videntur. Non ita quidem exhiberi possunt; quæ enim circa ejusdem verticem sunt, si transuersim rectà, ut in Tabula monstrantur, protenderentur, non ab Cricoide, sed à Thyroide eas proficisci significaretur. Sic verò superiùs potissimùm non se habere perspicuum est. Non de iis loquor, quæ ab eadem Cricoide, nullà divisionis nota, ab Thyro-Pharyngæo distinctæ, exterius Crico-Pharyngæo imponuntur; sed de ejusdemmet superioribus, quæ prorsus ab Thyro-Pharyngæo discretæ, nec ab inferioribus sociis sejunctæ, & unum muscolum efficere jure videntur, & facile diversum incessum præferunt. Has etenim in superiora productas circa medium decussari sedulò inquirenti manifestissimum censeo. Atque ne quid ad hunc locum pertinens, minus commodè aliò traducam: quænam sit horum musculorum dispositio, quæque veræ earundem fibrarum insertiones hîc loci proponere juvat. Quamquam fusiùs fortasse de hujusmodi mirifico musculorum opificio differendi occasio incidet; ubi præsertim luculentiùs conspicua eorundem structura potiore opportunitatè exhibebit. Præter binos supremos Pharyngis musculos, Salpingo-filicet, & Pterygo-Pharyngæos, atque lateralem alterum Stylo-Pharyngæum, cæterorum omnium, Mylo-videlicet, Glosso, Hyo, Thyro, ac superioris partis Crico-Pharyngei fibras decussari, qui non obiter illas intuebitur, luculenter perspiciet. Hæ siquidem cum ad medium pertingunt, in tendinem ferè mutatæ non rudi quodam artificio, ut hucusque creditum fuit, conglutinantur, sed in membranofam, ac tenuissimam substantiam intextæ intrò conjectæ prætervehuntur, ac ad oppositum latus migrant: atque ita nulla tendinosæ illius rectæ lineæ necessitas, quum eæ subter in tenuiorem, ac latum tendinem abeant.

Idem Tab.
6. fig. 1. lit. H.

De Crico-
Pharyngei fi-
brarum diver-
so incessu.

De nonnulla-
rum fibrarum
decussatione.

§. XI. Locus nunc esset, ut quæ hisce musculis sub-
jiciuntur, continuò exponerem, neque aliò evagarer, tur-
bato dicendorum ordine; sed quum opus sit, antequam de
Œsophago verba fiant, ut de hac re observationes expediam:

R

de

de musculo itaque Staphylo-Pharyngæo, seu, quod idem Auctori est, de Pharyngo-Staphylino, utpote de conspicuo, ac præstanti Pharyngis musculo, sermo prius habendus est. Verùm quum, juxta laudabile Valsalvæ institutum, minimè deceat à Pharynge Vvulam disiungere, atque excidere, id nos ultro prosequemur: non tamen rati mobilem eam partem, undè teres Columellæ corpus propendet, Columellæ, seu Vvulæ tantummodo nomine esse donandam. Quoniam ea neque ita conformata est, ut proximè ad id nominis accedere queat; neque tantula ut præ Columella multò maxima non sit; neque tantuli usus, cui vel nulli muscoli famulentur, vel nullum addictum commodum, & necessitas intelligatur. Nos igitur cum Doctissimo, ac Celeberrimo Hermanno Boerhaavio, seorsum hanc partem nominandam esse censemus, sive lubeat, cum prælaudato Viro, eam „ palatum membrana-
„ ceum, seu musculosum „ seu mobile pendulumque, dicere, perinde erit: dum per id nomen non teres Vvulæ corpus, sed alteram fusam expansamque partem à nobis significari intelligatur. Id igitur Palatum mobile, modò majus, modò minus deprehenditur, pro cæterarum partium ratione; rarò siquidem in minoribus duos latos digitos non æquat: rarò in majoribus tres superat; osseo Palato continuum est, postremisque ejusdem Ossibus validissimè innectitur: atque ad latera interiori Pterygodis sinus alæ illigatur. Laxior, ac mollior supernè integit membrana à narium antris deducta: huic minor glandularum copia substernitur; quæ verò subter est, ab osseo palati fornice deducitur multò validior est, quam confertissimi glandularum acervi interiùs tenent; Lateribus per nectentes musculos jungitur, inferiùs omnino soluta, & propendens: nisi quatenùs laxè per circum ambientem membranam copulatur. Hanc multifariis motibus partem cieri, sine Anatomica moventium musculorum positus disquisitione, facilè deprehenditur; solo quippe intuitu, præ varia illius partis agitatione, diducto ore innotescit. Hanc scilicet sursum, deorsumque agi, modò in priora, modò in posteriora reduci, compositis aliquando motibus, liquidò constat.

§. XII. Quibus præactis: ad eorum musculorum disquisitionem veniendum nunc est, qui ad hujusce potissimum par-

*Quæ pars
Columellæ di-
cenda.
Instit. Med.
num. 630.*

partis motum fuere comparati. Quod ab eodem Cl. Valsalva par Pharyngo-Staphylinum appellatur, atque hisce proponitur verbis „Hoc latam, & amplam habet originem à parte „inferiori Pharyngis, ubi iste incipit in Oesophagum restrin-^{Pharyngo. Staphylini Valsalva descri- ptio.} gi, & per ejusdem Pharyngis partem anteriorem lateralem „assurgens, cum ad ipsius superiora pervenit, fibras suas instar „arcus inflectit, quæ sub Tonsillis excurrentes, parti inferiori, & laterali Vvulæ se annectunt „cum nostris observationibus minùs convenit, tùm quod ad illius principium pertinet, tùm maximè quod ad terminum, & insertionem. ^{Minùs nostris convenit observationibus.} Harum enim fibrarum originem, neque semel, neque oscitanter quæsitam, ut ab eo quem ipse ponit loco, ita etiam ab imo Thyroidis latere productam certò comperimus; Earundem verò fasciculos non uno tantùm locari posito, neque ad unum inferi terminum, & perlustravimus ipsi multò diligentius, & commonstravimus aliis. Neque id nobis, postquam multa sedulitate constitit, fuit satis: id porrò sumus prosequuti, ut ex earundem lacertis, quis ad hanc, quis ad aliam partem pertingeret, etsi ii maximè implicati sunt, tandem consequeremur. Atque crebrò repetitis disquisitionibus iisque in selectioribus Cadaveribus, cognovimus denique, non modò rectè, & utiliter, verùm etiam necessariò quidquid à Cl. Valsalva Pharyngo-Staphylinum dicitur, in duplicem musculum esse dispertiendum: quum non modò principii, sed & termini, atque adeo muneris diversitas id jure optimo requirat. ^{In duplicem musculum dispertiri debet.} Quoniam igitur ex illius fibris nonnullæ ab imo Thyroidis latere, quædam autem ab extrema Pharyngis ferè postica facie prodeant, earum priùs prosequemur incessum, quæ vel à memorato Thyroidis latere, vel eidem maximè adjunctæ in superiora feruntur; quò ubi sese contulere, in priorem mobilis Palati partem funduntur sic, ut disiectæ non summam ejus partem teneant. Quod quum accuratiùs observaverim: ita hujusce musculi fibras progredi, ac proferri animadverti, ut unam esse eandemque in utroque latere, neque ullam inedita ejusdem parte mutationem subire, deprehenderim. Quapropter non video, quò par musculorum potius, quàm unus, ac simplex musculus, licèt inflexus, ac incurvus, dicendus sit. Neque hæc quidem „parti inferiori, & laterali Vvulæ

R. 2 se

se annectere „ queunt: quandoquidem in arcus modum compositæ fibræ, atque uno eodemque lacertulo, ab altero, ad alterum latus prætergresso, vix concipi potest, quo pacto propendenti potissimum Vvulæ lateri queant annecti. Quid tandem de eo musculo sit, post has observationes, sive quod ad simplicitatem, originem, & terminum, atque quod ad nomen & usum facile est judicare. Eum unum musculum esse, jam posuimus; quum verò utrumque illius extremum, continuatis ab uno ad aliud latus fibris, in ima laterali Thyroidis ora habeatur (quæ quoddam supera multò firmior est, ei sanè principium est adjudicandum): quumque mobilior suprema pars, quam Vvulam is nuncupavit, neque eo nomine prælaudato Boerhaavio, neque nobis, neque cæteris, puto, Anatomicis, donata placeat: iste potius, si quid esset circa nomen innovandum, Thyro-Palatinus dicendus videretur. Quamquam autem firmior Thyroides est, quàm supera ea pars, cui innectitur, atque adeo dum is intenditur eam deorsum velli necesse est: non inficias tamen ibo etiam quadantenus attolli Thyroidem posse. Eà verò summopere depresso, quod potissimum in deglutitione evenire puto, cum peropus esse videtur, ut elata Thyroide præ faciliore ciborum delapsu, quàm maximè mobilis ea Palati pars deprimatur, tum ut eos quodammodo urgeat, & premat, tum ne ea elata, ad superiora contra Naturæ consilium proferantur. Eum autem & in vocibus multam operam præstare nullus dubito.

Thyro Palatinus musculus.

Thyroides depresso Palato elevari potest.

§. XIII. Alia prorsus ratione alterum, ac potiore fibrarum fascem incedere, atque à prælaudato Valsalva descriptum est, quàm luculentissimè constat. Has etenim, quæ magis versùs posteriora locantur „ sursum profectas instar „ arcus inflecti „ vidimus nunquam. Adnotavimus quidem, nec id summa indiget sedulitate, ubi eæ ad mobile Palatum perducuntur, sic dirimi, ut tenuior earum faciculus, perpositicam mobilis Palati faciem, ad Vvulæ basim; seu ad narium dissepimentum, utrinque concurrentes adeo proximè accedant, ut tendineo extremo in illud penè inferantur. Alter autem fascis aliquantò latior in priore penduli Palati parte, videlicet sub eo musculo, qui ab eodem Salpingo Staphylinus vocitatur, sic profertur, ut latera tenens, rectà ad Osseam Palati.

Fibrarum alia supra osseam vocantur.

Palati oram contendere videatur: quā tenuatis fibris, & intendineam substantiam mutatis, cum nonnullis etiam, transversim muscoli Tubæ proprii dicti tendini immisceri, comperimus. Quæ si vera sunt (ut non nobis modò, sed & unicuique constare facile potest) nec Pharyngo-staphylinus, nec Staphylo-pharyngeus dici is potest. Verùm quum illius principium ab firma Palati ora sit deducendum, si is rectè nominandus est, Hypero, seu Palato-pharyngeus dici meretur. Unus hic utrinque est omnino discretus; quare par id jure nuncupandum est: cujus esse, Pharyngem potissimum attollere, & pendulum Palatum quàm maximè deprimere, & postica Narium foramina paululùm diducere, ex harum partium positus notitia proclive est intelligere. Ne quis fortè vitio det nobis, & singulas penè nos dirimere fibras, atque eas veluti novos musculos in Anatomen invehere, ac singulas donare nomine, vel ad inventionis captandam gloriolam, vel ad reliquorum Anatomicorum nominibus ignaviæ notam inurendam; tantùm enim ab nostro id abest ingenio, ut ad Anatomen dumtaxat promovendam, nostras nos contulisse Observationes, qui nos norunt, probè intelligant. Per has siquidem factum censeo, ut quidlibet, jure suæ parti adjudicetur: atque diversis nomenclaturis id dignoscatur rectiùs, quod antea, nec quid foret, nec qualem præstaret usum, nitidè internoscebatur.

*Par novum.
Hypero pharyngæum.*

§. XIV. Glosso-staphylinum par Valsalvæ sedulitate detectum, atque Vvulæ donatum, utpotè tenuè, atque exile, vix ita persequi potui, ut singulare quidpiam in eo mihi adnotandum occurrerit. Cujus tamen fibræ omnes, quum ad id loci pertingant, quem mobile Palatum dicere consuevimus, ad id ipsum deorsum vellendum, & in priora protrahendum potiùs, quàm ad Columellam producendam datæ videntur: itaque in Glosso-palatinum, nomen foret commutandum. Memini tamen in crassiori subjecto ita earum fibrarum incessum adnotasse, ut minor earum numerus, ad tere-tem, ac descendentem Columellæ musculum applicari videretur, major autem ad superiora paulùm provectus, cæteris aliorum musculorum incurvis fibris immisceri; quæ utrum determinarentur, an unà cum reliquis, tenuatæ quidem, sed

De Glosso-staphyline, seu Glosso-palatinæ.

conti-

continuae in oppositum latus perductae detorquerentur, atque ad idem in adversum Linguae latus contenderent principium: etsi subobscurè quidpiam vidisse visus sum, quum non satis assequi potuerim, pro comperto proponere, non audeo. Quamquam id mihi multò probabilius est, quum nullum hucusque viderim, prout recorder, musculorum extremum, ubi id ad solidam quampiam partem non pertingat, illique non adnectatur, ultra non progredi, & simulato termino, porrò non pergere, & ad terminum contendere suum: quod tametsi indicavimus, id fusiùs deinceps nos demonstraturos esse confidimus.

Salpingo-staphylini, seu Salpingo-palati.
Ibidem.
Obler. An.

Triplicis fasciculus.

Fibrarum continuatio.

Idem cap. 2. §. 19.

§. XV. Quamquam Anatomicorum plurimi, qui perfunctoriè, ac majori diligentia musculorum dissectionem sunt persequuti, Pterygo-staphylinum nominarunt, quem rectiùs Salpingo staphylinum Clar. nuncupavit Valsalva: non tamen in id omnes prolapsi sunt; quoniam Falloppius potissimùm ab eo ipso loco, unde Auctor noster, seu à Tubæ vicinia, eum deducit: de quo quædam incidunt animadvertenda. In triplicem, hunc dirimi fasciculum, ex nostris dissectionibus apertè comperimus: quorum laterales tenues sunt, medius autem multò plenior. Inferior ad Columellam demittitur, atque inter hunc, & medium, aliquot ex iis fibris se coniungunt, quæ ad Narium dissepimentum provehuntur. Medius autem crassior fascis in plurimam inferiorem, seu priorem penduli Palati faciem diffunditur; atque huiusce potissimùm fibræ, non modò, ,, fibris comparis musculi quasi continuantur ,, verùm earundem adedò perspicua, & evidens continuatio deprehenditur, ut unus planè, continuatusque musculus, dici mereatur. Posterior verò superior fasciculus ab reliquis desciscens, perspicuè in adjunctam Palati oram, prope anteriorem Pterygoidis alam, sæpè tendineus inseritur. Quod idcirco fortasse factum arbitror, ne, dum per validam illius musculi contractionem, ea pars sursum, & in posteriora adducitur, seu ita per vim divellatur, ut partes molestè sentiant; seu ita attollatur, ut vel in deglutiendis cibis, magis ad superiora, quàm ad inferiora sternatur aditus, vel potissimùm in gravioribus edendis vocibus, sic inconcinnè trahatur, ut vitiata mira utriusque Palati consona cavitate, minùs possit.

fit ad modum vocis accommodari. Hunc igitur musculum, quem penè fusum ab ima ad summam penduli Palati partem proposuimus, ne vix quidem in ullo ex datis Valsalvæ Iconibus dignoscere possumus: quum neque ejusdem amplitudo, neque divisio, neque insertio cernatur; non amplitudo: quum is teres, & tenuis exhibeatur; non divisio: quum unicus & simplex; non tamen, aut positus, aut insertio: qui quasi continuus, ac nuspiam adherens, non modò in v., & vi. Tabula, sed neque, ubi commodè id effici poterat, in iv. scilicet, proponitur. Etsi quædam in istis quoque desiderantur, fusum tamen, disiectumque, nec velut Osseæ Palati oræ protensum, multò antea verisimiliore imagine monstravit Tabula 42. Fig. 4. & 6. Exercitatissimus Eustachius. Tametsi per hunc potissimum Orificium ad Nares occludi non negaverim: ne assumpta alimenta, inter devorandum, illud inferantur; & suam tamen ad id operam conferunt, tùm nostri Salpingo-pharyngei, & Hypero-pharyngei, tùm Pterygo, & Mylo-pharyngei: non modò pendulum Palatum elevando, sed tùm lateralem, quà posticam Pharyngis faciem ad illud adducendo, contrahendoque.

§. XVI. Quem tandem vel Peritissimi Anatomici prætermisere musculum, Vvulæ Azygon, summus detexit Anatomicus, eumque ita aptè nominavit Morgagnus. Quum hic de eo, unum, aut alterum verbum dicat, satis illum eo loci indicasse ratus de quo disertè in epistola hætenus inedita „ data nuper „ jam tùm, ut ait, in Primis nempe Adversariis „ ad Cl. Antonium M. Valsalvam „ verba fecit. Quumque satis superque fuerit Clariss. Heystero „ à tergo cor- „ poris Vvulæ situm, valde tenuem, & teretem tandem offendisse „ mihi nunc pensum superest, qua is ratione se habeat, ex repetitis disquisitionibus proponere. Hunc, quocumque in subjecto quæsitum (quæsi autem sæpè) semper teretem quidem, & tenuem, comperi musculum. Is penè ab Ossea Palati ora, quà Narium septum imminet, inter musculos Hypero-pharyngeos, supra Salpingo-Thyro, ac Glossopalatini fibras, per posticam mobilis Palati faciem, ultra imam illius oram transversum digitum, sistitur; quà, multò gracilior fit, ac proximius confertis Glandularum acinis, exterius

*Amplitudo,
divisio, insertio.*

Ufus.

*De Azygo
musculo.*

*Comp. An.
Præf. p. 24.*

Descriptio.

Nomina.

Vitia.

Ufus.

De Part.
Corp. Hum.
cap. 8.

terius laxa tenuique membrana circumfunditur. Atque hæc ea moles est, quam tot nominibus Gargareonis, Gurgulionis, Uvæ, Vvulæ, Columellæ, Veteres donavere: quamque sæpius, aut malè affectis, ac turgentibus circumscitis Glandulis, ultra justum modum proferri, aut interdum in Celtica eaque vetustiore Lue vexatis, exedi observant Clinici. Uno, simplici musculo, unde ejusdem nomen, Columellam formari, si primo oculorum intuitu credimus, dicendum est; Sin autem ea, vel inquirantur, vel offendantur Cadavera, quibus ampla illa Organa sint, aliter sentiendum esse videtur; etsi is unus in Brutis, ac simplex musculus apparet; quæ quamquam, ad Anatomen, sive illustrandam, sive detegendam, aliquid quandoque præstare, non negaverim: non idcirco tamen, ex iis, in nostram, non collata prius diligenter disquisitione, quidquam esse traducendum censeo; quum maximè & organorum discrimina, & usuum diversitas, id improbet: quod fufius persequi opus non est. Hunc igitur Columellæ musculum, non ex Brutorum faciliiori Anatomica disquisitione unum omnino, ac simplicem esse dicendum puto; eum siquidem in vasis corporibus transversim prope superiora, infra tamen ejus tendineum principium, dissectum, sic perspicuè, nulla manus vi, aut scalpelli dirimente industria, in geminas velut extantes papillulas diductum vidi, ut eum duplici quasi cylindro compingi animadverterim. Quæ etsi vera sunt, uti nos sumus vidisse visi, non ob id tamen à Præstantissimo Anatomico, jure & rectè inditum Azygos nomen est commutandum, quum is vel unus revera sit, vel unius speciem exhibeat. Ut cæteri quique musculi, & is in contractionem ex Hominis arbitrio venit; quo sive prolabente, sive contracto, reductoque, probè intelligitur, quantum unà cum reliquis conspirantibus Organis, vocum, & sonorum discrimen habeatur; hoc siquidem, aut ferramento exciso, aut tabo exeso, rauca effari voce ii deprehenduntur; quibus verò tumidus plurimùm deducitur, fusca velut vox elici solet. Quare cum Disertissimo Fernelio Columella „voci ad suavitatem, atque moderationem, velut plectrum, conducibilis „data videtur.

§. XVII. Porro ad voces, ne Laryngem dumtaxat, aut Columellam constructam credamus, nam & superos quosque

Pha-

Pharyngis musculos ad eas plurimam conferre, is intelliget, qui varios eorundem motus, pro vario vocum sono, in hiantis Os introsperit. In gravioribus enim, quemadmodum partes omnes in Larynge diducuntur, sic in Pharynge explicantur universæ: præ cæteris maximè, tantum in gravi sono Hypero-Pharyngæum expanditur, quantum in acuto adducitur: atque in istiusmodi sonis, minimum Salpingo-Palatini, seu Staphylini contrahuntur, tum validissimè Glosso-Palatino operante; Quum contra hoc inerti, in vehementem contractionem in gravioribus veniant, sic, ut postrema mobilis Palati ora ad posticam Pharyngis faciem quàm proximè adducatur, quo amplior fit Palatini Fornicis capacitas, cujus potissimum cavitatis, & amplitudinis modus ad sonorum discrimina conducit. Hinc in Fæminis, præter cæterarum partium, quæ voci datæ sunt, exiguitatem, non modò ampla minùs Palati cavitas est, sed ne in profundioris Fornicis quidem modum composita: qualis in Viris observari plurimùm affolet. At quum singula pro dignitate exequi, & summi laboris sit, & ab nostro proposito alienum; aliò me traducam, & de Pharyngis Fornice, de quo minùs antehac actum est, quædam subiiciam. Hic, sub priore, ac retuso Occipitis processu situs, cartilaginosa Eustachii Tubarum extrema interiacet, posterius Pharynge, prius verò Narium septo, & cavitatibus terminatus. Densa, crassaque membranà obtegatur, plurimis cumulatà Glandulis, è quibus spissior mucus destillat. Hanc in læves cavitates, quodam velut ordine compositas, aliquando discretam offendi, aliquando in inordinatos loculos diductam, aliquando sic cavernosam reperi, quæ conspicuis osculis, ac profundioribus sinubus, propemodum Tonsillas æmuletur, è quibus primum fuit mucosum humorem elicere: cujus si redundet proluvies, eam sic affecti prolabentem percipiunt, quasi ex edito Capite, aut è Cerebri penetralibus diffluentem. Hujus aut lævem, aut spongiosam, aut probè in loculos ordinatam superficiem, non solum ad vocis modum, & suavitatem conferre; sed plurimùm, ubi ea malè habeat, proximarum partium vitiis subservire arbitror: quæ quum minùs oculis pateant, neque in denatis inquirantur, minùs autem inter ornata Clinicorum Consilia agitari consueverunt.

*Et summas
Pharyngis mus-
culos ad vocem
conferre.*

*In Viris Pa-
lati conveni-
tas major, in
Fæminis minor
esse videtur.*

*De Pharyngis
Fornice.*

S

§. XVIII.

§. XVIII. Ne quid autem eorum, quæ ad Pharyngem quadantenus pertinent, atque à nobis observata sunt, desideretur, ad imam hujusce partem descendam: ac de Oesophago nonnulla subjiciam, ad hujusce partis Anatomen illustrandam, & si plurimum ego non fallor, ad quasdam fortasse dirimendas controversias accommodata. Imam igitur Pharyngis musculorum partem, quam Vetustiores Anatomici Oesophagæum dixere, quæque ab inferis Cricoidis lateribus proficiscitur, duplici fibrarum strato compingi, easque duplici ordine progredi, ex Tabulis Cl. Valsalvæ, cui id Cricopharyngæum dixit, perspicuè cognoscitur. Illarum exteriorum fibrarum ordinem, seu stratum, ad superiora paululum vergere, atque medio, ut jam retulimus, decussari, & facile est attendenti conspiciere, & facilius nobis fuit, optantibus demonstrare. Alter verò inferior fibrarum ordo, dimidiati orbis in modum, sive imam Pharyngis partem, sive summam Oesophagi circumvallat. Earumdem autem tertius, etsi eodem plano comprehensus, atque productus, vel utpote detectu defficiat, ab eodem Valsalva non animadversus, vel utpote extra propositam sibi tractationem prætermisus, neque ab alio, prout novi, memoratus, ab eodem Cricoidis latere, acuto deducitur utrinque principio: cujus lacertosa fibræ paululum inclinatæ ad Oesophagi principii posteriora mutuo sibi occurrunt, ac in adversum latus, peracta eo loci decussatione, æquè ferè inclinatæ proficiscuntur: Cujus ubi priorem faciem, paulòque inferiorem attigerunt, denuò decussatæ, in posteriora rursus utrinque commeant: atque e ratione ad Spiræ incessum circumfusæ, in Oesophagi inferiora sensim, paulatimque demittuntur. Id non in Brutis dumtaxat Animantibus detectum propono, verum in humanis cadaveribus sæpius scrutatum, ac perpetuò primis disquisitionibus respondens exhibeo. In Brutis quidem, ut ab nonnullis Claris Anatomicis Brutorum magis, quàm Hominum consuetudini, eorumdem fortasse inopia, adiectis, propositum fuit, non modò luculenter cognovimus, verum, ex eorumdem Anatome, in nostram id ipsum inductum, vehementer suspicamur; quod nos, præ cæteris Animantibus in Vituli Marini Oesophago evidentissimè conspeximus, qui duplici, decussa-

De Oesophagi principio, & fibrarum in-

Ibidem.

Triplex fibrarum ordo.

Fibræ Oesophagi spina in modum ducuntur.

Quod evidentissimum in Vitulo Marino.

euffatoque Spiræ in modum incedentium fibrarum strato, summa elegantia compingitur.

§. XIX. Unde autem de eorum ductu, qui quidem constans, & perpetuus est, in Exercitatissimis alioqui Anatonicis variæ exortæ sententiæ sint: ex iis, quæ mox subijciam, perspicuè, puto, dignoscetur. Dum igitur memoratæ Oesophagi fibræ ab latere Cricoidis prodeunt in posteriorem, inferioremque partem demitti incipiunt, nonnullæ ex iis plùs, nonnullæ minùs inclinatur: atque cum oppositis ad angulum obtusum primùm posteriùs decussantur; quæ deinde in priora ductæ, ac sensim inclinatæ, ad obtusiorē itidem angulum sibi mutuo occurrentes, iterum decussantur, atque quò inferiùs circumferuntur, eò minùs inclinatæ in adversum latus, cum oppositis decussatæ detorquentur: ut & lynceis penè oculis, non spiræ, sed orbis speciem, seu circuli exhibeant. At quum id infra Oesophagi principium incidat; accuratius tamen scrutanti, circa superiorem ejusdem partem aliter eam rem se habere, evidenter demonstravimus. Hinc ulterius intelligitur, minùs veritati congruere eos Icones, qui, quamlibet Oesophagi partem, æquum in modum inclinatis, decussatisque fibris compingi, significant; quum is decussationis, ac inclinationis modus in summa dumtaxat humani Oesophagi parte conspiciatur. Neque ulla id arte consequitur; Sed in lacertosi Viri Oesophago, tum in priore, quā posteriore ejusdem facie, ubi minor existit fibrarum rectarum numerus, si præclaro lumine partes eæ inspiciantur, extimis tantummodò purgatæ membranulis, quod à nobis propositum fuit, in conspectum dabunt.

Fibrarum ductus in summo Oesophago inquirendus.

§. XX. Quamquam minùs de rectis Oesophagi fibris inter Anatomicos disceptetur, de iisdem tamen habitam observationem præterire, non est consilium. Has adamussim non rectas esse, facilè inspicienti constabit: atque eodem intuitu deprehendetur, non omnem Oesophagi partem ab iisdem circumvallari: Nam quum eæ ex priore Oesophagi facie, Cricoidis dorso innexæ oriantur, ac inde productæ ad inferiora deducantur: protinus utrumque percipietur, ab iis scilicet nec universam ejusdem partem obduci, neque in rectum planè protendi. Hæ siquidem gemino, acutoque principio à po-

De Oesophagi rectis fibris.

Ortus utri-
usque ordinis,
et actio.

stica inferiore Cricoidis ora derivatæ, ad latera sensim divaricantur, atque ibidem, crassiori agmine deorsum productæ, summam Oesophagi posteriorem partem prorsum destituunt; ad quam leviter inferius incurvatæ, atque utrinque ad priora itidem diffusæ, circa asperæ arteriæ diremptum, ex æquo omnem Oesophagi ambitum circumeunt. Hinc circa ejusdem posticæ partis principium, nullæ rectæ occurrunt, circa priorem verò faciem, sub rectarum exortu nullæ obliquæ in spirem modum circumfusæ deprehenduntur. Hæ etenim ubi in priora primò detorquentur, sic inclinari opus habent, ut summam, prioremque Oesophagi faciem, ab iisdem intestam relinqui oporteat; rectæ autem, quarum prior exortus est, cum ad posteriora vergunt, sic infra principium ad posticam faciem convertuntur, ut eam nullo pacto obducere queant, atque ea ratione, sicut prior Oesophagi pars ab obliquis intesta, sic postica ab iisdem rectis penitus spoliata occurrat. Ex quo clarum factum arbitror, quo scilicet pacto, utraque cavi hujusce musculi actio contingat; quoniam Cricoidi, tamquam immobili termino geminus fibrarum ordo alligatur; Dum uterque in contractionem venit, tùm Oesophagi longitudo decurtari, quâ ejusdem cavum contrahi, atque contenta, circumprimente fibrarum actione, tamquam propellente manu, in inferiora devolui necesse habent.

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT VIII.

De iis, quæ intra Thoracem sunt.

§. I.

Auca quidem, nec prorsus anatomica sunt, quæ intra Thoracis cavum animadvertenda habemus: ejusmodi tamen, ut à proposito nostro non simus plurimum discessuri: quippe quæ, si non omnino anatomica sunt, anatomicis certè observationibus erunt superstructa. Bin-

as in caveas dirimi Thoracis amplitudinem palàm est, eas verò disparis esse capacitatis, is intelliget, qui & sæpè, & sedulò in earum partium contrectatione versabitur. Mediastinum siquidem, ea videlicet interioris lamellæ Pleuræ productio, quæ ex interiori omni Sterni longitudine deducta, in priorem Vertebrarum Dorsi partem confertur, non ita ex æquo id cavum discernit, ut illud in peræquas partes dispescatur; verùm ubi ab Sterni summo illa demittitur, sic sæpissimè in sinisteriorem partem inclinatur, ut evidentissimè utriusque cavæ inæqualitas deprehendatur; ac pariter illius discriminis ratio innotescat. Hæc namque duplex esse possè mihi videtur: altera scilicet, ob quamdam Pulmonis loborum inæqualitatem: insequens autem, propter Cordis, atque adeò Pericardii obliquum, seu maximè inclinatum positum. Pulmonis loborum inæqualem magnitudinem indicasse Natura videtur, quæ bifariam minorem sinistram lobum diviserat, dextero, utpotè majori, tripartito; jam tum animadvertente Galeno, ac secundùm eum, vetustioribus Anatomicis: quod in Brutis magis conspicuum est, unde cum eodem Galeno, Affeclæ didicere, inanem puto hujusce rei rationem.

Thoracis cavitates inæqualiter discretæ.

Unde id, &c.

tionem commenti ; cognovit tamen id ipsum in Homine , & proposuit, nemine fortasse premonstrante Celeberrimus Ruyschius, quod multò antea Eustachius animadverterat , Tabulæ xv. singulis vi. Figuris luculenter testantibus . Minorem quidem finistram Pulmonis lobum præ contractiore cavæ spatio necessariò esse intelligimus ; At neutrius tamen rationem planè percipimus . Quod utrumque, tum maximè assequemur, cum sectis utrinque ad Sterni latera Costis, eoque diducto, atque elevato, utriusque protinus Pulmonis prior prospectus in oculos incurret ; quo uno loborum positus, & inæqualis molis ratio percipietur ; quoniam dexter rectà subter Sternum productus, per Thoracis priora in viciniam Diaphragmatis deducitur ; sinister verò, præterquamquod ab Sterni medio in finistram paulò partem declinat, ubi ad Cordis verticem accedit, adeo in latus flectitur, ut Cordis conum intectum prorsùs relinquat : quod declarat planè, non modò locum illius lobi defectus, verùm etiam rationem penè demonstrat : Ne scilicet ab allidente eo loci cordis vertice, vel perpetuò pateretur Pulmo, si ibi adesset, ne vel eo Cordis motui commodum spatium adimeretur. Id omne itaque ob maximam Cordis positus obliquitatem comparatum est, unde altera, quam supra posuimus, emergit ratio : qua scilicet Mediastinum sinistrorsum vergat. Quam etenim per hoc Pericardium dorso, & Sterno copuletur, atque firmetur, congruentius opus esse videtur, ut illud quàm maximè Pericardio consulat, quod commodius quidem efficitur, cum sinistrorsum inclinatur Pericardio obsequens, quod ab Cordis positu plurimùm in eam partem abducitur . De Pericardii Glandulis, quædam ante animadvertere opus est, quàm ab eo dimoveamur, vel ut ea confirmetur, quæ ab Diligentissimis Viris de illius humoris fontibus proposita sunt ; vel ea elidantur, quæ vel novam excretionis rationem comminiscuntur, vel locum longè alium iis fontibus assignant. Nullas Glandulas in Cordis basi comperimus unquam, nullas in Pericardio aut figura, aut mole conspicuas deteximus ; verùm creberrimos in hoc porulos, sic sæpè nobis licuit observare, ut omni proculdubio, inde humorem destillare, ferè non dubitemus . Quos quidem, neque facile, neque in quocumque subjecto offendimus ; verùm in iisdum-

Loborum Pulmonis positus, & ratio.

Cordis obliquus positus.

Glandula nulla in basi Cordis, nulla conspicua in Pericardio.

dumtaxat, quibus, ob potissimum Cordis vitium, incidit interitus: ubi ob plurimam Cordis molem, vel crassissimum Pericardium, seroque refertum, ita eos nobis porulos conspicuos præbuit, vel ob humoris affatim destillantis copiam patulos, vel ob ejusdem acritatem exefos quodammodo, & ad-auctos, ut ea folliculorum, etsi minus visibilia, oscula tamen esse, pro certo habeam. Eos autem nullo locatos ordine deprehendi: variam quidem magnitudinem sic, ut ex maximè patulo, levem humoris guttulam aliquando expressisse recorder.

§. II. Quamvis nonnulla, sive de Cordis ejusque vasorum positu (quod paucioribus rectè Tabulis exhibetur) sive de binis ejusdem cuspidibus, quarum vix ullum aliquando vestigium, sive de lacertofarum ejusdem fibrarum incessu essent animadvertenda, satius esse ea attingenda duximus, quæ à Nuperrimo Clariss. Auctore, tamquam propugnatae sententiæ fundamenta habita sunt, & proposita: quæque potissimum circa Auricularum, Cordis, vasorumque magnitudinem versantur. Tandò hæc fidentiùs proferimus, quantò à Solertioribus Viris minùs improbari videbantur, dum in gliscentem sententiam hæc ferè eadem in Anatomica Exedra anno superiore disputavimus. Præclarissimus itaque Auctor, attenta cum Auriculæ Cordis dextræ supra sinistram, tum Pulmonaris arteriæ supra Pulmonarem itidem venam magnitudine: eoque pressius animadverso, nullam arteriarum socia ac deferente vena, præter arteriam eam Pulmonarem, majorem esse: cæterisque fortasse in hanc rem facientibus (quæ minimè anatomica sunt, nec aded hujusce loci) sedulo pensitatis: non suspicatus est modo, verùm in Pulmonibus sanguinem ab aere densiorem effici, decernere non dubitavit; atque hoc uno asserto, non solum veritatem esse assequutum duxit, verùm etiam luculentissimam inæqualium, tum Auricularum, tum Pulmonis vasorum, tum denique cæterarum venarum omnium supra arterias, magnitudinum rationem exposuisse autumavit. Sanguis siquidem, juxta prælaudati Auctoris mentem, quum in arteriis omnibus densior, ac spissior sit, quàm in reducentibus venis, in quibus rarior existimatur, minorem continentis vasis capacitatem in arteriis, quàm in venis requirere certò videbatur; quum is ipse, post Pulmonum trajectum, spissior multò sit,

tùm

*Num sanguis
ab aere intra
Pulmones den-
sior evadat.*

tum in Pulmonari vena, quàm in adjuncta sinistra Cordis Auricula, quàm ipse foret in Pulmonari arteria, atque adeò in dextera auricula; nullus, his positus, ne suspicari quidem posse videtur, quin res eo modo se habeat: ac ob eam imprimis causam, diversam vasorum, ac Auricularum magnitudinem confictam fuisse. At vel is Anatonem diligentius consulere, prætermisit, vel nos nimium fuimus circa hujusmodi observationes, contra atque elaboratum fuit, hallucinati. Siquidem per Anatonem tantum, non modo ea sententia refellitur, verum etiam præclare inæqualitatum omnium ratio subjici facile potest. Itaque ei primum dabimus operam, ut quanta sit Auricularum, Ventriculorum, Vasorumque Cordis magnitudo decernatur; Deinde quid adversus auctoris sententiam ex iis sit hauriendum; tandem quid iisdem rectius opinari possit, producemus.

De mensuris Cordis cavitatium.
 §. III. Quum cavitatum Cordis, atque Auricularum magnitudinem assequi non accuratius posse, ratus sim, quàm contentorum in iisdem singillatim ponderibus institutis: Cor hominis boni habitus probè circa eam partem se habentis sumpsi examini subjiciendum. Id unius pondo erat cum annexis auriculis, eaque vasorum portione, qua dumtaxat ad hanc rem opus erat. Aqua itaque dextram auriculam, dextrum pariter ventriculum prorsum implevimus sic tamen, ut quidquam intra adjunctos vasorum truncos non redundaret, idque lanci impositum, deducto cordis pondere, decem omnino uncias pendebat; Eodemque in læva cordis parte confecto, octo dumtaxat uncias pendere comperi. Circumcisis deinde, ac obtruncatis auriculis, utrumque separatim ventriculum eodem modo implevimus, seorsumque lanci impositum singulorum omnino contentæ aquæ pondus æquum erat, quum uterque singillatim dracmas duas supra uncias quinque aquæ comprehendisset. Ex quo facile colligitur, tantumdem ferè dexteram auriculam continere, ac singulos ventriculos, eorumque parem esse capacitatem; Dextram verò auriculam ad sinistram ea se ratione habere, ut 5. ad 3. Hic tamen adnotatum volo, me eam omnem capacitatem, quæ citra utriusque Cavæ, aut pulmonaris Venæ orificia est, auriculis adjudicare. Aliam autem ad vasorum cordis diametrum habendam, rationem adhibere,

Æqua Ventriculorum, & dextra auriculae capacitas.

Auricula dextra ad sinistram ut 5. ad 3.

hibere, necesse fuit, qua quantò potuimus accuratiùs desumpta, id habuimus denique, quod solerti opera Amicis: Viri, ac Sere- nif: Venet: Reipub: Math: Cel: Bernardini Zendrini firmatum proferimus. Corrivantis igitur in dextram auriculam Venæ Cavæ inferioris diametros erat lin. $12 \frac{3}{11}$; ambitus autem seu Peripheria lin. itidem $38 \frac{3}{4}$. Superioris verò Cavæ diametros $8 \frac{10}{11}$ Peripheria 28 Pulmonis Arteriæ mox supra valvulas diametros erat lin. $13 \frac{3}{7}$; Peripheria 43. Porro Venæ pulmonaris quum non unum emis- sarium, seu osculum sit, sed quatuor seorsum truncis in au- riculam sinistram confluat; primùm singulorum magnitudines proponemus, tum quanta sit universorum capacitas, ac ratio ad cætera vasa, videbimus. Hujus venæ rami bini ab dextro totidemque a sinistro latere deducuntur, quorum superiores exteriores sunt, bini autem inferiores ex interiore magis par- te locantur. Dextri igitur superioris, & exterioris diametros lin. $6 \frac{2}{11}$; Peripheria $21 \frac{3}{4}$ erat; Socii autem inferioris, & in- terioris Diam. lin. $5 \frac{2}{11}$; Periph. lin. 17. sinistri verò lateris su- perioris trunci, atque adeò exterioris, cujus perpetuò major amplitudo est, diam. $6 \frac{11}{11}$; Periph. lin. 21. Inferioris; interio- risque $6 \frac{1}{11}$; Periph. lin. 19. Aortæ autem Arteriæ supra Syg- moides valvulas, ac coronariarum arteriarum ortum diame- trum tantam prorsùs reperi, quantam in Arteria pulmonari deprehendi. Ratio itaque omnis Diametrorum, & periphæria- rum facillè patet, quum Arteriæ pulmonaris atque adeò Aor- tæ ad utramque simul cavam ut 7744. ad 11935.; ad Diame- trum autem universorum pulmonaris venæ truncorum, ut 2112. ad 3843. Harum verò arteriarum Pulmonaris scilicet, & Aortæ capacitas ad eam omnem pulmonaris Venæ trunco- rum ita se habet, ut 188. ad 156. seu ut 47. ad 39. Ad utrius- que verò Cavæ capacitatem ea ipsa arteriarum se habet, ut 188. ad 228. five ut 47. ad 114.

IV. Quæ quidem posuimus, non ut tantummodo ea facile refelli possint, quæ circa horum vasorum inæqualium magnitudinum causam commentus est Auctor Celeber; sed vel ut cæteri diligentiores Anatomici disquirant; utrum ea fir- ma, & perpetua sint, an in corporibus integris (de horum enim partium vitiis non loquimur) eadem vigente earum par- tium sanitate, non levis, (quæ vel artificis aliquandò error,

T

vel

*Singulorum
Cordis Vasorum
dimensiones,
ac
capacitates, ac
inter se ratio-
nes.*

vel naturæ consilium esse potest) sed magna interdum varietas habeatur, quod vel ad judiciorum modum, vel ad diversam methodum excogitandam conferre plurimum potest. Ut autem id exequar, quod deinde mihi faciendum proposueram; illud protinus perpendendum est, quod circa cavitatum, vasorumque cordis magnitudinem supra animadverti. Rectè scilicet ab eo sancitum esse dexteram auriculam sinistra, pulmonarem arteriam pulmonari itidem vena majorem esse. At non ob id tamen continuè, ac necessariò consequitur, in majoribus iis rariorem sanguinem esse; spissiore adeoque minore loco contentum in contractioribus contineri. Qui dum ea velut spontè oblata collegit & prodidit, cætera vel perfunctoriè advertisse visus est, vel cum reliquis comparare prætermis-
 sisse. Quandoquidem igitur rarior sanguis, qui in Venis accit-
 trà pulmones est, ampliorem requirebat dexteram auriculam
 sinistra, arteriam itidem pulmonarem comparari vena pulmo-
 nari; Quamobrem non pari necessitate capacior dexter ventri-
 culus sinistro datus est? quos nuper æquales esse monuimus.
 Præterea si quò longiùs sanguis è pulmonibus abscedit, eò ra-
 rior est ob aeris scilicet evanescentem vim, quæcumque tan-
 dem ea sit, in pulmonum trajectu impressam; Is rarior qui-
 dem, paulò licet, in Arteria pulmonari sit, quàm in utraque
 cava, necesse est; atque adeò si ea raritatis ratio efficax esset,
 utraque cava ampliorem futuram fuisse Pulmonarem Arte-
 riam nemo inficiaretur; Atqui (si vera ea sunt, quæ supra po-
 suimus) Pulmonaris Arteria non modò major non est utraque
 Cava, quod ab Auctoris sententia requiri videbatur; verùm
 sic ea utraque cava minor est, ut utriusque cavæ capacitas ad
 pulmonaris Arteriæ capacitatem sic se habeat ut 228. ad 188.
 seu ut 114. ad 47. quod maximum profectò discrimen mayo-
 rem sanguinis raritatem utpote earum rerum causam vehe-
 menter improbat. At si quid fortè de æquali Ventrìculorum
 amplitudine, ut de inæquali utriusque cavæ, & pulmonaris
 Arteriæ capacitate pro ea tutanda sententia comminisci ali-
 quando posset; Quid porrò de utraque Arteria, pulmonari
 nempè & Aorta, quarum æqualis diametro est, superest ex-
 cogitandum? quarum quum dispar longè ratio sit, in pulmo-
 nari siquidem rarior, in Aorta densior sanguis esse debet; Ni-
 hilo

*Si auricula
 dextra major
 sinistra, &
 Arteria pul-
 monaris major
 vena comparari
 est, num &
 dexter ventri-
 culus sinistro
 major est?*

hilo tamen minùs par utriusque amplitudo supra fuit à nobis animadversa, quæ sanè, sive singula, sive universa sic eam sententiam hac una Anatomica ratione elidere videntur, ut vix aliud vel evidentius excogitari, vel firmitus extra rem nostram proponere supervacaneum censeam.

§. V. Restat nunc quod postremò nobis absolvendum erat, ut de Naturæ consilio in iis partibus compingendis tum magnitudine, tum positu, quà validitate discrepantibus quicquam attingamus; etiamsi id minimè propositum nostrum anatomicum postulat; Ex quibus nonnulla idcirco potissimum proponemus, ne aliena potius videamur evertendi artem calere, quam de nostro exstruere valeamus. Ut autem eorum quæ sumus exposituri facilior perceptio habeatur; id præmonendum est, quod fortasse sine ulla contemplationis vi assequi omninò potest: Non æqua aut velocitate, aut copia quocumque respirationis tempore sanguinem per tenuia potissimum pulmonum vascula trajici; perspicuum arbitror; sive id ex eorumdem pulmonum munere, & vi colligatur; sive oculorum judicio, dumtaxat habeatur fides. Dum enim quis diutius aut respirationem cohibet, aut concitata edisserit oratione, tamdiu ei jugulares venas turgere cernimus, quoad intermissa paulisper oratione, inspiratoque uberius aere, subito eæ decidunt atque flaccescunt. Sin tardioris hujusce sanguinis motus, seu ejusdem inequalitatis rationem aveat quis intelligere, ex duplici dumtaxat fonte eam esse hauriendam autumo. Ex inæquali scilicet spiritus vi, & pondere pulmonis vesiculas distendente, atque adeo inæquali momento sanguinis vascula premente. Quum tanta esse possit aeris momentorum inæqualitas, ut sanguinis motum aliquando urgere, aliquando retardare, nonnumquam, & omninò tollere queat; quum scilicet ejusdem spiritus tanta pressio sit, ut vasculorum latera ad mutuuum contactum adurgeantur, atque sic aliquantisper detineantur, palam profectò, est non singulis æquè temporibus premi vascula sanguinis debere, dùm nempè aut inspiramus, aut expiramus, ac ab utroque cessamus motu, quod quidem tertium respirationis tempus est. Quoniam igitur pro vario respirationis tempore, diversa sunt, seu inæqualia aeris supra pulmones momenta, & inæqualis sit sanguinis vasorum pres-

*Ratio cordis
cavitatis inæ-
qualis capaci-
tatis.*

*Sanguinis
motus inæqua-
litatis duplex
ratio; altera
ab aere.*

*Tria respi-
rationis tem-
pora.*

T 2 fio,

sio, seu varia ejusdem, & celeritas, & inæqualis trajectus copia, necesse est; Quæ ultrò, sanè quin fusiùs explicentur, attendenti patent. Pro diversis autem respirationis temporibus varius profectò pulmonum habitus alteram impartiri rationem potest; cur non eadem, & copia, & velocitate feratur sanguis. Ubi enim expirato aere concidunt pulmones, tenuia præcipuè ejusdem vascula crispari quodammodò, & corrugari maximè debent, quod dum incidit vel ob majorem eorumdem vasculorum obliquitatem, vel ob minorem laterum lævitatem, vel hære aliquantisper sanguinem, vel minori fluere celeritate, concipere pronum est. Igitur quum utrâque ea de causa modò tardius, modò celerius excurrere sanguis debeat, & in homine nullo percito motu, multò quidem aut tardius aut celerius propelletur, ubi aut crebra, aut longa, aut alta respiratione opuserit, quod frequentissimè sive dicentibus, sive laborantibus usuvenit. Hanc verò de qua loquimur, sanguinis alternatim incidentem tarditatem, celeritatemque, non in utroque pulmonum vase, arteria scilicet, & vena æquè haberi conspicuum est; verum motuum horum varietatis causa omnis in extremis potissimùm pulmonaris arteriæ vasculis consistit, quæ simul ac sanguis prætergressus est, nullo sibi oblato obice sive ab opposito vasorum incessu, sive ab aere nequicquam fluxum ejus cohibere valente, continenter, atque celeriter per pulmonarem venam ad sinistram auriculam properat; ac si qua ei tarditas adjicitur, id ob minorem resistentis in arteria sanguinis impetum evenit: Quæ si vera sunt, ut nos penè demonstrata arbitramur, illud necessariò consequitur, tardio rem multò esse sanguinis motum in arteria, quàm in vena pulmonari, atque adeo, si rectè natura sapit, ampliorem pulmonari vena compingendam fuisse respondentem arteriam. Quæ quum non omnem ab dextero ventriculo susceptum sanguinem ob memoratas nuper causas una systole possit in pulmonarem venam propellere, necesse est ex eo aliquantulum singulis cordis motibus suscepto tamdiu detinere, quousque referata prorsus tenuum vasculorum via affatim sanguis possit in pulmonarem venam trajici, & elutriari: Ubi verò ita sanguine tumet pulmonaris arteria, non tantam tum recipit à corde sanguinis, quan-

*Sanguinis
motus inæqua-
litas non æquè
in utroque pul-
monum vase*

quantitatem, atque dum minùs eodem sanguine turgebat. Quæ cum contingunt, nempe nec omnem in pulmonarem venam trajici, neque tantum atque alias ab arteria à corde sanguinem fuscipi, consequens est; nec dexterum Ventriculum penitus exhauriri; in quem dextera auricula debeat à cavis receptum sanguinem immittere; sed ex eo tantumdem propellet, non quantum ipsa receperit, sed quantum dexter ventriculus expulerit: At quum pluries cor contrahatur, dum semel animal respirat, tanta tum in dextero Ventriculo, tum in dextera auricula capacitas requirebatur, quæ confluenti sanguini continendo par esse posset. Quum nulla autem sanguinis mora habenda sit in sinistra auricula, quæ deductum omnem sanguinem singulis cordis motibus in sinistram Ventriculum prorsùs immittit; Nulla erat ratio quare tanta hæc ac dextera auricula esse debuisset. Si quis autem nobis regerat, impari fore dextram auriculam perpetim confluenti sanguini continendo, ubi vel omnem singulis vicibus non elutriaret, vel alibi is citra auriculam non remoraretur. Huic nos dupliciter responsum volumus. Primùm videlicet tantam esse utriusque cavæ capacitatem, ut tripla circiter capacitatis sit Pulmonaris venæ: Quod quidem luculentissimè demonstrat non modò eum sanguinem, qui per pulmonarem venam excurrit in cavis contineri; verùm etiam illas ad multò majorem quantitatem recipiendam ea fuisse capacitate donatas. Deinde verò quam non æqua sanguinis quantitas singulis arteriæ pulmonaris contractionibus in venam trajiciatur; Nec æqua quantitas in sinistram auriculam, ventriculum, & aortam arteriam immittetur, atque adeo eadem quantitatis ratio non modò ad usque venarum oscula, verum etiam ad cavas producat necesse est; Quæ quum tantum deferant, quantum recipiunt, nec eandem singulis cordis motibus quantitatem recipiant, eò tandem deveniatur oportet, ut tùm Cava, tùm dextera auricula, ac Ventriculus, & Arteria pulmonaris non singulis cordis contractionibus, sed singulis respirationibus tantum sanguinis recipiant, quantum emittunt. Unde perpetuæ ratio æqualitatis, & sapientissimi Naturæ consilii in inæqualis magnitudinis partium proportionem elucescit. Magnæ autem arteriæ parem esse diametrum ac pulmonaris, tum similis utriusque

*Ratio potissima cordis contrahatur di-
criminetur.*

*Singulis respirationibus
æquatur sanguinis motus.*

que dispositionis, tum utriusque renixus ratio facillè declarat, qui quamvis major est, qui aortæ objicitur, quam qui pulmonari arteriæ tantum idcirco aortæ validitatis adjicitur, quantum eadem remanente diametro resistantiarum vincendum est, atque idipsum tum de Ventriculorum etsi pari amplitudine, dispari tamen, & pondere promovendo, & data validitate dicendum est.

*De Arteriis
Coronariis.*

*Ad An. 5.
An. 25.*

*De Sigmoidum
Valvularum
modis.*

*Contractio
corde explicata
a Aorta pre-
muntur Coro-
naria.*

§. VI. De Coronariarum autem arteriarum positu, ac dilatationis tempore non est, cur quidpiam subjiciam, quum de ea re præ ceteris copiosè, acutèque tractaverit Doctissimus Morgagnus; Quamquam tamen eam adhuc diudicandam in medio reliquisse videtur. Earum & nos sæpissimè supra Sigmoidum Valuularum limbum, aliquandò infra eundem constituta orificia observavimus, ut nisi se se contrahente Valuulà sanguinis in ea immitti posset. Valuulas hæc non urgeri tantum ad latera credimus, ab errumpente sanguine, sed eas suarum fibrarum ope sic contrahi posse, ut & valentiùs in propellendum sanguinem nitantur, & moliantur minorem obicem erupturo: Earum autem fibras non firmitate dumtaxat musculares duximus; verum aliquandò non validas modò, sed etiam colore prorsus carneas, eleganterque dispositas, & observavimus, & ostendimus; Ut minimè æquum videretur, eas musculorum officio carere. Coronariarum igitur Arteriarum orificia non modò sub hisce Valuulis nonnumquam conduntur, verum etiam, cum supra earum crepidinem prominent, ita earum arteriarum positus est, ut vel vix quidquam ex errumpente sanguine pervadere eas possit, vel quam maximè Aortæ diductio aut ejusdem ingressum, vel certè progressum impediat. Quum ex etenim, simul ac ab Aorta discessere, plurimum inclinatæ dimittantur, sic cordis substantiam subeunt, ut dum hoc in Systole contrahitur, premantur, atque angustentur, necesse sit; Quoniam verò contracto corde Aorta in dilatationem venit, non potest quò minus eadem coronariæ hujusce lateribus confidentes premantur, atque adeo earumdem adducantur latera. Ubi autem, & Aortæ dilatatio, & contractio cordis cessat, tollitur utraque coronariarum pressio; itaque sanguis ab Aorta se se contrahente illuc impelli facillè potest. Aptus hic dicendi locus esset

quæ-

quænam sit vasorum sanguinis figura; utrum ea cylindrica sit an conica; quod quum in homine ob crebros eorundem diremptus decerni difficilimè possit; ex Brutorum Anatome colligemus ac speciatim Struthio cameli, quem nostræ Anatomice disquisitioni dono dedit Illustrissimus Laurentius Patarol cum Naturalis Historiæ Studiofissimus, tum editis Eruditis Operibus Clarissimus. In ejus igitur Struthiocameli femore spatiosissimam comperimus arteriam duas ferè spithamas æquantem, nullisque, quod dignoscere potuimus, deductis inde vasculis extenuatam: Hujus nihilo minus conica erat conformatio, quam dispar longè extremorum sectionis capacitas evidentissimè demonstravit.

Series Augustorum, & Augustarum Paneg. Orat. V. O.

Arteria figura Conica.

§. VII. Etsi de Diaphragmate non solum à plurimis actum est eo quidem modò, quo reliqua, quæ in Anatome sunt, tractari consuecunt; verum etiam ab nonnullis sic, ut dedita opera vel quæ à cæteris prætermissa fuere, adjicerentur; Vel utpote perperam aut proposita, aut tabulis exhibita ita emendarentur, ut vel additione nulla vel castigatione opus esset amplius, quod quin quispiam vel ex nuperis potissimum, qui singularem huic rei operam dederant, sit assequutus, vehementer dubito: Quapropter nun nulla ex iis, quæ vel in Tabulis, vel in descriptionibus potissimum desiderantur, paucis attingam, nemini fortasse injurius, si quod mihi optandum esset plane exposuero. Ellipticam aliquantulum, circulari ferè quorundam Veterum omissa, Diaphragmatis figuram recentiores rectè quidem exhibuere, at si eam paulò oblongiorem, atque exposita est, spectavissimè, minùs à verò alienam credidissimè profectò. Prior autem ejusdem pars, quæ imò sterno alligatur, & multò minùs producta, & aliquantò tenuior, ut cum anatome congrueret, erat delineanda. Priores siquidem ejusdem fibræ, quæ carneæ planè, & conspicuæ sunt, exiliores quadantenus in Viris, quam in mulieribus apparent; Quum in his potissimum præter respirationem, & communem cæterorum utrique munerum usum, & necessitatem, ad id insuper eæ comparatæ fuisse videantur, ut validiore nisu in partu agere valeant. Ex his igitur fibris, quæ priores sunt, mediæ præsertim cæteris breviores existunt, quippe quæ non imò cartilaginis Xyphoidis, sed ejusdem summo diductis vel

Nam admissim nulla Diaphragmatis Tabula picta sit.

Figura Diaphragmatis elliptica sed paulò longior.

Prior pars brevior & tenuior.

ut

*Anterior ca-
va Xyphoidi
alligata.*

*Tendo in
anguli modum
consecutus.*

*Vel utraque
facies exhiben-
da, vel quæ sit
declaranda.*

Tab. 18. Pg. 5.

*Per carnem
substantiam in
intercostales ner-
vi traiecit.*

*De positu figu-
re & magni-
tudine forami-
num.*

ut lacertulis, & quodammodo lunatis inseruntur; hac itaque de causa non producta, & convexa earumdem conformatio, sed contracta maximè, & cava haberi eo loco debet. Tendineum verò Diaphragmatis centrum unius perpetuò figuræ observare consuevimus, illudque obtusum angulum retuso vertice representans, cujus latera, quæ posteriora versùs convertuntur, eodem vertice sunt aliquantò graciliora: Hæc enim vix tres latos digitos æquant, ille quatuor sæpe superat; Quæ quidem figura, sive latitudo minùs ab aliquibus adverti comperimus, quod tum facillimum est, tum necessarium. Prodest enim iis potissimùm qui ex commentario anatomen discere constituunt, quanta utriusque partis, carneæ scilicet, & tendineæ amplitudo sit, ex tabulis dignoscere; vel ut id tantummodò rectè intelligant, aut quanta sit illius partis vis, atque obeundi motus facultas vel ex eo percipiant. Quum autem duplex sit Diaphragmatis facies, quarum altera cavum pectoris, altera imum ventris respicit, vel utraque sanè est exhibenda, vel suis in sedibus, vel quâ facie demonstretur, declarandum esse videtur. Hac itaque ratione Cl. Verheyenii Diaphragmatis figura culpanda non est, quum eidem apposuerit „ Diaphragmatis è corpore exempti planum superius „; In quâ jure meritoque commendanda est ejusdem sedulitas, quòd nervos intercostales illa exhibuerit per carneam substantiam traiecit, quamquam magis exterius eos pertundentes observavi. Bina verò majora foramina, per quorum alterum vena cava; alterum Oesophagus transmittitur, rectè quidem hoc inter carneas fibras, illud verò intra tendineas collocatur; quod ad eorum verò positum, figuram, & magnitudinem non planè cum iis consentio; Tum quia cavæ foramen quod in Verheyenio reprehendendum non est, altius esse debet sic, ut ima hujus pars vel superior, vel certè æqualis supremæ alterius sit, atque aded magis ad superiorem oram, quam ad inferiorem Diaphragmatis accedere. Deinde utriusque sanè foraminis figura Elliptica esse debet sic verò, ut illud cavæ transversim positum, Oesophagi autem utrinque magis acutum, atque hac ratione minùs cum Elliptica figura congruens, secundùm longitudinem locatum sit. Neque autem illius figuræ modus & positus aut scalpello, aut didu-

cente

cente manu efficitur, sed si vel nimium pars non distrahatur, vel ex ea non excidatur quidpiam, ita eas facile compositas quisque comperiet; Preterea istud referri debet tum duplici corrivanti eò loci ex inferioribus venæ cavæ ramo, tum firmiori fibrarum positui de quibus mox verba fient; longius autem, & acutum utrinque Oesophagi foramen decussatis fibrarum lacertis tribuendum esse evidentissimè demonstratur; Quod etsi sinistrum dicatur utpotè in sinisteriore parte situm, nos non ita comperimus, quoniam illud ferè ad perpendicularum imminet diductis Diaphragmatis cruribus sub quæ Aorta descendit.

§. VIII. Neque desunt nonnulla animadvertenda circa fibrarum incessus, quos quum priùs indicaverit egregius Anatomicus Nicolaus Stenonius, Cl. deinde Caspar Bartholinus accuratius proposuit; Quædam adhuc tamen esse singillatim magis advertenda videntur quæ vel eorum neuter prorsus declaravit, vel Nuperi omnino, aut plurima ex parte prætermisere. Digastricum Diaphragma musculus dici posse, aut debere lubens Stenonio assentior; in duplicem autem dirimi inferiorem, & superiorem eum prælaudato Bartholino, minùs mihi probandum est, cujus si vel muneris, vel connexionis ratio spectetur, vel unus dumtaxat, vel minimum triplex musculus illud habendum est; cujus si vel tendinæ, vel carneæ fibræ paulò diligentius ad examen revocentur, hac ferè ratione, plurimumque incedere deprehenduntur. Quæ mediæ prioræque ejusdem sunt, ut supra retulimus, cæteris multò breviores ac summè tenues obliquè decussatis tendinibus è mediâ tendinis vertice procedunt. Mirari profectò subit in re adeò conspicua ac facile obvia, postquam tamdiù dissectum est, nondum consentire Anatomicos, quænam, non totius Diaphragmatis modò, sed ne prioris quidem mediæ ejusdem partis figura sit. Nam eam recentiores productam multum, & in angulum ferè compositam exhibent. Qui hos autem præcesse-
re, vel recta ferè linea terminatam, ut Veslingius, vel paulum gibbam, ut Diemerbroekius, vel planè convexam ut Veterum quamplurimi, à quibus tamen descivere Vesalius potissimum, Eustachius, & Vidus Vidius, per quos non eam modò in angulum productam non habemus, sed nec vel con-

Diaph. Stru-
Nova.

Digastricus
quidem vel u-
nus musculus
est, vel triplex.

Fibrarum in-
cessus.

De variis Dia-
phragmatis fi-
guris.

Syntag. An
Tab. 9. fig. 7.
Anat. Corp.
Hum. Tab. 6.
fig. 9.

V

vexam,

Tab. 15. fig. 1.

2. 6.

Anat. Corp.

Hum. Tab. 49

fig. 13.

De Corp.

Hum. Tab. 7.

*Congruentior a
Vesalio profissi-
ta.*

*Non recta in
centrum con-
tendant.*

*Implicatio,
& decussatio
ad firmitatem.*

vexam, vel planam, sed omninò cavam accepimus. Qua in re si nostrum foret interponendum iudicium; quum ex Eustachii Tabulis, non quod planè opus est colligi satis possit, & quæ à Vido Vidio producitur cava nimium videatur, una ea Vesalii, quod ad eam dumtaxat partem attinet, plùs mihi cum Anatome congruere videtur. Priores siquidem carneæ fibræ, quum Xyphoidi Cartilagini adhæreant, quæ quidem in bene constitutis proximis costarum Cartilaginibus interior est, consequi necessariò apparet, breviores eas esse futuras iis, quæ ad latera sunt, atque adedò neque convexam, neque rectam, sed cavam earum imaginem futuram. Quæ verò utrinque ad priorum latera carneæ fibræ assident, inclinato maximè ad interiora incessu, ut ad horizontalem positum proximè accedant in tendineam mutatæ substantiam per summum ejusdem tendinis verticem arcus more incurvatæ in adversum superum latus feruntur, quo colligere, pronum est, quantum à veritate abnormes eæ sint, quæ eo potissimum in loco sic locantur, ut quasi radii ab ambitu ducti in Diaphragmatis centrum contendunt; Hæ igitur ab proximarum costarum Cartilaginea crepidine ortæ in adversam proximiorumque perducuntur. His autem exterius accumbentes in centrum magis inclinatæ, non ea tamen ratione qua delineari consuecunt, sed ad imum tantummodò verticis properant, quarum nonnullæ in oppositum mediumque costarum latus migrant, tendinea tamen interjecta substantia; nonnullæ verò mox infrà verticem sub tendinis forma mutatæ quidem reflectuntur, ac valido tendineo fasciculo Cavæ foramini circumducto in idem, sed inferius paulò latus revertuntur. At quia singularum incessum prosequi longum est, quædam summatim perstringam, ut miræ hujusce musculi dispositionis ratio quadantenus percipiatur. Lacerotum igitur, seu appendicum, quæ utrinque dispari quidem longitudine ab lumborum vertebra proficiscuntur, fibræ aliquot, ubi in tendinem abjere, in idem costarum latus carneæ rursus connectuntur, aliæ verò rectà ferè fursum versum, aliæ in oppositum conversæ latus, tum carneis, quæ tendineis fibris decussantur, quod duplici potissimum de causa contingere puto, tum nè tenuis alioquì musculus intentus validè in lacertulos diduceretur, idcirco non decussantur eæ fibræ modò; verum

rùm etiam intexuntur; tum ut comprehensæ partes per eam decussationem validiùs premantur, quod maximè in imo Oesophago usuvenit, qui non ea ratione, ac intercostales nervi ad inferiora perducitur; sed inter se se divaricantes lacertos in imum delabitur; quod etsi rectè adverterat Bartholinus, prætermisere tamen qui postmodum hujusce musculi tabulas edidere.

§. IX. Quod postremò ad ejusdem fibrarum productionem spectat, quam in bove dumtaxat adnotaverat præcitatus Auctor; Quamquam diligentior aliquis vel suspicatus est, vel vidisse visus: Nos in homine sedulò inquisita, hac ratione se habere comperimus: Non omnis Diaphragmatis ambitus cum Transverso abdominis musculo, neque universa Transversi ora cum Diaphragmate continuatur. Utraque enim tum Trans-

De productione fibrarum Diaphragmatis transversi musculi Abdominis.

versi, tum Diaphragmatis prior pars non Xyphoidi tantum propinqua, sed & lateralis, qua inseritur sic ad decussim fertur, ut angulum rectum ferè efficiant; Præterea si accuratè Diaphragma non quà inseritur, sed quà sensim adhærescit, diducatur, dentatæ velut Transversi crepidines inter Diaphragmatis lacertos subeuntes intra Thoracis cavum perductæ insertæque detegentur. Ubi autem priora illius latera ab Sterno, atque adeò Xyphoide discedunt & notharum costarum oras tenent, hujus Transverso musculo occurfus rectior fit, ut ad obtusio-rem angulum accedat, quo potissimum loci nonnullæ Transversi fibræ cum nonnullis Diaphragmatis continuantur, quum ex his vicissim aliquæ producantur, aliquæ in adjunctas costarum oras omninò infigantur: Atque hoc ferè pacto ad extremum usque, vertebrae nempè efficitur, quà interjectus tendo velut unionis medium luculentiùs conspicitur.

§. X. Neque circa Cartilaginem Xyphoidem ea præter-

De Cartilagine Xyphoidis usu & musculorum eidem nexu.

V. 2. culorum.

*De motu Dia-
phragmatis.*

culorum lacertos ob eam Cartilaginem illuc usque productos. Exterius enim non assidet modò, sed gibbo, medioque illius arcè adhæret, & applicatur Obliqui abdominis musculi superioris extremum, quo ea quadantenus diduci, seu attolli queat; Fibras autem Diaphragmatis priores eò insertas diximus, ut cuidam velut fulcro eæ innixæ, & eo loci pro sua validitate contrahi queant. Ad illius autem Cartilaginis latera conspicuo quidem, & valido tendine postremus ex iis lacertis Sterno-costalibus, qui deducendis aliquatenus costis, contrahendoque Thoraci dati sunt, inseritur; atque hunc potissimum datum arbitror, ut ad interiora ducta Xyphoide commodius curvari Diaphragma queat; Nam quum priores illius fibræ tenuiores multò cæteris sint, non tantæ profectò sunt firmitatis, ut nulla adjecta vi & Cartilaginem adducere, & flecti simul queant. Quoniam igitur de Diaphragmatis motu fermo incidit, paucis quædam de eodem subjiciam; Et si profectò non videtur quidquam esse adjiciendum, quum post tot Anatomicorum absurda, tum ex illius partis positu, quæ ex vivorum Anatome in præsentia satis perceptum sit, ex ejusdem plurima convexitate, quæ in cadaverum dissectioneprehenditur, multum, inspirante animali, decedere, atque ad eò ex eo Thoracis cavitatem produci. Oppidò tamen ab recto aberraret quisquis per istiusmodi motum Thoracem diduci arbitraretur, quum ex adverso ejus latera adduci, atque arcuari Diaphragmate intento, necesse sit, quod ad eò luculentum est, quàm quod maximè. Dum enim fibræ eæ quæ ab uno ad aliud latus protenduntur, & ab imis appendicibus, vel ad summum, vel ad latera disjiciuntur; ex musculorum motuum lege ad firmiorem locum mobiliorem partem trahi, atque duci quadantenus oportet; Quapropter & imum pectoris ad dorsum, & latera ad se se invicem adduci necesse est, quod quidem si minùs in Diaphragmate contingit, quamvis per se contingere debeat, id non Diaphragmati tribuendum; sed cæteris circumstitis potentiis, quarum causà Thoracis cavitas non arcatur: Circumstitæ autem Thoraci potentiæ ii musculi sunt, quorum opera tum costarum singulæ adducuntur, tum attolluntur universæ; Propterea quod quum longè majus momentum exterius sit musculorum Thoracem didu-

diducentium, quàm contrà nitens vis Diaphragmatis intrò adducere laborans, fit, ut, etsi reluctante Diaphragmate Thorax undequaque explicatur, ex eo tandem illud eveniat, quòd quum costas Diaphragma præ ea circumfita resistantia adducere non valeat, ad quod ejus vis intendebatur, fibras suas tendat, oportet; Atque adedò ex curvis quadantenus rectæ fiant, videlicet ab Thoracis cavo ad anteriorem abdominis partem tantummodò accedant, quapropter Thorax producit, & amplior fit; Quò postremò mirabili artificio sapientissimo machinato consilio Natura spectaverat.

OB.

OBSERVATIONES
ANATOMICÆ

CAPUT IX.

*De Abdomine.**De Abdomi-
nis musculis.**De Hum.
Corp. Fab. l.
2. cap. 31.**Ad An. 2.
An. 10.
Myot. Ref.
c. 1.**Obliquus su-
perior Verte-
bras non at-
tingit.*

Uamquam Abdominis musculi si-
ve ratione consuetudinis, siue ut
facilius pereuntia dentur in cons-
pectum viscera, primi sunt, quos
Prosectorum diligentia soleat ex-
plorare: Non obid tamen per eo-
rundem sedulitatem eò ventum
est, ut vel nonnulla jamdiù dicta
non sine quadam ignavia nota ne-
glexerint, vel quædam ab nemine hætenus proposita non præ-
termiserint. Nullum adhuc ex Anatomicis reperi, quorum
descriptiones Abdominis musculorum exortuum, & insertio-
num cum nostris observationibus, quæ eædem ferè cum Ma-
gno Vesalio sunt, omninò consentiant. Neque hîc rixari in
animo est, utrum vel exortus, vel terminus velut Obliquo-
rum ad costas insertio, ut nonnullis disceptare placuit, dicen-
dus sit; Verùm an latorum exortus, utriusque videlicet, obli-
qui inferioris nempe, & superioris ac subiecti transversi à quo-
nam vertebrarum loco, quove pacto prodeant. Hic nos sin-
gulos recensere, & piget, & pudet, qui secus, atque per
Anatomen comperimus, rem hanc proposuere. Tametsi Vete-
rum nonnulli nullum deduxerunt Obliqui descendens, seu
exterioris ab ullo vertebrarum loco principium, Recentiores
tamen aliquot, quorum unum diserte arguit Solertissimus
Morgagnus post luculentissimam Cl. Cowperi animadversio-
nem velut à lumborum vertebris prodeuntem proponere non
dubitarunt; Quem nè attingere quidem locum ii facile intel-
ligunt, qui diligentius huic operam navant. De Obliquo au-
tem altero, seu interiore nec Vesalio, nec nostræ consentit

præ-

prælaudati CoWperi sententia: Hic siquidem, si tamen eum probè sum assequutus, nullum item hujusce musculi principium ab lumborum vertebra deductum edocet, quod nos luculentissimè cum ab Ossis sacri, tùm maximè à lumborum spinis pronatum quanta maxima potuimus diligentia, observavimus: Nec circà hujusce descriptionem cæteri consentiunt Anatomici, quorum alii ab nullo vertebrarum loco, pars verò à spinis, pars autem à transversis lumborum processibus exoriri, arbitrantur. Cum iis nostra res est, qui id à spinis deducunt, quod ut faciliùs assequatur levi manu in hujusce musculi administratione edè sectio perducenda est, donec ad tendineum hujusce exortum, qui sub dorsi Latissimi musculi acuto principio est, ventum sit. Hic loci Professor etiam si non magnoperè exercitatus, sive à quadam divisionis nota, sive à diverso fibrarum incessu edoctus triplicem latum quidem, sed tenuem, atque implicatum tendinem offendet; Quorum gemini superiores ad spinas contendunt, atque ad Latissimum dorsi musculum, ac obliquum interiorem, de quo sermo est, pertinent; tertius verò atque imus ad transversum Abdominis. Si cui fortè tamen dubitandi adhuc locus esse videatur, is non modò tendinum numerum cernat; verùm etiam eorumdem fibrarum incessum, & quibus singulæ musculis respondeant sedulò, peruelim, scrutetur; eaqueratione dignoscet summas, seu exteriores multùm inclinatas Latissimo non modò respondentes, sed continuas; imas verò interioresque obliquè paulùm deorsum ductas transversò, medias autem, quæ obliqui inferioris sunt, cum subjectis ad decussim ferri, atque hujus musculi carnis lacertis & respondentes, & continuas satis luculenter deprehendet. Transversi autem originem, Claris alioqui secus opinantibus Anatomicis, ab transversis lumborum processibus per tenuem, latumque tendinem derivandam esse dubitari posse non video; E cujus postremis lacertulis, malim ego cum Thoma Bartholino, ac in primis cum Eustachio quamdam velut Transversi particulam Cremasterem deductum adversùs Riolanum, atque CoWperum, quàm ab Obliquo ascendente proponere; quamquàm ab eodem dissentire cogor Bartholino ejusdem transversum musculum ab non suo principio malè deductum asserente. Jam de hujus

Obliquus inferior à lumborum spinis, & Osse sacro.

Transversi origo ab transversis lumborum processibus.

An. l. r. c. 22. Tab. 33. Myot. Ref. c. 2.

Cremaster musculus transversæ partis est.

cum

cum Diaphragmate continuatione retulimus satis, quamquam de ea Cowperus pro ut de re minimè sibi comperta constitueret non ausit. Pyramidalium autem modò alterum modò utrumque deesse, & Anatomes Candidatos novisse puto; Quid autem tum rectis musculis contingat, ne de ipso quidem detectore Falloppio, nec de cæteris intelligere licuit. Quum ii igitur tamquam imæ Rectorum parti succenturiati habeantur, tum solummodo per nostras observationes comperimus ex iis vel utrumque vel alterutrum abesse, ubi carnea Rectorum substantia ad ipsummet Os pectinis pertingit, ac ad id firmè inferitur, ideoque, iis præsentibus per transversos aliquot digitos tendineo prorsus exortu ab eodem Osse Recti tum proficiscuntur, quod horum pariter, dum adsunt, rationem, & usum significare manifestè videtur, cui subiectæ vesicæ comprimendæ primas defero.

Ratio Pyramidalium defensus.

§. II. Neque injucundum fortasse erit, neque inutile, quæ potissimum partes in amplissimis tum hydropicorum, tum prægnantium mulierum ventribus diducantur, declarare. Singulas continentes Abdominis partes explicari, cuicumque patet; at præter cæteras tres potissimum distrahi, atque diduci, crebræ nos observationes docuere. Imam scilicet latorum musculorum partem; Rectos omnes, ac mediam Albam Lineam. Inferior etenim musculorum pars in plurimos velut dirimitur lacertulos, quorum summa crepido vix infimam adjunctorum attingit, sic etenim obliquè sibi invicem incumbunt, idèdque inter extremos lacertulos quoddam aliquando inane intervallum interest, recti verò muscoli non modò ab linea alba sic diducuntur, ut tres ferè latos digitos utrinque ab ea distent; verùm ita explicantur, qui duplum facillè locum teneant; atque eo colligere proclive est, & tendinum fieri elongationem, & perperam eum pro hydropicorum Abdomine pertundendo designari locum, qui quatuor latos digitos transversim ab Linea Alba distet, perindè quasi, ut nonnulli Artis Doctores opinantur, per id spatii ab rectis prorsum fuerit declinatum, qui omninò utpotè diducti, ac fusi intra illud spatium concluduntur.

Qui Abdominis muscoli in gravidis, vel hydropicis distendantur.

Num recti locus designatur pro Abdomine pertundendo.

De musculorum Abdominis officio.

§. III. Alterum verò, de quo nihil hætenus est ab Anatomicis proditum mirum sanè, & elegans eorundem Abdomi-

dominis musculorum artificium est ; quo perspecto, eorum quoque structura, usus, ratio quò penitiùs potest, intelligitur. Fibras omnes lati cujusque Abdominis muscoli (de Rectis autem, & pyramidalibus sermo non est) ad medium, seu lineam albam perductas cum iis fibris committi ac glutinari quæ ex opposito latere procedunt, creditum hucusque fuisse, videtur. Id enim verò nec verum est, nec tanti Conditoris Sapientiam decebat, qui rem secùs machinando, & majorem partium firmitatem, operis excellentiam, & præstantiorem usum comparavit. Itaque singulæ musculorum fibræ, quæ ad albam lineam contendunt haudquaquam in illam terminantur; verùm eam prætervectæ ac multò ampliùs productæ in adversum latus finiuntur. Hic nec singularum, opus est, incessum describere, nec per otium vacat; satis instituto fecisse judico, si præcipuos earumdem ductus indicavero, ac priùs de universis pauca, tum de singulis quædam subjiciam. Non is est fibrarum incessus, ut cujuscumque muscoli fibræ in adverso quoque latere, & eadem prorsus ratione se habeant, & eidem compari musculo interserviant. Id etsi aliquandò ita est, non perpetuò tamen hac lege procedit, nam fibræ, quæ in dextero velut latere partem obliqui exterioris efficiunt, in lævo quidem ad oppositam non omnes oram contendunt, sed vel Obliquo interiori, vel Transverso intexuntur. Quod autem de hoc dicimus, de cæteris quoque intelligendum volumus, quamquam pleræque ex iis fibris, quæ uno in latere musculum compingunt, eundem etiam in adverso efficiunt, quod licet de fibrarum numero verum est, non æquè de earum habitu dici potest: Eæ siquidem quæ ab superioribus prodeunt locis, ad inferiora plerumque demittuntur; id potissimum tum partium actione, quæ fibrarum postulante firmitate. Tecum verò quæ à gemino Obliqui interioris tendine efficitur, totam penè ab decussatis ejusdem fibris compingi, certum est; at ex iis tamen aliquot, quas persequi non admodum nobis difficile fuit, tum subeuntes ad Transversum colligandum, tum evadentes præ Exterioris nexu manifestò produci cernuntur, quarum etsi plures poppter lineam albam in proximum quemque comitant; nonnullæ tamen citrà eum locum sive infrà, sive suprà pervadunt; ex quo fortassè arcta

*De fibrarum
incessu produ-
ctione, & ter-
mine.*

*De miris Te-
ca rectorum
impleris.*

X : eorum

eorum tendinum connexio est, quos sine laceratione non diduci, norunt Profectores. Non summa tamen opus est sedulitate, aut labore, ut harum fibrarum continuatio, & implexus cuique inquirenti perspectus sit; quoniam id per totam lineæ longitudinem facile in conspectum dabitur; at si uspiam, id quàm luculentissimè patet quàm iterum ad albam lineam ejusdem Tecæ latera concurrunt, & coeunt; qui ubi eò loci deducantur, id omninò exhibent quod manus volà volæ junctà digitisque implexis efficitur: ita, ut ex uno hujusce partis conspectu horum musculorum habitus, atque ratio omnis innotescat, quæ eadem prorsus est, atque in quovis textili opere, in quo dum fila ad decussim ducuntur quæ superius sunt ad inferiora comitant; superiora interea iis petentibus, quæ in imis tum locabantur: atque eo artificio, & tenuium fibrarum longitudo firmatur, & validè ne nimium, & tumeant, & contrahantur Recti, continentur; & propinqui, innectuntur muscoli; & universa Abdominis vastitas mirum in modum compositis, ac copulatis musculis concluditur.

*Singillatim
de fibrarum
termino, &
incessu.*

§. IV. Tametsi horum musculorum fibræ perperam licet in exteriori musculo descendere, ascendere autem in interiori dicuntur, ad earum firmiorem adhæSIONEM si paulò attentius animus advertamus, quàm ab re alienum id sit perspicuè cognoscitur; Quidquid tamen id est, quum hîc loci rem hanc decernere non sit animus, non uno omnes incedunt ordine, ut vel singulæ omnes ascendere, vel descendere dicendæ sint; neque omnes ita sunt comparatæ, ut singularum alba linea terminus sit; quandoquidem carnearum, seu breviorum nonnullæ, quæ ab Ileî spina procedunt, quàm longissimè ab eadem linea distant, quum in imum aliquot costarum latus inferantur. Cæterarum verò, quæ per lineam ducuntur, hujusmodi faciem comperimus. Supra Xyphoidiscartilaginis exortum primùm breviores aliquot tendineæ fibræ utrinque ab Sterno procedunt, eæque sic obliquè incedunt, ut quæ à dextero sunt in lævum inclinentur latus; lævis item dexterum petentibus. Harum autem principium est ut quàm minimum in oppositum latus migrare videantur; Ubi verò infra Xyphoidem descenditur, & perspicuè, & longius in adversum

versum latus contendunt, ita tamen, ut eò loci cum descendibus aliis non modò ad decussim ferantur; sed etiam ea prorsùs ratione intexantur, ut, quæ extimæ alterius lateris sunt, interiores adversi lateris subeant: quod maximè à Xyphoide ad Umbilicum usque evidens est, quà præsertim conspicua magis, & latior alba linea efficitur, quæ infra hunc locum minor multò apparet. Neque earundem omnium fibrarum rectus incessus est, sed obliquo, ac curvilineo reptatu nonnullæ ab summo Ilium spinæ pronatæ valentes quidem, sed plurimùm disijectæ circa Umbilicum in alterum latus proficiscuntur. Quem autem infra locum velut vagari fibras, & in diversa properareprehendimus, quæ in fasciculos collectæ non circa medium, quà alba linea est subeunt; sed hinc, & illinc decussatæ adejusdem lineæ latus pervadentes, modò in adversa dumtaxat, modò in profundiora migrant: itaque eo loci tenuior alba linea conspicitur; Quæ verò mox supra Pubem sunt absimili omninò ratione progredi videntur; harum enim quæ superiores sunt, in arcum ferè compositæ, ac validissimè intextæ ad superiora remeare videntur; inferiores autem ad os Pectinis delatæ ad inferiora multò demittuntur, quarum exteriores exterius in os Pubis, interiores verò in summam ejusdem faciem, & validè, & subeleganti ligamenti specie ad anguli modum interiùs maximè inferuntur.

Præter albam lineam plurima decussatio.

Ex his, species ligamenti in modum anguli.

§. V. Quæ de Peritonæo, ejusque processibus ab nonnullis Recentiorum afferuntur, tametsi quadantenus vera sunt, aliquandò tamen accuratiori examini ea esse subjicienda censeo: quo in commodius tempus dilato, id tantummodo proponam, quod in puerperarum sectione animadvertendum occurrit. Quamquam præ magna Abdominis explicatione id tenuius multò futurum fuisse videretur, res tamen minimè opinionioni respondit; quin imò, si non crassius, validius certè illud perspicuè videbatur Uteri naturam quodammodo imitatum, qui licèt nimiùm multùm explicatur, suæ nihil crassitudinis deperdere, satis norunt Prosectores. Quod tamen non in quacumque Uteri amplitudine observavimus, nam in prægrandi ejusdem mole, cui saniosus enormis hydrops suberat, vix eum Peritonæo, cui arctissimè adhærebat, crassiorē adnotavi; Ne-

De Peritonæi lamellis, fibrarum incessu, & validitate.

que tantam hanc tenuitatem ab absumente sanie inductam censeo, sed à distendente nimium, nec commodum reparatio-
ni locum suppetente, factam arbitror, neque hujusce discrimi-
nis rationem sic latere puto, ut in ea edisserenda sit, cur ve-
hementer laborem. Peritonæum igitur non modò nullo ne-
gotio in duas lamellas discernitur, quas inter umbilicalia aliàs
vascula ad hepar subibant; verùm geminarum fibrarum ordi-
nem perspicuè adnotare potuimus, in exteriore siquidem la-
mella, etsi minùs firmæ, conspicuæ tamen secundùm longi-
tudinem fibræ protendebantur, in interiori autem, & firmio-
res, & candidiores multò, ut reapse lacertuli videantur, ad
decussim cum exterioribus ducuntur, transversim scilicet pro-
feruntur; Cur autem sic & in peritonæo eveniat non aliò for-
sitàn, quàm eò quod Utero incidit, esse referendum, arbi-
tror.

§. VI. Complura nobis circa imi ventris viscera non sunt
quibus Lector immorari diutiùs debeat; Nihilo tamen minùs
quædam pertranseuntis more sumus prolaturi, quæ penitus
ignorare, dedecere Anatomicum putamus. Neque multus ero
indicando in jejunis hominibus subita præsertim morte corre-
ptis, sic contractum, corrugatumque Ventriculum esse, quem
fortasse quis minùs exercitatus pro intestino habuisset, undè
non ineptè famis ratio à partium scilicet affricu foret dedu-
cenda. Neque eum esse Ventriculi positum, quem pleræque
solent Anatomicorum Tabulæ exhibere, cujus utriusque ori-
ficii æquus ferè positus proponitur; Quum lævo dexterum
multò inferius subsidat; id potissimum magna hepatis exigen-
te mole illud inter & Diaphragma, unde lævum incipit, in-
terjectà, quod & inferiùs aliquantò demitti ab duodeni parte
superincumbente, oportet, de quo mox singillatim. Minutis-
simas autem cellulosas intercapedines *Quadrangulares*, quas
Præclarissimus Ruyschius in stomaci fundo animadvertit, etsi
diligentissimè perquisitas nunquam tamen detegere vel nostris,
vel alienis oculis valuimus, quas non idcirco Diligentissimum
Virum vidisse negabimus, quum fortasse nec ubique, nec cui-
que idipsum sæpè varia natura demonstret. Nos itidem in
voracissimi hominis ventriculo primùm, tum in aliis circà an-
trum pylori per quatuor latos digitos interiori ejusdem cavi-
tati.

Maxima ven-
triculi contra-
ctio, in jejunis.

Non æquus
Orificiorum po-
situs.

Theat. Anat.

tati tenues, frequentissimosque velut Syphunculos circumfu-
 fos interdum observavimus. Hi vel leviter deterfo mucco sic
 luculenter se se conspiciendos dabant, ut vel nudo oculo à
 quovis internosci, et si operæ prætium fuisset, numerari com-
 modè potuissent. Inclinatorum horum positus erat, ac eo paral-
 lelo ordine locabantur, ut velut totidem intercissæ lineæ cir-
 cum pylori caveam disponerentur; Albido colore maximè di-
 gnoscebantur, quem immerfo in ferventem aquam ventriculo
 evanuisse adnotavimus; atque eo loci horum Syphunculorum
 vice eodem prorsus ordine locati, ac numero respondentes por-
 tuli apparere, quos protinus oculus detexit, ac pro Syphun-
 culorum Emissariis certò habuimus, ex quibus quum aliquot
 non fuerint omninò in altero contracto latere candicante hu-
 more exinaniti, & utrorumque collatione id confirmare po-
 tuimus, quod nempe ii Syphunculi forent, ea autem patula
 eorum oscula, per quæ humor ille in Ventriculi cavum de-
 stillaret. Nisi cui tamen vel ob celerem ab assumptis cibis re-
 fectionem, vel ob conclusum albidum humorem, alibile for-
 tè quidpiam ex ventriculo deferendo eos dicatos esse, in men-
 tem venerit, eo magis quòd plurimùm adhuc ciborum ei ine-
 rat Ventriculo. Glandularum verò, quarum speciem & in
 humanis cadaveribus visendi sæpe nobis copia oblata fuit,
 vix quidquam tum occurrit, quod de iis præsertim alicui du-
 bitanti, fieret satis, quas vel non omni Ventriculo instratas,
 vel non æquè confertas conspeximus; quum in sinisteriore
 Ventriculi latere, quæ is plurimùm tumet, tenuis adedò inte-
 rior ejusdem membranareperiatur, ut per eam facilè subjecto-
 rum vasorum discurrentium reptatus internoscatur. Quod ad
 illius membranas, fibrarumque positum pertinet, quoniam
 satis ab Anatomicis, vel etiam nimium multa prolata sunt,
 non est profectò, cur hinc ampliùs immoremur; Verum dum-
 taxat nobis esse indicandum arbitramur, quas ii transversas,
 seu circulares esse fibras opinantur, minimè juxta nostras ob-
 servationes hujusmodi esse; verum ejusdem omninò disposi-
 tionis atque in Oesophago, videlicet in spiræ modum compo-
 sitas, quod ut perspicuè intueri quis, ac dignoscere possit,
 neque manum, neque artem ullam, aut industriam ad id ope-
 ris esse advocandam dico; quandoquidem ubi peritoneum
 seu.

*Pylori Syphun-
culi.*

*Nam afferendo
vel deferendo
dati.*

*Glandula Ven-
triculi huma-
ni non usque
adeo conspicua.*

*Ventriculi fi-
bra non annu-
lata, sed in
spiræ modum
ducta viden-
tur.*

seu maximè lacertosum offendatur cadaver, ut nobis sæpiùs obtigit, id inermi oculo detegitur. Nam circa dexteram Ventriculi partem, ac potissimùm supra Pylori antrum, quæ & lacertosæ magis, & confertæ fibræ sunt, has præclarè cernimus tum crassitudine, tum colore à quovis alio discretas ita sibi mutudò occurrere, ut modò acutum, modò obtusum angulum pro locorum varietate eæ efficerent, seseque invicem subirent, quorum quidem nulla anularibus fibris congruere existimo.

*De intestini
duodeni pos-
itu, & nexu.*

§. VII. Et circa Duodenum intestinum sic dictum quædam sunt adjicienda minùs hucusque animadversa, quæ præterire non præstat, eaque cum ad ejusdem positum, tum ad nonnulla intus contenta pertinent. Priùs de positu dicam, cætera postmodum prosequuturus. Pylori orificio Duodenum continuari, nemo ignorat; illud verò modò per duos, tresve digitos eodem Pyloro superius esse, ac superincumbere, licèt id perpetuum est, de Celebrioribus tamen Anatomicis haudquaquam intelligitur; quod porrò flexuoso ductu leviter demissum inter felleam Cystim, & Pancreas sese conjicit; dein supra cavam, ac sub portarum venam paulùm transversim incedens altero flexu ascendit iterum, circumundique adjunctis partibus firmè alligatum, ut indè, ac ab eo positu minimè dimoveri possit; sub Ventriculo locatur, ubi postremo flexu in acutum angulum conformatum deorsum versùs convertitur, at laxè tum Mesenterio junctum in Jejunum abit; atque is Duodeni terminus est; Qui cùm ab ejusdem fluxu, tum ab ejus nexu firmiore potiùs, quam à duodena digitorum mensura videtur constituendus. Quum tenujum cæterorum intestinorum longissimus tubus quàm laxissimè Mesenterio sit copulatus, ut facilè crebros orbes mutare, & situm possit, non temerè tamen id ita locatum esse dicendum est, ut nec ab eo quicquam loco dimoveri, ac alium sibi nancisci possumus, & positum, queat. Quod enim primùm supra Pylorum attollatur, vel id eo provisum est, ne minùs confecta alimenta per declive Pylori osculum citiùs nimidò in intestina devoluantur, quum etsi summam intestini partem superarint, ex eo non pronus eorum descensus sit, quoniam præterea primi flexus obex vincendus est, quo denique prætergresso eò alimentorum

*positus, &
nexus ratio
nonnulla indi-
catur.*

con-

confectæ partes conjiciuntur, ut per hærentis tubi subire cavum, & lentè progredi, tum rursus in acclive ferri, ac tandem arctiorem alium, & acutiorem flexum ante superare cogantur, quàm ex iis emergant angustiiis. Quo minùs mirum est, cum ex Hepate, tum è Pancreate geminos eos humores eò naturam corrivasse, quorum opera, quod in Ventriculo absolutum non erat, ibi tandem perficeretur. Neque id operis illac præterfluente alimento confici raptim poterat, quamobrem ut segnior contentorum motus esset, plenior cæteris tenuibus intestinis primam eam canalis partem datam esse, deindè ne per eos humores illac assiduè fluentes nimis irritatæ partes in celerior motum concitarentur, circumundique illud colligaretur, necesse fuit; ac tandem ut diutiùs, ac commodiùs euchymæ alimentorum particulæ subigerentur, arctiores utrinque flexus disposuit providè natura atque locavit. Neque ab his me ultrà rapi sinendum est, ne extrà propositum dicar divagari; nequeo tamen oblata opportunitate sic me temperare, quin Clinicos benignè commonefaciam; Et ad hæc aliquando loca convertendum animum esse, atque accuratiùs paulò perpendendum, quid ab hujusce intestini positu, vel nexu; ab tanta hujus felleæ Cysti vicinia, à superposita portarum vena, ab Cava subeunte, ab ejus majore amplitudine, ab diuersis corrivantibus illuc humoribus, ab retardatis inter geminos flexus, solutisque ciborum reliquiis, in variis seorsum habitibus, ac temporibus haberi aliquando possit. An verò nulla nervorum, vasorum, ac viscerum nulla ratione habita, quidquid in iis locis turbarum concitatur, ad flatum ut vulgò ajunt, eumque sæpe sæpiùs Hypochondriacum, quem norunt quidem vix nomine tenus, erit perpetuò referendum?

*Latioꝝ cæteris
tenuibus inte-
stini duodeni
tubus est.*

*Hæc Clinicis
aliquandò spe-
ctandum esse.*

§. VIII. At in viam redeuntēs, quid in ejusdem intestini cavo lustrandum sit videamus. Summam hujus partem, quæ frequentissimis Clariss. Brunneri glandulis stipata est nullis seu rugis, seu conniventibus valvulis, quas ita, ratione officii fortasse, Kerkringio nominare placuit, ornata esse palam est, ne potissimùm profluentium ascensus fieret difficilior, quum mox infra id loci maximè extantes, & confertissimæ reperiantur. Eo tamen loco subtiliùs eam par-

*Spicileg. An.
Ob. 39.*

tem

*Membranosum
duodenale.*

*membrana
duodenalis
membrana
duodenalis*

*membrana
duodenalis
membrana
duodenalis*

*De Comuni
hepatici, &
pancreatici
ductus Oculo
digamto.*

*membrana
duodenalis
membrana
duodenalis*

*Ufus illius
inquiratur.*

tem scrutanti, quædam mihi oblata sunt ab reliqua intestino-
rum cavitate longè diversa, quæ nec villosam, nec rugosam
superficiem præferunt. Id igitur elegantissimum Rete fuit,
cujus inæquales omnino, & dissimiles aræ erant, quod non ex
lacertulis obliquè ductis, sed ex membranulis, eisque extan-
tibus compingi videbatur. Hæ Sygmoidum valvularum in mo-
dum dispari quidem magnitudine, quum hæ armato tantum-
modò oculo probè dignoscantur, compositæ erant; quatum
intra cavitates ad superiora conversas creberrima conspicieban-
tur foraminula, quibus subiectum glandularum corpus obdu-
cebatur. Cuinam mira hæ dispositio muneri inserviat, sive
ut confectis in ventriculo cibis primò è Pyloro ascendentibus
quid immiscendum asservetur, sive ne nimilum præteralimen-
ti deducendi commodum parietes intestini quadantenus arefce-
rent indè derivato humore protinus delabente, sive potiori
alteri, abditæque utilitati, constituere non ausim. Extremum
autem eorum canalium, qui ex gemino viscere profecti, He-
pate scilicet, & Pancreate uno dumtaxat hiatu in duodenum
intestinum delatos exonerant humores, sive paulum extare,
sive tenui quodam circulo circumsepiri jamdiu diligentiores
cognovere Anatomici, cui validum, conspicuumque ultra
pollicem sæpe longius alligari seu frænulum, seu ligamentum,
de nullo, si rectè memini, Profectore intellexi. Id, quàm intesti-
num mesenterio vincitur, ubi videlicet memorati canales in
ejusdem cavum hiant, secundum intestini longitudinem pro-
tenditur, atque per interceptarum eo loci conniventium val-
vularum spatia, ex quo maximè dignoscitur, sensim tenuatum
inferiora versum producit. Quamvis ex hujusce partis con-
tractione cum quodammodò canalem, cui continuatur, cieri
posse, atque adeo contenta humores, vos longè derivarentur,
excitari, credendum esset; attamen quum superjecta ac pro-
minens ejusdem Emissarii membranula unà cum producto,
continuatque frænulo, valvulæ potius munere fungi videat-
ur, id præsertim opinari proclivius est, ut scilicet per istud
artificium sic os illud occludatur, quominus in intestini con-
tractione præterfluentes illac humores per illud osculum intrò
ducantur. Quod quidem illius structura potissimum declarat;
Nam sive inferius frænulum illud protrahatur; sive superne
indu-

inducta membranula vel levissimè deducatur, ex utroque fit, ut communis Emissarii hiatus sic cooperiatur, ut neque ex adverso, neque desuper quidquam ingredi in illud possit; Quum verò infernè subire quidquam contrà motum intestini nitatur, percommode valvulæ munus obire nullus dubito. Neque tamen, tametsi suo valvula fungatur munere, ita prorsus osculum illud ocluditur, quin assidue indè fluere humores possint; Non enim per frænulum sic illa trahitur, nec sic arctè circumfusa membrana est, ut nil illac esfluere sinat.

§. IX. Ubi ad Vermiformem Appendiculam me conféro, neque eam ab tribus Coli ligamentis seu rectius lacertis compingi; neque perperam pro cæco haberi intestino; neque confertissimas in ejusdem cavo glandulas, quippè quæ satis jam nota sunt, commemorabo: Nec eam aliquando deesse, ut jam diu in Sartore adnotavi, cujus meminit Præclarissimus Morgagnus, qui tum sæpius atque humanissimè nostris intererat dissectionibus, aliquando imperviam prorsus esse, aliquando vel nulla, vel quam tenuissima, ac perbrevis mesenterii lacinia firmatam, opus est, qui recenseam. Tria tamen circa eamdem prætereunda non sunt, quorum unum ad ejusdem positum; duo verò reliqua ad diversa contenta pertinent. Hanc itaque quàm sæpissimè observatam quocumque locari positu animadvertimus. Eam siquidem modò in pelvim demissam, ac maximè inclinatam; modò horizontali penè ductu in sinistriorem partem conversam; modò rectam, obliquam modò, ac sic aliquando eam in superiora proVectam observavimus, ut inter Psoas musculum, & Hepatis cavum locata ad perpendiculum omnino Cæci cavitati immineret. Eam tamen sæpius sic reperi, ut illius osculum etsi ad recipiendum aptius positum videatur, fundus tamen osculo eodem sublimior est. Hanc autem in derepentè potissimùm mortuis, vel perpetuò, vel quàm sæpissimè ad fundum usque fecibus, iisque solidioribus repletam invenimus, ut faciliè cum proximis collatione & nos, & nostri, qui aderant id planè cognoverint. Alterum verò quod magis animadvertere præstat in hujusce cavo, ac propter osculum sæpius nos observasse, aliisque commonstrasse exiguos quidem, sed conspicuos tamen Lumbricos, quos certè de Teretium genere judicavimus. Hi pro-

De Vermiformi appendice.

Ad An. 3. An. 14.

Incertus hujus positus.

Alvina feces intra eam.

Ut & tenuissimi lumbrici.

Y

ut

ut nobis occurrebant, capillo haud crassiores, quorum verò longitudo vix transversum digitum æquabat. Horum numerus (plures enim aliquando reperi) & motus, qui præter cætera Lumbricos esse primò indicavit, & repetitæ observationes, quòd tales fuerint, quales proponimus, omninò prohibere videntur: Quinimo nuperrimè teretem Lumbricum deprehendimus æquæ magnitudinis ejus cavum penitus occupantem, quem ubi eduximus, binos unà quàm exilissimos vermes intus degentes observavimus. Ex quo potissimùm non ab realie, num censeo, si non præcipuum ac singularem, quod decernere non audeo, certè nec irationabilem, nec postremum ejusdem usum colligere; Etenim quidquid in nobis est, quum non temerè fuerit constitutum, quod & de Lumbricis dicendum, reliquum est, ut eorundem & fotui, & exclusioni idoneum natura locum comparaverit, quem si quis Vermiformem esse Appendiculam diceret, præter plurima, quæ graviolem considerationem ad hunc locum minimè attinentem deposcerent, illud minùs improbandum foret, quod tenuia ea animalcula ibi tutò velut in quodam angipotu sita degant, ne si extra id loci locarentur, vel à valido intestinorum motu, vel à magnis fecum voluminibus rapta ad inferiora citius fortasse nimio devolverentur; Quemadmodum pisces non ubi rapidior, sed ubi segnior aquarum motus est, sua deponere ovula creduntur.

De Vasis Chyliferis.

§. X. Chylifera porrò vascula, quæ perrarè in humanorum cadaverum dissectionibus turgida prorsus, ac valdè conspicua Prosectoribus occurrunt, nos sæpissimè offendimus in iis potissimùm, qui benè pasti æquo horarum intervallo subita morte correpti nostro subjiciuntur examini. Hæc tametsi perquàm turgida, & frequentissima in plurimis subjectis sæpiùs observasse contigit, nunquam tamen ulla sive à Ventriculo, sive ab edita Duodeni parte, sive ab Ileo nedum à Colo, crassiorumque intestinorum ullo, quantam licèt maximam attentionem locaverim, potui animadvertere. Ea licèt ex tota intestini superficie emergant, ex adverso tamen mesenterii nobis frequentiora occurrere, quæ quidem sæpius tenuissimis prodire radiculis observavimus; semel dumtaxat in optimi alioquì habitus Sene, qui subitò ex Aneurismate in viam corruit, non sic ea emergere adnotavimus. In hujus itaque intestinis,

testinis, quæ optimè, ut & cætera imi ventris viscera se habebant, primum nobis in oculos incurrere præter bellè conspicua, ac turgentia Vasa chylifera, frequentissima passim candicantia corpuscula pannici magnitudinem æquantia, ex quorum singulis singula chylifera vascula emergebant. Albicantes hi globuli eodem prorsus turgabant humore, atque ipsamet tenuja vascula, eorumque omnium fons esse, & origo videbantur, quum nulla hujusmodi vascula aliunde nisi ex iis globulis nascerentur. Neque subrotunda hæc corpuscula glandularum soliditate fruebantur; sed mollia æquè, & tenuja per levem quamlibet compressionem emissio contento humore velut inanis cisternula ex oculis evanescebant. Num autem in cæteris sive minus turgidi, sive profundiores, atque adeo minus conspicui ii velut lacusculi reperiantur, an potius quidam lusus naturæ fuerit, ex hac una dumtaxat observatione decernere non licet? Cæterum eorum vasculorum per mesenterium incessum præ cæteris in peridoneo Portoris cadavere in quo singula plurimum turgabant, sic se habere cognovimus: Hæc principio exilibus pronata radiculis ab omni intestini jejuni, ac illius, quam ante diximus, duodeni partis ambitu mox sibi occurrentia in minores primò, deinde in majusculos ramos coeunt; interim ex iis aliquot venarum, arteriarumque arcus subeunt, scandunt aliquot, eorumque plura disjectas mesenterii glandulas pervadunt, rursusque evadentia in majores iterum ramos aliis copulata coeunt, ac in mesenterii centrum contendunt; quò per plurimos, ac confertissimos ramulos delata dextrorsum inter geminos duodeni intestini flexus propè grandem venam à Mesocolo derivatam in unum truncum evadunt; Inde is inter Cavam, & Pancreas paulum ascendit, mox sinistrorsum flexus, leviterque inclinatus super emulgentia vasa, quæ in lævo latere sunt, obliquè fertur, atque per oblongam, sed tenuem glandulam, quæ sub ima sinistri Renis parte est in thoracicum ductum abit. Hujus principium non lata pelvis, aut ampla cisterna ut in brutis, sed major ea amplitudo Ellipticæ figuræ est, quæ minimè calamum scriptorium superat. Hunc autem supra locum gemina illum inductione diremptum conspeximus; in quem ab dextero in lævum latus inter dorsi vertebrae, & Aortam arteriam plurima

*Incessus vas-
orum. Chyli-
ferorum per
mesenterium.*

*De Ductu
Thoracico.*

Y 2. trajecta

trajecta lymphatica vascula luculenter vidimus transversim corrivari.

*De glandu-
lis felleæ Cy-
stis.*

§. XI. Quamquam vel quorundam Anatomicorum opiniones, vel nonnullorum fortasse diligentiores observationes, & suas esse hepaticæ Cysti glandulas, unde in eam biliosus humor derivetur, proponere non dubitant, attamen quum eæ à plurimis nullo detegantur vel optico auxilio, vel si quæ sunt, alterius habeantur generis, quales nempe cùm intestinorum, tum urinæ Vesicæ, ac nonnullarum corporis partium sunt, à quibus ad interiorem tuendam potius superficiem lenis humor, quam acris aliquis, & irritans velut bilis effluat. Itaque ad id amplius confirmandum luculentissimam observationem à nobis habitam adicere decrevimus. Non jamdiu in nobilissimæ mulieris dissecto à nobis cadavere felleam cystim turgentem nimium tum ex plurima, densaque contenta bile, quæ ex prægrandi calculo invenimus: Hujus vertex sic ejusdem cervici hærebat, ut & is ægrè dimoveri, & nulla vel pressa effluere bilis posset. Ex ea igitur dissecta piceam veluti bilem, asperum ac fastigiatum calculum eduximus, ac probè purgata Cysti aliquot potissimum sub interiore membrana conditas lenticulares glandulas luculenter unà cum nostris conspeximus. Dispar harum erat moles, quarum maxima, quæ fundo inerat, lenticulam penè æquabat; Ex harum singulis, in quibus conspicuum osculum erat, non difficile fuit id exprimere quod continebatur, bili prorsus simile, ex quo maximè pellucente, & glandulæ figura, & magnitudo interno-
scebatur, eo prorsus modo ac in plurimis disiectis intestinorum glandulis evenit.

OBSERVATIONES ANATOMICÆ

CAPUT X.

De Virorum Naturalibus.

§. I.

Uum tria potissimum requiri cens-
eam per quæ quisque valeat aut
ab aliis ante detecta recognosce-
re, aut ab nemine reperta prius
ipse detegere; Prosectorum scili-
cet diligentiam; idoneorum cada-
verum copiam; ac tandem disse-
candi rationem: quorum quum
singula disertè quidem, & ex in-
stituto à complurimis peracta sint Anatomes Magistris, qui
peculiares de administratione Anatomica tractatus protulere,
idem mihi nec repetere opus, nec alterum in præsentia insti-
tuere arbitrium est. Quod ad postremum tamen spectat non-
nulla præmonenda duco, quæ tùm ad singulas Anatomicas
administrationes, tùm ad nostra præsertim, quæ cum in cæ-
teris tum maximè in postremis hisce capitibus proponuntur,
non mediocri lumen esse allatura, confido. Primùm igitur id
est quod Anatomes Candidatus, sive quilibet Prosector non
ità se ad Anatomen conferat, quasi in ea nihil reliquum sit, quod
detegatur; Quoniam quemadmodum in cæteris artibus, ita
& in hac post improbam Solertissimorum Anatomicorum in-
dustriam, & labores, etiam postremis, ubi elaborare non præ-
termittitur, non spicilegium modò, sed & aurea messis supe-
rerit. Alterum autem est adversus Theatrorum consuetudi-
nem: Ne quis igitur sibi, dum licet, intra illud perbreve ali-
quando tempus id absolvendum decernat cui vix interdum
tripulum pro dignitate perficiendo, par esse potest. Tertium ve-
rà, quod ad singula quæque exiliora potissimum dignoscen-
da,

*Qua potissi-
mum ad Ana-
tomen bene-
colendam re-
quirantur.*

De utilita-
tibus bene in-
stituta dissec-
tione.

De Ani-
musculis.

De Hum.
Corp. Fab.
l. 2. c. 11.
fig. 2.

Ad An.
An. 46.

da, maximè accommodatum judico, illud imprimis est, quòd non modò interdù sed præclara maximè luce quævis Anatomica disquisitio instituat. Quartum demùm summopere utile, plurimùmque necessarium, ut, quoad fieri potest, suis in sedibus, si non omnes, plures saltem partes disquirantur. Hac enim una dissecandi ratione non solùm res quæque, ubi eæ sunt, internoscuntur, verùm ob oculos ea facilè obiciuntur, quæ vel exsecta minimùm apparuissent, vel diversam prorsus prætulissent rerum faciem. Præterea non ea ratione nobismet dumtaxat consulimus, qui faciliùs multò nexum, ordinem, positum, atque consensum accipimus; Sed etiam Spectatorum commodo, atque utilitati prospicitur plurimùm. Ea etenim ut Theatrali assolet præparatione, objecta nova planè rerum facie, aut vix quid ea sit, assequitur umquam, aut ita perperam, ut, ne distorta, atque perversa phantasiæ idola ingerantur, non inspexisse, præstitisset aliquando. Hac igitur mæthodo, quam vel ignoraverunt, vel prætermiserunt tùm Veterum, tùm Recentiorum plurimi, quæ in Hypogastrio utriusque sexus sita sunt viscera examini subijiciemus, undè nostras sumus observationes prolaturi. Et quum ab Recti intestini, seu Ani musculis ordiendum nobis sit, eam fuisse posteriorum Prosectorum ignaviam, dolendum est, qua tantum abfuit, ut quidquam sit ei parti lumini adjectum, quin potiùs aut illa tenebris per descriptiones offusa, aut penitus per tabulas fuerit deformata. Ex Ani itaque musculis latiores, ac superiores ejusdem Levatores vocantur; contractior, & inferior Sphincter nominatur. De hoc priùs verba nobis facienda sunt, cujus fortasse etsi minùs venustas à nobis editas, veras tamen atquè cæteris magis perspicuas, & Tyronum maximè captui subservientes Tabulas futuras credimus. Verum ut harum partium facilius fiat, atque commodior administratio, ac singula quæ nos deinceps sumus exposituri, quisque possit, & rectè disquirere, & suis in sedibus faciliùs observare; Si ei minùs libuerit aut ampliorem sectionem uti, quam exhibet Vesalius, aut altera, quam proponit Morgagnus. Celeberrimi utriusque Anatomici, nostram nos significamus, atque ostendimus; Nisi quis eam fortè prætulerit, quam in Magno Theatro Anatomico Cl. Jacobi Mangeti.

geti obtulit Anatomicis Cl. Jo: Baptista Bianchi: In quaquid veri, quidue commodi sit, is erit facile intellecturus, puto, qui harum singulas conferre voluerit. Ne nimia igitur excisarum partium mole obruerer, hanc sectionem prætuli, in qua licet quid egerim, ex tabulis constet, quid tamen optanti agendum sit paucis expediam. Resectis itaque paulò supra pubem transversim, nè multa opera distrahamur cum tegumentis pariter Abdominis musculis, ac elevatis, diductisque femoribus, adacto ab summi pubis lateribus propè innominati Ossis acetabulum usque ad Ischii tuber scalpello, eoque altè acto, dissectisque qui eo loci sunt, occurrentibus musculis, Seram deinde in eadem pubis latera, ac imam Ilei partem, ut ad inferiora deducta ultra Ischii tuber demittatur, quo peracto ab eodem tuberis loco incisionem profero, ac ad extremum Ossis Sacri Cutem, atque Cocygem rescindo, eique respondentem imam intestini recti partem, cæteris interea minus ad rem nostram spectantibus prorsus abjectis, quæ haud magna mole sublata, id mihi omne percommode disquirere licuit, cujus mox singillatim sermonem habebo.

§. II. Hujus igitur Levatoris musculi latiùs multò, atque antehac propositum, aut exhibitum fuit, principium est, quod ab Ossibus Pubis, Ilei, & Ischii procedit. A pubis inferiore facie ita exorditur, ut firma, ac tendinea origine non modò è media ejusdem parte, verùm utrinque inferiùs, atque superiùs ab utroque pubis crure proficiscatur. Alterum ab Ileo supra interni Obturatoris originem exordium est, unde tenuis tendinea expansio toti fermè eidem Obturatori musculo attensa in carnosos lacertos mutata cum sociis copulatur, & pergit. Tertium demum, unde tenuioribus ac pinguioribus proficiscitur fibris posterior acutus Ischii processus est, qui per validum ligamentum imò ossis sacri lateri copulatur; Si illud tamen vinculum accuratiùs disquiratur non in acutum eum processum terminari comperietur; verùm eidem quidem adhærens, at porrò pergens ad Ischii tuber producitur, quæ dissectis in priora versùs fibris evidentissimè terminatur. Juxta triplex lati hujusce musculi principium diversus earundem fibrarum incessus, & terminus est. Eæ etenim, quæ ab imò Pubis crure proficiscuntur, reliquis firmiores sunt: & ad horizon-

Administratio Anatomica.

De Ani levatoribus musculis: Tab. 2. fig. 2. L. SS.

ibidem R.R.

De ligamento Ossis Sacri.

Tab. 3. fig. 5.
 lit. G
 Ibidem M
 Tab. 2. fig. 2.
 lit. SS
 Tab. 3. fig. 5.
 lit. L
 Ibid. lit. LN
 Tab. 36.
 Anatom.
 Ad. An. 3.
 Animad. 44.
 Coccygis mus-
 culi admini-
 stratio Ana-
 semica.

horizontalem positum incedentes in imam Levatoris partem po-
 nē rectum Intestinum feruntur. Quæ neque aliis implicitæ,
 neque in tendinem mutatae, in adversum latus flexæ con-
 tendunt; sursūmq; rursus provectæ una velut continuata-
 que Zona Intestinum amplexæ, in oppositum Pubis locum
 terminantur. Quæ verò interiùs à media, ac priore ejusdem
 Pubis facie emergunt, deorsū magis demissæ, atque incli-
 natae supra modò descriptas feruntur, ac ponē Intestinum te-
 nuatæ in imam illius tendinis partem abeunt. Reliquæ au-
 tem, quæ has subsequuntur, sive ab edita laterali Pubis par-
 te, sive supra Obturatoris musculi exortum ab Ileo deriva-
 tæ ita inclinatae procedunt, ut sensim ferè ad perpendiculum
 accedant. Harum itidem terminus cum alterius lateris fibris
 tendineus est, quæ utrinque coeuntes acutum angulum effi-
 ciunt. Et ab Ischio, tametsi cæteris tenuiores, ac breviores
 quidem, nonnullæ tamen ad hunc eundem Levatorem per-
 tinentes fibræ profiliunt: quæ omnium rectissimæ mox infra
 Coccygem, in editam tendinis partem inferuntur. Quamvis
 postremæ Levatoris fibræ Triangulari illi musculo adstent, qui
 jam diù ab Eustachio exhibitus, deinde ab Clar. Chefeldeno,
 & Morgagno, tūm retrahendo, & levando Coccygi, tūm iis
 partibus firmandis tribuitur; non illi tamen ita continuatæ
 apparent, ut unus idemque productus, atque fusus musculus
 habendus sit; quoniam ob munerum diversitatem, & conspi-
 cuam quamdam divisionis notam, aliter esse autumandum vi-
 detur: quum & Exercitatissimi Eustachii Tabulæ eos seor-
 sum exhibeant; siquidem xxxvi. Triangularem Coccygis, in-
 sequens autem posticam Levatoris partem singillatim demon-
 strat. Quæ, ut qualia proposuimus singula accuratiùs cogno-
 scantur, non alia ratione instituenda sectio est, quàm ut Se-
 rà paulò ad exterius latus adactà, Offi sacro copulata Ilei
 pars excindatur; quæ sua Pelvis capacitate, & figura, suo
 reliquæ adjunctæ partes positu conserventur: atque tum inte-
 riùs, quæ exterius eo omni amoto, quod muscularium fibra-
 rum incessum obtegit; eaque adversa luce, quemadmodum
 debet suo consistere positu, inspectetur, eoque commodè, &
 perspicuè Coccygis musculi figuram; situm, atque direptum
 cerner, ac simul postremas eas Levatoris fibras, quæ interiùs
 ab

ab Ischio prodeunt; quarum, & maximam inclinationem & ponè Rectum insertionem, quâ cum adversis in tendinem mutantur, dignoscet: ut & cæterarum varie inclinantes incesum, quatenus eæ ab diversis Ossium partibus oriuntur. Atque cæteros quosque redarguet musculos, quos, aut nunquam Natura construxit, aut minùs rectè administrata confectio, sibi met imponendo, multos scalpelli opera fecit. Quare ne quis me cum eo sentire Anatomico opinetur, qui vel postremi lacerti Levatoris fibras, in Coccygem, atque os Sacrum, inde aliò migraturas, connecti censet, aut, ut Tabula nostra exhibere videtur, eas ab Ischio ad superiora in Coccygem contendere arbitratur: quoniam nos sic eam locari curavimus, ut dedita opera, elevato, atque suspenso Coccyge, id ponè Rectum intestinum conspici posset, quod tendineum, atque validum ab coeuntibus plurimis hujusce musculi fibris efficitur. Quid porro, dum tanta hæc musculi expansio contrahitur, præstare queat, ex Anatomica modò memorata inspectione cognoscere licet. Intra eum siquidem concluditur Recti intestini ima pars, utrinque Capsulæ seminales, & deferentium Vasorum origines, circa priora verò Prostata potissimum ac Urinæ Vesicæ imum; non potest, quin singulas comprehensas partes, pro contractionis momento valide urgeat, & comprimat. Quare non eo tantummodò comparatus consilio videtur, quò Recti extremum sustollatur, ne Diaphragmatis, atque Abdominis musculorum vi deorsum actum, fœdè dependeat; verum ut interceptæ, hærentesque eo loci solidiores fæces; majori nisu propellantur, atque exprimantur: hoc tamen singularum ejusdem Levatoris partium discrimine, ut, quæ inferius consistæ sunt, ad Sphincteris potius musculi, seu Expresoris, quàm ad Levatoris munus, accedant propius; eæ autem quæ ab Ischio sunt, potissimum Levatoris, quæ verò ab Ileo, & Pube, medio inter Sphincterem, & Levatorem munere fungantur. Quas præterea prorenata, tum ejaculando semini, Prostataque viscidulo humori, tum postremis Urinæ guttis emittendis opitulari, atque cæteris huic rei addictis musculis operam conferre, neminem latere puto: quamquam & alteri eas muneri præstare opem, infra sum indicaturus.

Z

§. III.

Tab. 2 fig. 1.
lit. OIbidem.
Ratio earum
fibrarum pos-
tus.Quæ ab Leva-
toribus com-
plectantur.
Ibi. Lit. FGG
Lit. HH
Lit. LLLevatorum
officium.Tab. 3. fig. 5.
lit. LG

§. III. Quid porro de Ani Sphinctere musculo dicendum est? quum circa ejusdem structuram, vix ex Anatomicis ullus nostris sit observationibus adstipulaturus. Quicumque Sphincterem nominat, anularibus prædicat compactum fibris: ac nobis aliter sentientibus, ne ii sint magnopere succensuri, veremur. At nos, neque temerè auctoritatem contemnimus, neque ignavè formidamus, veritati potissimum per Anatomicam disquisitionem oblata, omnino obsequentes. Vario itaque fibrarum ordine, eum qui Ani Sphincter musculus nominatur, compingi observavimus. Ima igitur, & extrema pars, quæ Galeno cutanea dicebatur, duplici fibrarum ordine constat; quarum laterales, & plurimæ ita Cuti innexæ producuntur, ut utrinque, anteriùs scilicet, & posterius, in angulum acutum coeant. Quamquam eæ ab nonnullis, nec rectæ, nec leviter curvæ, ut nos deprehendimus, sed orbiculares habitæ, ab extremo Cocyge, vel oriri, vel eidem copulari censeantur; nos tamen aliter observare consuevimus: quum perpetuò, ab Cute Cocygi subjecta, eas productas viderimus. Id profectò eo loci adnotavimus, quod ab iis non animadversum, tùm hallucinationis fortassè in causa fuit, tùm ut perperam opinarentur, eas vel firmitatis causa, ad Cocygem usque non perducì, non debere. Idque Ligamentum est, quod ab extremo Cocyge validum demittitur, ac tereți quodammodò figura pronatum, firmiter in subditam Cutim fufum inferitur. Hoc non solùm sedulò inquisitum Scalpello detegitur, sed ad eum locum Cutim quasi intrò vergere, ac paulùm elevari, vel exterius, nudo oculo deprehenditur. Quod eam præsertim ob causam conditum reor, tùm ut firmius ea Sphincteris pars inde oriretur, tùm ne in validiore reddendarum fœcum nisu, laxior, ac minùs firmata ea pars ita distraheretur, quò tum nullo fulciente Levatorum momentò Rectum foras aliquando propelleretur. Ad hujus igitur Ligamenti terminum extremæ Sphincteris fibræ sæpiùs tendinæ oriuntur, ac in priora per Ani latera protensæ, non in Cutim, sed in propriam circumfusam Penis membranam inferi videntur: quas aliquando productas plurimum observasse memini. Ab hoc eodem priori acuto fibrarum principio, memoratæ Penis membranæ innexus lacertus discedit, atque per

*Sphincteris
Ani diversus
inaccessus, &
erigo.*

Ibid. lit. PR

Ibid. lit. ON

*Novum liga-
mentum ab
Cocyge in Cu-
tim dimissum.*

Ejusdem usus.

per proximam Anioram circumfusus, per adversum latus in priora, unde discesserat, revertitur. Paulò supra extimas fibras, quas descripsimus, alter earumdem fasciculus, eodem sanè incesu, eodemque postico principio in priora profertur, ac inferiùs Urethræ bulbo, seu ejusdem Acceleratori musculo applicatur. Prior hæc Sphincteris pars ab Clariss. Litrio pro Triangulari Urethræ musculo habita, quid ea nunc sit, non modò per nostras Observationes ob oculos ponitur; verùm & in Cl. Cowperi Tabulis indicatur; atque id ipsum in xxxvii. ab Eustachio significari videtur: etsi à se ipso diversus est, dum eundem Sphincterem, eodemque positu in Tab. x. Fig. 2. & 4. aliter delineat. Quod & Vesalius disertissimis verbis proposuit; de eo enim verba faciens hæc habet „ Cohæret autem „ fibrosis nexibus meatui Vesicæ in Viris, in Mulieribus verò „ cervicis Uteri principio „ aded ut non mirari nequeam, tot Veterum Anatomicorum, ac maximè magni Vesalii studiosos, ac cultores, multò id antea non animadvertisse: quò vel id priùs in nostram fuisset Anatomem inductum, vel non aliis immeritò, quàm suo Auctori, attributum. Alter porrò ejusdem Sphincteris lacertus, qui mihi quandòque validior, exilior quandòque occurrit; quum vix ejusdem, aliquando, vestigium viderim, is à postica parte profectus, in priora fertur; atque eo loci Recto circumductus, ad posteriora, unde primò prodiit, per alterum scilicet latus, remeat. Quod si eum quis aliquando mutato loco repererit, sciat nec mirum esse, nec novum: quum inter extimum utrumque fasciculum, inter eum scilicet membranæ Penis, & Urethræ, locatum illum vidisse, meminerim. Alterum denique, ac postremum ejusdem Sphincteris lacertum observavimus sæpiùs: cujus non unum, ac simplex munus est, quum non Sphincteri tantùm inserviat. Is ad Urethræ bulbi latera ab infero Pubis crure emergit, ac ejusdem Acceleratori adjectus, super Transversos Urethræ dictos musculos, ad posticam Recti partem, reliquis Sphincteris fibris adjunctus, contendit, eidemque Intestini oræ circumductus, cæterorum more, in priora deducitur. Singulos hætenus memoratos Sphincteris lacertos (quorum vix ullum in orbem prorsus circumductum vidimus) non uno fungi dumtaxat munere, hoc est, Ano cor-

Z. 2. rugan-

Lit. S

Quid sit musculus Triangularis Urethræ.

A quibus notatus.

Myot. Ref. fig. 10. 12., lit. F D

De H C Fab. lib. 2. c. 41.

Ibid. lit. T

Lit. SR Musculus lateralis Urethræ

Lit. F

*Lacertorum
Sphincteris sin-
gula officia.*

rugando, palam est; verum & annexis subservire partibus: omnium scilicet extimum, Penis membranæ quodammodo tendendæ: alterum, adducendæ Urethræ, atque elevandæ: tertium demum, de quo postremo sumus loquuti, ad ejusdem latera apprimenda, quod magis Acceleratoris vis intendatur, & quidquid per Urinæ iter emittendum est, propellatur vehementius. Cæteras autem fibras, quæ curvo potissimum incessu Podicem ambiunt, eidem tantum firmitus, ex arbitrio, occludendo famulari, cuilibet perspicuum arbitror: ne scilicet præter hominis voluntatem confestim recrementa egerantur; quare ad alia properandum nobis est.

Ibidem.

*Tab. 3. fig. 3.
lit. X.*

*Ufus horum,
& ratio, ope-
randi.*

§. IV. Non, propter tædiosum nimium harum partium fatorem, & sordem, aliquid ad earum structuram, & usum pertinens, fortè prætermissum puto; verum ob earumdem implexum: quum potissimum inter Sphincterem, & Urethræ bulbum, ita eæ partes intextæ sint, ac plurimo perfusæ, & interstinctæ adipe, seu, ut placuit Vesalio, mucore quodam oblitæ, ac pallidiores: quod minus dirimi facile, ac discerni queant. Binos igitur lacertos, præter hætenus propositos, eo loci comperi; qui quidem ut perspicuè, prout licet, detegantur, & optimo Cadavere, & plurima sedulitate opus esse, commoneo. Horum alter ad Urethræ bulbum, alter ad Prostata pertinet. Ille geminus lacertus est, utrinque alter, latus, sed tenuis: qui ab extremo infero Pubis crure emergens, supra imas Levatoris fibras in posteriora inclinatus, ultra Urethræ bulbum procedit, ibique ad modum arcus reflexus, postremo ejusdem bulbo, supra Sphincteris processum, quem Triangularem nominant, inseritur. Gemini hi lacerti, ubi utrinque intenduntur (id autem, an ex arbitrio fiat, nec ne, constituere non audeo) quod in priora Urethram adducant certum est. Eam pariter quum in diversa trahere videantur, ejusdem quadantenus diductioni possunt famulari. Quapropter, hac ratione eorum muneri hos opponi dicendum est, qui eidem, & producendæ, & comprimendæ dati sunt, Acceleratori, scilicet, Triangulari, & nostro Laterali. Quamobrem autem is datus sit, etsi metam attingere, facile fortasse non est, aliquid tamen rationi consonum comminisci, difficile non existimo; quum videlicet, non Urethræ

thrae modò coangustatio excitanda sit, quæ à pluribus in id conspirantibus musculis promovetur, sed ut quædam præterea ejusdem decurtatio, seu contractio inducatur, quam ab hisce musculis quadantenus effici posse, nullus dubito. Atque tum id maximè necessarium duco, cum canalium singulorum compagem ita esse machinatam Naturam intueor, ut ejuscumque coarctationi, æquè ferè, ac contractioni ea prospexerit. Id oppidò luculenter in Arteriis, Trachea, Oesophago, Intestinis, ac proat nobis aliquando compertum est, Uteribus, quisque assequi potest. Quare, & amplo huic canali, Urethrae nempe, necessariò prospectum iri per eos videbatur. Quod quum circa ejus latera, rigido præsertim Cole, haud consequi possit, id nec aliter erat machinandum, nec alteri, quàm illi loco ea erat applicanda potentia, qua scilicet per repetitos impetus, ac subsultus, actionem exerendo, ad canalus usque extremum eam produceret: cujus quidem rei non rudem operandi modum in Cerebro habemus, quàm videlicet supra Nervorum principia, sive à Meningum, seu potius ab Arteriarum præssione, & vi, quidquid in Nervis est, ad extremum usque propellitur. His si nomen ullum dandum est, ^{Novi Urethrae Projectores musculi.} eos lubentiùs Projectores nominarem.

§. V. Qui Prostatae autem quàm maximè prospicit, latior multò, velut Zona, est, quæ inter Recti extremum, & Prostatae sita, adeò sui juris est, ut ad hucusque memoratorum musculorum nullum pertineat. Hæc ergo muscularium fibrarum Zona sic Prostatae necitur, ut inferiùs eam amplexetur, atque concludat. Quam, ut quis scrutetur facile, ac detegat, suis in sedibus, servatis omnibus, hoc est, ^{Novi alterius nostri musculi descriptio, ac detegendi ratio.} Offibus circumquaque commissis; quò singula faciliùs sit explicare, priore Sphincteris Ani processu, seu Triangulari sublato, iisque, quos ad Urethrae bulbum *Projectores* pertinere diximus: ita ubi lacertosum sit, ac rubicundum Cadaver, in oculos ultro incurret, ut plurima sedulitate præterea opus non sit. Quarum utrinque fibrarum productionem, si prosequi lubeat, non sic facile est; eæ siquidem, dum paulum assurgentes in priora feruntur, multò fiunt tenuiores, ac reliquis, quibus innituntur adjunctæ, & implicitæ, cum possemis Levatorum fibris ab extremis, atque imis Pubis offibus.

Novi Urethrae Projectores musculi.

Tab. 3. fig. 5.
l. V

Novi alterius nostri musculi descriptio, ac detegendi ratio.

bus pronatis copulantur: & unà in priora, nulla licèt diviſionis nota diſcretæ procurrunt. Quare ſimplicis unius muſculi duplex principium eſt; quò ſi reliquæ ejusdem partes intentæ adducantur, ex fibrarum poſitu perſpicuè intelligitur Proſtatam ſuſtollendam potiſſimùm, & in priora adducendam eſſe.

Proſtata, muſculus Levator, ſeu Adductor.

Qua de re Proſtatæ Levator muſculus, ſeu Adductor dicendus foret. Quamvis autem ei apprimè ſuſtollendæ, & adducendæ comparatum judico; eidem præterea comprimendæ accommodatum arbitror: quò magis expedita contenti humoris expreſſio efficiatur; de quo tamen infra fuſiùs dicendum eſt.

§. VI. Tanta in Tranſverſalium muſculorum Anatomie Naturæ varietas deprehenditur, ut nec perpetuò eos reperiri, nec qua ratione haberi, proponere tutum ſit. Eos frequentius occurrere norunt Proſectores; quos tamen ab Iſchii tubere progigni aliquando: aliquando verò, eo nullatenus tacto, ab Erectorum principiis abſcedere nobis viſum eſt. Hos neque ob id tantummodò varietatis inſimulo; ſed ob numerum, poſitum, atque inſertionem maximè ii ſunt animadvertendi. Quos ſiquidem interdum in proximam, prioremque Sphincteris partem inferi; interdum eum inter, & Urethræ bulbum conſici, interdum etiam utrinque tendineo extremo Urethræ bulbi lateribus conſpicuè applicari, nos obſervavimus. Ubi tamen hos Sphincteri ſe ſe inſertum ire comperimus, non in propinquum, ſed in adverſum ſupra Triangularem migrare latus, adnotavimus; quà decuſſatis invicem fibris, non aliud ac Sphincteris munus obire tum poſſe videbantur: quos non uno progredi lacerto, ſed duplici ſæpe, cuius diverſus omnino terminus erat repertum eſt. Quem autem ponè Urethræ bulbum, ut in noſtra Tabula exhibetur, ſubeuntem adnotavimus, trajectumque, unum eundemque ſimplici fibrarum faſce productum, continuatumque cognovimus: quem, aut nulla inſertio, aut nulla tendinis nota, geminum quedantenus indicabat. Is velut funiſin modum ſubtenſus, uno ſimplicique inceſſu ab altero ad alterum Iſchii tuber proferebatur. Quorum ſive poſitus, ſive numeri, ſive inſertionis, animadverſa jam varietate, reſtat munus decernere: quod equidem nec unum duntaxat, nec perpetuum eſt:

Muſculi tranſverſales.

Tab. 3 fig. 3. lit. H

Requens horum varietas.

Unicus productusque aliquando eſt.

quam

quandoquidem sive Urethræ dilatationi, ubi ejusdem lateribus applicantur, aut Podicis contractioni, cum illi inseruntur, aut demum Urethræ bulbo propellendo, si illum ponè subten-

*Eorumdem
usus diversi-
tas.*

§. VII. Qui Urethræ bulbum complectuntur muscoli, uti perperam olim Dilatores, ita nunc certè post Graafium à cæteris Acceleratores nominantur. Quos utrinque ab nervosis Penis corporibus, tamquam è firmiore loco originem ducere, prout fert cæterorum musculorum ratio, cum Celeber. Morgagno ultro fatemur; an verò ad tendineam eam lineam finiantur, quæ infra Urethræ bulbum, ad eorumdem concursum secundum longitudinem efficitur, non satis hactenus perspicuum est; quoniam eo loci potius, ut vidisse visum sum, earumdem fibrarum decussationem, atque implexum, quàm ultimum haberi terminum, existimo. Hoc siquidem, tùm consimilium musculorum structura, ac dispositio suadet, tùm maximè videtur evincere firmior, quæ interior est ejusdem muscoli membrana: quàm à decussatis potius, & productis musculorum tendineis fibris, atquè aliter, compingi autumamus. Cæterùm horumce fibræ ultra bulbum productæ, ac nostris utrinque positæ Urethræ *Projectoribus* musculis continuatæ non rarè, dum sedulò inquirantur, deprehendi solent: idque tum, velut eorumdem alterum musculorum principium, illarum scilicet productarum fibrarum, haberi potest. Horum autem musculorum fibras, quocumque prodeant loco, cave tamen credas sic in rectum productas esse, quales præsertim à Brownio depictæ, sub Acceleratorum Penis musculorum nomine propositæ fuere.

*Tract. de
Viror. Org.
Tab 3. fig.
5 lit. D
Adv. An. 4.
Anim. 20.*

Ibidem X

*Theat An.
Tab. 9. fig 2.*

§. VIII. Priusquàm tamen ab hac eadem Tabula manum removeam, atque Urethræ musculorum tractationem, seu de iisdem nostras Observationes expediam, id porro adjiciendum est, quod neque usu, neque præstantia, cæteris inferiori autumo. Quod præter cætera, propositæ confectionis methodo plurimum debemus: quamquam, si non ita luculenter, sic tamen id ipsum vidimus aliàs, & adnotavimus, ut ad majorem sedulitatem nosmet profectò excitavisset. Par igitur musculorum oblatum nobis est insigne valdè, & conspicuum, ab Ischii ossibus pronatum; quà sub magno foramine,

Ibid. lit. H H

Novi penis
musculorum
descriptio.

Tab. 3. fig. 5.
H. HH

Ufus ratio
exploratur ex
Urina istam
posui.

Novi Ejacu-
latores muscu-
li.

ne, in Pubis os protenditur. Horum musculorum, supra Nervea Penis corpora, atque adeo ejus Erectores musculos, tendineus exortus est. Lati hi, ac tenues, sed valentes tamen, paulum inclinati in posteriora feruntur; Et inter extremum bulbum Urethraeque conjuncti, inferius ejusdem Urethrae canali, quàm ab eodem bulbi extremo minimè complectitur, validissimè inferuntur. Sive unus hic, sive geminus musculus sit, ab latere pronatus, atque Urethrae imo innexus, ac prætervectus, etsi oculo dignosci non licet, ratio tamen, juxta ea quæ supra posuimus, suadere videtur. Locus potissimum, & modus, quo fit horum musculorum insertio, nos maximè edocet cui commodo, cui venessitati fuerint comparati. Ubi per conspicuam inclinationem, intra solidum Prostatae corpus, Urinae iter demissum est, actutum infra imam hujus appendicem, quæ glandula Litriana vocatur, Urethrae canalis principium adnectitur: quàm potissimum laxiori compactum pariete, in superiora reflexum incurvatumque protenditur. Is itaque canalis, quàm majorem curvitatē subit, quum nullo adjecto firmatus sit pariete, sive ab Urethrae bulbo, sive à Nerveis Penis corporibus, adeoque laxum valde, & concidens sit, non potest, quin, & ob duas quidem causas, sive præterlabenti Urinae, sive semini ejaculando non levem moram faciat. Quum etenim quorumcumque canalium obliquitas, pro sui modo, præterfluentium illac velocitatem remoretur; hinc itidem loci, ubi maxima curvitas incidit, maximam deducendis humoribus parari moram, perspicuum est. Præterea quum eo itidem loco, ob parietum laxitatem, eos quadantenus concidere, & adduci necessum sit, & hac maximè de causa, emittendi potissimum feminis velocitatem, retardari oportet. Atqui gemino huic incommodo, nostrorum musculorum operà, quos sive Urethrae placet Elevatores, sive Ejaculatores nominare, occurritur plurimum. Per hos siquidem ad eum locum ea opponitur potentia, qua, non solum illatae tarditatis incommodum propter obliquitatis rationem, potissimum tollatur; verum etiam tantum adjiciatur momenti, quò validius multò promoveri per suppositum musculorum impetum, velocitas possit; atque una eademque operà, sic ejus Urethrae loci tenduntur parietes, quò minus ab eorum collapsu, hac ante memorata ratio-

ne,

ne, mora inferatur. Tertium præterea commodum præstat eorum contractio: quemadmodum enim excitato Cole summam Natura tollit curvitatē, quod maximè seminis velocitati famulatur: sic per eosdem intentos, unà altera curvitas, si omnino non tollitur, certè minor multò elevatis iis partibus efficitur; quò quantum tubi obliquitas minuitur, tantumdem projiciendi humoris velocitas augetur. Neque huic dumtaxat commodo, quod quidem maximum est, sunt comparati; quum, ut deinceps docebimus, communem cum aliis operam sint præstituri.

Alter præterea usus.

§. IX. Quæ quum jam prorsus absolvissem, iterumque, impressam Tabulam cum Anatome, ut mei moris est, conferrem, ejus mihi in mentem incidit, num fortè suspicari quispian possit, nostrum istud musculorum inventum, sive à Cl. Laurentii Terranei sedulitate, sive ab ejusdem Amico, cui is sua communicaverat, Joanne Baptista Bianchi, jamdiu fuisse præoccupatum. Quæ quum diligenter perpendissem, ea facile animadverti, per quæ, vel plagii metus, vel reliqua quæcumque suspicio possit hinc funditus amoveri. Quod igitur ad Terranei Tabulam spectat; quamquam quidpiam eo loci muscularium fibrarum eum vidisse, negandum non est, quod quidem ad rem nostram facere reor: non is tamen videtur esse assequutus, quo ad hunc penitissimè muscolum cognoscendum, atque adedò significandum, opus est. Musculares siquidem eo loci fibræ, non videri non poterant, ab eo potissimum, qui vel crebrò, vel sedulò eam partem contrectaverit; verum quum ex illius descriptione nihil omnino percipiatur, aut unde eæ prodeant, vel quorsum ferantur, quidve præstare aut possint, aut debeant; divinando potiùs, quàm decernendo visus est edidisse. Id profectò satis superque testatur adjecta memoratæ Tabulæ explicatio, qua ad Litteras II hæc subdit „ musculus statim infra Prostatarum Protuberantiam, Urethræ „ superextensus, seu Pseudo-sphincter utrinque revolutus „ In quam tria aptè incidunt animadvertenda; quæ quum nostris minimè consentiant Observationibus, nostram nequicquam prævertere inventionem posse videntur. Atque primum est, quòd ne verbum quidem de hujusce musculi principio, de fibrarum incessu, de earumdem, sive carneo, sive tendineo discrimine:

Num si musculi ab aliis prius monstrati fuerint.

Th. Anat. Tab. 65. fig. 1. lit. I

Terranei descriptio cum nostra minimè convenit.

A a

quæ

quæ nos singula diserte prodidimus. Alterum autem est, quod is proponatur velut „ Urethræ superextensus „ quem nos eisdem dumtaxat Urethræ subjici observavimus. Tertium demum, quod is utrinque revolutus exhibetur, atque mox ad alias geminatas Litteras II subditur „ Urethræ portio huic „ musculo subiecta „ : quo planè evincitur, vel perperam hunc musculum positum concipi, atque adeo minimè cognitum fuisse; vel hunc in orbem Urethræ circumductum esse, quatenus perspicuè Pseudo-sphincteris nomen significare videtur. Quæ si vera sunt, novo mihi parcendum est labori, quoniam eadem prorsus, & sentit, & exhibet Cl. Bianchi. Eadem quidem exhibet ad Litteram F; ab cujus Iconis brevitate, positu, ac fibrarum, quæ nullæ, ut assolet, conspiciuntur incessu, nihil est, quod cum nostris quadantenus consentiens hariolari possimus. Possumus quidem decernere eum aliter atque nos cum suo Terraneo sentire; quandoquidem & is Pseudo-phincterem vocitat, & ad memoratæ Figuræ appositam explicationem, hæc luculentius subdit ad Litteram F „ muscularis portio notabilis a „ Levatoribus communibus, parti inferiori Colli, & principio „ Urethræ circumducta, quam communiter Sphincterem etiam „ nuncupant, sed in Schola Sphincterum Pseudo-sphincter dicenda venit „ qua quidem circumductas in orbem fibras significat: quod ab Anatome tam alienum est, quàm quod alienissimum: præterea quod in Terranei explicatione, non adjectum fuit eas esse „ à Levatoribus communibus propagatas „ Quod is tùm à vero, tùm à verisimili plurimùm distare comperiet, qui sive nostra, sive consimili ratione, harum partium disquisitionem instituet.

§. X. Quale quæso iudicium futurum erit, non quidem Anatomicorum, & Professorum, qui quin ad nostram omnes sententiam sint accessuri, nullus dubito, sed vel eorum, qui primam Anatomen salutarunt, vel qui dumtaxat ex commentariis sapiunt: ubi inspectis in Amplissimo Theatro Anatomico hujusce Tabulis, nostras sint deinde Tabellas lustraturi; nonnè ab nostris velut novissimis editis Observationibus actutum percontabuntur? ubi „ musculus utrinque Levator „ Vesicæ proprius obliquè inde descendens usque ad dorsum „ Protuberantiæ Prostatarum, ex quo inde ulterius usque ad „ collum Vesicæ, & insuper ad Urethram, & Penem extenditur „ .

Th. Anat.
Tab. ex ordine 3. fig. 3.
lit. F

Nec Bianchi
descriptio conveniens est.

Ibidem.
Musculi ab eodem recensiti.

ditur „ . nonne ita exhibendus est ? „ musculus oo utrinque Vesicæ, & Podicis Levator communis jam cognitus, distans in origine sua tribus circiter digitis in adulto ab origine Levatoris proprii Vesicæ LL superius expositi : posterius inde obliquè ad Urethram, & productionem Penis e antèrius, posterius autem ad Rectum Intestinum t & Podicem appensum „ . Quid tandem, tertio inquit, censendum est de eo, qui nominatur „ qq musculus utrinque Depressor Vesicæ distans ad transversum digitum ab origine Levatoris communis obliquè versùs Os Sacrum; Extensus inde horizontaliter versùs Os Sacrum, & cum Offe Coccygis in itinere connexus; & usque ad quintam Ossis Sacri vertebam extensus, hinc ad Intestinum, & lateraliter etiam ad collum Vesicæ, & Urethram „ . Quibus universis id unum repono, me in nulla unquam incidisse Cadavera (et si plurima præ cæteris selectiora, atque ad Anatomen aptissima, ob hanc potissimum rem, dissecuerim) quæ istiusmodi musculos obtulissent: quos neque pro sua diligentia, sedulo licet, conquisitos, Eximium sanè Anatomicum Morgagnum reperisse unquam cognovimus.

*Est inquisiti,
nusquam à no.
bis detecti.*

*Adv. Anat. 2.
Anim. 45. &
alibi.*

§. XI. Quum neque de Urethra, neque de Penis corporibus, quidquam mihi hucusque occurrerit observatione dignum, ea protinus proponam, quæ de Penis nexu primùm adnotanda habui, deinde quos infra Glandem ductulos observavi. Colem Pubi alligari, atque suspensorio fulciri ligamento, tamquam Antesignanum Detectorem Vesalium sequuti, Veteres nonnulli tradidere Anatomici: quod tamen multa ignavia, quæ facillè irrepere solet, ante Solertissimum Morgagnum, Recentiores prætermisere. Aliis præterea eum vinculis fulciri „ duobus scilicet lateralibus Ligamentis suspensorio ferè similibus „ reperisse, tradidit Cl. Heisterus „ quæ utrinque mox supra ortum musculorum Erectorum ex ossibus Pubis distincta prodibant, & supra insertionem horum musculorum in latera corporum Cavernosorum inferebantur „ Quæ quid reverà sint, neque ex Anatome, ut verum fatear, neque ex illius descriptione planè deprehendere potui; non ex Anatome, quoniam nihil, mihi inquirenti, quod Ligamento suspensorio ferè simile „ sit, detegendum oc-

*De Hum.
Corp. Fab. l. 5
cap. 14.*

Præf. pag. 246

*Num ulla sint
Ligamenta la-
teralia Penis.*

A a 2 currit:

currit: præter laxas quasdam, ac tenues membranulas, quas potius aut lymphaticorum vasorum quasi fulcra, aut adipis esse involucra, sum arbitratus; atque id minùs ex descriptione sum assequutus; quum vel ea sursum proferri dicantur, uti ex verbis conicere proclive est, quæ utrinque mox supra ortum musculorum Erectorum ex ossibus Pubis distincta prodibant, & supra insertionem horum musculorum, in latera corporum cavernosorum inferebantur, : neque tum, quidquid id est, vel Ligamenti nomine, vel potissimum suspensorii, aut eidem ferè simili, sit donandum. Si ea verò lateralia Ligamenta, de superiori pronata loco, in imum, sese insertum ire dicantur, multò id minùs ex iis verbis constare videtur. Quamquam id omne, aut nostro potius captui, aut nostræ consecrandi rationi tribui fortasse potest. Quæ tamen, ubi Cl: Auctor non obiter, ut fieri in Præfatione assolet, sed ex instituto fusiùs peregerit; vel nullam inquirendi ansam, vel nullum certè dubitandi locum, eum fore relicturum confido: nobis interim, quid eo loci repererimus dicendum est. Penem Pubis ossibus copulari, hætenus tradidere Anatomici; quo verò id pacto contingat; quo nexu, atque artificio colligetur, siluere plurimùm. Quà ima ossium Pubis crura ab Ischii tubere prolata concurrunt utrinque, ac committuntur, concurrere itidem, atque eo loci committi Nervea Penis corpora incipiunt: quæ ubi diducta, diductis ossibus necebantur, copulata, atque commissa, antè iisdem copulatis applicantur. Hæc sive diducta, sive adducta Penis corpora, nunquam nudo ossis parieti, aut medio dumtaxat perioestio illigantur; sed quodam velut thalamo conclusa, & cubant molliter, & firmiter copulantur. Thalamus hic utrinque ab ossibus Pubis, infra aliquantò eorumdem concursum, inferiùs incipit; ac prout ejusdem ossis crura accedunt, & adducuntur, is quidem eò angustatur, atque ad editam usque eorumdem Pubis ossium commissuram provehitur: quà rursus diductis cruribus, in summum prominensque Pubis tuberculum inseri, ac terminari videtur. Hujus prævalens, ac ligamentosa substantia est, quam secundùm longitudinem productis fibris compingi, luculenter apparet: earum tamen quæ summæ sunt, sive ad Ossium firmiorem nexum, sive ad ejusdem Thalami robur

*Penis Thalami
descriptio.*

intexte,

intextæ, ad decussim feruntur; Ex quibus, si non plurimas, nonnullas certè ab Obliquis Abdominis musculis derivari, vix disse visus sum. Utrunque ex Osse prominens ea substantia est, atque ad commissuræ locum inclinata, medium velut sinum efficit, quem nos Penis Thalamum nominamus; quo scilicet & validius Colis alligatur, & sua velut sede detinetur, simulque molliùs eubat: ne dum eas partes allidi opus est, duriter nimis sese habeant. Quod ut quispiam perspicuè cernere queat, haud diductis Pubis ossibus, supernè, quà sinu Penis continetur, eum sensim ac suspensâ manu amoveat, ac utrinque ad inferiora deducat, quousque ad ejusdem corporum originem ventum erit. Quæ ubi peregerit, & fibrarum incessum, ac decussationem, & Thalami cavitatem, & laterum prominentiam, ac diductionem, uno penè assequetur intuitu; quæ quidem tanti usus esse, ac necessitatis videntur, ut ea minimè præterire judicaverim. Qui tamen non sic nobis dumtaxat Thalamus est, quin & sequiori sexui datus fuerit; cuius si nulla in mulieribus, propter Penis defectum, subesse necessitas videbatur, eum nihilominus, analogam virili Peni Clitoridem, pro nexu, ac firmitate postulare, æquum erat. Præterquamquod & Mulierum naturalia contra allisum erant munienda, & præterea prodituro, & subtermeanti Fœtui, nisi molliore ea substantia, quæ subter eo loci in Fœminis multò crassior, est, duri Ossium parietes quodammodo fuissent obliti, parituræ etiam Mulieri, minùs commodè Natura consulisset.

Confectionis ratio.

Cur Fœminis datus.

§ XII. Quæ de Ductibus circa Glandis coronam mihi primùm observare contigit, nullius quidem invento, aut sententiæ injurius, palàm faciam. In prægrandi itaque tumente, que Viri repentè mortui Pene, dum, quid in eo fortè nobis se luculentius conspiciendum præberet, scrutaremur, deducto leviter Præputio, leviterque Glandis coronâ, ac cervice deterfa, plures ad eam circumfusus ductus, aut ductuum oscula se se conspicua dedere: quæ tum attentiore scrutatù oculo, & conspicuorum numerum recensere, & magnitudinem hiatus dignoscere facillè potuimus. Citra igitur Glandis coronam, quà scilicet ejusdem membrana, pro efficiendo Præputio, reflecti, & à subjectis corporibus Nerveo-spongiosis diduci

Ductus novè citra Glandis coronam.

Tab. 3. fig. 5. lit. B

*Horū frequēns
numerus, &
positus.*

*De iis, quæ
aggeruntur sub
Præputio.*

*Op. An. de
Fab. Gland.
Ep. 1.*

diduci incipit, quem nobis locum *cervicem* vocare lubet, quasdam, seu foveolas, seu porulos, seu mavis insculptos ductus, aut ductuum oscula reperimus, quæ in orbem posita locabantur. Horum singula superficietenus setæ apicem ultrò admitterebant, altiùs tamen nonnulla, quæ circa frœnum potissimùm sita sunt. Hi sive ductuli, sive oscula, ejusdem cervicis latera occupabant; quum nonnulla circa dorsum minùs conspicua detegere licuerit. Ex his in altero latere decem, in altero, vix novemprehendimus. Inequalis eorum erat magnitudo, ac interiectum spatium. Quæ summa erant, ad frœnum osculo convertebantur, ima autem, seu frœno propinquiora, ampliora, ac altiora, fursumque spectantia reperi. Hæc ubi primùm detexi, repetita sæpiùs disquisitione ita scrutatus sum, ut eadem pro partium magnitudine, si non tot, ac tanta, loco certè, ac ordine in plurimis Cadaveribus, primis respondentia compererim. Quæ si minùs aliquando conspicerentur, detracta diutina maceratione (quintamen pars ulla putrescat) Glandem, ac cervicem cooperiente membrana, sic apertè prodire, ut minimè de iisdem ampliùs, tamquam de perpetuò existentibus, essem sollicitus. Subditos tamen folliculos, tametsi attentissimè inquisitos, detexi nunquam, ac vix post validam eorum osculorum compressionem, quidquam mihi aliquando exprimere datum est: quò, quid ex iis excerneret, certior fierem. Non idcirco tamen ita nostro invento diffidendum cenfeo, quasi non inde, quod sub Præputio colligitur, multò potiori jure sit derivandum; eam siquidem materiam, quamvis dum effluit, non adeo compactam, ac crassiores existimo, qualem ipsa se se collectam diuque assevatam exhibet, non sic tamen aut tenuem, aut promptam, quæ in denatis, & exprimi, & conspici facillè possit. Cui tamen rei, si quid aliunde objiciatur, tantus est aliter sentientibus Viris à nobis habitus honor, ut ea potiùs, quàm refellere, aut disquirere, multò proponere præstet, aliorumque facere judicium. Quæ, uno Celeb. Boerhaavii capitulo absolvemus, „ Qui deinde, ut Physicum haud dedecet nec Medicum, con-
„ siderat sordes, quas sub Præputii integumentis aggerunt
„ loculi iis innati, quibus totum Priapi caput sordescit, con-
„ taminatur, olidissimoque inquinatur nidore; certè depre-
„ hendet

„ hendet secretum, & ibi humorem haberi quàm maximè
 „ alienum ab eo omni, quem usquam invenire datur: albet,
 „ olet, aquà vix diluitur, tenacitate singulari in pelliculas
 „ lentescit, pelliculæ glandis tenerrimæ fermè tenendo ad-
 „ hærescit. De industria est factum, dum materiam hanc de
 „ Præputii internis folliculis, nec loquor de glandulis odori-
 „ feris dictis accuratissimo *Brittanorum* Anatomico *Tysoni*,
 „ locatis in corona glandis tamquam primis hujus linimenti
 „ officinis: neque enim facile usurpare oculis veras eo loco
 „ glandulas, sed potius papillarum nervosarum acutissimè
 „ sentientium eminentes catervas, ut pulchrè meministi du-
 „ dum observasse Temet, orbique enarravisse Medico: Atta-
 „ men sunt quæ, ut fatear, urgent dubitare me sæpe; annon
 „ præcipua harum lemarum genitalium copia genita fuerit in
 „ sinuosis Urethræ cryptis tam nitidè depictis à Celeberrimo
 „ Morgagni *Adv.* I. T. IV. F. IV. B. C. D. atque detectis
 „ ibidem à *CoWpero*, & *Terraneo* glandulis, unde delatæ in
 „ Urethræ meatum, ejusque orificio emissæ sub Præputii ve-
 „ lamento retentæ, hujus mobilitate retrò ductæ, aggregan-
 „ tur? „ Ita Præclarissimus Auctor. Cui si verbum de no-
 „ stro subdere licet. Num eodem pacto quæ circa Clitoridis glan-
 „ dem aggregari observamus, de mulieris Urethræ cryptis, sur-
 „ sum potius rapi, quàm ultrò deorsum ferri, credendum est?
 „ At de his plura satis, quorum conspicuus planè usus est, que-
 „ que nedum nostris in ædibus, in publico etiam Anatomæ
 „ Theatro conspicienda monstravimus.

§. XIII. Vix ullam, inter glandem, atque adeo Ure-
 thram, & Nervosa Penis corpora, vasorum communicatio-
 nem haberi, sic ut singula singulis partibus, arteriæ potissi-
 mum prospiciant, jamdiu tum ex nostris disquisitionibus cum
 Amicissimo Morgagno habitis comperimus, tum per observa-
 tiones Præstantissimi Anatomi Ruyschii confirmamus. Non
 ita tamen ex una Urethræ substantia eo loco reflexa, ac Ner-
 veo-spongiosorum corporum extremis apposita, Glandem comp-
 pingi autumo: cui quidpiam aliud, ad eam, qua pollet, fir-
 miorē structuram inducendam, non sit adiiciendum. Eam
 igitur ubi accuratius sumus scrutati, non modò ex strictiore
 vasorum reti formari cognovimus; verum, quum nervea Pe-
 nis

*Quæ partes
 Glādem com-
 pingant.*

*Ejus rei ad-
ministratio
Anatomica.*

his corporum involucra non ibi finiri observaverimus, quò eorumdem planè cavitates, sed porrò sub ligamentorum penè formà, gracilia ad extremum usque Glandis pergere: ex eorumdem variè, ac multipliciter discissis, disiectisque ligamentosis fibris vasorum rete fulciri, ac quoquoersùm protensis, multò reliquà firmiorem Urethræ substantiam conciliari, proponere non dubitamus. Quod si non è nostris Observationibus modò, sed ex propria disquisitione, quis cognoscere malit, non alia id inquirendum est arte, quàm ut circumquaque ab iisdem Nerveo-spongiosis corporibus, levi manu, ac scalpelli apice Glandem excidendo, removeat. Quam quum operam peregerit, tùm Nerveo-spongiosorum corporum involucra, suo jam continendi defuncta munere, transversim explicata, contra atque eorumdem septum est, conspiciet; tùm validè productas eorumdem fibras in Glandis substantiam conjectas, quas si ad extremum usque produxerit, eam ligamentosam involucri expansionem multùm quidem tenuatam, ad editum Urethræ extremum, quà glans hiat, intimiori membranæ copulatam finiri comperiet. Si id ipsum paulò luculentius ei deprehendere libuerit; reliquam infra corpora Urethram remove instituat: quam adeo faciliè neutro fauciato absolvet, ut quid ad eum locum nexus discrimen intersit, præ valida Glandi adhæsione, vel ex dirimendi difficultate, vel ex una intra Glandem, etsi sedulò discentur, partium laceratione, evidentissimè percipiet.

§. XIV. Quamquam accuratiores inter Anatomicos, id omne, quod ad vasa Virorum naturalium spectat, videntur exequuti; quædam tamen restant adhuc ab eorum sedulitate prætermissa: quæ quum per nostras detecta fuerint disquisitiones, nostris sunt Observationibus proferenda. Venæ itaque, de quibus dumtaxat sermo hîc nobis instituendus est, per Colis dorsum excurrentes, geminæ sunt; altera interior, sub proprio Penis involucri, ossa Pectinis subit; exterior altera per communia ejusdem velamina ad extimam Pubem contendit. Ad Præputium præsertim, per exilia aliquando, aliquando tamen pleniora vasorum oscula, inter harum extrema, communicatio intercedit: quominus per interiorem, rigente Pene, intercepto refluo Sanguine, reserato exterioris alveo,

veo, intercludatur. In interiore vena, quæ exterior latior est, non multum supra Glandem Valvulae occurrunt; quæ duplicis mihi generis, sunt, aliæ quidem simplices, aliæ verò geminæ: simplices Glandi propinquiores: geminæ verò superius locantur. Neque has ita positas vidimus, prout solent in Tabulis Anatomicis exhiberi, ac si in alterutra vasis facie copulatæ locarentur; sed sic nobis compositæ visæ sunt, ut altera interiori parieti, altera exteriori alligaretur. Quas nonob id dumtaxat comparatas credimus, ne scilicet, dependente molli Pene, ascensuro ac refluenti sanguini opitulerentur; verum maximè ne is retrorsum pelleretur: quandoquidem harum complures eo locantur loco, quo innexus Pubi Penis proclivem remeanti sanguini viam sternit. Ex his pleraque probè jamdiu novere Anatomici, quos inter Diligentissimus Cowperus; qui non nitidos modò Icones exhibuit, quibus faciliè percipi posset, qua ratione, ejus partis erectio fiat, quod tamen Graaphius multò antea proposuerat, sed & novis glandularum inventis eam partem illustravit. Non tamen quæ ad venas intra Pubem spectantia sunt, aut ipse, aut alius quispiam, prout novi, prosequutus est. Ne quæ tamen Pubi proxima sunt, licèt exterius confita, committantur: non unam perpetuò Pubis ossa subeuntem venam deprehendimus; sed duas, multò licèt tenuiores, mediæ assidentes eundem subire locum sæpè comperimus: quin imò aliam adnotavimus non in mediam confluentem, sed ab eadem, contra venarum morem, pronatam nullo in itinere hiantem osculo, per tres circiter latos digitos productam, frequentibus munitam intrò spectantibus Valvulis, ad eum ipsum locum quò major, ex qua discessit, contendentem. Has autem venas omnes sive triplices, sive geminas, sive & unicam dumtaxat, mox intra Pectinis ossa non aut rectà produci, aut diremptas disjectasque proferri observavimus; sed protinus in quemdam sive Lacum, sive Torcular, seu mavis Labyrinthum appellere, aut una diffundi, aut universas corrivari. Hic igitur ex interiore Pubis ossium facie locus est, in quem primùm refluus sanguis deportatur. Is interdum duplici, interdum triplici membranoso dissepimento discernitur, sic tamen, ut singulorum facilis habeatur communicatio; quæ ideo fortasse intersepta posita sunt,

Valvulae in
venis Colis du-
plicis generis.

Diversus en-
rum usus.

Myot. Ref.
fig. 10.
Tract. de
Vir. Org.

Penis dorso
venarum nu-
merus, & me-
dus.

Eandem
sub ossa Pubis
corrivari, seu
Labyrinthum.
Tab. 2. fig.
2. lit. M.
Ejus descrip-
tio, & varia-
tes.

Bb

sunt,

sunt, vel ne tenues alioquì illius torcularis parietes à congesto nimium sanguine lacerarentur, vel ne facilius in alterutrum dumtaxat latus præter Naturæ consilium diverteretur. In hunc eundem sinum ab eorundem interiore Ossium facie venarum rivuli demittuntur: quò sanguis omnis corrivatus, qua ratione, ac quòquò versùs distribuatur, vix verbis satis luculenter explicare confidimus. Ab hoc igitur, sive Lacu, sive Torculari, seu Labyrintho tot vasorum propagines exoriuntur, quot omnino persequi, vix fuit unquam animus. Has mihi non lubet venas nominare, quandò plurima, quæ in venis haud reperiuntur, in hisce comperio. Hos itaque, quos posthac Sinus appellabo, quadam ab Utero revehentium vasorum ducta analogia, multò venis ampliores esse, si eorundem perpendatur origo, facile constat. Ipsorum deinde parietum substantiam, quæ ab reliquis involucris alia prorsùs est, venosis membranis multò tenuiorem deprehendi; tum adedò diversus est utrorumque vasorum incessus, seu distributio, ut & minimè animum advertenti tantùm occurrat interea discriminis, quo utraque luculentissimè internoscere valeat. Nostri namque Sinus, sive ad inferiora, sive ad superiora proferantur, ita producantur, ut maximis quaquaversùs hiantibus orificiis alios sibi æquales sinus proferant: ex quibus laterales alii paresque provecti, crebris inter se se osculis communicantibus; modò enim parallelli, modò alii aliis impositi sic provehantur, ut non ad deferendum tantummodò sanguinem, quod unum venarum munus est, comparati videantur. Horum demùm interiorem parietum faciem sæpiùs, certis potissimùm in locis haud lævem reperi; sed vel retiformi fibrarum ductu, eoque extanti, sic exasperatam vidimus, vel quibusdam transversim ductis colligatam lacertulis, ut vel ad firmandos parietes, seu potius ad refluentem sanguinem retardandum id institutum existimem.

*Retiformis
sinu interior
facies.*

*Et transversim
lacertuli.*

*Sinum tri-
plex ordo de-
scriptus.*

§ XV. His itaque propositis, primùm dicam quemadmodum eos observare consueverim, tum quid eos præstare autem, edisseram. Quum eorundem numero vix quidpiam, quod perpetuum sit, constituere queam; quinam eorum sit positus, distributio, & amplitudo, prout sæpiùs observare licuit, facilius est ut complectar. Hos omnes igitur sinus, in

tres

tres utrinque ordines divido: inferiorem scilicet, medium, ac superiorem. Inferior sinuum ordo ab Lacus, seu Labyrinthi lateribus exorditur: atque ad ima descendendo, juxta inferius Pectinis crus demittitur. Medius vero est, qui quasi in arcus modum inflexus, altero crurum ad inferiora, altero ad superiora provehitur. Superior tandem, qui prope vel priorem, vel lateralem Prostatae faciem est, in superiora contendit. Tres ut plurimum inferiores sinus sunt, qui diverso licet modo, & loco oriantur, prope interiorem Ischii tuberis faciem in unum ampliorem corrivantur: atque postremo in venam Iliacam interiorem abeunt; quorum tenuior, & inferior inde sanguinem accipit, quod memorata dorsi Penis vena, Pubis ossa subiens primum incipit explicari; & in hunc, qui inter inferius Pectinis crus, & Erectorem Penis musculum quadantenus est locatus, ab adjunctis partibus refluus sanguis per transversos sinulos infertur. Is alteri minus angusto subjacet, qui paulò altius ab Labyrinthi latere, duplici osculo sanguinem haurit; hinc paulum profectus dirimitur, atque altera propagine in superiora, in inferiora altera sic progreditur, ut utrolibet sanguis sive ascendendo, sive descendendo contendere posse videatur; cujus inferior exitus, pro ejusdem sinus diametri ratione angustior, juxta modò descripti sinus terminum esse solet. Ex inferioribus autem tertius reliquis latior, & supereminens ab edito Labyrinthi latere nascitur: ita tamen, ut priusquam ex eo loco proficisci queat, oblatum velut ad Ostium aggerem, devehendum illac sanguinem scandere necesse sit; quo superato, per patulum amplumque tubum proclive est ad inferiora devolvi: Quò demùm ubi ventum est, per duo tantæ tubi amplitudini imparia oscula sensim esset illi, nisi alia pateret via, emergendum; quà profectò quum sanguis assatim egredi nequeat, provido Sapientissimi Conditoris consilio (quod si uspiam, in hac potissimum sinuum dispositione, ubi accuratius inspectetur, maximè mirandum est) provido inquam consilio per pertusum aliud longè amplius ellipticum osculum, ex interiore ejusdem sinus latere, ad superiorem alterum multò facilior aditus est. Atque sinum hunc in quem inferior hic trasversim corrivatur, medium ordinem constituere diximus; per cujus utrinque posita extrema in arcus

*Ima sinuum
emissaria non
respondent dia-
metris.*

*Eorundem
Anastomoses.*

eus ferè modum composita, tum per inferiora, quàm per superiora sanguinis exitus est. In medio hoc autem secundum longitudinem dissecto sinu, duo nobis occurrunt animadvertenda. Alterum est quòd is quoque duplici, minimoque osculo, impari sanè emittendo universo sanguini, circa imum, quàm terminus ejusdem est, aperitur: per quàm tamen habità sinus, & orificiorum diametri ratione, quantum moræ sanguini eo loci trahendum sit, neminem latere puto. Is idem medii ordinis sinus per brevem alium tubum ad inferiora conversum sic cum inferiore communicat, ut ex superiore hoc in inferiorem sanguis faciliùs pergere videatur. Cæterum non in his duobus tantummodo sinibus, sed in singulis ferè reliquis frequens ea communicatio habetur, qua sanguis in circuitum ferri aut debere, aut certè posse videtur. Id equidem inter duos hosce modò descriptos adeò evidens est, quàm quòd maximè; sanguis enim, qui per alterum ex iis fertur, quum impar longè emissarium nanciscatur, per ellipticum excitatum foramen, in propinquum sibi superiorem sinum, qui ordine medius est, derivari necesse habet; ad cujus imum, quum duo itidem, eaque exigua oscula pertusa sint, neque illàc affatim egredi queat, sive laterali pressione adactus, sive à tergo urgente pressus, fursùm remeare opus habet: quàm vel per superiores ascendere, si pateant, vel per brevem tubulum superiùs constitutum, atque ad inferiora spectantem, in inferum sinum devolui opus est, eaque ratione in quemdam velut circuitum ad ea loca agi. Per alterum verò hujusce medii sinus extremum, quòd in superiora convertitur, sanguis conscendit, quòdque velut hujus amplioris sinus principium est. In hæc siquidem utrinque dirimitur edita ea Lacus, seu Labyrinthi pars; quàm postquam variis modò lacertis, modò dissepimentis intercisa est, in priorem Prostatae partem assurgit: ex qua primùm, & exterius tenues quidam sinus dimanant, quorum rudem Iconem dedimus: deinde in geminos supra memoratos ampliores sinus explicatur. Horum ita disceptus est, ut area potiùs appareat, quàm vicissim ultrò possit, citròque sanguis comeare. Per hæc aditus est ad tertium superiorem ordinem; quem ubi ingressus fueris, duo primùm patentia oscula occurrunt in binos oppositosque continuata sinus;

Quidam vob.
huius sanguinis
eiusque sinus.

Tab. 2. fig.
2. lit. LL

nus; quorum alteri majorem valvulam præfici comperimus, minorem autem alteram post breve interiectum spatium. Is penè ad Urinæ Uesicæ latera provectus, ita incurvatur, ut geminato veluti sinu ad suum remeare principium videatur; quò tamen haud pertingere deprehendimus, sed pluribus aliis tenuioribus sinubus diffici cognovimus; contra atque in reducentium vasorum genere evenire consuevit: quæ siquidem, quò porrò pergunt, majorem amplitudinem nanciscuntur. Alter huic assidens, mox ab exortu, cum descripto per patens osculum communicationem habet: tum fursùm provectus, in plures crebrò diremptus, alterum alteri oppositos, ac communicantes sinus, in eas demum venas exoneratur, quæ tùm à feminalibus Capsulis, tùm ab adjuncta Vesica sanguinem devehunt. Inter hosce sinus, tenues Arteriolas quàm minimè sinuum diametro respondentes reperimus, ex quibus ea major est, quæ ab Iliaca interiore inter inferiores sinus ad Penem contendit; minor verò, quæ ab Hypogastricis in Prostata, adfatasque partes immittitur. In altero ex superioribus sinubus aliquando transversim positi lacertuli, tribus firmati funiculis, propè eorundem superius extremum occurrunt.

Oppositi venarum incessus

Interstitia arterie sinibus haud respondent.

§. XVI. Quid tanta solertis Naturæ industria constructi sinus præstare debeant, nobis quidem si non assequi, indicare saltem opus esse videtur: quod tamen priùsquàm facio, quibus ii locis incumbant, quibusve circumfundantur præmonstrandum duco. Ne de imo minimoque sinu, inter Os, & Erectorem musculum conjecto, quæ supra dicta fuere, iterùm repetam; De cæteris id prosequar, ex quibus inferiores ita siti sunt, ut inferiùs Ejaculatori nostro musculo incumbant, exteriùs Iliaco interno, superiùs, atque quadantenus ad interius latus Ani dicto Levatori musculo adhæreant; medii verò, ac superiores reliqui, non modò plurima parte exteriùs ab eodem Levatore operiuntur; verùm ita sunt in priore, ac laterali Prostatae parte locati, ut circumfuso Ossium Pubis parieti, ubi vel minimùm Prostata à tergo urgeretur, satis ad opus, cui comparati sunt, apprimerentur. Idque maximè quum ab Labyrintho profecti, subter nostrum Ligamentum prætervehi, necesse habeant. Quale verò id Ligamentum sit, quidve

Quæ sinus sistent.

quidve circum Prostatam observaverim, præmonendum prius est, quàm horum ad hæc partes spectantium usus attin-
gam.

*Ligamentum
Prostatæ no-
tum.
Tab. 2. fig. 2.
lit. N N*

§. XVII. Id quoque ex eorum numero est, quæ nostra
fuis in sedibus dissecandi ratione comperimus. Igitur ex inte-
riore Pubis facie, quæ ea Ossa committuntur, latum circiter
pollicem supra imam eorundem partem; geminæ, utrinque
altera, ligamentosæ productiones emergunt; quæ interdum di-
ductæ, interdum latæ in priorem Prostatæ faciem, ac in pro-
ximum Ani Levatoris tendinem inferuntur: unde utrinque
profectæ ad obtusum angulum in summa ejusdem Prostatæ
facie, ac Vesicæ vicinia concurrentes firmissimè cohærent. Si
quis autem de istius Ligamenti natura quadantenus dubita-
ret; tùm illius albedinem, & firmitatem, tùm fibrarum ne-
xum, & positum exploret sedulo, ut quæ proposuimus per-
noscat. Quantum verò commodi ex eo homini habendum sit,
is facile intelliget, qui quantum hæc partes colligari, fir-
marique intersit, planè noverit. Duplici id potissimum com-
modo, præter tertium aliud, quod mox sumus allaturi, con-
structum esse censemus. Ne Recto scilicet Intestino alligata
Prostata, in vehementiori excernendarum sæcum nisu, suis
è sedibus divellatur: atque id utrique sexui commune est,
quandoque & utrique prospicit Ligamentum. In Feminis ve-
rò, in quibus & Urethræ, & Vaginæ inseritur; ne in diu-
turnis interdum, validisque edendorum Fœtum contentioni-
bus, laxatæ nimium dimotæque partes incommodè aliquando
prolaberentur.

*Usus liga-
menti prostatæ*

§. XVIII. Porro quod circa Prostatam observatu di-
gnum reputo, atque ad rem nostram paulò infra explicandam
faciens, est firmum expansumque involucrum; quod ad pro-
priam intimioremque circumfusam Prostatæ membranam is
nihil spectare intelliget, qui eo circumquaque diligenter ex-
fecto, integram prorsus, atque suis circumdatam tunicis ni-
hilominus comperiet; Quod si rem accuratiùs persequatur, eo
etiam Seminales Vesiculas arctè concludi deprehendet. Adejus
constructionem non nerveas dumtaxat, valentesque fibras cæ-
terarum membranarum in modum compingi, observavimus;
sed frequentes interjectos lacertulos vidimus, quod ejusdem in-
volucris

volucris compages, quando nihil ad contractionem conferant, firmaretur amplius. In cuius quidem priore facie, quæ Peritonis ossibus jungitur, non exiguos muscularium fibrarum fasciculos in lacertosis præsertim Cadaveribus intextos observasse meminimus: quarum duplex incessus erat. Aliæ etenim lata supernè basim Prostatae imum contrahebantur, ac velut inversam pyramidem exhibebant; aliæ verò quasi transversim ductæ subjectas ferè ad decussim secabant. Quapropter non improbable reor, hîc saltem loci, ubi major fortasse est motus necessitas, memoratum involucrium ab iis fibris quadantenus agitari, quoniam reliqua lateralis pars ab cæteris circumfritis musculis cieri facillimè potest. Intra hoc igitur involucrium, quod nos imposterum multò potiore jure, quàm suam Glissonius, nostram Prostatae Capsulam appellabimus, ex supra memoratis sinibus plurimi conduntur; quæ ita foventur, ut non modò turgentes præ sua tenuitate disiliant; sed velut, dum ii turgent, nè mutato Naturæ consilio ad exteriora premant, arcuè circumquaque conclusi, ad interiora urgeantur, sive ut quadam Capsulae agitatione negotio, cui sunt comparati, promptius inserviant.

*Prostata
Capsula lacertosa.*

*Eiusdem of-
ficio.*

§. XIX. Quibus præjactis, ad eorum usum propius accedens, id primùm constituendum duco; quod multiplices eorum Sinuum diremptus, ampliores diametri, tenuiora multò Emisfaria, haud læves certis in locis, extremis potissimùm, interiores parietes, lacertulis alicubi intersepti, ac postremò (quod evidentissimè conspicuum est in Labyrintho) ad sanguinis retardandum drogressivum motum, sive singula, sive universa sint accommodata. Quod præterea multò luculentius cognoscitur, si crebra Anastomoses perpendantur, quæ potius ad interturbandum sanguinis progressum, quàm promovendum excitatæ videntur: tum quia hæ transversim aperiuntur omnes, quibus sanguis ad latera urgetur potius, quàm porrò adigatur: tum quia eo loci sunt, quæ sanguinem magis diffundi, atque explicari, quàm in ulteriora propelli, significatur. Ad hæc autem id animadvertendum est, quòd laterales cæ Anastomoses, seu magni oppositorum sinuum laterales hiatus ita sunt accommodati, ut eorum quisque non à Prostata abducere sanguinem, sed quàm proximè, rectaque ad eam adducere videat.

*Sinus ad san-
guinem retar-
dandum dati.*

Muneris ratio.

*Usus alter à
priori pendens.*

*Qua seminis
Emissio ratione
contingat.*

deatur. Ex quibus colligendum reor, quidquid eo loci Natura machinata est, id omne ad sanguinem retardandum potissimum institutum fuisse; deinde, ut eo aggesto, & Prostata, & Seminales Vesiculæ apprimerentur: cui tamen rei, & exteriorius confiti muscoli, & circumscripta Capsula, suam conferre opem possunt; Quod tùm solùm contingere puto: quando id, quod musculos præsertim Erectores excitare, ac intendere valet, confitas eas pariter partes quadantenus convellat. Ea insuper circum sanguinis aggestio non ideo disposita fuit, ut Penis tenderetur, cui etsi aliquid conferre non negaverim, potissimum tamen illud fit ab exteriorius restitante sanguine ob interceptum venarum iter, ad Ossa Pubis Erectoribus musculis urgentibus; verùm ut, vel uberiori sanguinis affluxu, tùm seminalibus Vesiculis, tùm Prostata fotis, contenti inibi humores quodammodo rareficerent, atque turgerent, iisque locis impares exitum sibi pro indito turgescendi modo molirentur. Sin id minùs alicui placeret; ejus fieri seminalis humoris emissionem, opinari insuper potest: tùm ab humorum excitata raritate, tùm maximè à circumposita potentia; qua ita continentes partes, seminis scilicet Vesiculæ, ac Prostata succussæ sive à musculis, sive à Capsula, sive à sanguinis interiore affluxu, tandem contenta foràs propellerent, quò facta sanguinis processui liberiore via, detumeant sinus, depleatur Labyrinthus, Penis vena faciliùs exoneretur, minùs adeoque muscoli Erectores tendantur, cæterique concidant. Quidquam præterea ad id ipsum pertinens, de eorum Nervorum incessu, qui ad Colem contendunt, foret dicendum; quoniam ii non sine peculiari consilio per eum angulum feruntur, qui præter Arteriam, ac sinum, à triplici compingitur musculo, Iliaco nempe, Levatore Ani, & Ejaculatore nostro; at de his in præsentia satis. Ex universis his intelligi planè potest, cur faciliùs rigeat Colis turgente Urinæ Vesica, quaque depleta sepe concidat? Cur ejusdem tensio Seminalium Vesicularum, ac Prostatae plenitudinem, cur mollities easdem depletas sequatur? Cur in reddendis fœcibus, ubi nisu vehementiore opus sit, alicui Semen, vel quidpiam Semini simile effluere contingat? At manus de hac Tabula aliquando est removenda, ut quædam quæ in intimiore Prostata, & Seminis Vesicis

ficis observavimus, obiter producamus. Circa igitur Seminis Vesicularum, & Deferentium vasorum anfractus id penè simile est, ut contracta potiùs Vesica extremum sit Deferentium. In quorum utroque neque Tabulis oblatum, neque ver-
*Facies interior-
 tum vesicula-
 rum, tum defe-
 rentium vaso-
 rum reti similis
 est.*

bis (quod sciam) satis expositum Rete illud est, quod interiores parietes perspicuè ornat, non læve & planum, sed pro earum partium exiguitate prominens sic, ut nudo oculo dignosci facile queat. Quod sive ad sensus acutiem, sive ad partium firmitatem, seu potiùs quò arctiùs contentum semen adhæreat, ne aut præcox, aut uberius effluat. Ad Vesicularum autem, ac Deferentium vasorum concursum, etsi aliquando transversim positum osculum visum est, quàm sæpissimè tamen in scrutatis iis partibus, nullum observavimus.

§. XX. Quum nulla penè sint, quæ quasi nova circa Urinæ Vesicam, aut Prostata proferantur; quædam tamen hic adnotare expedit, prout nostris disquisitionibus, aliis licet aliter visa, comperta habuimus. Hic autem, ceu nulla animadversione digna, missa facimus, fundum Vesicæ Urinariæ partem ejusdem esse ampliorem, quum summam illius partem, quæ fundus dicitur, media contractiorem esse ex uno intuitu deprehendamus; nec alio eam, plano ulterius obtegi muscolari, præter eum musculum, qui à quibusdam Detrusor Vesicæ dicitur, quem tribus lacertosarum fibrarum ordinibus compingi, vel ipsi planè innotuit Falloppio; neque in Vesicam patenti eo osculo Ureteres invehi, prout quædam recentiores Tabulæ designare videntur; neque eorundem fines, in anteriori esse Vesicæ parte, quum circa posteriora eos inferi maximè constet; & quamquam aliquando ad cervicis Vesicæ osculum posteriùs quidpiam, de quo mox, in magnam satis molem prominere vidimus, id vel perrarè compertum est, vel ex iis dumtaxat subjectis, quorum Vesica laboraret, usque adèd extare observavimus, ut ea res haud mereatur, quæ ceu perpetua & constans, quæque vitiosa, & infrequens est, vel Tironum, vel minùs Exercitatorum damno exhibeatur. Nunc ad ea venio, quæ & majoris momenti sunt, & minùs ab aliis animadversa; vel aliter, atque nobis Anatome offerre consuevit, proposita sunt. Quodnam igitur sit muscularium Vesicæ fibrarum, sive principium, sive ter-

Obser Anat.

Cc

minus,

minus, neminem de hac re differentem video; quamvis cum ad quarundam rerum faciliorem fortasse captum, tum ad ejusdem partis structuram plenius assequendam id plurimum conferre puto. Quum Vesica musculus cavus sit, cujus varia est fibrarum dispositio, quò sive firmitus construatur, sive apertius quaquaversus contrahatur: eo quadantenus ordine ejus fibras disponi censeo, quo LoWerus primum, cæteri deinde Anatomici in Cordis fabrica tum oriri, tum distribui observarunt. Harum nullas à vertice, sed à basi omnes pronasci, seu ab Cordis Emissariis, singuli omnes consentiunt. Quod quidem pari fermè certitudine de ejusdem Vesicæ fibris dictum intelligo: modò nonnullas fortasse excipias, quas sive ab Uraco, sive ab Ureteribus pronatas, ac ad ejusdem imum, cervicem scilicet, desinere certum est. Quæ ut nitidius in conspectum dentur, non scalpelli opera tentandum est: id enim nec prorsus indubium, nec facile comperi; sed vel spiritu distenta, vel si mavis, exsiccata paululum lacertosa hominis Vesica experiendum est. In hac siquidem lumini oblata, non modò quà illius confertiores fibræ sint nullo negotio detegitur, quæ in priore parte sitæ sunt, quà minùs à circumfritis potentiis adjuvantur, sed quis sit earundem ordo: quis incessus: unde plurimæ saltem oriantur: quòve desinant. Rectarum itaque singulas omnes non in fundo aut contrahi, aut inde pronasci; sed ab cervice progredi, ac altero peragrato latere easdem omnino immutatas, per adversum ad eundem remigrare locum, oculo haud quaquam imponente comperiet. Transversas autem fibras, quas circulares nominant, nec difficulter internoscet; quarum tamen si obliquum incessum parumper persequatur, inde crebrò deflecti percipiet: vel luculenter cum rectis rectà protendi: vel orbe non absoluto ita tenuari, ac dirimi, ut vix porrò queant dignosci, comperiet. Quod nos tamen sive per hanc rationem, sive aliter sumus consequuti, id profectò est: quòd exteriores rectæ Vesicæ fibræ non eò desinunt, quà ea in cervicem conformantur; sed ulterius multò productæ, circum Prostatam, quæ iis insternitur, ad ejus imum, sive ad ossa Pubis conferuntur. Atque illud ipsum validum est, & lacertosum, quod in nostra Prostata Capsula animadvertendum supra proposuimus;

sub

De Corde
cap. I.

*Fibrarum V.
sica incessus, &
detegendi mo-
dus.*

*Quid sit Pro-
stata lacertosa
Capsula.*

sub quo plurimos ejusdem sinus prætervehi diximus ; quodque non inerti dumtaxat Tunicæ munere fungi censendum est.

§. XXI. Vesicæ verò Sphincterem quod spectat , quem tanta diligentia Falloppius, plurimique Profectores Exercitissimi persequuti sunt ; non protinus vel adesse , vel abesse pronunciabo , quum mea tanti non faciam , ut ad hanc controversiam dirimendam me unum disceptatorem constituam : sed quid mihi æquo instituto examine observandum contigerit , liberè fari non verebor . Sub rectis itaque exterius confitis Vesicæ fibris , juxta morem , & Falloppianam sedulitatem detractis , confertiores circa cervicem , Transversalium fasciculos reperi ; quos quidem nec eo prorsus , quo arbitrantur ordine dispositos , neque eo omnino loco sitos , quatenus vel Falloppius proposuit , vel cæteri autumant , deprehendi .

Nam quum eas in orbem ferri circum cervicem (quod Sphincteris nomen significare videtur) quamplurimi arbitrentur ; nobis haud ita observare datum est : sed aliter multò locari .

Nam sit Vesicæ Sphincter, & quo pacto conformatus.

Hæ igitur Transversæ fibræ , quæ frequentissimæ sunt in priore cervicis facie sub nostro Prostatae Ligamento ita eo loci inflectuntur , ut arcum potiùs , cujus cornua superiora spectent , quàm orbem describere videantur . Quod si easdem in adversa , posticaque cervicis facie , itidem perquiras , idipsum omnino reperietur , nisi quantum , aut fibrarum eo loci major tenuitas , aut major earumdem numerus perspicuitatis fortasse detrahet . Cæterum hasce fibras , quas non anulum circum cervicem , sed utrinque arcum efficere diximus , sive eo loci confertæ desinant , sive continuatæ ulterius producantur , mentis potiùs , quam artis ope attingendum est . In eam tamen lubentius sententiam propenderem , ut eò confertas terminari , seu in eo progigni loco arbitrarer . Quod autem subjicit de earum situ Falloppius . „ Fibræ autem istæ latent inter „ rectas in ipsa cervice Nam cum rectas exteriores detraxe-

Si quis est, à transversis fibris aliter locatis efficitur.

ris , postea apparet musculus Transversus , vel fibræ di- „ ctæ , & sub his aliæ adhuc rectæ continentur „ ab nostris quadantenus disquisitionibus dissentit . Inter rectas siquidem exteriores & interiores , de quibus sermo est , quas ille transversas vocat , nos autem arciformes diximus , locari

Obser. Anat.

Dissensus à Falloppio.

C c 2. qui-

*Bini fibrarum
e dines Vesicae
extra prostra-
tam : tertius
intrà eam ter-
minatui.*

quidem constat : at rectæ interiores non sic circum cervicem transversis subjiciuntur ; quin utræque , interjecto corpore , perspicuè dirimantur ; Transversæ namque exterius Prostatae illigantur : quum ab cæteris disjunctas rectas interiores fibras in Prostata nequaquam inseri compertum habeamus . Has etenim propè cervicem ab superioribus seu exterioribus diremptas per cervicis tubum , si non omnes , plurimas certè ad inferiora produci perspicuum est , quod proposita ante ratione in distenta vesica observatu facile occurrit : eadem ratione & ureterum interiùs reptatus percipitur : unde prominula illa duo intra vesicam in unum coeuntia corpora oriri conspiciuntur , quod ulteriùs provectum in caput Gallinaginis terminatum ad summum Urethræ fertur . His per Anatomen cognitis faciliè cuique esse arbitror quid de eo Sphinctere sentiendum sit , planè dijudicare .

Ibidem .

§. XXII. Intrà verò Prostatae substantiam , ni multum ego fallor „ oblatum , pansumque subter ad vesicæ collum „ notabilem musculum videri posse à transverso superiore „ Falloppiano longè alium „ non indicantis , sed asserentis in modum Cl. proposuit Bianchi ; quem quidem eidem imposuisse non adeò mirandum est : Si quis namque , ut ipse præmonuit „ advertat moveri prostatas , & abradere „ id ei in oculos incursum pro certo habeo , quo decipiatur , existimans musculum , atque eum Sphincterem esse : Tenues siquidem fibras parallelo ductu incedentes in orbem ferè compositas cernet : ut si levi huic disquisitioni facilis nimium acquiescat , non dubitem , quin eas omnes pro muscularibus fibris sit pronunciaturus . Sin accuratiori instituto examine rem sedulo iterum , iterumque perpendat ; non musculares fibras , sed circumductos prostatae tubulos eos esse fatebitur . Sed his non modò penè totam compingi prostata cognoscet : imo verò ubi eam funditus dissolverit , faciliè ei earum discrimina , & è compressis profilientes humores percipiet . Igitur in hac parte fibræ non quod musculi natura exigit , sed quod prostatae diversitas ferè videtur , diversimodè sese habent : nam in suprema prostata crepidine firmiores , & magis candidæ : medio loco ex rubro albescentes : in imo denique saturatiori rubore infectæ luculenter perspiciuntur . Ex quo clarum jam id esse

esse arbitror, etsi quædam muscularium fibrarum species obiter intuentibus exhibeatur, musculum reverà nullum eo loci præter suprà memoratos reperiri. Illud verò quod ad cervicis vesicæ osculum ità aliquando prominet, ut urinæ iter intercludere aliquantùm valeat, quidpiam glandulosum est, sub tenui, intimaque vesicæ membrana conditum, sic ut conspicuis interdum, aggregatisque glandulis formatum viderim, cujus latam circum aream à minoribus licet, extantibus tamen occupatam memini in sene, intra cujus vesicam sex supra triginta ex albo flavescentes calculi continebantur, quorum aliquot Avellana vix minores ab facculis ex ejusdem vesicæ validissimis, diremptisque lacertis constructis, concludebantur. Atque ex his potissimum glandulis, iis, qui vesica laborant copiosior ejus muci proventus est facillè derivandus.

OB-

OBSERVATIONES
ANATOMICÆ

CAPUT XI.

De Mulierum partibus procreationi datis.

§. I.

Ostas postremò Observationes Mulierum partes procreationi datæ sibi vendicant, quippe quæ indicta hætenus nobis obtulerunt vel numero, vel gravitate digna, quæ ob oculos Anatomicorum subiciantur. Atque ut ab iis exordiar, quæ communem opem, & Podici, & Genitalibus afferunt, quædam

Tab. 2. fig. 1.
lit. K

Diversitas
quædam in
Mulierum Ani
Sphinctere.

de discrimine Sphincteris, quod inter illas nostrumque sexum intercedit, annotabo. In Fæminis igitur ima pars Sphincteris seu cutaneæ fibræ nec numero, nec longitudine nostris respondent, quum pauciores eas, exiliores, ac breviores multo compererim: quæ verò ejusdem incessus fibræ in priora proferruntur, sicut in viris in Urethræ Acceleratores musculos, & propriam Colis membranam inferi suprâ retulimus, ita in sequiori sexu in imam posterioremque vaginæ partem mox suprâ Perinæi cutem infiguntur, quæ ejus partis frænulum in virginibus præsertim conspicuum, constituitur. Hæ quamquam sæpius ita mihi incidere, eoque sese insertum ire, visæ sunt, aliter tamen aliquando se habere sunt mihi oblata, quas Sphincteris prorsus modo illuc hærescere quidem; at produci, & inferi, vel nullas, vel vix ullam, tenuemque observavi, atque id tum potissimum incidere memini, cum posteriores, & positu firmæ, & tenuitate respondent.

Musculi dicti
Transversales
adsunt & in
Fæminis.
Ibid. g g.

§. II. Foeminis Transversales musculos datos esse ab nemine factam mentionem scio: quamvis eos in his quoque non repererim modò, sed & iis, qui aderant luculentissimè monstraverim.

verim. Transversalem autem musculum potius, quam Transversales voco, tamen gemini imaginem referat, quum utrinque ab Ischio ad Sphincteris priora feratur. Oritur itaque is lato carneo tendineo, tenuique principio supra exortum Clitoridis Erectorum, ac transversim ductus teres fit, & juxta Sphincteris fibras Recto intestino arctissime junctus, nil penitus ibi mutatus, in adversum latus, eadem prorsus ratione se habens, inseritur. Nec cui alteri usui, quam ut recta sursum podicem trahat, vel ut minimum in priora, atque eo pacto aliquatenus imum vaginæ adducat, tum ex positu deducere licet, tum ex iis, quæ de ejusdem vaginæ Sphinctere observavimus, maximè intelligitur.

Numerus, & descriptio.

§. III. Sphincterem vaginæ musculum jam diu notum fuisse non modò ab Eustachii Tabulis cognoscitur, sed etiam à pluribus habetur Anatomicis: qui profectò etsi exercitatissimi hanc spartam sedulo illustrarunt, vel nullum tamen, vel perperam ejusdem aut principium, aut terminum cognovere. Alii enim ex quibus præcipuè Eustachius, & Riolanus deductis ab Ani Sphinctere fibris illum manare crediderunt. Alii autem post Graafium, quos inter Cowperus, Verheyenius, Heisterus, aliique nullum ei originis locum designaverunt: quem tamen nos per Anatomem ei esse tribuendum certe credimus. Hunc igitur duplici prodire principio luculenter nobis constitit; altero prorsus carneo, tendineo altero. Carneæ hujusce fibræ circa medium Transversalis musculi, quasi ab eo pronatæ abscedunt, ac paulatim disjectæ exteriorem, seu superiorem Sphincteris partem constituunt, quæ verò Cunni osculo propinquiore sunt ab eodem imo vaginæ latere membranæ, seu tendinæ emergunt: ac eidem attentæ unà cum fociis, vix ultra duorum digitorum spatium occupantes ad Clitoridis crura contendunt; neque, ut plurimi opinantur, sub illis sese recondunt, & inseruntur, sed in tendinem abeuntes partim subjiciuntur, partim, ubi ea curvantur, iisdem inseruntur eaque superscandunt: ut eò facilius, & quò vaginam amplexantur Sphincteris munus obeant, & quò Clitoridem deducunt suo magis magisque munere fungi possint. Cui rei an Transversalis quidquam conferat, & supra indicatum fuit, & ab ejusdem origine, & nexu liquet.

Tab. 14. fig. 1.

Antrop. l. 5. cap. 37.

Vagina Sphincteris principium nonnulli, vel male assignant, vel nullum.

Tab. 2. fig. 1. lit. G.

Quæ is oriatur quò designat, ac quid præstet.

§. IV.

§. IV. Profectò muliebrem Urethram muscularibus quibusdam ornari fibris non modò pauciores prodidere Anatomici, sed ne ii quidem, qua ratione se habeant, aut quid illis muneris obeundum sit, satis consentiunt: quod non aliundè promanare crediderim, quàm à minùs accurata, & certa earum inspectione. Nos eas primùm in conspicuum musculum dispositas in Virgine inspeximus, eumque in publicis prælectionibus, suis in sedibus hærentem adhuc monstravimus; cuius deinde in duobus scortis vix vestigium assequuti, utpotè infusum tendinem prorsus mutati, in tertio tandem eum planè comperimus. Ecce descriptionem subjicimus. Novum musculorum par, seu ut nobis perspicuè constat, novus muliebris Urethræ musculus, quem posthac ejusdem Depressorem nominabimus, lato tendineo exortu ab infero Pubis crure infra magnum foramen suprà Clitoridis Erectores musculos proficiscitur, ac obliquè ad superiora provectus, sub ossium Pubis flexu, arcus specie ductus Urethram scandit, eamque prætervectus in oppositum latus, eo quo prodierat modo inferitur. Hunc itaque musculum geminum dicere non placet, quoniam eadem protensæ fibræ, nullo commutatæ loco, Urethræ dumtaxat adhærentes, in opposita feruntur: verùm validiore suprà Urethram agmine producto eodem continuatoque ductu in adversa contendunt. Ex his, qui hæc fibras, quadantenus cognoverunt Graafius præ cæteris censendus est, quamquam ne eum quidem eas rectè pernovisse ex eo liquet, quodd istam dixerit „ musculi Sphincteris fibras carneas, quæ „ totam Urethræ longitudinem cingunt, & adhuc latiori ductu ad vaginæ latera, & anum descendunt „ Cui quidem ferè adstipulantur cæteri, quotquot de hac re scripserunt Anatomici: id mihi unum contendendum est, non qua Graafius proposuit, sed ea, qua nos ratione observavimus, rem se habere. Non hujus enim, quem nos proposuimus, musculi, aut à Vaginæ lateribus, aut ab Ano quidquam proficiscitur, neque tanta is latitudine explicatur, ut „ totam Urethræ longitudinem cingat „ nec circà Urethram in orbem agitur, quo sit Sphincteris nomine nuncupandus. Quamquam tamen is non ea est figura donatus, qua cæteri perhibentur Sphincteres; non ob id istiusmodi quadantenus munus negandum est;

Tab. 2. fig. 1.
lit. FF
Musculi novi
Urethræ depressoris
descriptio.

De Mulier.
Org. cap. 6.
Quidpiam
ex ea attigit
Graafius, sed
perperam.

est; quum illud ob rationem positus præstare quam maximè possit. Qui Vesicæ, atque aded Urethræ, cæterarumque nexarum partium positum noverit, haud difficulter percipit, quò id muneris ab nostro Urethræ *Depressore* obeundum sit. Urinæ igitur vesicæ ossibus Pubis interiùs annexa, ima sui parte arctiùs vaginæ copulata ad acutum angulum eidem innititur: quumque inferior innixa vesicæ pars, utpotè contractior, validior sit, quàm minimùm in convexitatem componitur, quæ etsi mollior laxiorque multò foret, contrà atque creditum fuit, ab laxis vaginæ lateribus vix posset in ullam convexitatem induci; quum ea plurimo circum adipe, & frequenti vasorum reptatu sit occupata, atque aded in planam penè superficiem composita. Ab vesicæ imo, seu cervice orta urethra, vix transverso pollice longior, incurvo incessu paulò in superiora converso extrorsum profertur, & infra Clitoridem hiat. Verùm *Depressor* noster ex imis Pubis cruribus transversim super Urethram fertur. Quum autem huic nulla opponatur potentia, quo minus in naturalem contractionem veniat, sive ea à perenni spirituum fluxu, sive à fibrarum vi pendeat, non potest, quin eam ad vaginæ latera apprimat; quoniam is eo loci locatus est, ubi non laxi ejusdem vaginæ parietes, & collabuntur, sed tum ab ossium nexu, tum à proximis partibus firmati validiùs compressioni resistunt: proinde inter utrumque locatam Urethram comprimi, atque aded occludi necessarium est. Cui verò si major multò Diaphragmatis, & eorum muscutorum, qui huic muneri subserviunt, vis opponatur, *Depressoris* laxari fibras oportet. Quapropter diductà Urethrà per compulsam desuper urinam, ea non profluere non potest. Quod si aut nimium, aut diutiùs ejusdem fibræ in difficiliore ac laborioso partu distractæ persistant, ob hanc maximè causam vrinæ incontinentiam aliquando quoque subsequi observamus. Quod tum potissimùm contingere judico, cum ossa Pubis præ valido Matris nisu ab invicem diducta usque aded eas partes distrahi sinunt, ut in pristinum locum restitui minimè valeant. Ossa enim Pubis in recenter denatis Puerperis, quamvis non sæpiùs dirempta vidi, in aliquibus tamen ità diducta reperi, ut & Nostrum, & Chirurgi, qui tum aderat, facillè fuerit pollicem transversum inde-

*Quis sit Vesica
positus supra
Vaginam.*

*Depressoris
Urethrae operatio.*

*Ossa Pubis in
partu aliquā-
do diducun-
tur.*

Dd

re.

re : Ex quo id mihi consequi videtur , eorum ossium connectionem non per Sinchondrosim effici , quum quæ legitimæ cartilaginee sunt flecti quidem : at distrahi , ut mihi comper-
tum est , patiantur nunquam : In quibus autem nulla ossium diductio habetur , vix quidquam illum musculus pati posse cen-
seo , quoniam sub ossibus ita locatur , ut non nisi diducen-
tibus se ossibus , distrahi queat . Cæterum dum in Urethram
agit non modò urinæ coercendæ , & extremis ejusdem guttis
expellendis ministrat , verum , & glandosi Prostatae corporis
liquori attemperatè exprimendo , & subjectæ Vaginæ amplexu
sic eam apprimendo , quò aptius pro Naturalium habitudine ,
& varietate singula singulis ad procreationis commodum con-
gruant .

*Complures
huius musculi
usus .*

§. V. Alias verò alterius ordinis musculares fibras sub
nostro condi musculo secundum Urethrae longitudinem pro-
tensas , vix afferere ausim , quosdam licet lacertulos circa ejus-
dem latera positos vidisse aliquando visus sum . Ab his obser-
vationibus antequam recedamus , juvat illa eadem (quando-
quidem hic locus est) commemorare , de quibus , cum de vi-
rorum organis procreationi datis supra egimus , sermonem ha-
buimus . Ea autem sunt Prostatae , ligamentum , & Sinus . Id
quidem utrumque , & in Foeminis adest , quadam licet va-
rietate , quum lateralia ligamenti cornua seu anguli , non
in Urethram , seu glandosum eidem circumductum corpus ,
quod quadam intimioris substantiæ similitudine Prostata di-
citur , ita infiguntur , ut multò magis tum ad proximas Ani Le-
vatoris fibras , atque Vaginæ latera arctius non inferantur ,
quo profectò minùs huc usque animadverso artificio consul-
tum fuit , ut quum eæ circumsitæ partes maximos frequentius
debeant subire nixus , valentissimos itidem renixus edere opor-
tunè valeant . Et in sequiore hoc sexu sinus eo loci adesse ,
facile est demonstratu . Eos porrò tum ad Clitoridis rigidi-
tatem , tum potissimum interiùs ad vaginæ latera datos , ei-
dem comprimendæ , atque utrinque arctandæ comparatos ef-
fe , ex Anatome potiùs , quàm ex diligentioribus sive Graafii ,
sive Swaerdamii , sive Cowperi Tabulis percipi potest . Hi
sub Pube præsertim , licet multò atque in viris pauciores sint ,
in iis tamen nec incessus modum , nec transversos lacertulos ,
nec

*Prostatae liga-
mentum , &
sinus in Femi-
nis quoque sunt .*

*Eadem horum
dispositio , &
usus .*

nec frequentissimas anastomoses deesse deprehendimus. Eas namque, quæ eo loci creberrimæ sunt, quamobrem datas esse venas censemus? Num ad sanguinem duntaxat revehendum, quum & pauciores multò, & exiliores inferentium Arteriarum propagines esse non est, qui nesciat? Præterquamquod tot vasorum complicationes, tot osculorum hiatus, eorumque omnium potissimum positus, quæ facile ad interiora urgeri ab appositis musculis queant, quid porro significare videntur, nisi ad sanguinem eo loci sistendum, retardandumque comparata fuisse. Etenim quum exterius sive voluptatis ergò, sive necessitate procreationis sub Vaginæ Sphinctere musculo ad id potissimum datus retiformis vasorum plexus locatus fuerit, eadem prorsus ratio videbatur, cur & interiùs pari aut consimili confunderetur artificio, cui quidem per horumce sinuam dispositionem satis fuisse factum, autumo.

§. VI. Eamdem circa Clitoridem pro ejus exiguitate, olidam materiam colligi, atque circa virilem glandem, notum est; at non æquè notum unde ea derivanda, quandoquidem nulli circa eam poruli conspiciuntur, prout nobis in virili vetro primùm detegere datum est. Conjectare tamen licet, ex iisdem ferè partibus manare posse: quoniam ægrè ultrà eam viciniam aliunde deduci potest. Hujus non modò involucro virili præputio perquam simili, sed & ipsimet membranæ, qua Clitoris circumdatur tenuis ea Nympharum cutis continuata est, qua in iisdem primùm impressa sensus perceptio, & motus faciliùs in proximam partem communicatur. Sensum enim in hisce partibus admodum vigere minimè dubitari video; quoniam sunt frequentissimis papillis ornatae. Nympharum autem motus, seu cujusdam tumoris, ac rigiditatis, ex interiore earundem disquisitione nobis luculentum haberi videtur argumentum. Tametsi harum interior substantia passim cum Anatomicis mollis, spongiosa, ac quadantenus cavernosa obiter intuentibus apparet: ubi ea tamen in aptioribus cadaveribus haud segniter disquiratur, lacertoso quodam plexu constructa videbitur, qualis in laxis uteri parietibus accuratiùs scrutanti occurrit. Ab harum igitur fibrarum tensione, seu rigiditate ita eæ in molem attolluntur, ut ob id & sibi, & viro mulier Veneris sensum pariat.

*Uade olida
materia circa
Clitoridem.*

*Nympha fre-
quentissimis
gaudent pa-
pillis.*

*Lacertosa in-
terior substan-
tia.*

Dd 2

§. VII.

§. VII. De variis ac multiplicibus, Prostatarum, quæ Bartholini dicuntur, osculis, de gemina ac nobis perpetuò observata ejusdem sub retiformi plexu glandula, de Graafii Lacunis, quarum plures, ac patentiores ad Urethræ osculum disjecti nobis occurrere hiatus, de jamdiù noto, ac in Virginitibus intemeratis Hymene obvio, non est, quod immoremur amplius. Nec quidquam ferè in Vagina est, quod nostris prodendum sit observationibus, cujus exteriorem validioremque membranam lacertosis Uteri fibris, strictioribus licet, ac tenuioribus continuatam esse, interioremque prominulis papillis refertam, quilibet callet Anatomicus. Quarum tamen, & rugarum, quibus insident, diversa in eadem Vagina dispositio est. Mitto has rariores esse propè Uteri osculum, confertiores autem, atque extantes sub glandoso Urethræ corpore, nec eas in orbem ferri, quod Accuratissimus adnotavit Morgagnus. In matura etenim, atque incorrupta præter cæteras Virgine, in qua singula pro lubitu commodum nobis disquirere fuit, duplicem rugarum ordinemprehendimus, ampliore alium, circà utramque priorem scilicet, posterioremque Vaginæ faciem, cujus rugæ seu crenæ, quarum similes & in nostris palatis gerimus, in frequentissimos acutos angulos conformatæ, Naturalium exteriora vertice spectabant, circà verò utraque ejusdem latera, arctiori spatio conclusum alterum, in quo depressiores rugæ erant, quarum vertex ad interiora convertebatur. Uterque rugarum ordo suis ornabatur papillulis, quæ & prominentiores, & crassiores multò in amplioribus rugis erant, atque ab earum papillarum acervo eæ compingi videbantur. Ad latera autem vaginæ, ut & inter majorum rugarum fulcos, exiliores, ac depressiores erant papillulæ, quæ itidem confertissimæ, at humiliores in utraque Hymenis facie conspiciebantur.

§. VIII. Sua sunt præter memorata Viris communia, quæ sive ad Prostatam, sive ad vesicam, aut Ani Levatorem musculum haberi diximus, Clitoridis & Vaginæ ligamenta, quorum alterum exterius Pudendo potius, quàm Vaginæ proprium, utrinque in longitudinem ab ossibus Pubis demissum; alterum ab interiore Ossis Sacri, & Cocygis facie in Rectum intestinum, tum in Vaginæ latera derivatum. Illud prorsus

De Clitoridis,
& Vagina li-
gamentis.

III 2

LI

ei

ei simile est, quod in Viris descripsimus, cujus tanta necessitas est, quod non solum Clitoridis crura nectantur, sed firmius Vaginæ latera, molliusque velut proprio Thalamo copulentur. *Sen de Thalamo Clitoridis :* Quum enim consultò natura in Fēminis ad facilius edendum foetum sic Pubis crura diduxerit, ut quā comittuntur, arcus potius, quam anguli, qui in Viris est, similitudinem reddant : quumque tantus sub eorundem ossium connexionē, si-
ve copulantis ligamenti, si-ve membranarum aggestus sit non ad ea ossa firmanda hunc dumtaxat appositum fuisse dicendum, quin potius, ut erupturo foetui, ne durius tenella ejusdem membra alliderentur, neve incommodè nimium ossium parieti Vaginæ latera apprimerentur, id omne curavisse videatur. Ab Sacri verò Ossis interiore facie duò diducta teretia ferè producuntur ligamenta, quæ in ima Cocygis parte coeuntia rursùm bifariam discreta, Rectoque intestino medio comprehenso, valida porrò, & continua in grandævis potissimum, & laceratosis Mulieribus conspicua, vix autem in tenellis, & gracilioribus ad imum Vaginæ latus deducuntur, & membranarum modo disjecta, & explicata eidem firmius illigantur. Neque mirandum est, tanto consilio, tantaque solertia fuisse earum partium firmitati provisum, quum minori tutatē munimine è sedibus in frequenti, graviorique partus nisu divellerentur.

§. IX. Etiam si vix quicquam est, quod circà Uterum, ejusque Cervicem perinde, ac novum, vel magni alicujus momenti, nostra sit sedulitate in Anatomienvehendum, quædam tamen habemus animadvertenda, quibus, quantum nostræ *De globosis cervicis corporibus seu mucosis glandulis.* eum alienis convenient observationes, palàm fiet. Porrò globosa ea corpora, quæ in cervice, ejusque osculo interdum penitus demersa, interdum conspicua multum, & extantia, sæpè inæqualis ordinis, ac magnitudinis, ac nonnunquam, in aptioribus licet Cadaveribus inquisita, nulla apparent, neque hydatides esse, si-ve ab expresso ex iis mucos, si-ve ab eorundem usu ; neque novas aut fœminei seminis scatebras, aut novum muliebri cervici datum ovarium, si quis sedulò, ac sæpè Puerperarum potissimum dissectiones instituat, satis intelliget. Ne verò id præteream, quod ab Clariss. Morgagno harum partium, ut & cæterarum Scrutatori accuratissimo adnotatum fuit : vix unquam quidquam vitii in iisdem me de-
prehen-

Mucosa Vesicula in cervice Puerperarum cumulatissima.

Gravida mulieris dissectio.

prehendisse, licet putidissima Scorta cæteris alioqui partibus corrupta dissecuisssem. Ad Puerperarum autem repetitas dissectiones, quod attinet, incredibili penè numero mucosas eas vesiculas, per amplissimam tum temporis uterinæ cervicis cavitatem disjectas comperi, ut vel harum numerum prægnationis tempore augeri, vel quod magis consonum est, earumdem vix visibilia corpuscula usque adeò adolescere dicendum, quò extillante humore, tum sensim earum membranarum laxentur fibræ, tum præter aliud fortasse quodpiam prægnationis commodum, facilius illac pertranseunti fœtui via sternatur. Igitur non negaverim, & aliis fortasse usibus eas vesiculas ministrare, & ad statum hoc potissimum tempus eas fuisse comparatas ex eo maximè colligere licet, quod in dissecta muliere observandum contigit. Proba igitur mulier laceratosi habitus 40. annos nata, quindecim feliciter ennixa fuerat filios; gravida iterum facta ex utero extillantem humorem dilutiorem modò, modò saturatiorem, ac ferè cruentum per multum temporis pati. Jam instante partu de doloribus circa Pubem conqueri, nec ullum fœtus motum percipere. Hinc thoro sese addixit languens, & querula, ac post irritos totius diei nifus obiit. In hujus Abdominis cavo modicam cruenti feri copiam invenimus; Uteri crassities digito auriculari major, propè uteri cornua nostrum non tenuem indicem sinus faciliè admittebant: Tuba utraque, earumque præsertim lacinia, ta extrema; ac bina Ovaria tumentia nimium, ac penè nigrore infecta intenta ac lacertosa erant, quæ teretia Uteri Ligamenta dicuntur. Placenta priori uteri parti adhebat: Fœtus probè compositus per caput egressum parabat in vertice ob Uterinæ Cervicis angustiam fastigiatum. Pubis ossa paulum diducta; Uteri verò cervix aspera, durior, renitens minimèque in distractionem prona, nullo obliterata mucò, cuique nullæ, quæ aliàs confertissimè esse consuevere, mucosæ vesiculæ inerant. Hæc præter cætera, quæ hujus loci non sunt, in hac muliere observata, penè evincere videntur, eam Mulierem propterea parere non potuisse, quia minùs diduci extrema cervicis pars, seu osculum potuit: quod profecto ab vesicularum, atque adeò ab extillantis muci defectu repetendum censeo. Quum is etenim ante id temporis assidue ac multò

copio-

copiosius fluxerit, cervicem deinde, instante partu, aruisse minimè mirum est, quod luculenter tum ejusdem partis siccitas, tum nullus vesicularum, & mucii conspectus significabant. Hinc jure esse colligendum videtur: neque fortuitas eas hydatides, neque novum aliquod aut seminis, aut ovorum promptuarium esse, quando pro partus opportunitate, harum, & numerum, & molem mirificè augeri videmus. Rugas autem seu mavis ejusdem loci Valvulas, & in laxissimis puerperarum cervicibus superesse adhuc, nec prorsum deleri, quin imò planiores licet, latiores tamen effici, observavimus: nec deleta, explicatove medio, unde velut prodire, stipite. Verùm ea est, cum in singulis partibus, tum maximè in harum cervicis rugarum dispositione Naturæ varietas, ut eam potius esse quadantenus indicandam, quàm complectendam nobis sperandum sit. Modò enim bini secundum longitudinem producti lacerti sunt, quos inter transversæ mediant extantes, ac conspicuæ rugæ seu Valvulæ; modò plures sunt ac inordinatè positi, ut quem ii locum teneant, certè indicari non possit. Hos quinque existere aliquando reperi, ac eos ipsos in quemdam rugarum modum dispositos observavi seu in totidem lacertulos transversim divisos; inter horum tamen spatiola, quæ quidem exigua erant, vix conspicuæ creberrimè sanè, ac minutissimè interferuntur membranulæ, quas seu Valvularum, seu Rugarum, etsi vicem exhibere videntur, quoniam intimius multo repositæ sunt, vix ei muneri pares esse existimo. Quæ ut singula nitidè detegantur, purgata prius, vel æquà maceratione, vel crebra abstersione, ea parte, si limpidæ deinde aquæ indatur, & succutiat leniter, elegans profectò opus spectabitur. Non semel autem sic eas compositas deprehendimus, quales, prout tum occasio sese obtulit, delincari curavimus, ut quamdam arborem eleganter dispositam repræsentarent, cui interstitæ frequentes mucosæ vesiculæ dependentium inde velut baccarum imaginem perbellè reddebant. Eæ tamen membranulæ, quarum pleræque omnes inferiùs conversæ sunt, ac quodammodo Valvularum quoque officium tum obeuntes, ut prelaudatus observavit Morgagnus, non ita tamen omnes unde dependent, sic omninò adhærent, ut crebrò utrinque præter extrema solutæ, lacertulorum potius, & vinculorum, quàm Val-

De cervicis
rugis.

Tab. 2. fig. 3.
lit. B

Ad. An. 1.6.

*Transversa
lacertuli.*

Ibidem.

*De duobus
oculis cervi-
cis.*

*Nullus cervi-
cis musculus.*

*De interiori
Uteri superfi-
cie.*

Valvularum modo locarentur : ita fortasse firmitatis ergo quædam veluti transversa ligamenta, datas esse, suspicandi locus est, quorum nullo non tempore aptus esse usus potest. Postremo, quod circa imam cervicem adnotandum habemus, cujus sepius indicium in puerperarum cadaveribus oblatum est, ductus quidam sunt, qui etiam si non ita crebro, nec pariamplitudine donati reperiuntur, quum frequenter tamen eos viderim, non esse silentio comprimendos existimo. Igitur circum cervicis osculum, quæ id rubet, & prominet bina in posteriore ejusdem parte ductuum oscula occurrunt aliquando. Hæc sic ampla interdum vidimus, ut crassiorem stylum facile admitterent, qui non altius adigebatur, ut tres lineas superaret, ex quo mucosi humoris quidpiam exprimere difficile non fuit. Quoniam tamen eos aliàs deesse, aliàs reperiri multum eam infra amplitudinem adnotavi, quam vel in menstruatis, vel in puerperis mulieribus observare frequentius obtigit, in his etenim pronum quandoque fuit altissimè, vel stylum, vel setam promovere; idcirco ea non perinde ac perpetuò mihi observata proposui.

§. X. Novum verò circa cervicis osculum præfici musculum, cujus Iconismum postrema Verheyenii editio exhibet, ab reliquis cervicis fibris discretum vidimus nunquam. Vidimus quidem unum tantummodo, eumque cavum musculum Uterum esse, cujus in Puerperis potissimum non lacertuli internoscuntur modò, sed eorundem positus, atque contextus luculentissimè deprehenditur. Quæ quidem tantum abest, ut novus quidam ei loci orbicularis musculus circumdatus sit, ut illic attentæ fibræ non omnes in orbem, sed complures supernè ab utero demittantur. Quemadmodum perspicuè obducen-
tisillius membranæ discrimen habetur, qua sive cervicis, sive Uteri cavitas præcingitur : quoniam ea, quæ in Utero est, rubella, quæ autem in cervice, pallidior paulò, sive ab illius membranæ habitudine, sive ab subjectis partibus perpetuò mihi apparuit ; ita non eadem certitudine quo pacto earundem sit conformata facies asserere ausim ; tamen si armato oculo mihi, attentissimè inspectanti, villosam penè plurimis discurrentibus vasculis perfusam, & præsertim circa cornua exiguis glandulis, seu mucosis vesiculis ornatam videre visus sum.

Quo-

Quorum etsi in Utero existere ratio præterea suadet, non ob id tamen utrumque inesse oportere censendum est, quamvis de glandulis, seu mucosis vesiculis nullus post repetitas luculentissimas observationes videatur esse dubitandi locus. Villos autem quod spectat, licet commodius nobis videretur, aut pendentibus iis vasculorum extremis, quæ nos ut Villos concipimus, extimam placentæ faciem illigari, aut quod perpetua humoris ab iis partibus extillat, ab glandularum folliculis omnem esse derivandum. Quum horum alterum perpetuò, alterum verò aliquando sine istiusmodi artificio Naturam præstitisse noverim; Tametsi id haberi posse puto, non tamen, secus id fieri non posse, constituendum est. Quicumque enim vel primò ad Animantium dissectionem manum admoverit, cujusque visceris extimam faciem non levem modò, sed humore oblinitam certè repererit, quem tamen ab exterioribus confitis folliculis derivandum asserere, multi cavent Anatomici: quum è viscerum vasorumque perspiratu satis commodè deducere valeant. Si quid verò in iisdem visceribus fortè adauctum occurrerit, ut alienos fines occupare necessum fuerit, haud verò observatu contigit, discretas omnino solutasque partes, ita tum coherescere, ut haud validiùs Placenta vtero copuletur, quod adedè frequenter in nostris dissectionibus evenit, quàm quod maximè. Ex his unum præter cætera memorabo quòd in eam molem utraque Ovaria excrevisse comperi, quæ decuplò, atque etiam, major utero esset, ut tenuium intestinorum fines occuparent, iisque ita copularentur, quòd in commune commodum mutuis utraque vasculis alerentur; Quamquam in neutris superficie soluta vasorum extrema esse nemo adhuc commentus est. Iccirco non ab re foret opinari, si in Abdominis cavum ovulum fortè deciderit, ibi & glutinari primum, ac etiam adolescere, atque ad nonnullam posse maturitatem perducì.

De Ovariorum magnitudine, & notis

§. XI. Neque illud prætermittendum censeo, quod non modò ad Vasorum Uteri reptatum, sed ad ea fortasse illustranda, quæ ab iisdem pendent, plurimùm conferre videtur. In interiore itaque uteri facie, quæ aliquibus retiformi vasorum plexu ornata (nobis autem, ut nuper posuimus, villosa quadantenùs visa est) post longam macerationem, sive contentò

De incessu vasculorum, quæ in cavo uteri sunt.

Ec aere

aere diducta, sive macerante fluido turgidula, sic conspeximus, ut levi digito ea deorsum premendo, jucundo sanè spectaculo, è quibusdam parallelo ordine compositis, deorsumque conversis Syphunculis unà cum contento humore aeris bullulas in cavum uteri erumpere observaverim, quæ quum iterum intenta acie repetierim, eadem omnino observare visus sum. Quamquam autem non una semper methodo, eodemque Natura utatur artificio, quò sive certos, sive statis temporibus, sive salubres aliquandò meditetur sanguinis fluxus; id tamen, si prout nobis visum est, ita & verum, & constans foret, multò fortasse facilius, quæ ab utero sanguinis eruptiones contingunt, possent explicari. Ab horum itaque diductis osculis, quæ neque Arteriarum, neque Venarum esse necesse est, primùm sanguinem ad placentam apponi, tum ubi major vis insit, & compelli, deinde ad foetus usque penetralia deduci, quo per alterum vasorum genus, Arterias scilicet, remeante, per eorum aliquot nondum occupatos, præ tenui fortasse affluentis tum sanguinis copia, & inferendo foetui sanguini non addictos, refluxum ad matrem contendere pronum est, ut fateatur. Cæterùm hisce uteri Syphunculis non sic continua sunt tenuia placentæ vascula, ut ex utroque unum continuatumque efficiatur; verùm exterior seu convexa Placentæ facies, quum tenui quadam membranula præcingatur, quam, & animadvertit Accuratissimus Ruyschius, quamque nos exteriorem Chorii lamellam esse deprehendimus, ita iis Syphunculis iungitur, ut veluti per saccum, seu colum vicissim alibilis latex ille transducatur. Membranam autem Chorion dictam in geminas faciliè, in plures fortasse vel membranulas, vel lamellas esse divisibilem norunt sanè Anatomici; Cujus non inelegans exterioris faciei structura est; quoniam ea ex pluribus compingi videtur lamellis, latis osculis pertusis, quæ nullo tamen ordine locata, sibi que imposita ac respondentia interiùs tenuantur, aded ut ex quadam potiùs lacertorum specie, qui membranæ imagine dispositi sunt, quos inter creberrimæ, ac ferè circulares areæ sint interjectæ, constitui appareat. Quorum etsi ratio nobis incerta est, & in Naturæ majestate abdita, non iccirco absonum cogitare censeo, sive ne arctiùs nimis, & intimiùs illa utero adhæreat, sive ut exclu-

so

Thes. An. I.

De Chorii
lamellis earū-
que conforma-
tione.

fo jam foetu, seseque contrahente utero, quadam velut musculari vi ab eo diduci, ac divelli quadantenus valeat, eam hoc fuisse modo compositam.

§. XII. Peculiaria tum Pudendo tum Vaginæ, sive quæ nostra sunt, sive quæ cæterorum ligamenta suprâ proposuimus, nunc quæ sunt Uteri, ac Cervicis vincula subjiciemus. Latum ligamentum uteri perperam illud vocari, quod alis vesperilionum simile inter tubas, & ovaria interstitum vel ab Præstantissimi Morgagni diligentia licet cognoscere: quamquam fortasse quinam sint Lati fines, quod quidem in foetibus potissimum luculenter percipitur, vix credo pauci etiam num intelligant. Hoc namque non uteri tantum, & cervicis; verum etiam vaginæ latera firmari quadantenus, & laxè necti pro comperto habemus. Quod tamen, quoniam nemo à Principibus Anatomes Viris hoc Ligamentum appellari succenset, tamen si id ex tenui duplicato Peritonæo compingatur: non video, cur potiori jure aliud mihi Ligamentum dicendum non sit, quod suo validiùs perfungi munere, animum oculumque sedulo advertenti constabit. Utrunque ab Recti intestini latere, ac priore ejusdem facie reflexum, contractumque Peritonæum paulum protenditur, & in imum cervicis illatum sic strenuè inseritur, ut neque inelegantem, neque inutilem ligamenti speciem præferat. Circa latera namque teretem quodammodo figuram nanciscitur, ac multò validissimum, quàm in reliquis quibuscumque nexibus, nec ligamenti nomine, nec munere illud esse meritò dedignandum, sum arbitratus. Per id etenim vel ne nimium provehatur cervix, vel prolatetur caveri potest. Atque cum superiori vteri parti consultum sit, & inferiori quadantenus prospiciatur, quò scilicet à partu cervix hac ope adjuncta in promptiorem veniat contractionem.

§. XIII. Summis autem Uteri lateribus, sive ne is in alterutrum latus dimoveatur, quod tamen sine ullo vitio nos, vidimus aliquando, sive quò à partu depletum in pristinum locum, & magnitudinem sese contrahat, teretia data fuisse ligamenta plerique omnes autumant Anatomici: quos tamen minùs mihi fore adversaturos putabo, si ea aliter quàm ligamenta, esse nominanda censebo. Non me latet per locata in eorum interiore parte, cavum enim nominare non ausim, ul-

Ad. Anot.
4. An. 27.

De Cervicis
uteri Ligamen
tis.

De iis, quæ
dicuntur rotun
da uteri Liga
menta.

trò citroque discurrentia vascula sanguinem meare ; at non huic dumtaxat muneri ea fuisse comparata judico , quum præter exterius Peritonæi involucrum , atque inclusas , productasque vasorum propagines , conspicuas valentesque lacertosas fibras reperiri certò certius ipsi viderimus , nostrisque sæpissimè commonstraverimus exercitatis Alumnis . Quod et si nemine præmonstrante deteximus , id ipsum postmodum prolatum animadvertimus ab Veterum nonnullis Anatomicis , ac disertè à Præstantissimo Vesalio , quod sub hisce verbis propositum

De Hum.
Corp. Fab. l.
2. c. 25.

fuit . „ Anterior enim , posteriorque & superior fundi Uteri regiones nullis , quas contingunt partibus adnascuntur , latera verò connascuntur Membranis vasa utero deducentibus , & uterum Peritonæo validè colligantibus , exterio-remque uteri tunicam producentibus , ac demum carnis illis fibris intertextis , quæ duos efformant musculos , quorum beneficio uterus voluntario motu nonnihil sursum , dum mulieres Ilia trahunt , & quasi colligunt , allicitur , quique adedè obliquè prorepunt , & quà uterum accedunt , adedè crassescunt , ut perperam uteri cornua illos musculos esse aliquandò arbitratus fuerim „ . Quamquam non universa , quæ ipse edisserit , nobis probare liceat , musculos tamen potius , quàm ligamenta appellare in animo est . Neque horum quis lacertulos , aut in Virginibus , aut in utero non gerentibus exquirat , quoniam quò satis sibi faciat , minùs ex iis fortasse comperiet . Id enim in Puerperis , aut Prægnantibus inquirendum est , in quibus nobis id intueri ac demonstrare facillimum fuit . Quum in Puerperis potissimùm ob graves hæmorrhagias denatis , depleta frequentissimè sanguifera vasa reperiantur ; nihilo tamen secius eorumdem propè uterum & crassities , & pleniores lacertuli adedè sese conspicuos dedere , ut quid concludens Peritonæum , quæ excurrentia vascula , quæ demum inter utraque confertæ forent musculares fibræ , facillè fuerit internoscere . Has autem non adedè conspicuas apparere in non Prægnantibus minimè mirandum est ; siquidem nec in earum utero ulli tum temporis conspicui lacerti sunt ; ubi is enim à partu contrahitur eos potius aliquandò extitisse divinandum est . Non tamen divinatoria hac arte in Puerperis opus est , in quibus non solum discisso Peritonæi involucre mani-

Horum lacertuli non in Virginibus sed in Gravidis vel Puerperis querendi .

De Uteri lacertis .

manifestò deteguntur, verùm eorundem incessus, & ductus facile persequi licet. Horum enim conspicuæ fibræ per cornuum latera usque ad fundi summum perreptant, quæ in Zonam explicatæ ad quamdam fundæ imaginem, cujus tenuja extrema Pubim, latior pars uteri fundum teneat, ita eundem complectuntur; ut, vel ne nimium turgente fœtu in superiora liberiùs trudatur, vel ne diutiùs vasorum oscula hient, quam occissimè insequente fœtum Placenta, uterus deducatur deorsum, atque aded sese contrahat. Quum tantum inter ligamenta, & musculos discriminis intersit, ut iners perindè ligamentorum, musculorum autem, quorum assiduus est in contractionem nifus, maximè efficax opera sit. Porro horum musculorum gracilia extrema tendinea penè sunt, quæ non in Clitoridem, seu in circumfusam Pubi pinguedinem, verùm inter Obliqui descendentes, & ascendentes musculorum tendines in editam ossium Pubis partem disiectis fibris inferuntur.

Ufu,

Et Insertione

§. XIV. Quisque ex diligentioribus hujus potissimum ævi Anatomicis, ubi ad Ovaria ventum est, tanta sedulitate partem hanc scrutari consuevit, ut vix amplius quidquam superesse adjiciendum videatur. Horum autem Nuperrimus Spartam hanc præclarissimè ornavit Solertissimus, ac Celebrerrimus Antonius Vallisnerius, cujus plurimis è quacumque specie petitis accuratissimis observationibus, nostras ab humana dumtaxat, utpotè præcellenti depromptas subnectere, minimè eum esse improbatum, censeo. Quamquam nunc temporis consentiunt Anatomici Saniores omnes ex ovis singula progigni animalia; non tamen apud eos facile constat (ne de iis dicam, quæ vix per Anatomen innotescunt) quid ovum dicendum sit, ex quibus id partibus compingatur, quo ad maturitatem producatum tempore; quoque pacto tubas subitum ex ovario emergat? Nos non quæ potissimum opinamur, id enim proposito nostro repugnat, sed quæ maximè observavimus, sumus prolaturi. Primum grande fatis inter vetularum, ac juniorum Femellarum Ovaria discrimen esse, quod quidem neminem latere puto, proponimus. Juniorum quippe lævia, mollia, globosa quadantenus, seu oblongo depressa sunt, duarum circiter dracmarum pondere; Dum contrà vetularum

Historia della
Gener. dell'
uomo.De Mulie.
rum Ovaris.

exi-

Epist. ad
Spon.

Num ova
sint in corpore
luteo quæren-
da.

De Luteo
corpore.

De Mulier
Organ c. 2.

De ceteris
ovariorum vesicu-
lis.

exigua, scabra, duriora, ac vix pondere decem granorum, ut ex nostris disquisitionibus habuimus. In juniorum autem ovariiis cumulas reperiri vesiculas (quas deinde postremis temporibus, sive Graafius, sive Van-Horne, sive Stenonius primus ova dixerit, hic disceptandum non est) & Veterum quidam cognovere Anatomici. Quæ utrum merito ova nominandæ sint, satis huc usque superque tum à Malpighio Celebrissimo, & Immortali, tum à plurimis hujusce ætatis, tum maximè à prælaudato Vallisnerio disceptatum est, qui cum Antesignano Detectore non in Vesiculis, sed in glandiformi quodam corpore Luteo dicto quæritandum esse jure contendunt. Quoniam enim in Connubio maturis, ubi eorum corpora procreationi apta sunt, in Prægnantibus, aut Puerperis id perpetuò reperitur, non autem in tenerioribus, aut malè corpore constitutis, sive nimidè ætate provectoribus quidpiam hujus inveniri datum est. Quum passim in plurimis saltem memoratæ vesiculæ non desint, liquidò constare videtur, id plurimùm ad procreationem conferre, quapropter ex illius sinu, non autem è vesiculis ovum esse depromendum. Quid proinde corpus hoc luteum sit, nec nos quidquam ampliùs, quàm quod post Malpighium cæteri Profectores Accuratissimi posuere, detegere valuimus, quum tenuibus productis intestinulis lutei coloris, circum mediam peluim congestis, ad unum omnes compingi observaverint. Si quid autem iis adjiciendum sit, minùs mihi Graafii sententiæ assentiendum esse videtur, qui „ glandularum conglomeratarum ad instar ex multis partibus à centro ad circumferentiam, recto quasi ductu tenentibus id constari „ autumavit: quum in solidissimæ compagis luteo corpore non eo modo illius partes locari; sed ferè intestinulorum in modum, seu Cerebri corticis similitudine componi luculentissimè observaverim. An verò ceteræ ovarii vesiculæ promptuarii dumtaxat officio fungantur, ex quibus universis deducatur is liquor, qui ad corporis lutei formationem insumitur, de aliena potius, quàm de nostra Sententia proponimus. Hanc autem opinionem ex eo maximè pronatam arbitror, vel quòd potiore ovarii parte corpus illud luteum tenere visum sit, vel eæ tum temporis multò, quàm aliàs, vel numero, vel mole minores vesiculæ conspectæ fuerint;

runt; quod etsi utrumque verum foret (nobis tamen aliter observantibus) non propterea ex iis dumtaxat derivandum humorem assererem : quin potius pro re nata ex singulis vesiculis singula excitari lutea corpora arbitrarem . Si nostri instituti foret, declarare qualiter id contingat, non deesset forsitan, unde rationem fumeremus.

Num ex singulis vesiculis excitetur corpus luteum.

§. XV. Sed quod circa lutea corpora observaverim, præstat proponere. Quamquam ea, quæ Graafius nullo quidem

Quando corpora sunt lutea corpora.

nisi globulorum donata nomine, revera tamen lutea corpora cognovit, post coitum dumtaxat, antea nunquam sibi visa dicit. Graafio assentiri potius Verheyenii sententia, quam habitæ ab eodem observationes videntur. Nos ea tamen in intemeratis Virginibus plurimis sæpe commonstrata luculenter vidimus; atque aded neque ex Virili initu tum primùm excitari, neque ad maturitatem perducì, sed in iisdem conclusum ovulum solummodò fecundari dicendum est. Eadem autem, tum in Prægnantium cadaverum, tum Puerperarum Anatome, & dilutioris coloris, & disparis magnitudinis comperimus: quod non à vario corporis habitu, seu à duplicis fœtus germine, verùm à peculiari cujusque constitutione, prout paucis deinceps attingam, pendere puto. Id demum restat, ut qua ova prodeant via, seu quo osculo ex prævalida Ovarii membrana profiliant juxta nostras observationes dicam. Mitto hîc loci in eam disquirere Sententiam, quam nonnulli minùs proculdubio exercitati commenti sunt, non ex Cicatricula, seu hiatu luteo corpori respondente, sive per diductam eam, quam papillam nominant; sed per lateralem quamdam, quæ nusquam est, Ovarii rimam ovum tubas subiturum emergere: quum hi facillè ab Anatome condemnentur. Sed ut, id quod proposui, ordine persequar, primùm in Virginibus, tum in mulieribus, & Puerperis, quæ adnotaverim, dicam. Levissima Virginum ovaria, quibus etiam maturum luteum corpus inerat, nullo pertusà osculo albà validà circumsepta membrana vidimus. Vidimus aliquando, & nostris copiam fecimus in matura, intemerataque modici habitus Virgine diris imi Ventris cruciatibus brevi perempta, non sic se alterum ex Ovariis habere; quod quum molle, ac totum foret succulentum, in altero tamen extremo luteum corpus minoris cerasi fere magni-

Qua ex Ovariiis ova emergant.

magnitudine paululum prominens exhibebat, quod non mole dumtaxat, sed & habitu, & colore sese conspiciendum dabat: Nam ea, qua obtegi superius solet membrana diducta prorsus & discissa erat, tenui altera pellucidaque per quam penitus subjectum corpus interviferetur, remanente; quam etiamsi leniter contrectatam, sic facile diffringere fuit, ut vix suis illud sedibus confisteret, quod publicè demonstraretur. Id ego non adeò tantum commemoratum volui, ut quisque evidenter cognosceret, non tanta eam circumpositam membranam firmitate esse, quam vel suis porulis hiare plurimum, vel etiam, ubi id requiratur, dehiscere atque diduci pro re nata, possit: sed & ab enormi aliquando huiusce distractio-
ne propter conclusum tumentis modò unum, modò geminum, sive in Virginibus, sive in Mulieribus luteum corpus, tanta illa excitari Symptomata, quæ & grave Clinicis, & multò gravius laborantibus negotium creant. Hinc fortasse repetendum est, quod nostræ sequioris sexus, quibus vel laudabiliter per decus, vel piè, sanctèque per religionem Viros adeundi adempta facultas est, Brutorum Femellis exceptis, tot sint obnoxia morbis, quos nedum elidere, sed nec probè dignoscere Medicus valeat. Igitur vel ob minùs distractilem, ac plùs æquo prementem circum Ovarium membranam, vel ob distractam nimium, ac penè discissam, ex iis partibus missellis mulieribus morborum Iliades progigni nullus dubito. Nam in quibus firma nimium præsepiens membrana est, quò minùs tumentis luteo corpori locum cedat, id morborum genus exoriri censeo, quod cuidam humorum inertia Medici tribuere solent: quibus verò valida ea est, ac tanta tamen conclusa, ac adolescentis lutei corporis virtus sit, ut vel incommodè eam explicare, vel graviùs diffringere queat, eæ inde progerminant distensiones, quibus miris, multisque modis miserae sive nulli, sive malè copulatae Viro, cruciantur. Nec nobis id semel observasse contigit, sed quum neque huius loci sit, neque temporis ea recensere, quæ ad aliquod fortasse Opus distulimus, hæc sit interea memorasse satis. Ad ea nunc descendendum est, quæ sive in utero adhuc gerentibus, sive in Puerperis, sive etiam ab utroque hoc tempore disitis observavimus. Non protinus à partu luteum illud corpus evanescit, sed ultra bien-
nium

*Num ex tu-
mente luteo
corpore morbi
in Feminis.*

nium saltem contractius licet, & pallidius consistit, id potissimum manifesta etiam tum designante cicatricula sepiissime deprehendimus. In Prægnantibus autem, & Puerperis id multum conspicuum est, à quo parum, sive ratione temporis, seu præ vasculis illic vicinæ turgescantibus adhuc tum molis, tum coloris decessit, contractior licet aliquandò sit quæ antea Ovulum concluderat, Cystis. Non æquè tamen in omnibus sese conspectui dat cicatricula, quoniam in nonnullis Puerperarum vix puncto major, in plurimis tamen longè maxima apparet, ex cuius vel eminè intuitu non modò luteum corpus novissimè effoetum internovimus ipsi, sed & aliis certè indicavimus. Pro hac verò conspicua cicatricula non ita intelligendum velim, perinde ac ea diductæ membranæ pars sic coaluerit, ut velut conglutinati vulneris veram cicatricem representet: Sed is concipiendus est lacertosæ illius membranæ hiatus, qui tum subditum corpus luteum commodè conspiciendum exhibet, tum multum post temporis perdurat, ut & post alterum editum foetum eas invisere cuidam peroptanti facillimum mihi fuerit non commonstrare modò, verum etiam per tenuem alteram subjectam membranulam levi opera humoris guttulam expromere. Neque incongruum fortasse existimo, præter alias tamen complures causas, quas subesse non negaverim, ex hoc plurimum diducto, ac sæpius incommodo præsepiens membranæ hiatu ea, quæ Prægnantium aliquot per certa quandoque tempora comitantur, diducere Symptomata, maximè cum per nonnullas ex nostris observationibus non leviter ad id suspicandum inducamur.

*De Cicatrice
Ovarii.*

*Modo magis
modo minus
conspicua.*

§. XVI. Qua verò ratione Ovulum Luteorum corporum sinu contineatur, prout nobis assequi licuit, ac con-jicere proclive est, facile intelligetur; ubi priùs si non novam, raram certè fœtus in Falloppiana tuba inclusi historiam proposuero: Proba honestaque mulier, Angella Padella nomine, tres suprà triginta annos nata, sex filiorum mater, boni aliqui habitus cum propter capitis quosdam affectus, unde & surda evaserat, medicæ curationi diutiùs obsequeretur, quod antea ei contigerat nunquam, vario licet remediorum genere exagitata, suppressa sibi menstrua animadvertit. Quinque aded mensibus in eo fuit, ut quum frustra expectaret ab utero con-

*De Fœtu intra
Falloppianam
tubam reposito.*

Ff fuetum

fuetum fluorem, quidvis potius in causam ejus rei, quam prægationem adduceret. Extremo hoc tempore, ex improvise, sese animo destitui sentiens, opem advocat, lectoque imposita, ubi paululum restituta est, sese mox morituram ob diros circa Pubem, & Femora potissimum cruciatus, quos prius nunquam passa fuerat, prædixit. Jam tum subitus virium languor, faciei pallor, frequens, sed tenuis vomitio, largus frigidus sudor, & post novem circiter horas, cruento modico humore ex Naturalibus expresso, mors occupat. Postquam nos imum hujus ventrem dissecuimus, mortis causam exploraturi, effusi plurimum sanguinis in eo invenimus. Ibi tum uti facere consuevimus, ad scrutandum locum, unde is effusus esset, animum applicuimus, eductoque, qui visui officeret, sanguine, sinistram uteri tubam in magnum tumorem circa medium distentam comperimus. Statim in eo loco vel Aneurisma contigisse, vel quod jamdiu quæssiveram, foetum conditum esse suspicatus sum: atque idcirco uterum, aditasque partes excidi, commodius, quidquid illud foret, apud me domi spectaturus. Quum igitur tubæ posteriorem faciem sedulo, attentèque disquirerem primò deprehendi osculum vix Panici grano majus; unde illa sanguinis copia lentè effluxerat. Per hunc igitur hiatus ad penitiora pergo, diductisque tubæ nonnihil ulterius lateribus, quæ ibi multò tenuiora erant, invenio sub iisdem quidpiam Placentæ simile. Amoveo hæc, videoque membranas pellucido humore plenas: & tandem iisdem partibus inclinatis, nostris, & spectantium oculis Foetus sese optatò exhibuit. Quemadmodum ego autem hæc singula cum voluptate spectaveram: ita omnium Iconem dare volui, tum ut siquid adhuc circa hujusmodi historias, hisque innixas sententias dubii restat, penitus euellatur, tum ut quædam apponantur, quæ vel in ejusmodi Iconibus, vel in cæteris Anatomicorum Tabulis, non parum rei Anatomicæ intervientia, prorsus desiderantur. Moneo autem, partes naturali magnitudine, qua sese habebant, incisas fuisse, sciant, ut omnes intelligant, quæ inde cognitio desumi possit. Hæc de figura: nunc observationes nostras prosequemur. Evidens hîc maximè fuit luteum corpus, quod plusquam in cæteris fieri solet, in hac intumuerat, neque ex maxi-

Tab. 2. fig.
2. l. N

maxima parte ovarium tenebat (quod multò minùs in cæteris fit , ubi tantæ non est magnitudinis) nec potiore , ut Solertissimi quidam arbitrati sunt , ejusdem Ovarii partem occupat . Cicatrix evidens fuerat in centro , vix puncto major , quamquam eam sæpissime aliàs multò maximam inveni . Ex interiore autem hujus parte ovi Cystis , seu Calix inerat minimè contractus compressusque , qualem edito jam Ovulo observare consuevimus . Is quum plenus ac luteo ferè humore turgens esset , sic commodè lustrandam obtulit cavitatem , ut si quid in ea animadvertendum erat , observare potuerim . Hac igitur , quæ cicatriculæ respondebat , diducta , grande cavum reperi , multò naturali ampliùs firma , validaque undequaque alba membrana terminatum , ex cujus interiore parte potissimùm circa fundum soluti quidem extremis tantummodo illigati ejusdem substantiæ lacertuli protendebantur , quos inter unus erat altera solutus parte , inhærens altera , petioli instar , unde fructus dependet . Hæc tamen non ita accipi velim , perinde ac si ea mihi comperta sint , neque quidquam præterea disquirendum restet , ut jure constituere possim , quòd ille ipse petiolus foret , quæ ovulo per alterum velut umbilicalem funiculum ab luteo corpore , velut ab altera Placenta alimentum deveheretur , ac transversii lacertuli ad ejusdem exclusionem maximam impenderent operam ; quæ tametsi à verisimili vehementer non abhorrent , pluribus tamen indicare opus non erat .

Corpus luteum multò majus quam alias esse consuevit .

Lutei corporis Cystis cavitates descripta .

§. XVII. Ad Tubam verò quod attinet , quum præter id quod oculis obvium est , foetum scilicet propriis involucris conclusum , nihil peculiari animadversione dignum adscribendum occurrat , alia quædam vel minùs observata vel perperam intellecta persequar . Quamquam in hoc subjecto contractiones , ac breviores Tubarum laciniae extitere ; nos tamen sæpiùs longiores multò fufisque maximè extremis eas comperimus , atque sic diductas , ut ex toto eo insuper spatium , quod inter extremum Tubæ , & Ovarium intercedit eæ aliquando exoriantur : quod minùs forsitan negotii crearet iis Anatomicis ægrè sibi persuadentibus , lacinias tubarum ab Ovario sic diffitas , eidem tam promptè , tam faciliè accedere , tamque diù , & arctè hære . Pro quo tametsi plu-

De Tubarum Lacinias .

*De Tubis
Uteri.*

*De Sanguis
ferorum vasis
tubum ducit.*

ra ab solertioribus viris proposita sunt, ut id clariùs in notitiam veniat, hujusce nihilominùs rationem incompertam adhuc esse puto. Quæ nos allaturi sumus, utrum aliquid luminis præferant, Anatomicorum judicium facimus. Hoc igitur ut magis elucescat: notanda sunt ea, quæ compingentes Tubæ partes spectant, sive, quæ circa ipsam Tubam locantur. Quod ad Tubæ partes spectat: non est facile quacumque instituta disquisitione vel fibrarum incessus, ordines, ac series internoscere, quemadmodum facilè proferri ab nonnullis consuevit: Nam hoc post ambiguas sæpe repetitas observationes comperisse visi sumus. Profectò quum vix minimarum earum partium dispositionem, ubi eæ naturaliter se habent, quacumque etiam ope Anatomici assequi soleant, id fortè obtinent aliquandò, si partem eam vitio quopiam correptam, adauctamque repperint. Id ipsum planè in scorti uteri Tuba nos sumus consequuti: quæ quum tantæ molis esset, ut singulæ illius partes fuerint mirificè adauctæ, facillimum in ea fuit singula omninò perspicere. Interior igitur rugosa multùm illius membrana quædam nobis laciniarum continuatio visa est, cujus manifestè in longitudinem fibræ protendebantur. Exterior verò multòque validior, ac prorsùs lacertosa membrana clarè nobis (sive in Orbis, sive in Spiræ modum certè dignoscere non valui) circumductis fibris compingebatur. Hæ tantæ erant validitatis, adeòque conspicuæ, atque in fasciculos ferè discretæ, ut iis, quæ in Intestinis sunt, non minùs dignoscerentur. Porro vasorum ductus, qui tum per interjectam Tubam inter, & Ovarium membranam alæ vespertilionum assimilata, quæ super eandem, non is est, qui nihil ad earundem Tubarum motum, atque ad Ovarium accessum conferat: sed tali dispositione locatus, quem plurimum ad id rei facere ex eo arbitror; quod quum ab Ovario Arteriæ omnes decedant, ac ad eundem locum propagines Venarum remeant, quumque vasorum utrumque genus, prope Tubam arcus in modum compositum sit, rectà autem potissimum ad lacinias protendatur, non possunt, quin in vehementiori sanguinis impulsu, quem circa congressus tempora contingere necesse est, turgentibus decurtatisque vasis eæ partes suis in sedibus sibi mutuò incumbentes adducantur. Quod quum

quum meditaremur per experimentum opportunè institutum nobis quadantenus constitit . In Puerperæ igitur Tubæ vasa satis ampla, quæ tum præstò una cum adjunctis partibus aderant, aerem inspiravimus, ac per singulos appulsus non modò Tubæ corpus quadantenus ciebatur, sed introrsum versùs Ovarium quasi converti videbatur . Hujus tamen sive conversionis, sive adductionis causam non ab eo dumtaxat vasorum modo repetendam esse duco, verùm etiam à miro ejusdem partis plexu, quem vel non planè cognitum, vel ne antehac quidem observatum animadverto . Plurimos Nervorum furculos per latam eam Membranam Tubam Ovario nectentem, interque ea corpora interjectam, & Graafius jamdiù discurrere observavit, & adnotavit . Num ea autem Tabula sive ob eorum numerum, positum, aut magnitudinem, minimè tamen à SWammerdamio, qui vehementer est cum eodem conflictatus, seu verbis redarguta, seu altero Icone correctæ, cum Anatome congruat, non est cur ad id demonstrandum laborem . Illius siquidem sive cum nostra, sive cum quocumque muliebri subjecto comparatio instituat, luculentissimum sanè discrimen patebit . Plexus is igitur nerveus, cujus Iconem, tùm in amplissimis CoWperi, tùm in Theatri Anatomici, cæterorumque hætenus cognitis Tabulis desideramus, neque ejusdem ubique magnitudinis est, neque ita collectus, ac in nodum ferè dispositus, sed pro subjectorum varietate, & statu contractior aliquando, aliquando disjectus reperitur : nunquam tamen vario, ac inordinato implexu, sed perpetuo, constantique ordine & positu sese habet . Hujus etenim fibræ juxtà exterius Ovarii latus disjectæ ac diremptæ versùs Tubarum lacinias producuntur, atque ex eo loco ad interiora conversæ, sursumque productæ id potissimum efficiunt, quamobrem plexus nominetur . In eo siquidem loco ita arctè complicantur, ut minùs dirimi valeant : & ab eo iterum implexu in interiora magis deducuntur, ac disjectæ rursus vel singulæ, vel ex iis plurimæ quasi reflexæ ad eandem penè Ovarii partem conversæ remigrant . Quoniam igitur ab singulis nervorum plexibus hujusce distributio diversa prorsus est, peculiaris cujusdam consilii hunc indicem esse pro certo habeo . Quumque nervorum propaggines, quò porro

De nervo plexu in alis vesperilionum.

De Mulier Organ. Tab. 7. lit. GG

porrò pergunt, in exiguas magis tenuitates dirimi consuecant, quod hic fieri non animadvertimus, non sensui modò, verùm etiam motui potissimùm illas datas esse arbitramur. Per hunc igitur plexum, cujus mira, nec imprudens distributio, & positus est, id Naturam moliri autumo, quòd quum adsitæ utero partes ab seminali aura irrorentur, ita nervosæ maximè cidentur, ut vehementiùs concitatæ & tumescere, & contrahi necesse habeant. Quæ si vera sunt, quoniam is est illius plexus positus, ut eo tumente contractoque non possint Tubarum extrema, quin ad Ovarium accedant, palàm est, earum quoque partium motum legem habere non ignotam, etiamsi omnibus adhuc non perspectam. Quum ea fortasse vis non sic evanida sit, ut protinus diffluat; neminem iturum inficias puto, earum partium applicationem in plures dies perdurare posse, quousque illud opus peractum sit: quandoquidem in nonnullis Mulieribus ab odore quopiam afflatu excitatæ nervorum distentiones, ut jam vulgò constat, tamdiù pertinacissimè perseverant.

*Num. viri-
Semen intra
Tubas defera-
tur.*

§. XVIII. Num autem intra Tubas ac ad Ovarium usque evidens quædam ac conspicua seminis pars perducatur, quamquam ab Celeberrimis Viris propè jam constitutum videatur; non est tamen, cur ita facile assentiar, quandoquidem ex repetitis observationibus adversus horum sententias mihi penè oppositum constare videatur. In Puerperarum enim plurimis eundem prorsus, & nos humorem comperimus sæpe, quem semini, ut ajunt simillimum se aliquando invenisse in Mulieribus, seu subitò post coitum mortuis, sive interemptis, Clarissimi Profectores profitentur. Quum cum item humorem album viscidulum, ac quasi spumeum non in Puerperis dumtaxat, sed & in aliis compererim, ac præsertim in quadam honestissima Muliere, quæ ob diros Intestinorum cruciatus disrupto tertia die intra eadem Aneurismate decessit: in cujus utraque tuba tantum illius laticis repertum est, quantum quisque fortasse illius sententiæ Fautor ceu spermaticum humorem traduxisset (quam tamen in illa cruciatuum sævitia consuevisse cum Viro absonum est suspicari) ab ea re perquam diversum laticem illum fuisse dicendum restat. Nec profectò à veritate alienum censeo collectum.

Etum repertumque eo loci humorem non à virili spermate esse derivandum; quandoquidem non defunt exiguae licet, plurimae tamen glandulae, unde & in Virginibus humor ille destillat. Si qua verò major ejusdem copia in memoratis Mulierum Cadaveribus suppetat, quae vel de repente, vel vehementi Puerperarum morbo, vel cruciatibus, vel ferro confectae decessere, id subito partium motui, valideque earum potissimum contractioni tribuendum puto.

§. XIX. Quamquam non ultra latum pollicem longum foetum tantae aetatis esse, quinque scilicet mensium, non veri quidem simile videri poterat; si tamen vel ad illius loci angustiam, qua per totos eos menses inclusum fuit, ad æquum suppeditandum alimentum longè imparem, vel ad eam præ cæteris à Riolano relata historiam, qua septimestrem foetum non pollice proposuit longiorem, respiciatur, facile quisque puto erit assensurus. Si quis autem, quamobrem illic Ovum restiterit, à me fortè perconctetur, non ità planè responsum is sibi habebit, quo peculiarem, certamque hujusce rei causam constituere valeam. Nam id & ob magnitudinem ovi, & ob Tubarum vitium, earumque aut inertem, aut nimiam contractionem, vel uberiores muci copiam præter cætera evenire potuerat. Non enim improbabile est ex adaucto eo luteo corpore & grandiusculum ovum erupisse, cujus iter, quà angustior Tuba fit, ac maximè flexuosa, fuerit interceptum. Cæterum quum nemo non videat, sive ab aggesto copiosiore, ac viscidior latice, de quo supra retulimus, intra frequentes tubæ rugas herente plus æquo Ovulum posse detineri; vel ab Tubæ fibrarum laxitate, vel distensione, quò minùs expedite Uterum subeat, facile perceptum est; vel id in itinere sic augeri, vel Tubæ lateribus per moram sic adhærescere, ut sive hac, sive illa de causa ulterius progredi non valuerit. Ei igitur ceu novo Utero per placentæ radículas copulatum tamdiù in loco detinetur, quousque citra lacerationem Tuba explicari potest. Si quis interea loci sciscitaretur, qualiter sive Tubarum sive Uteri diductio eveniat à contento distendente foetu, an sponte ab ipsomet concludente Utero? Hanc fortasse vel inutilem quaestionem, vel per se omnino manifestam potest quispiam judicare,

De conclusi fœtus parvitate.

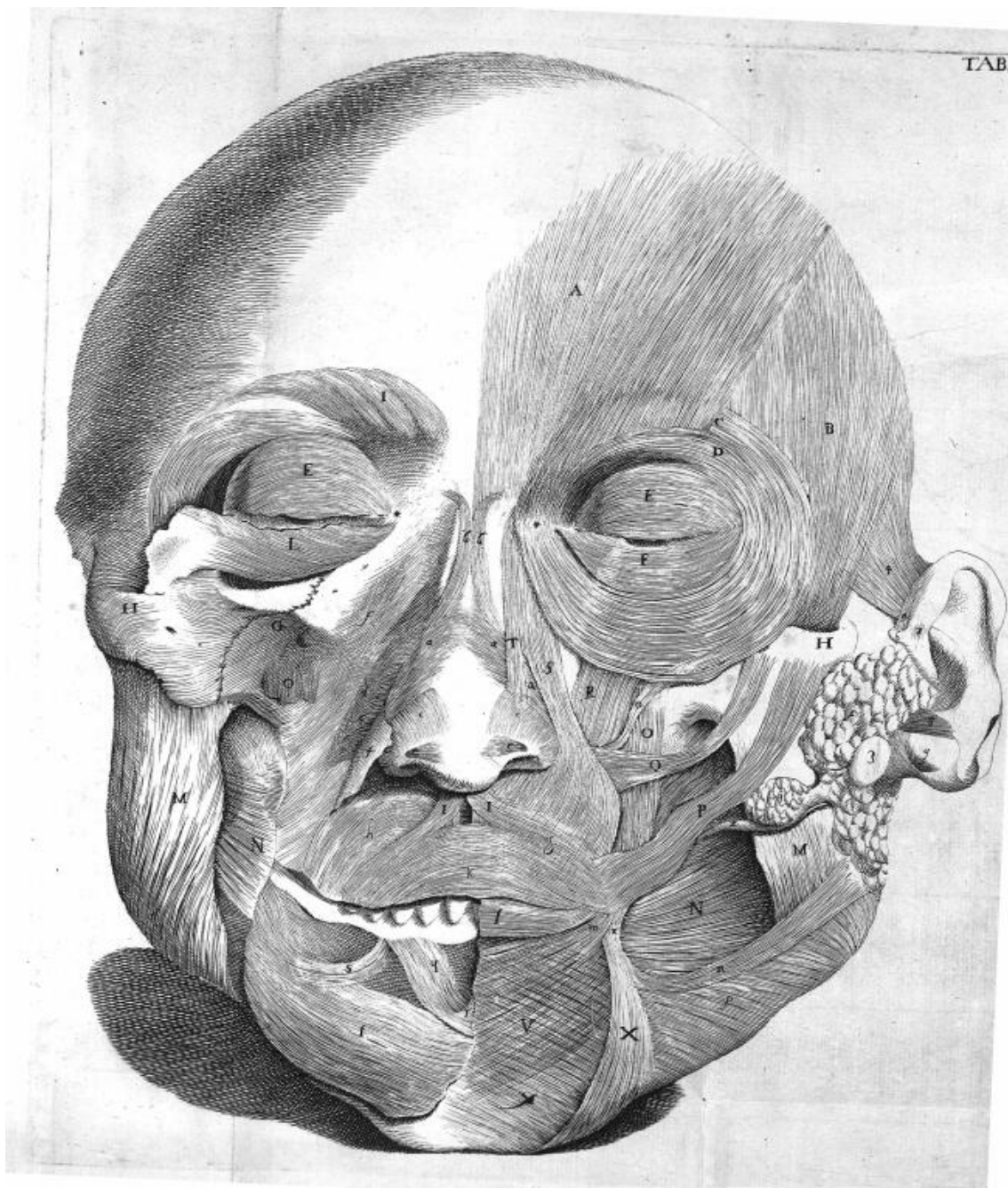
Antrop. lib. 22 cap. 35.

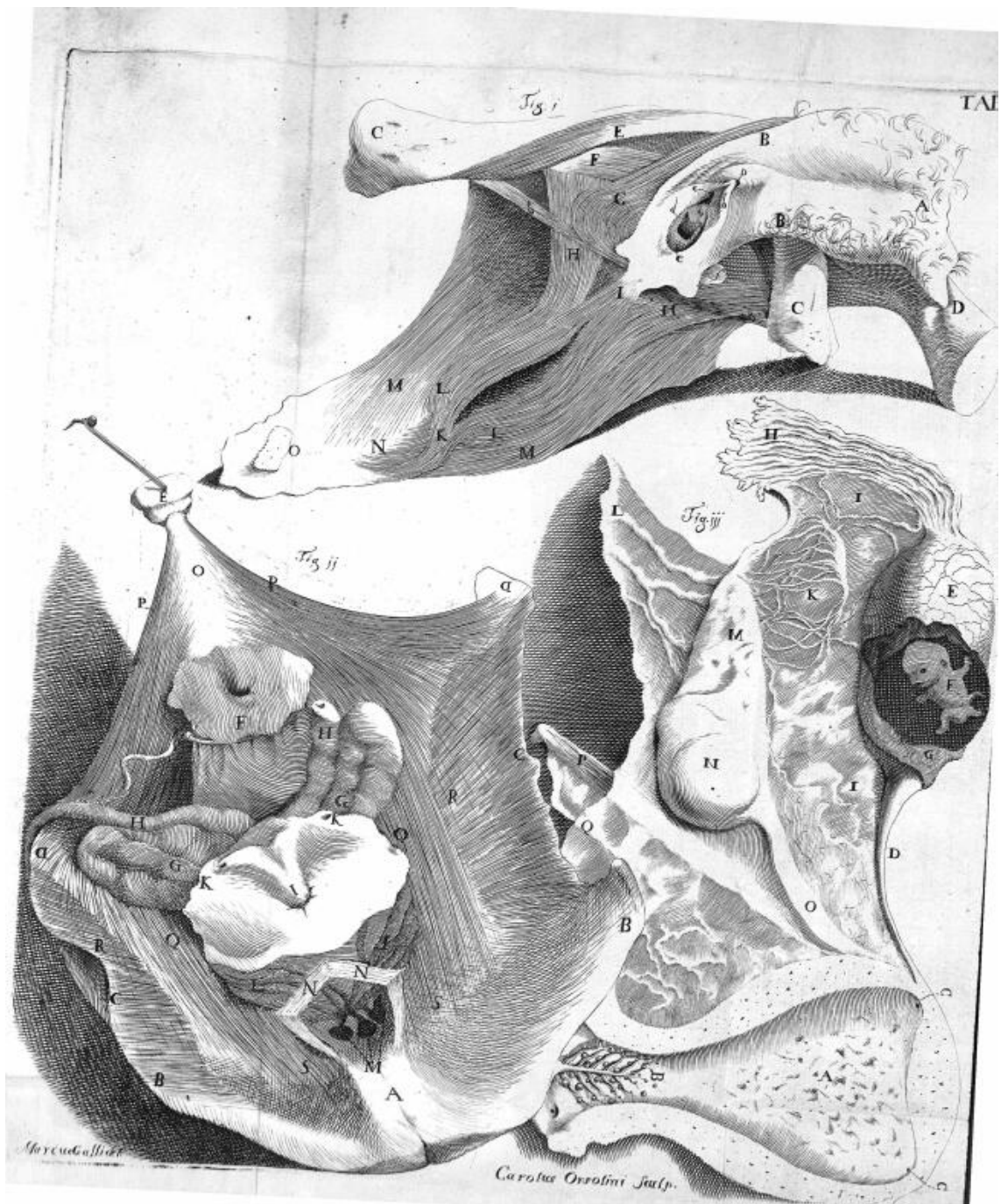
Num Uterus per se diducatur, vel à fœtu.

Tab. 2. fig. 2.
lit. A

dicare, stirpium in primis validissimo exemplo permotus; quorum semina, sive ab aere intra murorum rimas delata, seu datà operà illuc coniecta, ubi succrescere incæperunt, sic eas sensim diducunt, ut illos penè diffringere, ac nisi opportunè evellantur, certam eorum ruinam portendere videantur. Non hanc ego quæstionem excitavi ignarus, quantum virium tenellum etiam corpusculum sensim contra Uterum exerere valeat, sed ut maximè intelligatur, non id omne tantummodo à Fœtu effici, quum ut hic cernere est, nullo concluso fœtu multò ampliorem, quàm par est Uteri cavitatem esse, quam idcirco curavi exhibitam, ut id præ cæteris potissimum significaretur: quod non aliunde petendum autumo, quam à peculiari ejusdem partis structura, quæ ob pleniorum illuc vicinæ sanguinis affluxum, explicatis magis sanguiferis vasis, ac uberius perfusis muscularibus lacertulis diduci non potuit, atque adeo ejusdem cavitatis explicari, ex quo demum sanguineus ille humor ante obitum Mulieris, ut in Historia traditum est, laxatis vasorum osculis effluxit.

F I N I S.

I N D E X

R E R U M N O T A B I L I U M,

231

In quo prior numerus Capita, insequens autem §. indicat.

A

Abdominis musculorum nostræ Observationes cum Vesalio ferè consentiunt. ix. 1.

Obliquus descendens superior musculus non oritur à vertebrae Lumborum. Ibidem.

Obliquus inferior à spinis, & ab osse Sacro prodit adversus Convperum. ibid.

Transversi origo ab lumborum processibus transversis. ibid.

Cremaster musculus ab Transverso. ibidem.

Continuatio Diaphragmatis cum Transverso, Convpero mirus nota. ibid.

Ubi desunt Pyramidales, carnea Rectorum substantia ad os pectinis producit. ibid.

Qui in Gravidis, & Hydropicis deducantur. ibid.

Perperam designatus locus pro hydropticis pertundendis. ibid.

Recti duplùm ferè ampliantur. ibid.

De Abdominis musculorum artificio

ix. 3. Singulae Latorum musculorum fibrae ultra lineam albam in adversum latus producantur. ibid.

De horum fibrarum incessu, productione, & termino. ibid.

De miro Rectorum tecæ implexu. ibid.

Singillatim de fibrarum incessu. ix. 4.

Alba linea supra umbilicum latior, infra tenuior est. ibid.

Præter albam lineam plurima decussatio. ibid.

Acceleratores Urethrae musculi num gemini sint. ix. 7.

Æthiopum nigredinis sedes. i. 1.

Anatomici non consentiunt circa sedem nigredinis Æthiopum. ibid.

Corpus reticulare cuticula nigrius. ibid.

Cuticula nigra post macerationem. ibid.

Cutis omnino alba. ibid.

ad Anatomen bene gerendam Professoris requiritur diligentia, dissecandi ratio, cadaverum copia. x. 1.

Interdium, vel præclarissima utatur luce. ibid.

Partes suis in sedibus disquirantur. ibid.

Ani musculi Latiores Levatores dicuntur. ibid.

Contractior, & Inferior Sphincter. ibid.

Levatores ab ossibus Pubis, Ilci, & Ichii prodeunt. ix. 2.

Levatorum varius fibrarum incessus. ibid.

Quæ partes ab Levatoribus completantur. ibid.

Levatorum officium. ibid.

Num anulares sint Sphincteris fibrae? ix. 3.

Sphincteris fibrarum varietas, incessus, origo. ibid.

Pars prior inferior in Penis membranam. ibid.

Superior in musculos Acceleratores, quæ pro musculo Triangularis Litu habetur. ibid.

Lacertorum Sphincteris officia. ibid.

Ani Sphincter muliebris diversus à virili, ipse quidem aliquando varius est. xi. 1.

de Arachnoide Ridley sententia improbat. xi. 5.

Arachnoides tantum fusa est, quantum dura mater. ibid.

Ary Arytænoides musculus vid. Larynx.

Auris Anatomen plurimi illustrarunt Anatomici. ii. 7.

Auriculæ incisuræ à Vernejo detectæ. ii. 8.

Non præcinguntur membrana, ut placuit Vernejo, & Valsalvæ. ibid.

Sed musculo proprio nostro. ibid.

Quid de harum usu à Valsalva propositum? ibid.

Auriculæ musculi adversus Schelhammerum. ii. 1.

Musculum superiorem Casserius proposuit longiorem; Valsalva æquo brevior, & strictiorem. ii. 2.

Gg

Is

- Is non modò in superiorem Scaphæ partem inferitur, ut Eustachii, Casserii, Vernei, & Valsalvæ iconismi designant; verùm etiã in priorem omnem illius partem. *ibid.*
 Hunc eundem Convperus non satis emendavit. *ibid.*
 Auriculæ musculus posterior non detectus primò à Casserio. *ibid.*
 Musculorum Falloppiana descriptio. *ibid.*
 De qua nostra animadversio. *ibid.*
 Verheyenii, & Th. Bartholini lapsus. *ibid.*
 Conchæ musculus proprius noster. *ibid.*
 Hanc deducendo in priora quid præster? *ibid.*
 Diverfus est ab Anteriore Valsalvæ. *ibid.*
 Transversæ ac postice fibræ musculares. *ibid.*
 Helicis musculi, & processus. Vid. Helix. *ibid.*
- B** Bianchi Io: Baptista Prof. Taurin. *ibid.*
 Bilis magis vel minus atra in cysti reperitur pro gradu regii morbi. *ibid.*
 In chlorosi pallet. *ibid.*
 Picea in Nobili Muliere, cujus vesicæ osculum fastigiato calculo obstructum erat. *ibid.*
 Boerhaavius Hermannus Profess. Batav. *ibid.*
 Brovvnii Joannes. *ibid.*
 Buccinator musculus buccis contrahendis datus. *ibid.*
 Num oriatur à processu condyloide? *ibid.*
 Novum alterum ejusdem principium. *ibid.*
 Hujus termini quæ deprehendantur? *ibid.*
- C** Alvariæ galleatendinea quibus musculis efficiatur. *ibid.*
 an Carotidum arteriarum icones à Villisio propositi optimi sint ut placuit Ridleyo? *ibid.*
 Carotidum ramus in posteriora ductus modò in Cervicalis truncum, sæpius in ejusdem ramos inferitur. *ibid.*
 Carotides, cum emergunt ex osseo Specu, non adhaerent duræ matri; nec dura mater ossi. *ibid.*
 Cur hoc comparatum, in vestigatur. *ibid.*
 Casserius Julius Placentinus. *ibid.*
 Cerebri functionum disquisitio difficillima. *ibid.*
 Foveæ humore repletæ in Sene saturo. *ibid.*
 Num sub interitu eæ fuerint excitatæ? *ibid.*
 Substantia huius multò firmior erat. *ibid.*
 Quæ pars rationalis facultatis sedes credi possit. *ibid.*
 Septi lucti sirus, postus. *ibid.*
 Nulla hujus rima, nisi vel manu facta vel vitio, in qua si quid aquæ est, non in tertium Ventriculum secundum Vieussenium elabi potest. *ibid.*
 Choroidæo plexui pauci glandulas negant. *ibid.*
 De his diserta Varolii Sententia. *ibid.*
 Maximam ex his comperimus. *ibid.*
 Corporum Striatorum medullares tractus non omnes ab regione centri Ovalis. *ibid.*
 Crura medullæ oblongatæ conspicua obducuntur membrana ex nerveis intexta fibris. *ibid.*
 Hanc mirum non vidisse Ridleyum. *ibid.*
 Hæc tenuiora sunt ubi è protuberantia anulari emersere. *ibid.*
 Pinealem glandulam non secernendæ Lymphæ datam putamus. *ibid.*
 Hujus substantia Cerebro similis, cujus priorem partem medullarem vidimus. *ibid.*
 Ab hac bini prodeunt medullares tractus, quos Ridleyus inficiatur. *ibid.*
 Quæ ratione hi tractus fundantur. *ibid.*
 Bina Sæpe Lacunaria in tertio Ventriculo. *ibid.*
 Cordæ Villisii progressionis investigandi ratio. *ibid.*
 Albicantes prominentias ex Veteribus Eustachius pinxit; denominavit Casserius. *ibid.*
 Harum cortex medullaris; nucleus cinereus. *ibid.*
 Medullares penitus putat Vieussenius. *ibid.*
 Ex his Crura Fornicis priora. *ibid.*
 Alter præterea ex his tractus prodit. *ibid.*
 Num

- Num tractus li ex his verè oriantur. ibi.
 Fornicis Bulbi possent nominari. ibid.
 Chylifera vascula nulla à ventriculo, sum-
 mo Duodeno, Ileo, nedum Colo prodire
 comperimus. ix. 10
 In senis ex aneurismate defuncti cada-
 vere non radiculis, sed è globulis prodibant. ibid.
 Horum incessus per Mesenterium. ib.
 Principium ductus Thoracici ellipticum. ibid.
 Calami scriptorii non latius. ibid.
 In ductum hunc transversim vasa Lymphatica inter dorsum, & Aortam coniunguntur. ibid.
 Clitoridi præputio, & Nymphis communis continuataque cutis est. xi. 6
 Unde olida illa materia, quæ circa Clitoridis glandem est, derivanda. ibid.
 Num ab Urethræ cryptis sursum rapiantur? x. 12
 Clitoridis Thalamus matri, & foetui commodus. xi. 8
 Columbus Realdus. i. 3. 17. 11. 10
 Constrictor pinarum musculus Cuvperi nobis duplex. i. 18
 Hunc graciliorem pinxit Eustachius. ibid.
 Cordis Vasorum, Auricularum, Ventriculorum dimensiones. viii. 3
 Aqua Ventriculorum, & dexteræ Auriculæ capacitas. ibid.
 Proportio Auricularum inter se. ibid.
 Singulorū cordis vasorum rationes. ibid.
 de Coronariarum arteriarum positu, & contractionis tempore. viii. 6
 Num Valvulæ Sigmoides adducantur à Sanguine, an per se? ibid.
 Explicata Aorta, contracto Corde premuntur coronariæ. ibid.
 Corrugatio quot modis, & quibus musculis fiat. i. 10
 Corrugator oris musculus quis dici possit. i. 31
 Corrugator musculus supercilliorum qualis. i. 6
 Hujus actio an diversa sit ab actione Frontalis? ibid.
 Hujus fibræ ab reliquis discretæ, ut quæ sint melius detegantur. ibid.
 Nostri imago ab cæteris valde differt præsertim ab ea, quam proposuit Brovnius. ibid.
 Corrugatorem musculum Cuvperus inficiatur. ibid.
 Corrugatores pollicis v. Occipitales minores Cuvperus Guilel. i. 5. 6. 17. 18. 19. 29. 31. 32. 33. 35. 37. 11. 2. vi. 2. ix. 3. xi. 3. 5.
 Cuticula maceratione facillè detrahitur. i. 1
 Æthiopis nigra. ibid.
 Mulli piscis rubra est. i. 2.
- D**
- D**epressor labrorum communis vid. Triangularis.
 Depressor labri inferioris proprius vid. Labri infer. dep.
 Depressor Urethræ muliebris vid. Ureth. Diaphragmatis num ulla Tab. adamussim depicta? viii. 7.
 Figura Elliptica sed paulò longior. ibid.
 Prior pars brevior, & tenuior esse debet. ibid.
 Cava prior pars Xyphoidi alligata. ib.
 Tendo in anguli modum conformatus. ibid.
 Vel utraque facies exhibenda, vel quæ ea sit declaranda. ibid.
 Nervi intercostales quæ traiciantur. ibid.
 De positu, figura, & magnitudine foraminum. ibid.
 Diaphragma digastricus musculus vel unus, vel triplex. viii. 8
 De Fibrarum incessu. ibid.
 Quid de nonnullis figuris dicendum? ib.
 De Fibrarum continuatione in Transversum. viii. 9.
 De motu Diaphragmatis. viii. 10.
 Contractione Diaphragmatis Thoracis angustia, & elongatio intenditur. ib.
 Circumstitæ potentiæ eam angustiam tollunt. ibid.
 Digastrici maxillæ musculi tendinem semel, iterumque extra Styloidem tractum vidimus. i. 37
 Drakius dubitat de musculis Tragi, & Antitrangi Valsalvæ; Quid de nostris? 11. 9.
 Drakius. ibid. i. 5. vi. 6.
- E**
- E**levator musculus labri inferioris Cuvperi. i. 29
 Elevator labri superioris communis seu Caninus. i. 24

A Vesalio non discretus sed cognitus. ibid.
 A Falloppio non rectè descriptus. ibid.
 Elevator labii superioris proprius seu Incisorius. 1. 22
 Unus aliquando videtur cum pyramidal. ibid.

Epiglottis. Vide Larynx.
 Eustachius Bartholamæus. 1. 3. 5. 10. 11. 18. 23. 28. 32. 33. 11. 2. 111. 11. 18. VI. 12. 16. VII. 15. VII. 1. 7. IX. 1. X. 2. 3. XI. 3.

E

E Abricius ab Aquapendente. 1. 1. VII. 1. 16.

Falciformis processus. Vid. Menix

Falloppius Gabriel. 1. 3. 12. 11. 1. 2. 10. VI. 1. VII. 7.

Fantonus Joannes Anat. Prof. Taur. 1. 1

Follius Cæcilius Proto Medicus Venet. 11. 1

Frontalium musculorum figuræ inter se discrepantes ab Anatomicis exhibentur. 1. 5

Ab singulis nostræ dissentiunt. ibid.

Horum imæ partis ab Eustachio figuræ variæ proponuntur. ibid.

Quarū nulla cum Anatome cōgruit. ib.

Frontaliū fibræ non continuantur cum Occipitalibus, ut placuit Covvpero. ibi.

Latitudo non tenet utrumque oculi canthum. ibid.

Non adhærent immediatè cuti. 1. 33

G

Glandulæ inter Cranium, & duram matrem. 111. 4

Glandulæ circa latera sinus Longitudinalis. 111. 3

Glandulæ circa truncos vasorum inter duram matrem, & arachnoidem. 111. 4

Glandulæ Narium. Vid. Nasi membranam.

Glandula Pinealis. Vid. Cerebrum.

Glandula lacrymalis. Vid. Ocul.

Glandula Pituitaria leviter pressa lacteum humorem eructat aliquando. 111. 23

Infundibuli incessus. ibid.

Nulla hujus communicatio cum glandula majore pituitaria, sed cū appēdice. ib.

Num pituitaria glandula suspendatur? 111. 24

Glandulæ Pericardii non conspicuæ. VI. 11. 4

Basis Cordis nullæ. ibid.

Glandula Thyroides. Vide Larynx.

Glandulæ Vesicæ felleæ disjectæ. 1X. 17

Glaucoma. Vid. Ocul.

Graafius. X. 7. XI. 3. 4. 5. 14.

H

H Eisterus Laurentius Anat. Chir. ac Theor. Med. Prof. Alt. 1. 6. 35. v. 6.

Helicis processus cartilagineus num ob ligamentum datus? 11. 5

Nullum hujusmodi ligamentum nobis est. ibid.

Musculus novus noster. ibid.

Processus huic musculo potissimū datus.

Planæ faciei musculares fibræ. 11. 6

Homo qua ratione vires suas intendat. 111. 30.

Homine non expirante quid circa Crebrum contingat. ibid.

I

I ncisorius musculus seu Elevator proprius labii superioris. 1. 22

Incisure cartilagineæ musculus noster. 11. 8

Intestini Duodeni positus, & nexus. 1X. 7

Nomen à flexu potius, & nexu quàm à duodena digitorum mensura desumendum. ibid.

Cur nexus hujus firmior; ceterorum laxior? ibid.

Positus, & nexus ratio nonnulla indicatur. ibid.

Plenior hujus tubus cæteris tenuibus est. ibid.

Adhortatio ut Clinici hujus nexum cum circumscitis partibus aliquando attendant. ibid.

An flatui, ut ajunt, plura ex iis sint referenda quæ circa hoc intestinum contingunt. ibid.

Kerkringii conniventes valvulæ nullæ sunt in summo Duodeno, latiores, & confertiores infra primum flexum. 1X. 8

In Duodeni principio Brunneri glandulæ frequentissimæ. ibid.

Membranosum Duodeni Rete. ibid.

De communi hepatici, & pancreatici ductus osculo. ibid.

De ejusdem Ligamento, & usu. ibid.

Vermiformis Appendicula tribus compingitur Coli ligamentis, quorum terminus.

- nus est. IX. 9.
 Cumulatis intus referta glandulis. ibid.
 Deesse aliquando, vel occlusa prorsus reperta à nobis est. ibid.
 Incertus hujus positus est. ibid.
 Sepe fœcibus alvinis turgēt. ibid.
 Lumbrici in ea reperti; Cur? ibid.
- L**
 Labri inferioris musculus Elevator Covperi. I. 29
 Num rectè fuerit ab eo propositus? ibid.
 Productores musculi Nostri. I. 30
 Labrum inferius compingentes fibræ non in orbem, sed arcus more compositæ sunt. I. 27 31.
 Ratio nominis, & muneris explicatur. I. 31
 Labri inferioris depressor proprius qua ratione luculenter inspicendus sit. I. 32
 A Covperi Tabula non rectè exhibetur. ibid.
 Unde prodeat, & quo se conjiciat. ib.
 Labrum superius quatuor fibrarum ordines compingunt. I. 27
 Singuli ordines recensentur. ibid.
 In quibus nostræ dissentiant observationes ab descriptione Covperiana musculi depressoris? I. 19
 Labrum utrumq; circumeuntes fibræ Sphincterem efficere creduntur. I. 36
 Harum plurimæ decussatæ unde prodeant? ibid.
 Laryngis Cartilagineum numerum Fallopius auxit. VI. 1
 Arytænoidum singulas duplici constare Cartilagine, nos primi observavimus. ib.
 Arytænoidum capitulum variè Arytænoidum vertici membraneo vinculo copulatur. ibid.
 Arytænoidum Brutorum diversa forma. VI. 2
 Nulla muscularis fibra ad nostræ capitula. ibid.
 Quæ horum usus ratio esse possit? ibid.
 Arytænoidum bina ligamenta nova. VI. 3
 De Arytænoidum musculis. VI. 2
 12 13
 Thyroidis triplex ligamentum novum. ibid.
 Ratio ea detegendi, & usus.
 Thyroidis depressio circa latera vix fieri potest, quin Cricoides ac totus Larynx deprimatur. VI. 5
 Thyroidis non unus motus est. VI. 6
 Thyroides Cricoides mobilior est. ibid.
 Thyroidis motus qualis costarum inclinationis est. ibid.
 Thyroidem ab Cricothyroide musculo explicari non dubitat Drakius. ibid.
 Lacertus sæpe observatus in interiore Thyroidis facie utroque immobili extremo. VI. 8
 Thyroarytænoidæ musculum in triplicem partiri posse. VI. 9
 Horum Observationes, & Icones ex optimis cadaveribus depromptæ. ibid.
 De septima Laryngis Cartilagine Epiglottide. VI. 10
 Hujus figuræ, positus, nexus, motuum, ligamentorum, usus descriptio. ibid.
 De hujus musculis quid aliis visum sit. VI. 11
 Ary-epiglottidæi musculi novi perperui sunt. VI. 13
 Par musculorum novum Thyro-epiglottidæum Majus. VI. 14
 Deprimendæ Epiglottidi & arctandis ventriculis. ibid.
 Ventriculi longissimi in homine acutæ vocis. ibid.
 Thyro-epiglottidæum par novum Minus. VI. 15
 Epiglottidis Retractor musculus ab Eustachii Tabulis videtur exhibitus. ibid.
 De Thyroidis glandula, compressione, & ductu. VI. 17
 Utrum Sterno-hyoides musculi à clavicula, an ab sterno oriantur? VI. 18
 Lateralis Nasi musculus novus descriptus. I. 13
 Ligamentum novum ab cocyge in cutem demissum. X. 3
 Ligamentum Ossis Sacri non terminatur in processum acutum Ischii, sed in hujus tuber. X. 2
 Ligamentum Prostatae novum descriptum. X. 17
 Ligamentum novum Styloidis latum descriptum. VI. 20
 Ligamentum Cervicis Uteri, & Vaginæ. Vide Uterus.
 Ligamenta Laryngis. Vide Larynx.
 Litrius Academ. Paris. I. I X. 3
 Ejus experimentum circa Æthiopum cutim. I. I
 Lum-

Lumbrii tenuissimi in Appendicula vermi-
formi. IX. 9

M

M Alpighius Marcellus. XI. 14
Manus Nostratum in æreo vase decocta ex
aqua marina Æthiopum colorem refert;
ex puteali non item. I. 2
Mariotte Acad. Paris. experimentum circa
Oculum. V. 12
Masseteris musculi fibræ non decussantur.
I. 37
Meninges dura arctè ubique crânio adhæret.
III. 1
Administratio Anatomica; quæ id de-
monstratur. ibid.
Contractionis necessitas improbat.
ibid.
Falciformis processus contrahi potest.
ibid.
Num. datus Calloso corpori suspenden-
do? ibid.
Sinus longitudinalis unde exordiat.
III. 2
In hunc vasa sanguifera conflunt. ibi.
Nullæ in hoc cæcæ cavæ. ibid.
Transversæ lacerti quæ sicut, quid præ-
stent. ibid.
Sinus novi laterales Occipitales infe-
riores. III. 3
Glandulæ quæ intra sinum longitudi-
nalem sunt, non videntur conglobatæ.
III. 4
Ex his extra sinum intra duram matrem
& Arachnoideam sitas nos reperire con-
suëscimus. ibid.
Bini harum accervi occurrunt sub ossè
Frontis, in quem usum dati. ibid.
Glandulæ novæ similes circa truncos
vasorum inter duram matrem, & Ara-
chnoideam sitæ. ibid.
Michelottus Petrus Antonius Med. Venet.
I. 14
Morgagnus Jo: Baptista Prof. Prim. Pa-
tav. I. 12. 23. III. 3. 10. 15. 19. V. 10. VI. 2.
3. 5. 10. VII. 7. 16. VIII. 6. IX. 1. 9. XI.
2. 7. 10. 12. 13. XI. 7. 9. 12.
Mulli pisces cuticulâ tubra, hepar rubrum.
I. 2
Musculorum, quos nostræ spectant Obser-
vationes, nomina.
Musculi Acceleratores Urethrae. x. 7
Antiragi Valsalvæ. II. 9

Ariarytænoides. VI. 2
Auriculæ posterior. II. 10
Superior. II. 2 3
Azygos seu solitarius pharyngis. VII. 2
Azygos Uvulae Morgagni. VII. 16
Buccinatores. I. 35
Conchæ proprius noster. II. 4
Constrictor pinnarum Cuvperi. I. 18
Costo Hyoidæus. VI. 17
Corrugator oris. I. 31
Corrugator superciliarum Noster. I. 6
Cremasteres. IX. 1
Cricopharyngæus. VII. 10
Cricothyroidæus. VI. 6
Depressor labii inferioris proprius. I. 32
Depressor Urethrae muliebris Novus. XI. 4
Diaphragma. VIII. 7
Digastricus maxilla. I. 37
Elevator labii inferioris Cuvperi. I. 29
Elevator labii superioris communis. I. 24
Elevator labii superioris proprius. I. 22
Elevator Urethrae seu Ejaculator No-
ster. x. 8
Frontales. I. 5
Glossopharyngæus. VII. 5
Glossostaphylinus seu palatinus. VII. 14
Helicis Novus. II. 5
Hyopharyngæus. VII. 8
Hyothyroidæus. VI. 7
Hyperopharyngæus Noster. VII. 13
Incisura Cartilaginea Novus. II. 8
Laterales Nasi Novi. I. 13
Laterales Urethrae Novi. x. 3
Levatores Ani. x. 12
Levatores Coccygis. x. 2
Levator prostatae seu adductor Noster
x. 5
Masseteres. I. 37
Mylohyoides. VI. 19
Mylopharyngæus Noster. VII. 5
Myrtiformis seu narium dilatator. I. 14
Obliquus ascendens. IX. 1
Obliquus descendens. IX. 1
Occipitales majores. I. 3
Occipitales minores Nostri. I. 4
Orbiculares orbitæ oculi. I. 6
Orbiculares Palpebrarum. ibid.
Orbiculi Nasi Novi. I. 12
Pharyngo-staphylinus. VII. 12
Pro-

- Proceri Nasi Novi. I. 10
 Projectores Urethrae Novi. x. 4
 Productores labri inferioris nostri. I. 30
 Pterygopharyngei. VII. 3
 Pterygoideus exterior. I. 37
 Pterygoideus interior. ibid.
 Pyramidales Fallopii. IX. 1
 Pyramidales Nasi. I. 9
 Socii. ibid.
 Quadratus Colli seu platisma myodes. I. 33
 Recti Abdominis. IX. 1
 Retractor epiglottidis Novus. VI. 16
 Rhomboides faciei Novus. I. 25
 Risorius novus. I. 34
 Salpingopharyngeus Noster. VII. 4
 Salpingostaphylinus seu palatinus. VII. 15
 Sphincter Ani. x. 2
 Sphincter Vaginae. XI. 3
 Sterno Costales. VII. 10
 Sternohyoides. VI. 18
 Sternothyroides. VI. 5
 Stylopharyngeus. VII. 7
 Stylohyoides. VI. 20
 Temporales. I. 37
 Thyroarytænoides. VI. 9
 Thyroarytænoides obliqui novi. VI. 12
 Thyroepiglottidæi majores Nostri. VI. 14
 Minores Nostri. VI. 15
 Thyropharyngeus. VII. 9
 Thyropalatinus Novus. VII. 12
 Tragi Valsalvæ. II. 7
 Transversus Abdominis. x. 6
 Transversus Menti. I. 28
 Transversus Nasi Novus. I. 31
 Transversales virosum. x. 6
 Transversales mulierum Novi. XI. 2
 Triangulares labri inferioris. I. 28
 Triangularis Litrii. x. 3
 Tubæ novus Valsalvæ. II. 11
 Zygomaticus Major. I. 23
 Minor. ibid.
- N
- N**asi Cartilaginum disquisitio. v. 1
 Numerus diversus ac propositus habitus fuit. ibid.
 Summæ Cartilagine Triangulares non sunt geminae. ibid.
 Quamobrem duplices habitæ sunt. ibi.
 Cartilaginum positus ab Ruyfchio defini- gnatus num congruat cum Anatome? v. 2
 An Figura earum conveniat? v. 3
 Nec Verheyenio assentimur. v. 4
 Cartilagine Sefamoides a nobis dictæ quâ potissimum locatæ sint. v. 4
 Ex his quidpiam videtur Verheyenius vidisse. ibid.
 Carrilagine binæ utrinque novæ. v. 5
 Inventu difficiles oppido sunt. ibid.
 Undecim minimum sunt Cartilagine. ibid.
 Nasi musculorum Veteres minimum cognovere. I. 9
 Octo paria a nobis recensentur. ibid.
 Pyramidalis musculi descriptio. ibid.
 Socius sive pars inferior. ibid.
 Circa pyramidalem Casserii hallucinatio. ibid.
 Proceri musculi. Vide Proceri.
 Transversus. Vide Transversus Nasi.
 Laterales musculi. Vide Laterales.
 Myrtiformis seu Nariû dilator. I. 14
 Orbiculi musculus. Vide Orbiculi.
 Sphincter musculus legitimus nullus.
 Narium membrana interior glandulis refertissima. v. 10
 Qua ratione glandulæ sint detegendæ. ibid.
 Glandulæ alterius generis. ibid.
 Excretoria oscula quâ maxime occurrant. ibid.
 Sub his nullæ glandulæ apparent. ibid.
 Facies interior membranæ villosa est. v. 11
 Varia interioris membranæ substantia. ibid.
 Villosa membrana ob sensum data. v. 12
 Ductus à narium cavitate per palati priora humores in os deducunt. v. 13
 Horum Stenosis descriptio. ibid.
 Per hos seram publicè trajecimus. ibid.
 Idipsum in quolibet subiecto efficitur. ibid.
 ad Nasum. Ossa undecim pertinent. v. 6
 Vomer Ethmoidis ossis productio est. ib.
 Ossa Turbinata inferiora cujus ditionis sint. v. 7
 Ossa Turbinata superiora partes sunt Ethmoidis. v. 8
 Sinus intra hæc insculptus novus. ibid.
 Ossa Turbinata minora quæ sint. v. 9
 Sinus Ethmoidæi nec certo sunt numero, nec figura. ibid.
- De

De reliquorum sinuum exitu. *ibid.*
 Nervos ex altera parte oriri, ex altera procedere præter Valsavam disertè animadvertat Hildanus. *III. 12*
 Horum decussatio apta prius maceratione triplici in loco conspicua. *ibid.*
 Olfactoriorum nervorum exortus & extrema substantia. *III. 13*
 Qui Cerebro prementi subjiciantur. *ibid.*
 Opticorum origo disquiritur. *ibid.*
 Num quàm coeunt, decussentur. *III. 14*
 Contra evincitur Anatomica observatione. *ibid.*
 Opticus paralyti affectus, gracilior & obscurior. *ibid.*
 Paris Tertii origo, quod supra Carotides trañcitur. *III. 15*
 Quarti paris principium. *ibid.*
 Quinti paris sedula investigatio. *III. 16*
 Quot propaginibus, & unde primo oriatur. *ibid.*
 Par Sextum duplo crassius, atque proposuit Ridleyus. *III. 17*
 Num ab ima tantum crepidine annularis protuberantiæ oriatur? *ibid.*
 Huic pari arteriæ cervicalis ramus modo subicitur modo imponitur. *ibid.*
 Intercoastalis Nervi principium. *III. 18*
 Septimæ durioris portionis germana origo. *III. 19*
 Mollis fibras non aliquot sed omnes à quarto ventriculo. *ibid.*
 Octavi nonnullas fibras infra auditivum à quarto ventriculo. *III. 20*
 Accessorii nervi origo non infra quintam Spinalē conjugationē adversus Ridleyum. *ibid.*
 Nec a prioribus, sed a posterioribus ducitur. *ibid.*
 Noni paris fibra nulla à summitate pyramidalium corporum. *III. 21*
 Num corpora pyramidalia, aut Olivaria plura sint quam gemina? *ibid.*
 Decimum par an sit Cerebro accensendum. *III. 22*
 De hujus ortu, & egressu. *ibid.*

Occipitales muscoli an primùm à Fallopio derecti. *I. 3*
 Ab Realdo Colūbo prius typis editi. *ib.*
 Horum Figura ab Eustachio proposita

nostris non convenit observationibus. *ib.*
 Descriptio nostra Falloppianæ non congruit. *ibid.*
 Occipitales muscoli minores nostri seu Corrugatores postici. *I. 14*
 Oculi Anatomie illustrata à Briggio, Nukio, Ruyschio Hovio. *IV. 2*
 Ductus glandulæ lacrymales detectu difficiles. *IV. 1*
 Hi disquisiti in maximo capite tenui stylo. *ibid.*
 Ductus aquosi Nukii in cæci oculo descripti. *V. 3*
 Id Vitulo marino evidentissimi. *ibid.*
 Horum figura, positus, & contentus humor. *ibid.*
 Humor in homine decolor, in vitulo rubellus. *ibid.*
 Sclerotis Thinni piscis omnino ossea. *IV. 2*
 De duplici crySTALLINI humoris vitio. *II. 4*
 Ex Glaucomate cæcitatē curationis historia. *IV. 5*
 Orbicularium musculorum Orbitæ fibræ alię Frontales musculos scandunt, aliæ iis subiciuntur. *I. 6*
 Horum pars in orbitæ crepidinem pars in anteriorem angulum terminatur. *ibid.*
 Tabulæ Frontales dumtaxat scandentes fibras exhibere solent. *ibid.*
 Orbiculi Narium par novum musculorum. *I. 15*
 In quibus subiectis sit inquirendum. *ib.*
 Prorsus diversum ab eo de quo Casserius. *ibid.*
 Oris Sphincter legitimus nullus. *I. 27. 36*
 ad Oris angulum septem muscoli pertingunt. *I. 35*
 Ossa pubis in puerperis aliquando deducta observavimus. *XI. 4*
 Per Syneurosim non per Synchronosim committuntur. *ibid.*
 In feminis arcus ferè modo disposita. *XI. 8*
 In viris in acutum angulum conformata. *ibid.*

Palati convexitas in viris major in feminis minor observari plurimùm solet. *VII. 17*
 Palpebræ inferioris in infante monstruosi capitis

- piis motus cōspicius, superioris nullus. .8
 Palpebrarum musculus geminus, cuique
 suus. *ibid.*
 Ab Orbiculari Orbitæ distinguitur.
 Fibrarum terminus ad angulum exte-
 riorem ad decussim est. *ibid.*
 Tendineus utrinque terminus est. *ibid.*
 Panniculus carnosus in Brutis quidem, in
 Homine nullus. *ibid.*
 Papillæ nervæ seu villi in membrana Natiu.
 v. 12.
 Valde conspicuæ in glande penis, va-
 gina, interioribus palpebris. *ibid.*
 Num his Retina Oculi constet. *ibid.*
 Patarol Laurentius. *viii. 6*
 Pauli Jo: Guilel. Anat., & Chir. Prof. *i. 37*
 Penis lateralia Ligamenta num sint? *x. 11*
 Ligamentum suspensorium. *ibid.*
 Thalamus novus descriptus, & usus in-
 dicatus. *ibid.*
 Et mulieribus datus pro Clitoride, &
 Partu. *ibid.*
 Penis glandem quæ partes compingant. *x. 3.*
 Corporum nerveospongiosorum ex-
 trema sub ligamenti forma in glandis sub-
 stantiam disiciuntur. *ibid.*
 De venis per dorsum illius excurrenti-
 bus. *ibid.*
 Communicatio inter venas Penis. *ibid.*
 De ductibus novis circa cervicem. *x. 12*
 Quo pacto primùm detecti fuerint. *ib.*
 Partem inter præputium, & glandem
 locatam cervicem placuit appellare. *ibid.*
 Ductuum numerus, positus, magnitudo.
ibid.
 Ratio eos inquirendi per maceratio-
 nem. *ibid.*
 Boerhaavii sententia de aggestis sub
 præputio. *ibid.*
 Penis venarum valvulæ duplicis generis.
x. 14
 Positus earum diversus ac exhiberi so-
 let. *ibid.*
 Diversus itidem usus proponitur. *ibid.*
 Venarum dorsi numerus, & modus.
ibid.
 Earum sub ossa pubis corrivatio seu La-
 byrinthus. *ibid.*
 Interius venarum dissepimentum cur
 datum. *ibid.*
 Singularis ab Labyrintho vasorum di-
 stributio. *ibid.*
 Prodeuntia ex eo vascula Sinus dicimus.
ibid.
- Per quæ Sinus ab venis differant. *ibid.*
 Retiformis Sinuum interior facies. *ibid.*
 Pericardii nullæ conspicuæ glandulæ, sed
 Oscula. *viii. 1*
 de Peritonæi Lamellis, fibrarum incessu, &
 validitate. *ix. 9*
 Fibræ Lamellæ exterioris secundum
 longitudinem protensæ sunt. *ibid.*
 Intimioris verò & firmiores & candi-
 diores, ut pene lacertuli videantur, trans-
 versim feruntur. *ibid.*
 Pharyngis figura, positus, nexus describitur.
vii. 1
 Cur inæquali sit amplitudine. *ibid.*
 Cur musculorum vis diversa. *ibid.*
 Anatomen illustravit Valsalva. *vii. 2*
 Summa pars à tubetibus tubæ fulcitur.
ibid.
 Musculus solitarius non perpetuus. *ib.*
 Pterygopharyngæum par musculorum,
 de quo varii variis nominibus. *vii. 3*
 Salpingopharyngæum par omnino no-
 vum. *vii. 4*
 Duplex illius inquirendi ratio, & usus. *ib.*
 Mylopharyngæum par novum nostrum.
vii. 5
 Glossopharyngæum par tantum non est,
 quantum à Valsalva proponitur. *ibid.*
 Præter id aliæ fibrarum fascies à Lingua
 ad pharyngem pertingunt. *vii. 6*
 Stylopharyngæum par musculorum. *vii. 7*
 Pars hujus altera in pharyngem, altera
 in superam & lateralem thyroideis oram
 implantatur. *ibid.*
 Par Hyopharyngæum num fuerit rectè de-
 scriptum? *vii. 8*
 Num duplex vel unum sit? *ibid.*
 Glossopharyngæum vel triplex, vel tri-
 plici discreto compingitur fasciculo. *ibid.*
 De media postica pharyngis linea. *ibid.*
 Thyropharyngæum non modo à Thy-
 roide, sed etiam à Cricopharyngei mem-
 brana oritur. *vii. 9*
 De fibrarum, quæ in pharynge sunt,
 decussatione. *vii. 10*
 De Cricopharyngæi diverso fibrarum
 incessu. *ibid.*
 Quæ pars verè Columella dicenda. *vii. 11*
 Ab Pharynge non excidenda. *ibid.*
 Figura, nexus, magnitudo, glandulæ.
ibid.
 Pharyngostaphylini Valsalvæ descriptio non
 convenit omnino nostris observationi-
 bus. *vii. 12*

Hh

Hh-

- Hujus exortus est ab imo Thyroidis latere. *ibid.*
 In duplicem partiri potest. VII. 15
 Alterum Thyropalatium, alterum Hyperpharyngæum nominamus. *ibid.*
 Glossostaphylinus seu Palatinus. VII. 14
 Salpingostaphylinus Valsalvæ in triplicem fasciculum dirimitur. VII. 15
 Hujus fibræ in adversum latus continuantur. *ibid.*
 Amplitudo, divisio, insertio in Icone Valsalvæ desideratur. *ibid.*
 Azygon musculus detexit Morgagnus. VII. 16
 Et summi pharyngis musculi ad vocem conferunt. VII. 17
 De pharyngis Fornice. *ibid.*
 De Oesophagi principio & fibrarum incessu. VII. 18
 Cricopharyngæus musculus triplici fibrarum ordine constat, quorum duos proposuit Valsalva. *ibid.*
 Oesophagi fibræ in spiræ modum ducuntur. *ibid.*
 Quod evidentissimum in Vitulo marino. *ibid.*
 Harum incessus in summo Oesophago inspicendus, quod in homine lacertofo nulla arte deprehenditur. VII. 19
 Rectæ Oesophagi fibræ unde ortæ. VII. 20
 Platisma Myodes. Vide Quadratus Colli.
 Procerus musculus Nasi novus. I. 10
 Diversè interdum terminatur. *ibid.*
 In causa hallucinationis Eustachii, Casserii, Bartholini, & Verheyenii. *ibid.*
 Cutis Nasi corrugationi datus. *ibid.*
 Productores labii inferioris musculi novi. I. 20
 Prostatæ Levator musculus seu Adductor novus. X. 5
 Descriptio, inquirendi ratio, usus. *ibid.*
 Prostatæ Ligamentum novum descriptum. X. 17
 Lacertosa Capsula descripta. X. 18
 Ligamentum & in feminis adest. XI. 5
 Pterygoideus musculus exterior. I. 37
 Interior digastricum non efficit cum Masseterio. I. 37
 Pulmonum lobarum divisio quibus nota. VII. 2
 Dexter lobus rectè promittitur, sinister obliquè flectitur; Ratio discriminis. *ibid.*
 Num sanguis intra pulmones densior fiat? VII. 2
 Hæc sententia Nuperrimi Auctoris perpenditur, à vasorum dimensione petita solutio est. VII. 4
 Ratio cordis cavitatum, vasorumque inæqualis capacitatis ab respiratione desumpta. VII. 5
 Non quovis respirationis tempore sanguinem æqua fluere velocitate. *ibid.*
 Inspiratio, expiratio, & mora, tria sunt respirationis tempora. *ibid.*
 Inæqualis sanguinis per pulmones motus duplex causa. *ibid.*
 In arteria pulmonari sanguis paulum resistit, eoque major vena est. *ibid.*
 Ratio potissima inæqualitatis cavitatum cordis & auricularum. *ibid.*
 Pyramidalis Nasi musculus. I. 9
 Q
 Quadratus Colli musculus cuti immediate non subjicitur. I. 33
 Hunc inter & cutim adeps est. *ibid.*
 Non soboles est panniculi carnosus. *ibid.*
 Hujus fibræ supra Thyroidem decussantur. *ibid.*
 R
 Receptacula à Vieussenio præcipue proposita, à Ridleyo negata. III. 25
 Nulla aliquando nobis visa sunt. *ibid.*
 Intra Receptacula venæ ab Ridleyo assertæ nullæ nobis sunt. III. 27
 Sed ductus à nobis Emissaria dicti. *ibid.*
 Tria Receptaculorum Emissaria. *ibid.*
 Singula describuntur. *ibid.*
 Osseus canalis per quem tertium Emissarium trajicitur ab nemine notatus. III. 29
 Locus quod Emissaria cōfluunt. III. 30
 Ridleyus. III. 5. 7. 16. 18. 20. 21. 24. 25. 26
 Rhomboideus Faciei musculus totus ossi adheret. I. 25
 Riforius musculus novus perpetuus. I. 34
 Figura incerta, positus varius. *ibid.*
 A Quadrato Colli non procedit. *ibid.*
 Ruyschius Fredericus Prof. Amstel. III. 9.
 21. IV. 2. V. 12. 3. 4. VII. 1. IX. 6. X. 12
 13. XI. 11
 S
 Sinus Circularis Ridley perpetuus. III. 24
 Sinus Novi Labyrinthi ea vascula nobis dicuntur.

dicuntur, quæ ex hoc prodeunt. x. 14
 Per quæ Sinus ab Venis diferant. ibid.
 Retiformis interior Sinuum facies. ibi.
 Sinuum descriptio difficillima. x. 15
 Sinuum triplex ordo. ibid.
 Sinuum ima Emissaria ceteris partibus angustiora. ibid.
 Transversæ Anastomoses, per quas sanguis velut in orbem ferri potest. ibid.
 Sinus inter Prostatae capsulam conjecti. x. 20
 Minimum hi ad Penis erectionem spectant. x. 19
 Incessus horum, & usus. ibid.
 Adfunt in Feminis tenuiores. x. 1. 5
 Sinus Pituitarius Ossis Turbinati superioris. v. 8
 Sinus reliqui Pituitarii. Vid. Nasum.
 Sinus novi Laterales inferiores. Vid. Meninx.
 Sinus superior Falciformis. Vid. Meninx.
 Sphincter Narium legitimus nullus. 1. 17
 De quo Vesalius, Verheyenius, Brovvinius. ibid.
 Sternothyroides musculus descriptus. vi. 5

T

Temporalis musculi fibræ posteriores quasi per trochleam ad maxillæ processum perducuntur. 1. 37
 Num is cū Covvpero, & ab Osse Zygomatico oriatur? ibid.
 Thoracis binæ cavitates inæqualiter diferentæ. viii. 1.
 Thyroarytænoidæus musculus num unus revera sit? vi. 9
 Tragi musculi Valsalvæ figura diversa. 11. 7
 Commoda actio explicatur. ibid.
 Tragi superior facies convexa est. ibid.
 Transversus menti musculus non perpetuus. 1. 28
 Transversus Nasi musculus novus. 1. 11
 Hujus pars inferior ad Nasi dorsum fibræ non producit. 1. 12
 Visa fuit ab Eustachio, & Falloppio. ib.
 Transversi Abdominis musculi. ix. 1
 Transversales virorum musculi non perpetui. x. 6
 Non certus ortus, positus, numerus, insertio. ibid.
 Transversales hi & in feminis adfunt. xi. 2
 Triangulares menti musculi descripti. 1. 28

Continuatio ab Eustachio notata. ibid.
 Fibræ plurimæ horum in Caninum producantur. ibid.
 Tuba Eustachiana melius à Valsalva descripta, quàm delineata. 11. 10
 Tubæ musculus novus à Valsalva descriptus. ibid.
 Nō cōvenit nost is observationibus. ib.

V

Vaginæ Sphincterem ab Ani fibris deducunt Eustachius & Riolanus. xi. 3
 Nullum assignant principium Graafius Covvperus, Verheyenius, Heisterus. ibid.
 Qua is oriatur, quò desinat, quid præstet. ibid.
 Vallisnerius Antonius Prof. Prim. Patav. xi. 14
 Valsalva Antonius Maria. 11. 1. 2. 3. 5. 7. 8. 9. 11. 12. vii. 2. 5. 11. 12. 13. 15. 18.
 Ventriculi maxima contractio in jejunis, inde fortasse famis ratio petenda. ix. 6
 Non æqua orificiorum altitudo, seu positus. ibid.
 Pylori Syphunculi in homine voracissimo primùm observati.
 Glandulæ humani ventriculi non usque adeo conspicuæ.
 Villi quæ ratione detegendi sint. v. 11
 Fibræ quæ transversæ dicuntur, in spiræ modum circumcunt. ix. 6
 Verheyenius Philippus. 1. 5. 10. 17. 11. 10 v. 4. viii. 7. x. 1. 3.
 Vernejus Joseph Acad. Paris. 11. 1. 2. 8
 Vesalius. 1. 5. 17. 33. vi. 6. viii. 7. ix. 1. x. 1. 3. 4. xi. 13.
 Veslingius Joannes. 1. 5. vi. 6
 Vesicæ Urinæ musculi à Jo: Baptista Bianchi propositi nulli nobis sunt. x. 10
 Nullo præter notos fibrarum ordines musculari plano vesica contegitur. ibid.
 Ureterum hiatus in Vesicam tantus non est. ibid.
 Fines non in anteriore parte. ibid.
 Eminens Osculum Vesicæ vitiosum. ibid.
 Vesica musculus cavus. ibid.
 Fibrarum incessus detegendi ratio. ibi.
 Quà sit singularum principium. ibid.
 Num sit vesicæ Sphincter, & qui conformatus? x. 21
 Dissensus noster à Falloppio circa Vesicam. ibid.

Hh. 2.

Glan-

- Glandulæ conspicuæ latè fusæ circa
osculum. *ibid.*
De Vesicæ muliebris positu supra Vagi-
nam. *xi. 4*
Unde in his Urinæ incontinentia. *ibid.*
Vieußenius Acad. Paris. *III. 3. 6. 7. 11.*
18. 25.
Urethræ fibrarum faces laterales. *x. 3*
Projectores muscoli novi. Usus. *x. 4*
Urethra brevior & angustior fieri potest. *ibi.*
Hujus Ejaculatores seu Elevatores. *x. 8*
Usus exploratur ex urinæ itineris posi-
tu. *ibid.*
Num hi Ejaculatores, vel à Terraneo,
vel à Bianchi fuerint præoccupati? *x. 9*
Terranei descriptio cum nostra non
convenit. *ibid.*
Nec Bianchi Icon congruit. *ibid.*
Urethræ muliebris Depressor musculus no-
vus. *xi. 4*
In Scortis tendineus visus est. *ibid.*
Graafius quidpiam ex eo attigit. *ibid.*
Non ducitur circum Urethram. *ibid.*
Urethræ & Vaginæ inservit. *ibid.*
Vaginæ rugarum dispositio duplex.
xi. 7
In rugis papillæ cumulatissimæ. *ibid.*
Vaginæ ligamentum partus commodo
datum. *xi. 8*
Uteri cervicis mucosæ vesiculæ numero &
magnitudine variæ. *xi. 9*
Num Seminis fontes sint, an Ovarium?
In puerperis & gravidis confertissimæ.
ibid.
In his vitium nullum in scortis. *ibid.*
Harum vitium in gravida muliere. *ibi.*
Hydrops saniosus. *ix. 5*
Uteri crassitudo Gravidarum; *xi. 9*
Sinuum amplitudo, teretium ligamen-
torum crassities. *ibid.*
Cervix gravidæ aspera, durior. *ibid.*
Rugæ cervicis in puerperis conspicuæ.
ibid.
Mira rugarum cervicis varietas. *ibid.*
Ad Os cervicis bina oscula occurrunt.
ibid.
Facies interior Uteri diversa à cervi-
ce. *xi. 10*
Cervicis ligamentum ab Recto intesti-
no. *xi. 12*
De tenui membrana placentæ indu-
cta. *xi. 12*
De placentæ lamellarum conforma-
tione. *ibid.*
Uteri latorum ligamentorum fines. *xi. 12*
De Alis Vespertilionum. *ibid.*
Rotunda Ligamenta num lacerti sint?
xi. 13
Quæ horum disquisitio instituenda.
ibid.
Cur data sint; quòve inserantur. *ibid.*
Uteri lacerti in puerperis conspicui. *ibid.*
Mulierum Ovaria. *xi. 14*
De Ovariorum vitiosa magnitudine.
xi. 10
De horum pondere pro ætatibus. *xi. 14*
De corpore Luteo.
Num ex universis vesiculis humor de-
ducatur ad formandū corpus luteum? *ibi.*
An ex singulis illud excitetur? *ibid.*
Corpus luteum post coitum non excita-
tur, vel conspicuum fit. *xi. 15*
Quando id conspici incipiat. *ibid.*
Qua via ex Ovariis fecundata Ova
emergant. *ibid.*
Lutea corpora in Virginibus conspicua.
ibid.
Num ex gliscente luteo corpore morbi
in feminis oriantur? *ibid.*
Unde Symptomatum diversitas. *ibid.*
Corpus luteum ultra biennium à partu
durat. *ibid.*
De Cicatricula, magnitudine, & du-
ratione. *ibid.*
De Foetu in Tuba Falloppiana à nobis
reperito & dissectionis Historia. *xi. 16*

X

- X** Yphoidis Cartilaginis usus. *viii. 10*
Tria musculorum paria ad eam termi-
nantur. *ibid.*
Horum nexus, usus, & ratio. *ibid.*

Z

- Z** Endrinus Bernardinus Sereniss. Venet.
Reip. Math. *v. 8*
Zygomaticus musculus non uno semper ter-
minatur fasciculo. *i. 26*
Zygomaticus musculus minor descriptus.
i. 23

TABU-

TABULARUM EXPLICATIO

TABULA I. exhibet Musculos Faciei.

- A** **M**usculus Frontalis, cujus fibre supra jugum Nasi rectæ sunt, & breviores; laterales autem longiores, & inclinatæ, totam oculi Orbitam non tenent.
- B** Musculus temporalis, cujus nullæ fibræ à processu Zygomatico sunt.
- C** Pars musculi orbitæ oculi Orbicularis dicti, quæ, ut perperam creditum fuit, Frontalem scandit, sed eidem subiicitur, & in Corrugatorem abit.
- D** Pars altera inferior scilicet ejusdem Orbicularis Frontali imposita, & in majorem canthum terminata.
- E** Pars interior Orbicularis dicto; at omnino diversa: Hujus quippe fibræ non in orbem, sed in semicirculi modum ductæ superiorem palpebram operiunt.
- F** Pars altera, qua inferior palpebra obducitur, eodem incessu prolata, ad exteriorem angulum cum socia ad decussim ducitur.
- G** Sutura inter Primum, & Quartum Os Mala.
- H** Processus in posteriora productus primi ossis mala Zygomaticus.
- I** Fibræ summæ partis Orbicularis, quem eo loci Superciliorum Corrugatorem dicimus, ab reliquis discretæ, non quia ea sic se habeant, sed ut luculentius ab cæteris dignoscantur, hæ prope principium tument plurimum, quæ validiores sunt.
- L** Pars reflexa Orbicularis, qui lato tendineo termino tum ad orbitæ crepidinem, tum ad majorem angulum terminatur.
- * Terminus tendineus Orbicularium ac proximum ciliare ligamentum indicat.
- o Perpetuus lacertulus ab imo Orbicularis cum Incisorio deductus.
- M** Musculus Mansor seu Masseterius.
- NN** Buccinator musculus, cujus principium ab utraque maxilla, à basi præterea, & corniculo Pterygoidis, terminus ultra Oris angulum productus.
- O** Musculus Elevator Labrorum communis, seu Caninus extra oris rictum terminatus.
- P** Zygomaticus musculus, nobis major, utrique labro communis pluribus sæpe discretis fasciculis inseritur.
- Q** Zygomaticus alter, minor perpetuus, ab Zygomate ortus in labrum superius sub Pyramidali fasis fibris terminatur.
- R** Elevator proprius labri superioris, seu Incisorius musculus ab Orbitæ oculi crepidine ortus ad incisores dentes in labrum terminatus.
- S** Musculus Pyramidalis cujus tenuis tendineus exortus est ab interiore oculi angulo, demissusque converfis interioribus fibris disjunctisque in superum labrum finitur.
- T** Sive Pyramidalis socius, sive ejusdem particula inferior ab Pyramidali diducta, & in angulum pinnarum Nasi inserta.
- aaa** Musculus Transversus dictus novus, cujus ima extrema in superum labrum inseruntur, summa pars producta transversa seu compari continuata dorso Nasi coheret, & musculum unum constituit in transversum locatum.
- Pars hujus inferior dorsum Nasi non attingit, arctandis aliquando Naribus data proponitur.
- bb** Musculus utrinque Procerus Novus, qui sæpe cum Transverso in labrum superius

- terminatur, interdum Pyramidalis socio aliquot fibris copulatus in angulum pinnarum superne inferitur, & cuti Nasi corrugandæ datus est.
- c c c Par novum musculorum pinnis dilatandis, idcirco pinnarum Dilator proprius dicitur, cujus exortus omnino carneus ab osse quarto Malæ circa Narium latera est, terminus pene tendineus prope imum pinnarum.
- d Musculus Lateralis Narium elevandæ interiori membranæ datus Narium cavitatibus deducendis utroque extremo immobilis, tum magnæ respirationi, tum pleniori odorati.
- † Membrana reflexa, qua Transversus Nasi musculus à subjectis dirimitur.
- e e Par itidem musculorum novum Orbiculi, cujus lata pars immobilis, acuta mobilis est, & pinna diducit.
- f Musculus Rhomboidæus totus ossi cohærens, cujus extrema tendinea, venter carneus, tenuis valde incerti usus.
- g Fibra dissecta musculi Pyramidalis cæterorumque eidem associatorum transversis labri superioris fibris super imposita.
- h Secundus fibrarum ordo, ex quatuor qui superius labrum compingunt (Primus namque efficitur à musculo Corvuperiano labri superioris Depressore proprio, & Constrictore Alarum Nasi communi.) Hæ ab Osse quarto ortæ sursum productæ ad Oris angulum reflectuntur.
- † i Tertius Fibrarum ordo labri superioris, quarum similis alter ordo, sed tenuior, interior est: Intuberculum majorem Nasi cartilaginum hæ fibra decussatæ inferuntur, & quadantenus Nares arctant.
- K Quartus Ordo Fibrarum pro labrorum Sphinctere hactenus habitus. Harum incessus arciformis, terminus seu decussatio ad utrumque oris angulum est.
- l Fibra labri inferioris eo plane modo ductæ ac novissima K. designatæ.
- V Fibra quæ in extima Menti facie sunt in reticuli modum dispositæ, quarum etsi triplex ordo, est duplex dumtaxat conspici potest, eæ nempe quæ ab angulo ad angulum arcus imagine protenduntur, quas labri corrugationi datas credimus, & eæ quæ ab altera
- Y Inducuntur, & propriæ fibrae sunt musculi labri inferioris Depressoris proprii inter binos arciformes seu Labri Corrugatoris ordines conjunctæ, & in labrum terminatæ.
- m Fibra Corrugatoris prope oris angulum coactæ, quæ earum nonnullæ quæ Depressoris labri inferioris proprii sunt, subeunt.
- X Triangularis, seu labrorum Depressor communis ab menti latere natus, cujus vertex aliquantò gracilior à Scalptore exhibitus est, quam plurimum esse consuescat. Hujus basis fibra aliquando continuantur in adversum latus.
- n Musculus novus, nobis Risorius, incertæ figure, perpetuus tamen, duplex interdum ac triplex, summo Triangulari copulatur, & risui inservire putatur.
- p Pars Colli Quadrati musculi in Faciem terminata, ex qua Labri inferioris Depressorem proprium progigni credimus.
- q Musculus Elevator Labri inferioris à Corvupero, cujus nos originem paulò diversam suspicamur.
- r Decussatio fibrarum musculi Elevatoris ab Corvupero non animadversa, & earundem productio.
- † Musculus novus, utrinque alter, noster Productor Labri inferioris nominatus, cujus origo prope exortum Elevatoris labri; ejusdem productio, & terminus in Orbicularem dicto labro constringendo, & producendo datus.
- t Fibrae in interiore labri parte constitutæ, quæ Sphincteris seu Orbicularis Oris dictæ sunt, tamen si revera in orbem non ferantur: Atque hæ tertium ordinem conficiunt, qui in
- infe-

inferiore labro occurrit, & respondent incesu, & positu arciformibus V supra designatis, quas labro corrugando datas diximus, quas intermedię sese conjiciunt Depressoris Y notatę.

- x Summa pars Triangularis, & Risorii copulata, quę indicatur eorundem fibrarum continuatio in majorem Zygomaticum.
- 2 Parotidis glandulę ductus medium Buccinatorem musculum pervadens.
- 1 Glandula sepe occurrens, Parotidis ductui incumbens.
- 2 Glandula Parotis.
- 3 Glandula conglobata Parotidi insidens.
- 4 Musculus Auriculę Superior, qui ob eam paulum data opera diducta, magis conspicitur.
- 5 Musculus novus noster Helicis dictus ab processu cartilagineo Helicis prodiens.
- 6 Processus Helicis cartilagineus ob musculum potissimum datus.
- 7 Fibre musculares faciei Helicis herentes, in idoneis cada veribus perpetuę.
- 8 Musculus Tragi, cujus figura nobis trigona est.
- 9 Musculus novus noster cartilagineus & Incisura, cujus figura hic arciformis est, quę aliquando diversę est conformata.

TABULA SECUNDA

FIGURA I. Ostendit Virginis 16. annos natę Naturalia suis in sedibus hærentia, ipsorum musculos, eos quoque qui Ano dati sunt, Sphincterem scilicet & Levatores.

- A Mons Veneris.
- BB M Diducta pudendi muliebris labia.
- CC Ima pars ossium Ischii Tuberula dicta.
- D Sinistrum cornu superius ossium Pubis.
- a Clitoridis summa pars, quę glans dicitur, cui supereminet ejusdem velut præputium, in multas rugas compositum.
- b Nympha utrinque altera, quarum summa pars in acutum angulum conformata in Clitoridem terminatur.
- c Meatus Urethrę inter Nymphas, atque adeo infra Clitoridem.
- d Vaginę cavea.
- e Hymen seu claustrum virginale.
- f Altera ex binis glandulis, quę imę Vaginę extrinsecus assant, Casp. Bartholini Prostata dicta.
- E Alter Clitoridis musculus, cujus ad tuber Ischii exortus est, & superiori pubis cornui attensus.
- FF Musculi Novi, seu Musculus unus muliebris urethrę Depressor, qui ab uno ad aliud latus continuatus producitur.
- G Vaginę Sphincter paulum deductus quo melius conspici queat, cujus laterales seu exteriores fibre cum Transversali producuntur, interiores autem, osculo scilicet viciniores, tendinę ab eadem vagina procedunt.

gg Trans-

- gg *Transversales musculi Novi prope musculorum Clitoridis principium nati, qui quum in adversum latus continuati producantur, unum efficere dumtaxat musculum videntur.*
- HH *Bini validissimi Sphincteris lacerti, qui utrinque ab Ischio enati in anum appli- cantur, quem posterius velut continuata Zona circumveniunt, ei in priora adducendo, atque adeo constringendo dati: Validiores sunt quam in Viris.*
- I *Sphincteris pars prior producta in imam posterioremque Vaginæ partem, quæ frænulum est inserta.*
- K *Posterior ima Sphincteris pars, seu fibræ quæ cutaneæ dicuntur, breviores, & pauciores, quam in viris.*
- LL *Pars postica Recto circumducta Lacertorum HH qui vel posticam, vel validiorem Sphincteris partem formant.*
- MM *Ima, & posterior Levatorum pars.*
- N *Locus quæ Levatorum fibræ in tendinem abeunt, & decussantur.*
- O *Cocygis Ossis extremum.*

FIGURA II. Repræsentat partem eorum, quæ imam Pelvim efficiunt, Offa scilicet Pubis, Ilei, Ischii, Cocygis, tum ea quæ in ipsa continentur: Musculos Levatores Ani, Intestinum Rectum, Seminales Capsulas, Vasa Deferentia, anum Vesicæ Urinæ, Prostatam, hujus Ligamentum, Labyrinthum, & Sinus.

- A *Interior facies ossium Pubis, quæ committuntur.*
- BB *Superiora pubis crura seu cornua.*
- CC *Pars ossis Ilei unde demittitur internus Obturator musculus; Supra hunc tendinea ea pars Levatoris oritur, quæ ab Osse Ileum proficiscitur.*
- DD *Facies edita interior acuti Ischii processus, unde postrema Levatoris ani pars prodit.*
- E *Pars excisa Cocygis elevata multum ac suspensa, ut postica Levatorum pars in conspectum detur, alias non apparitura.*
- F *Anum Recti intestini in podicem abeuntis.*
- GG *Vesicula seu Capsula Seminales.*
- HH *Deferentium Vasorum pone Vesiculas seminales, flexuosa origo, in quorum sinistro quantum sit ejus orificium seu cavitas eo loci, indicatur.*
- I *Vesicæ urinæ osculum, cui prominulum corpus præfigitur, quod in affectis vesicis sic prominet aliquando, ut urinæ iter prorsus intercludat.*
- KK *Hiatus Ureterum in Vesicam, atque eorum corporum origo, quæ sensim inclinata in I producantur.*
- LL *Glandula Prostata dictæ moles, cui exterius assident vasa novi generis sanguinea à nobis Sinus nuncupata, quorum fontes inter Prostatam, & Os Pectinis sitos*
- M *Indicat: Triplices hi sæpe occurrunt, ex quibus varia ratione sinus laterales diducuntur, atque eo loci ea flexuosa cavitas est, quam Labyrinthum dicimus.*
- NN *Ligamentum Prostata Novum, quo tum prior Prostata pars, tum Levatorum musculorum priora latera adducta inferiori pubis ossis faciei validè colligatur.*
- O *Tendo pone Rectum intestinum Levatorum musculorum.*

PP Fi-

- PP *Fibræ Levatorum quæ ab Ischii acuto processu prodeunt.*
 QQ *Eorundem Levatorum fibræ fere horizontales, quæ cæteris longiores sunt, ab interiore facie ossium pubis natæ, secundum latera Prostata seminalium vesicularum, & Vasorum Deferentium pone Rectum intestinum contendunt.*
 RR *Fibræ ejusdem muscoli, quarum aliæ ab lateribus ossis pubis, aliæ ab Ileo supra Obturatorem internum ortæ ad eundem Recti terminum properant.*
 SS *Prior & imus Levatorum exortus.*

FIGURA III. Demonstrat Uteri cavitatem, ac cæteras sinistras partes in dexterum latus revolutas generationi datas, ea prorsus magnitudine, qua nobis visæ sunt, ac præsertim in Falloppiana Tuba conclusum fœtum.

- A *Uteri conspectus posterior secundum longitudinem dissecti, in quo tum parietum crassitieci discrimen, tum cavitatis apparet multo major, quam occurrere soleat, ubi vel nullum in eo vitium, vel nullum contentum corpus sit, in quo passim nigri cantia signa locum indicant, unde sanguis sub interitu fluxerat.*
 B *Cervix uteri, in qua varia vesicularum moles, tum singularis rugarum, seu valvularum dispositio est, quæ ut in hoc subiecto ita nobis apparere, non sic tamen conformatæ sæpe offenduntur, quin imo earum positus inordinatus plurimum est.*
 * *Alterum ex binis osculis, quæ in posticæ cervicis osculo aliquando occurrunt.*
 C *C Tenuia sed conspicua oscula Tubarum Uteri.*
 D *Pars Tubæ Uteri gracilior secundum naturam constituta.*
 E *Tubæ eadem plurimum diducta, in cujus cavo continebatur*
 F *Fœtus quinque mensium circiter, in quo punctorum series indicat funiculum umbilicalem.*
 G *Pars membranarum, quæ proximè fœtui circumducebantur, plurimumque humorem continebant, quibus exterius uterina placenta valde fusa adhærebat.*
 H *Pars ima, & extrema Tubæ Uteri dissecta, & diducta, in qua frequentissima ruga sæpe muco oblitæ sunt.*
 II *Ligamentum Ala vespertilionis dictum colligans tum Uteri Tubam, tum Ovarium, & vasa primum inter se, eaque deinde utero copulat.*
 K *Plexus Nervæus minùs hæcenus animadversus, cujus eadem fere semper figura est.*
 L *Vasa sanguifera ad Ovarium, Tubam, atque Uterum perducta.*
 M *Ovarii pars postica seu inferior.*
 N *Designat corpus globosum prominens eaque erat magnitudine, quod corpus Luteum continebat, majus tamen, quàm usquevenit id reperire, cujus medium fere punctum tenuem cicatriculæ hiatum denotat, quo sapissimè multo latiores demonstravimus.*
 O *Vas peperam ab veteribus deferens habitum, rectius teres ligamentum ovarium utero copulans.*
 P *Pars alterius Ligamenti Teretis dicti, quod nos uteri muscutorum Depressorum munere fungi arbitramur, quippe cui firmissimæ ac lacertose fibræ datæ sunt.*
 Q *Pars alterius ligamenti quod latum dicitur.*

C Si-

TABULA TERTIA

FIGURA I. Exhibet præter summa Asperæ Arteriæ totam potissimam Laryngis faciem, cujus plurima potissimum musculorum pars explicatur.

- A A Facies interior cartilaginis Scutiformis, seu Thyroidis.
- B Pars ima posterior ac latior cartilaginis Annularis, seu Cricoidis.
- C Sinus utrinque alter in Cricoidæ insculptus, unde musculi Cricoaerytenoides postici prodeunt.
- D Facies interior cartilaginis Epiglottidis paulum elevata plurimis pertusæ foraminulis, cujus ima pars acuta sonis magnopere confert.
- E Musculi Cricothyroidis pars interior lateralis.
- F Musculus Cricothyroides Posticus.
- G Pars laevis postica Asperæ Arteriæ transversis muscularibus fibris donata.
- a a Summa pars cartilagineum Arytenoidum seu nostra Capitula novæ earundem Arytenoidum.
- b b Glandule Arytenoides. Cl. Morgagni.
- c Crus cartilaginis Arytenoidis quo Cricoidi committitur.
- * * Ligamenta lateralia inferiora Epiglottidis.
- d Eorum musculorum decussatas fibras indicat, quarum aliæ in adversa latera ductæ proferuntur, & ad Epiglottidis latera tenuata contendunt, quasque Aryepiglottidæos musculos nominamus.
- l Aliæ vero, (quæ in dextero dumtaxat latere signatæ sunt, ne in sinistro cæteris fibris demonstrandis confusionem facerent) circa lateralem Arytenoidis angulum incurvatæ cum Thyroarytenoidæo in ipsammet Thyroidem inseruntur. Has placuit Thyroarytenoidæos obliquos musculos appellare.
- e e Musculi Aryarytenoidis fibræ transversæ ab latere ad latus Arytenoidum protensæ.
- f Musculus Thyroepiglottidæus major.
- g Musculus Thyroarytenoidæus superior.
- h Musculus Teres, qui quandoque occurrit, utroque tenui tendineo extremo in Thyroidem inserto.
- i Ligamentum novum Thyroidis validum, quod imam ac interiorem inferioris processus Thyroidis partem K. Cricoidi committit.

FIGURA II. Demonstrat latus Laryngis, diducta Cartilagine Thyroide.

- A Epiglottidis facies interior crebris signata forminulis.
- B Thyroidis facies interior.
- C Processus ejusdem inferior, & brevior.
- D Latus cartilaginis Cricoidis, quæ quo in priora fertur, eò magis extenuatur.
- E Locus, cui inferior Thyroidis processus committitur.
- F Pars musculi Aryepiglottidæi.
- G Pars summa musculi Cricothyroidæi postici imo Arytenoidis inserti.

H Pars

- H Pars Lateralis musculi Aryarytænoidis .
 I Musculus Cricoarytænoides lateralis .
 K Musculus Thyroarytænoides inferior , seu inferior pars musculi Thyroarytænoidis .
 L Musculus Thyroarytænoides medius , seu media pars musculi Thyroarytænoidis .
 M Musculus Teres utroque extremo Thyroidis commisso .
 N Musculus Thyroepiglottidæus major .
 O Musculus Thyroarytænoides superior , seu superior pars musculi Thyroarytænoidis , quem tamen si frequenter , non perpetuo tamen sic positum reperimus .
 P Musculus Thyroepiglottidæus minor .
 Q Fibra ab Aryepiglottidæo in Thyroidem reflexa seu Thyroarytænoidæus Obliquus .

FIGURA III. Sinistram cartilaginem Arytænoidem repræhensat , una cum novo Capitulo eidem copulato .

- a Arytænoidis Caputulum Nostrium omnino ab Arytænoidæ discretum , eique membraneo ligamento laxè commissum .
 b Facies exterior convexa , cujus exteriori lateri universa Arytænoidis musculi fibrae inseruntur .
 c Sinus in Arytænoidis crure insculptus , quo lævi Cricoidis capitulo articulatur .
 d Crus alterum acutum , cui potissimum tum interius Glottidis ligamentum , tum musculus Thyroarytænoides inferior committitur .

FIGURA IV. Ostendit potissimum plerosque Auriculæ musculos .

- A Auriculæ cavitas major Concha nominata .
 B Musculi superioris majoris dicti positus , & figura , qui Auriculam attollit , & in priora revellit .
 a Processus Helicis cartilaginofus .
 b Musculus Noster Helicis dictus ab eodem processu eductus .
 c Fibre Novæ musculares in Helicis parti inferiori applicite .
 d Musculus Novus conchæ proprius , quam in priora deducit , & medium ejus quasi aggerem deprimere posse videtur .
 e Musculus Novus Noster cartilaginearum interruptionum , qui quandoque hoc modo , quandoque ut in Tab. 1. Sig. 9. conformatus est .
 f Musculus Cl. Valsalvæ Tragi dictus .
 g Musculus Antitrægi ejusdem Auctoris .
 h Extremæ posticæ Helicis cartilaginosa lacinia .

FIGURA V. Exhibet circa Penis cervicem Novos Ductus , ac musculos præsertim omnes Penis , Urethræ Prostatae , & Ani .

- A Glans Penis præputio nudata .
 B Exigua Oscula non jam pridem à nobis detecta circa penis cervicem , e quibus quod sub præputio aggeri solet , excerni putamus .
 C Penis præputium revolutum .

D Ure-

- D Urethre bulbus, cui Acceleratores musculi sunt circumducti.
- ** Crura Ossium Pubis ad Ischii tubera producta.
- EE Bini Musculi Penis Erectores in interiore Ischii tuberis facie nati.
- F Musculus alter Urethrae lateralis, seu fascis fibrarum muscularium ab imacrarum pubis parte prodiens, ac secundum latera Acceleratorum supra Transversales in posticam Ani partem ductus.
- G Ime Levatoris musculi fibre quae ab extremo infero pubis crure prodeunt, iis tenuiores, quae in feminis sunt HH notatæ.
- HH Musculi Ejaculatores, seu Elevatores Novi inter bulbium, & Urethram coniecti, qui ejusdem Urethrae imæ canalis parti inseruntur, tum Urethrae Elevandæ qua in priora quadantenus adducendæ dati.
- II Transversales musculi, seu unus Transversalis musculus qui in hoc subjecto (tamen si sepe secus de hoc contingit) ab uno ad aliud Ischii tuber funis more protensus producitur.
- K Pars maxima Ani Levatoris musculi.
- L Tendo qui ab concurrentibus, ac decussatis Levatorum fibris pone intestinum Rectum efficitur.
- M Fibre Levatorum, quæ immutatæ in ima Recti parte in oppositum latus migrant, & medio inter Levatoris, & Sphincteris officio funguntur.
- N Extremum Ossis Cocygis quod summæ Levatorum fibre terminantur.
- O Ligamentum Novum ab Cocyce deductum, quod principio teres est, deinde explicatur, & in cutem supra podicem inseritur validissimè.
- P Imæ ac posticæ fibre Sphincteris, quæ rectà anum amplectentes in priora ducuntur.
- Q Anus fibris utrinque rectis comprehensus.
- R Fibre eedem quæ lit. P posterius indicatæ sunt, in priori parte sub urethra in Penis membranam insertæ, & in anguli modum conformatæ.
- S Pars prior earum fibrarum Sphincteris Ani, quæ in acutum productæ in imam posticamque Acceleratorum partem insertæ ab Litrio pro Triangularem musculo sunt habitæ.
- T Fibrarum Lacertus Recto intestino circumductus à posterioribus partibus profectus in priora, qui aliquando vel tenuior, vel eo loci nullus; atque tum locatus est inter eos binos lacertos, quorum alter in urethram, alter in penis membranam inseritur.
- V Novus musculus Zongæ in modum inferius ac posterius prostatæ circumductus ejusdem Levator seu Adductor dictus.
- X Musculi Urethrae Novi Projectores nominati in extremo infero Pubis crure nati ac in imam Prostatæ partem inserti, minus tamen exactè à sculptore designati.
- Z Membranæ penis propriæ pars, cui priores Sphincteris fibre inseruntur.

F I N I S.